

Notatnik ogrodnika

Tomasz Jan NOWAK

Tom VII

Gaulteria
Ginkgo
Gleditschia
Gymnocladus
Halesia
Hamamelis
Hedera
Helwingia
Heptacodium
Hippophaë
Idesia
Indigofera

Wojśławice, 2021

Notatnik ogrodnika

Tomasz Jan NOWAK

Tom VII

Gaulteria str. 802
Ginkgo 816
Gleditschia 842
Gymnocladus 649
Halesia 851
Hamamelis 854
Hedera 870
Helwingia 940
Heptacodium
Hippophaë 943
Idesia 948
Indigofera 952

Bluszcz 870
Glediczja 842
Golteria 802
Helwingia 940
Heptacodium 943
Idesja 950
Indygowiec 952
Kłęk 649
Miłorząb 816
Oczar 854
Ośnieża 851
Rokitnik 948

Wojśławice, 2021

Projekt graficzny i skład: Tomasz J. Nowak

Korekta: autorska

Fotografie: T.J. Nowak

Wydawca: T.J. Nowak

[e-mail: nowaktj@nowaktj.pl](mailto:nowaktj@nowaktj.pl)

Druk: Colorand Photobook

190, Zaczernie, 36-062 Zaczernie; ww.colorland.pl

ISBN 000-00-000000-0-0

Nakład: jednostkowy, na prawach maszynopisu

Kopiowanie fotografii i tekstów dla celów komercyjnych
wyłącznie za zgodą autora

Nie przeznaczone do sprzedaży

Niemcza, Wojsławice, 2021

Gaultheria L. 1753 – Golteria, rodzina Ericaceae – Wrzosowate

Rodzaj obejmuje około 150 gatunków występujących w Ameryce Południowej i Środkowej, w Malezji, Azji, Australii i Nowej Zelandii. W Polsce uprawianych jest 15 gatunków. Są to krzewinki rozrastające się szeroko, dzięki podziemnym rozłogom. Liście mają wielosezonowe, eliptyczne lub odwrotnie jajowate, skrętoległe i krótkoogonkowe. Kwiaty są beczułkowate, osadzone pojedynczo lub zebrane w krótkich, zwieszających się gronach. Owoce to rzekome, podobne do jagód torebki otoczone mięsniastym kielichem. Są bardzo aromatyczne. Większość gatunków nie jest odporna na niskie temperatury. Wymagają gleb lekkich, próchnicznych, luźnych, kwaśnych, równomiernie wilgotnych oraz stanowisk półcienistych. Nazwa rodzajowa *Gaultheria* została nadana przez Piotra Kalma dla upamiętnienia towarzysza swoich wędrówek po Kanadzie, doktora Gaulhiera z Quebec.

Gaultheria procumbens L. 1753 – Golteria płózająca

Występuje w wschodniej części Ameryki Północnej. Jest to krzewinka do 15 centymetrów wysokości z podziemnymi rozłogami i bardzo cienkimi, wyprostowanymi pędami. Różne części rośliny po roztarciu pachną kamforą. Liście ma wielosezonowe, 2–5 centymetrów długości, skórzaste, odwrotnie jajowate lub eliptyczne, karbowanopiłkowane, nagie, ciemnozielone i błyszczące; młode czerwone lub czerwono-brązowe. Kwitnie od czerwca do sierpnia. Kwiaty są białe lub lekko różowe, beczułkowate, osadzone pojedynczo w kątach liści. Owoce dojrzewają w sierpniu i utrzymują się do późnej wiosny. Mają 8–10 mm średnicy, są kuliste, czerwone z białym miąższem i pachną kamforą. Mrozoodporny do minus 29 °C., ale w bezśnieżne zimy może przemarzać. Wskazane jest więc okrywanie na zimę. W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1989 r. Dobrze rośnie na glebach lekkich, przepuszczalnych, lekko kwaśnych, równomiernie wilgotnych i na stanowiskach półcienistych. Jest to bardzo cenna roślina kobiercowa, z efektownymi przez całą zimę owocami.

***Gaultheria procumbens* 'Big Perry'** WINTER PEARLS – Golteria płózca 'Big Perry' WINTER PEARLS

Wolno rosnący, dywanowy krzew dorastający do 15(20) cm wysokości i 0,5 m szerokości. Wielosezonowe liście są ciemnozielone, owalne i błyszczące, w zimie czerwono-brązowe. Dzwonkowate kwiaty pojawiają się od czerwca do sierpnia. Są drobne i białe. Czerwone jagody wiszą na roślinie od jesieni do wiosny. Mrozoodporny do minus 29 °C. (USDA 5a), ale w beznieżne zimy może przemarzać. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1915.

Gaultheria shallon Pursh. – Golteria szalon

Na naturalnych stanowiskach występuje na Alasce, Australii, Wielkiej Brytanii, Kanadzie, Europie, Ameryce Północnej i Tasmanii. Średnio szybko rosnący krzew do 1 m wysokości i podobnej szerokości. Liście wielosezonowe. Kwitnie od maja do czerwca. Hermafrodytyczne kwiaty zapylane są przez owady. Mrozoodporny do minus 23 °C (strefa USDA 6a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1912. Z owoców i liści robi się smaczne herbatki zaś z owoców wiele różnych przetworów np. suszone owoce wykorzystuje się jak rodzynki. Ma także właściwości lecznicze. Napar z liści był stosowany jako tonik żołądkowy i w leczeniu biegunki, kaszlu, gruźlicy itp. Z owoców otrzymuje się także naturalny, purpurowy barwnik.

Tab. 131. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Gaultheria* – *Golteria* uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2017/2018					
nr katalog.	Nazwa Rodzaju	Nazwa gatunkowa i (lub) HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
002774	<i>Gaultheria</i>	<i>miqueliana</i> Takeda	"	89	Rogów
002574	<i>Gaultheria</i>	<i>procumbens</i> L.	"	89	Wiśniowski, S.
002574	<i>Gaultheria</i>	<i>procumbens</i> L.	"	12	Majewscy
002574	<i>Gaultheria</i>	<i>procumbens</i> L.	"	08	Wrocław (O.B.U.Wr)
028668	<i>Gaultheria</i>	<i>procumbens</i>	'Red Baron'	13	Cieptucha, J.
032401	<i>Gaultheria</i>	<i>procumbens</i> WINTER PEARLS™	'Big Berry'	15	Studnicki
002776	<i>Gaultheria</i>	<i>shallon</i> Pursh.	"	12	Tomszak, S.
002773	<i>Gaultheria</i>	x <i>wisleyensis</i> Marchant ex D.J. <i>Middleton</i>	"	08	Dzierżoniów, Z-d Ogr
023732	<i>Gaultheria</i>	x <i>wisleyensis</i>	'Pink Pixie'	08	Dzierżoniów, Z-d Ogr

Tab. 132. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Gaultheria* - *Golteria**

*Oznaczenia: po nazwie odmiany uprawnej podano: autor opisu, rok {hodowca, selekcjoner, rok/wprowadzenie}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Gaultheria</i> Kalm ex L. 1756	<i>Pernettya Vaccinium</i>
<i>Gaultheria</i> x <i>fagifolia</i> Colenso [<i>G. antipoda</i> x <i>G. oppositifolia</i>]	
<i>Gaultheria</i> x <i>fagifolia</i> Hook.f. 1853	
<i>Gaultheria</i> x <i>intermedia</i> J.J.Sm. 1916	
<i>Gaultheria</i> x <i>serrulata</i> Herzog 1915	
<i>Gaultheria</i> x <i>wisleyensis</i> (Marchant)hort. [<i>G. shallon</i> x <i>G. mucronata</i>]	x <i>Gaulnettya wisleyensis</i>
<i>Gaultheria</i> x <i>wisleyensis</i> 'Alba'	
<i>Gaultheria</i> x <i>wisleyensis</i> 'Pink Pixie'	
<i>Gaultheria</i> x <i>wisleyensis</i> 'Ruby'	
<i>Gaultheria</i> x <i>wisleyensis</i> 'Jingle Bells'	
<i>Gaultheria</i> x <i>wisleyensis</i> 'Wisley Pearl'	
<i>Gaultheria</i> x <i>wisleyensis</i> 'Wisley Pearl Red'	
<i>Gaultheria</i> x <i>wisleyensis</i> 'Wisley Ruby'	
<i>Gaultheria</i> 'Aalshorst'	
<i>Gaultheria abbreviata</i> J.J.Sm. 1934	
<i>Gaultheria acroleia</i> Sleumer 1957	

<i>Gaultheria acuminata</i> Schltl. & Cham. 1830	<i>Arbutus nitida</i> (Benth.) Jacob-Makoy 1842 <i>Brossaea acuminata</i> (Cham. & Schltl.) Kuntze 1891 <i>Brossaea nitida</i> (Benth.) Kuntze 1891 <i>Brossaea ovata</i> (DC.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria acuminata</i> var. <i>lancifolia</i> Schltl. 1847 <i>Gaultheria acuminata</i> var. <i>nitida</i> (Benth.) Camp 1939 <i>Gaultheria acuminata</i> var. <i>rekoii</i> Camp ex R.E.Schult. 1941 <i>Gaultheria chiapensis</i> Camp 1939 <i>Gaultheria laevigata</i> M.Martens & Galeotti 1942 <i>Gaultheria nelsonii</i> Small 1914 <i>Gaultheria nitida</i> Benth. 1840 <i>Gaultheria ovata</i> DC. 1839 <i>Gaultheria pringlei</i> Camp 1939
<i>Gaultheria adenothrix</i> (Miq.)Maxim. 1872	<i>Andromeda adenothrix</i> Miq. 1863 <i>Brossaea adenothrix</i> (Maxim.) Kuntze 1891 <i>Diplycosia adenothrix</i> (Miq.) Nakai 1921 <i>Gaultheria adenothrix</i> f. <i>leucocarpa</i> Makino <i>Gaultheria ovatifolia</i> subsp. <i>adenothrix</i> (Miq.) T.Shimizu 1982 <i>Gaultheria ovatifolia</i> f. <i>leucocarpa</i> (Makino) T.Shimizu 1982
<i>Gaultheria akaensis</i> S.Panda & Sanjappa 2006	
<i>Gaultheria alnifolia</i> (Dunal) A.C.Sm. 1933	<i>Brossaea lindeniana</i> (Planch.) Kuntze 1891 <i>Cavendishia alnifolia</i> (Dunal) Hoerold 1909 <i>Chupalon alnifolium</i> (Dunal) Kuntze 1891 <i>Gaultheria alnifolia</i> var. <i>alnifolia</i> <i>Gaultheria lindeniana</i> Planch. 1849 <i>Proclesia alnifolia</i> (Dunal) Klotzsch 1851 <i>Thibaudia alnifolia</i> Dunal 1839
<i>Gaultheria alnifolia</i> var. <i>grata</i> (A.C.Sm.) Luteyn 1989	<i>Gaultheria grata</i> A.C.Sm. 1950
<i>Gaultheria amoena</i> A.C.Sm. 1950	
<i>Gaultheria anastomosans</i> (Mutis ex L.f.) Kunth 1819	<i>Andromeda anastomosans</i> Mutis ex L.f. 1782 <i>Brossaea anastomosans</i> (Mutis ex L.f.) Griseb. 1859 <i>Brossaea conferta</i> (Benth.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria conferta</i> Benth. 1846 <i>Gaultheria pubiflora</i> S.F.Blake 1922
<i>Gaultheria antipoda</i> Forst. 1786	<i>Arbutus serpyllifolia</i> Lam. 1783 <i>Gaultheria antipoda</i> var. <i>erecta</i> Cheeseman 1926 <i>Gaultheria epiphyta</i> Colenso 1890 <i>Gaultheria fluviatilis</i> A.Cunn. 1839
<i>Gaultheria angustifolia</i> Brandegeee 1908	
<i>Gaultheria antarctica</i> Hook. f.1846	<i>Gaultheria microphylla</i> hort. non Hook.f. <i>Brossaea antarctica</i> (Hook.f.) Kuntze <i>Brossaea antipoda</i> Kuntze 1891 <i>Brossaea microphylla</i> (Hook.f.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria microphylla</i> Hook.f. 1846 <i>Gaultheria serpyllifolia</i> (Lam.) Skottsb. 1916 <i>Gaultheria serpyllifolia</i> f. <i>robusta</i> E.H.L.Krause 1916 <i>Pernettya hookeri</i> Nied. 1889 <i>Pernettya serpyllifolia</i> (Lam.) DC. 1839
<i>Gaultheria antipoda</i> 'Adpressa'	
<i>Gaultheria appressa</i> A.W.Hill 1935	<i>Gaultheria appressa</i> var. <i>glabra</i> A.W.Hill 1935
<i>Gaultheria arfakana</i> Sleumer 1942	<i>Gaultheria leucocarpa</i> var. <i>papuana</i> Becc. 1878
<i>Gaultheria atjehensis</i> J.J.Sm. 1934	
<i>Gaultheria barbulata</i> Sleumer 1957	
<i>Gaultheria berberidifolia</i> Sleumer 1963	
<i>Gaultheria borneensis</i> Stapf 1894	<i>Gaultheria benguetensis</i> H.F.Copel. 1932 <i>Gaultheria itoana</i> Hayata 1905
<i>Gaultheria bracteata</i> (Cav.) G.Don 1834	<i>Andromeda bracteata</i> Cav. 1801 <i>Brossaea bracteata</i> (G.Don) Kuntze 1891 <i>Brossaea bracteata</i> var. <i>brevifolia</i> Kuntze 1834 <i>Brossaea bracteata</i> var. <i>normalis</i> Kuntze 1891 <i>Brossaea rufescens</i> (DC.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria bicolor</i> Sleumer 1934 <i>Gaultheria rufescens</i> DC. 1838
<i>Gaultheria bradeana</i> Sleumer	

<i>Gaultheria brevistipes</i> (C.Y.Wu & T.Z.Hsu) R.C.Fang	<i>Leucothoe brevistipes</i> C.Y. Wu & T.Z. Xu 1985 <i>Leucothoe griffithiana</i> var. <i>sessilifolia</i> C.Y. Wu & T.Z. Hsu 1986 <i>Leucothoe sessilifolia</i> (C.Y. Wu & T.Z. Hsu) C.Y. Wu & T.Z. Hsu
<i>Gaultheria bryoides</i> P.W.Fritsch & L.H.Zhou 2008	
<i>Gaultheria buxifolia</i> var. <i>elassantha</i> (A.C.Sm.) Luteyn 1989	<i>Gaultheria elassantha</i> A.C.Sm. 1950
<i>Gaultheria buxifolia</i> var. <i>secunda</i> (J.Rémy) Luteyn 1989	<i>Brossaea secunda</i> (Remy) Kuntze 1891 <i>Gaultheria secunda</i> Remy 1847
<i>Gaultheria buxifolia</i> Willd.	
<i>Gaultheria caespitosa</i> Poepp. & Endl. 1836	<i>Brossaea caespitosa</i> (Poepp. & Endl.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria minima</i> (Phil.) Sandwith 1928 <i>Gaultheria minima</i> (Phil.) Sandw. <i>Pernettya minima</i> Phil. 1858 <i>Pernettya quadrifida</i> Phil. 1858
<i>Gaultheria cardiosepala</i> Hand.-Mazz. 1924	
<i>Gaultheria celebica</i> J.J.Sm. 1920	
<i>Gaultheria chiriquensis</i> Camp 1940	
<i>Gaultheria codonantha</i> Airy Shaw 1933	
<i>Gaultheria colensoi</i> Hook.f. 1853	
<i>Gaultheria crassa</i> Allan 1961	<i>Gaultheria rupestris</i> var. <i>parvifolia</i> Hook.f. 1854
<i>Gaultheria cuneata</i> (Rehder & E.H.Wilson) Bean	<i>Gaultheria pyrolloides</i> var. <i>cuneata</i> Rehder & E.H.Wilson 1913
<i>Gaultheria cuneata</i> 'Pinkie'	
<i>Gaultheria cuneata</i> 'Cuneata Wintergree'	
<i>Gaultheria depressa</i> Hook.f. 1847	<i>Gaultheria antipoda</i> var. <i>depressa</i> (Hook.f.) Hook.f. 1853 <i>Gaultheria depressa</i> var. <i>novae-zelandiae</i> D.A.Franklin
<i>Gaultheria dialypetala</i> Sleumer 1957	
<i>Gaultheria dolichopoda</i> Airy Shaw 1941	
<i>Gaultheria domingensis</i> Urb. 1902	<i>Brossaea bracteata</i> var. <i>cordifolia</i> (Kunth) Kuntze 1891 <i>Brossaea coccinea</i> L. 1753 <i>Gaultheria coccinea</i> (L.) Urb. 1902 <i>Gaultheria cordifolia</i> (Sw.) Raeusch. 1794 <i>Gaultheria sphagnicola</i> Rich. 1792 <i>Gaultheria swartzii</i> R.A.Howard 1975
<i>Gaultheria dumicola</i> W.W.Sm. 1916	<i>Gaultheria dumicola</i> var. <i>dumicola</i>
<i>Gaultheria elegans</i> (Phil.) Reiche 1907	

<i>Gaultheria erecta</i> Vent. 1800	<i>Brossaea bracteata</i> var. <i>odorata</i> Kuntze 1891 <i>Brossaea erecta</i> (Vent.) Kuntze 1891 <i>Brossaea formosa</i> (Remy) Kuntze 1891 <i>Brossaea hirtiflora</i> (Benth.) Kuntze 1891 <i>Brossaea loxensis</i> (Benth.) Kuntze 1891 <i>Brossaea odorata</i> Kuntze 1891 <i>Brossaea roraimae</i> (Klotzsch ex Meisn.) Kuntze 1891 <i>Brossaea scabra</i> (Willd.) Kuntze 1891 <i>Brossaea trichocalycina</i> (DC.) Kuntze 1891 <i>Brossaea vestita</i> (Benth.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria antioquiensis</i> A.C.Sm. 1933 <i>Gaultheria apiculata</i> Sleumer 1934 <i>Gaultheria coccinea</i> Kunth 1819 <i>Gaultheria konzattii</i> Camp 1939 <i>Gaultheria konzattii</i> var. <i>konzattii</i> <i>Gaultheria konzattii</i> var. <i>mijorum</i> Camp 1939 <i>Gaultheria cordata</i> M.Martens & Galeotti 1842 <i>Gaultheria cordifolia</i> Kunth 1819 <i>Gaultheria cordifrons</i> Sleumer 1935 <i>Gaultheria costaricensis</i> (Donn.Sm.) Small 1914 <i>Gaultheria cummingii</i> Sleumer 1934 <i>Gaultheria donnellii</i> Sleumer 1934 <i>Gaultheria fendleri</i> Rusby 1920 <i>Gaultheria formosa</i> Remy 1847 <i>Gaultheria glandulifera</i> Small 1914 <i>Gaultheria glandulifera</i> B.Fedtsch. & Basil. 1926 <i>Gaultheria glandulosissima</i> Sleumer 1934 <i>Gaultheria hartwegiana</i> Klotzsch ex Loes. 1903 <i>Gaultheria hidalgensis</i> Loes. 1894 <i>Gaultheria hirtiflora</i> Benth. 1840 <i>Gaultheria jelskii</i> Szyszyl. 1894 <i>Gaultheria lancifolia</i> Small 1914 <i>Gaultheria lancifolia</i> var. <i>dulcis</i> Camp 1936 <i>Gaultheria lepida</i> A.C.Sm. 1953 <i>Gaultheria longiflora</i> E.Morren 1845 <i>Gaultheria longipes</i> Small 1914 <i>Gaultheria loxensis</i> Benth. 1845 <i>Gaultheria meridensis</i> A.C.Sm. 1950 <i>Gaultheria montana</i> Brandege 1914 <i>Gaultheria odorata</i> Bredem. ex Willd. 1801 <i>Gaultheria odorata</i> Kunth 1819 <i>Gaultheria odorata</i> var. <i>costaricensis</i> Donn.Sm. 1895 <i>Gaultheria odorata</i> var. <i>leiocalyx</i> Meisn. 1863 <i>Gaultheria odorata</i> var. <i>mexicana</i> DC. 1839 <i>Gaultheria opaca</i> Sleumer 1934 <i>Gaultheria ornata</i> A.C.Sm. 1950 <i>Gaultheria parvifolia</i> Small 1914 <i>Gaultheria pennellii</i> A.C.Sm. 1933 <i>Gaultheria pilosa</i> B.Fedtsch. & Basil. 1926 <i>Gaultheria poasana</i> Sleumer 1934 <i>Gaultheria regia</i> Sleumer 1934 <i>Gaultheria roraimae</i> Klotzsch ex Meisn. 1863 <i>Gaultheria saltensis</i> Sleumer 1957 <i>Gaultheria scabra</i> Willd. 1801 <i>Gaultheria schiedeana</i> Sleumer 1934 <i>Gaultheria subrotunda</i> Sleumer 1935 <i>Gaultheria tacanensis</i> Camp 1939 <i>Gaultheria tatei</i> A.C.Sm. 1933 <i>Gaultheria tetrishes</i> Rusby 1920 <i>Gaultheria trichocalycina</i> DC. 1839 <i>Gaultheria vegasana</i> A.C.Sm. 1933 <i>Gaultheria vestita</i> Benth. 1846 <i>Gaultheria weberbaueriana</i> Sleumer 1934
<i>Gaultheria eriophylla</i> (Pers.) Mart. ex Sleumer 1952	<i>Andromeda eriophylla</i> Vell. 1788 <i>Andromeda hirsuta</i> Vell. 1829 <i>Andromeda rhomboidalis</i> Veill. ex Duhamel 1803 <i>Brossaea ferruginea</i> (Cham. & Schltdl.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria ferruginea</i> Cham. & Schltdl. 1826 <i>Gaultheria ignescens</i> Lem. 1853 <i>Gaultheria willisiana</i> Davie 1917
<i>Gaultheria eriophylla</i> var. <i>mucronata</i> Luteyn 1989	<i>Gaultheria mucronata</i> Remy 1847 <i>Gaultheria remyana</i> A.C.Sm. 1950
<i>Gaultheria foliolosa</i> Benth. 1845	<i>Brossaea foliolosa</i> (Benth.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria bolivari</i> Cuatrec. 1933

<i>Gaultheria fragrantissima</i> subsp. <i>punctata</i> (Blume) Steenis 1972	<i>Gaultheria punctata</i> Blume 1826
<i>Gaultheria fragrantissima</i> Wall. 1820	<i>Andromeda flexuosa</i> Moon ex Walp. 1849 <i>Andromeda katagherensis</i> Hook. 1839 <i>Arbutus laurifolia</i> Buch.-Ham. ex D.Don 1825 <i>Brossaea fragrantissima</i> (Wall.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria forrestii</i> Diels 1912 <i>Gaultheria fragrans</i> D.Don 1825 <i>Gaultheria fragrantissima</i> var. <i>hirsuta</i> Franch. 1888 <i>Gaultheria fragrantissima</i> var. <i>obovata</i> S.Panda & Sanjappa 2006 <i>Gaultheria hirsuta</i> Gardner ex C.B.Clarke 1882 <i>Gaultheria ovalifolia</i> Wall. 1892 <i>Leucothoe katagherensis</i> DC.
<i>Gaultheria glaucifolia</i> Hemsl. 1881	<i>Brossaea glaucifolia</i> (Hemsl.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria nitida</i> Benth. ex Seem. 1856
<i>Gaultheria glaucifolia</i> var. <i>rosei</i> (Small) Luteyn 1995	<i>Gaultheria rosei</i> Small 1914
<i>Gaultheria</i> 'Glenroy Maureen'	
<i>Gaultheria glomerata</i> (Cav.) Sleumer 1935	<i>Andromeda glomerata</i> Cav. 1801 <i>Brossaea brachybotrys</i> (DC.) Kuntze 1891 <i>Brossaea pichinchensis</i> (Benth.) Kuntze 1901 <i>Gaultheria brachybotrys</i> DC. 1839 <i>Gaultheria epigeoides</i> Dombey ex Wedd. 1860 <i>Gaultheria petraea</i> Wedd. 1860 <i>Gaultheria pichinchensis</i> Benth. 1846
<i>Gaultheria gracilescens</i> Sleumer 1957	
<i>Gaultheria gracilis</i> Small 1914	<i>Gaultheria barbata</i> Small 1914 <i>Gaultheria gracilis</i> var. <i>intermedia</i> Suess. & R.Goepp. 1942 <i>Gaultheria setosa</i> Small 1914
<i>Gaultheria griffithiana</i> Wight 1847	<i>Brossaea griffithiana</i> (Wight) Kuntze 1891 <i>Gaultheria caudata</i> Stapf 1931 <i>Gaultheria griffithiana</i> var. <i>griffithiana</i> <i>Gaultheria lasiocarpa</i> T.Z.Hsu 1992 <i>Gaultheria miyiensis</i> T.Z.Hsu 1992 <i>Gaultheria miyiensis</i> var. <i>macrantha</i> J.L.Liu & Q.Luo 2006
<i>Gaultheria hapalotricha</i> A.C.Sm. 1933	<i>Gaultheria mutisiana</i> Cuatrec. 1933 <i>Gaultheria stuebeliana</i> Sleumer 1934
<i>Gaultheria heteromera</i> R.C.Fang 1999	
<i>Gaultheria hirta</i> Ridl. 1915	
<i>Gaultheria hispida</i> R.Br. 1810	<i>Brossaea hispida</i> (R.Br.) Kuntze 1891
<i>Gaultheria hispidula</i> (L.)Muh. ex Bigelow 1824	<i>Gaultheria serpyllifolia</i> (Pursh.)Salisb. <i>Arbutus filiformis</i> Lam. 1783 <i>Arbutus thymifolia</i> Aiton 1789 <i>Chiogenes hispidula</i> (L.) Torr. & A.Gray 1843 <i>Chiogenes serpyllifolia</i> Salisb. 1817 <i>Gaultheria serpyllifolia</i> Pursh 1813 <i>Glyciphylla hispidula</i> (L.) Raf. 1819 <i>Lasierpa hispidula</i> (L.) Torr. 1839 <i>Oxycoccus hispidulus</i> Pers. 1805 <i>Phalerocarpus hispidulus</i> Heynh. 1841 <i>Phalerocarpus serpyllifolia</i> G.Don 1834 <i>Schollera hispidula</i> Steud. 1821 <i>Vaccinium hispidulum</i> L. 1753
<i>Gaultheria hookeri</i> C.B.Clarke 1882	<i>Gaultheria hookeri</i> var. <i>hookeri</i> <i>Gaultheria stapfiana</i> Airy Shaw 1952 <i>Gaultheria veitchiana</i> Craib 1912
<i>Gaultheria howellii</i> (Sleumer) D.J.Middleton 1990	<i>Brossaea myrsinities</i> (Hook.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria myrsinities</i> Hook. 1834 <i>Vaccinium humifusum</i> Graham 1831 <i>Vaccinium obtusum</i> Pursh 1813
<i>Gaultheria humifusa</i> (Graham)Rydb. 1900	<i>Gaultheria myrsinities</i> Hook. 1834 <i>Brossaea myrsinities</i> (Hook.) Kuntze 1891 <i>Vaccinium humifusum</i> Graham 1831 <i>Vaccinium obtusum</i> Pursh 1813
<i>Gaultheria itatiaiae</i> Wawra 1881	<i>Leucothoe itatiaiae</i> (Wawra) Drude 1889
<i>Gaultheria japonica</i> (A.Gray) Sleumer 1941	
<i>Gaultheria jingdongensis</i> R.C.Fang 1999	
<i>Gaultheria kemiriensis</i> Sleumer	

<i>Gaultheria hypochlora</i> Airy Shaw 1941	
<i>Gaultheria insana</i> (Molina) D.J.Middleton 1990	<i>Arbutus furiens</i> Hook. 1830 <i>Gaultheria furiens</i> (Hook. & Arn.) Hook. & Arn. 1834 <i>Hippomanica insana</i> Molina 1782 <i>Pernettya furiens</i> (Hook. & Arn.) Klotzsch 1851 <i>Pernettya insana</i> (Molina) Gunckel 1872 <i>Pernettya melanocarpa</i> Phil. 1884 <i>Pernettya punctata</i> (Hook. & Arn.) Klotzsch 1851 <i>Pernettya vernalis</i> (Poepp. & Endl.) Phil. 1861
<i>Gaultheria insipida</i> Benth. 1864	<i>Brossaea insipida</i> (Benth.) Kuntze 1891
<i>Gaultheria lanceolata</i> Hook. f. 1847	<i>Brossaea lanceolata</i> (Hook.f.) Kuntze 1891 <i>Pernettya lanceolata</i> (Hook. f.) B.L. Burtt & A.W. Hill 1935
<i>Gaultheria lanigera</i> Hook. 1837	<i>Brossaea lanigera</i> (Hook.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria lanigera</i> var. <i>lanigera</i>
<i>Gaultheria lanigera</i> var. <i>rufolanata</i> (Sleumer) Luteyn 1989	<i>Gaultheria rufolanata</i> Sleumer 1934
<i>Gaultheria leschenaultii</i> DC. 1839	<i>Gaultheria rudis</i> Stapf 1929
<i>Gaultheria leucocarpa</i> Blume 1826	<i>Brossaea bandongensis</i> Kuntze 1891 <i>Brossaea leucocarpa</i> (Blume) Kuntze 1891 <i>Gaultheria leucocarpa</i> var. <i>leucocarpa</i>
<i>Gaultheria leucocarpa</i> var. <i>crenulata</i> (Kurz) T.Z.Hsu 1981	<i>Brossaea crenulata</i> (Kurz) Kuntze 1891 <i>Gaultheria crenulata</i> Kurz 1873 <i>Gaultheria leucocarpa</i> var. <i>hirsuta</i> (D.Fang & N.K.Ling) T.Z.Hsu 1981 <i>Gaultheria yunnanensis</i> var. <i>hirsuta</i> D.Fang & N.K.Liang 1977
<i>Gaultheria leucocarpa</i> var. <i>cumingiana</i> (S.Vidal) T.Z.Hsu 1981	<i>Gaultheria cumingiana</i> S.Vidal 1885 <i>Gaultheria leucocarpa</i> f. <i>cumingiana</i> (S.Vidal) Sleumer 1957
<i>Gaultheria leucocarpa</i> var. <i>melanocarpa</i> J.J.Sm. ex Steenis 1948	<i>Gaultheria leucocarpa</i> f. <i>melanocarpa</i> J.J.Sm. ex Amshoff 1948
<i>Gaultheria leucocarpa</i> var. <i>psilocarpa</i> (H.F.Copel.) Sleumer 1957	<i>Gaultheria leucocarpa</i> var. <i>psilocarpa</i> (H.F. Copel.) R.C. Fang 1999 <i>Gaultheria psilocarpa</i> H.F.Copel. 1931
<i>Gaultheria leucocarpa</i> var. <i>seminuda</i> J.J.Sm. 1935	<i>Gaultheria bandongensis</i> Zoll. ex Miq. 1859 <i>Gaultheria leucocarpa</i> f. <i>scandens</i> Hochr. 1925
<i>Gaultheria leucocarpa</i> var. <i>yunnanensis</i> (Franch.) T.Z.Hsu & R.C.Fang 1999	<i>Embelia vaniotii</i> H.Lév. 1915 <i>Gaultheria laxiflora</i> Diels 1900 <i>Gaultheria leucocarpa</i> var. <i>pingbienensis</i> C.Y.Wu 1981 <i>Gaultheria yunnanensis</i> (Franch.) Rehder 1934 <i>Pieris fortunatii</i> H. Lév. 1907 <i>Pieris vaccinium</i> H. Lév. 1911 <i>Vaccinium yunnanense</i> Franch. 1895
<i>Gaultheria lohitiensis</i> S.Panda & Sanjappa 2006	
<i>Gaultheria longibracteolata</i> R.C.Fang 1999	
<i>Gaultheria longiracemosa</i> Y.C.Yang 1941	
<i>Gaultheria losirensis</i> Sleumer 1957	
<i>Gaultheria macrostigma</i> (Colenso) D.J.Middleton 1990	<i>Gaultheria antipoda</i> var. <i>microphylla</i> Hook.f. 1853 <i>Gaultheria depressa</i> var. <i>microphylla</i> (Hook.f.) Cheeseman 1925 <i>Gaultheria perplexa</i> Kirk ex Cheeseman 1906
<i>Gaultheria malayana</i> Airy Shaw 1941	
<i>Gaultheria marginata</i> (N.E.Br.) D.J.Middleton 1990	<i>Pernettya marginata</i> N.E.Br. 1901
<i>Gaultheria megalodonta</i> A.C.Sm. 1933	<i>Gaultheria tristis</i> Sleumer 1934
<i>Gaultheria minuta</i> Merr. 1941	
<i>Gaultheria mucronata</i> (L.f.) Hook. & Arn. 1834	<i>Arbutus mucronata</i> L.f. 1782 <i>Brossaea mucronata</i> (L.f.) Kuntze 1891 <i>Brossaea philippiana</i> Kuntze 1891 <i>Gaultheria mucronata</i> var. <i>mucronata</i> <i>Gaultheria mucronata</i> var. <i>mutica</i> Hook. & Arn. 1834 <i>Pernettya mucronata</i> (L.f.) Gaudich. ex Spreng. 1827 <i>Pernettya mucronata</i> var. <i>angustifolia</i> Reiche 1906 <i>Pernettya mucronata</i> var. <i>cordobensis</i> Sleumer 1935 <i>Pernettya mucronata</i> var. <i>linifolia</i> Reiche 1906 <i>Pernettya mucronata</i> var. <i>microphylla</i> Hombr. 1852 <i>Pernettya mucronata</i> var. <i>microphylla</i> Reiche 1910 <i>Pernettya mucronata</i> var. <i>rupicola</i> Reiche 1906 <i>Pernettya philippii</i> Gand.

<i>Gaultheria mucronata</i> 'Alba'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Aurora'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Bell's Seedling'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Cherry Ripe'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Coccinea'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Crimsonia'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Davis's Hybrids'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Edward Balls'	<i>Gaultheria mucronata</i> 'E.K.Balls' <i>Gaultheria pumila</i> 'E.K. Balls' <i>Gaultheria mucronata</i> 'Edwards Balls'
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Goldsworth Pink'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Goldsworth Red'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Indian Lake'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Karosa'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Lilacina'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Lilian'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Mas'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Mulberry Wine'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Myrtifolia'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'October Red'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Parelmoer'	<i>Gaultheria mucronata</i> 'Mother of Pearl'
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Pink Pearl'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Purpurea'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'RB 94095'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Pink Snowdrop'	
<i>Gaultheria mucronata</i> ''	
<i>Gaultheria mucronata</i> ''	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Romara'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Rosalind'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Rosea'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Rosie'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Royal Red'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Sea Shell'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Signaal'	<i>Gaultheria mucronata</i> 'Signal'
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Sneeuwitje'	<i>Gaultheria mucronata</i> 'Snow White'
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Stag River'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Thymifolia'	
<i>Gaultheria mucronata</i> var. <i>angustifolia</i> (Lindl.) D.J.Middleton 1990	<i>Pernettya leucocarpa</i> var. <i>linearis</i> Reiche 1910
<i>Gaultheria mucronata</i> var. <i>angustifolia</i> (Lindl.)Midleton	
<i>Gaultheria mucronata</i> var. <i>microphylla</i> Hombr. & Jacq.	<i>Pernettya angustifolia</i> Lindl. 1840 <i>Pernettya litoralis</i> Phil. 1865 <i>Pernettya mucronata</i> var. <i>parvifolia</i> Skotts. 1916 <i>Pernettya oblongifolia</i> Hombr. 1852 <i>Pernettya ovalifolia</i> Hombr. 1852 <i>Pernettya rupicola</i> Phil. 1852
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Violetta'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'White Pearl'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Wintertime'	
<i>Gaultheria mucronata</i> 'Wintertime en Sea Shell'	
<i>Gaultheria mundula</i> F.Muell. 1889	
<i>Gaultheria mundula</i> var. <i>setifolia</i> (Sleumer) Sleumer 1961	<i>Gaultheria tanythrix</i> var. <i>setifolia</i> Sleumer 1941
<i>Gaultheria mundula</i> var. <i>tanythrix</i> (Sleumer) Sleumer 1961	<i>Gaultheria tanythrix</i> Sleumer 1941

<i>Gaultheria myrsinoides</i> Kunth 1819	<i>Gaultheria myrsinoides</i> HBK <i>Gaultheria myrsinoides</i> Humb., Bonpl.et Kunth <i>Gaultheria myrsinoides</i> var. <i>myrsinoides</i> <i>Gaultheria myrsinoides</i> var. <i>pentlandii</i> (DC.)Humb., Bonpl. et Kunth. <i>Gaultheria prostrata pentlandii</i> <i>Gaultheria myrsinoides</i> var. <i>pentlandii</i> DC. <i>Gaultheria pentlandii</i> <i>Gaultheria prostrata</i> ssp. <i>pentlandii</i> <i>Andromeda prostrata</i> Cav. 1801 <i>Arbutus pilosa</i> Graham 1832 <i>Arbutus prostrata</i> Cav. 1801 <i>Gaultheria alpina</i> (Donn.Sm.) Sleumer 1937 <i>Gaultheria ciliata</i> Schldl. & Cham. 1830 <i>Gaultheria hirsuta</i> M.Martens & Galeotti 1842 <i>Gaultheria sanmartansii</i> Rusby 1920 <i>Pernettya albiflora</i> B.Fedtsch. & Basil. 1926 <i>Pernettya angustata</i> Benth. 1845 <i>Pernettya buxifolia</i> M. Martens & Galeotti 1842 <i>Pernettya cavanillesiana</i> G.Don 1834 <i>Pernettya ciliaris</i> D. Don ex G. Don 1834 <i>Pernettya ciliaris</i> var. <i>alpina</i> Donn.Sm. 1898 <i>Pernettya ciliata</i> (Cham. & Schldl.) Small 1914 <i>Pernettya coriacea</i> Klotzsch 1851 <i>Pernettya densa</i> Rusby 1934 <i>Pernettya elliptica</i> DC. 1839 <i>Pernettya halliana</i> Klotzsch 1851 <i>Pernettya hirsuta</i> (M. Martens & Galeotti) Camp 1939 <i>Pernettya mexicana</i> Camp 1939 <i>Pernettya myrsinoides</i> (Kunth) Zucc. ex Steud. 1841 <i>Pernettya obovata</i> Camp 1939 <i>Pernettya oerstediana</i> Klotzsch ex Oerst. 1863 <i>Pernettya parvifolia</i> Benth. 1845 <i>Pernettya pentlandii</i> DC. 1839 <i>Pernettya pentlandii</i> var. <i>parvifolia</i> (Benth.) Wedd. 1857 <i>Pernettya pilosa</i> (Graham ex Hook.) G. Don 1841 <i>Pernettya prostrata</i> (Cav.) DC. 1839 <i>Pernettya prostrata</i> var. <i>angustata</i> Sleumer 1935 <i>Pernettya prostrata</i> var. <i>elliptica</i> Sleumer 1935 <i>Pernettya prostrata</i> var. <i>linifolia</i> Sleumer 1935 <i>Pernettya prostrata</i> var. <i>myrsinoides</i> (Kunth) Sleumer 1935 <i>Pernettya prostrata</i> var. <i>pentlandii</i> Sleumer 1935 <i>Pernettya prostrata</i> var. <i>purpurea</i> Sleumer 1935 <i>Pernettya purpurea</i> D. Don ex G. Don 1834 <i>Pernettya purpurea</i> var. <i>angustata</i> (Benth.) Wedd. ex Kuntze 1898 <i>Pernettya purpurea</i> var. <i>pentlandii</i> (DC.) Kuntze 1898 <i>Pernettya robusta</i> Wedd. 1857 <i>Pernettya saxicola</i> Standl. & Steyerl. 1944 <i>Pernettya schizostigma</i> Rusby 1934 <i>Pernettya setigera</i> Klotzsch 1851 <i>Pernettya thomasi</i> Camp 1939
<i>Gaultheria notabilis</i> J.Anthony 1933	
<i>Gaultheria novaguineensis</i> J.J.Sm. 1915	
<i>Gaultheria nubicola</i> D.J.Middleton 1990	
<i>Gaultheria nubigena</i> (Phil.) B.L.Burt & Sleum. 1936	<i>Pernettya nubigena</i> Phil. 1861
<i>Gaultheria nummularioides</i> D.Don 1825	<i>Brossaea nummularioides</i> Kuntze 1891 <i>Gaultheria nummulariae</i> DC. 1839 <i>Gaultheria nummularioides</i> var. <i>elliptica</i> Rehder & E.H.Wilson 1913 <i>Gaultheria nummularioides</i> var. <i>microphylla</i> C.Y.Wu & T.Z.Hsu 1981 <i>Gaultheria nummularioides</i> var. <i>nummularioides</i> <i>Pernettya repens</i> Zoll. & Moritzi 1854
<i>Gaultheria oppositifolia</i> Hook.f. 1853	<i>Brossaea oppositifolia</i> (Hook.f.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria multibracteolata</i> Colenso 1892
<i>Gaultheria oreogena</i> A.C.Sm. 1950	
<i>Gaultheria ovatifolia</i> A.Gray 1883	
<i>Gaultheria paniculata</i> B.L.Burt & A.W.Hill 1935	

<i>Gaultheria parvula</i> D.J.Middleton 1990	<i>Gaultheria nana</i> 'Colenso'
<i>Gaultheria parvula</i> 'Ohau'	
<i>Gaultheria pernettyoides</i> Sleumer 1957	
<i>Gaultheria phillyreifolia</i> (Pers.)Sleumer 1936	<i>Arbutus phillyreifolia</i> Pers. 1805 <i>Gaultheria florida</i> Phil. 1894 <i>Gaultheria phillyreifolia</i> var. <i>florida</i> (Phil.) Kausel 1949 <i>Gaultheria phillyreifolia</i> var. <i>racemosa</i> (Phil.) Kausel 1949 <i>Pernettya palenae</i> Phil. 1895 <i>Pernettya phillyreifolia</i> (Pers.) DC. 1839 <i>Pernettya rupestris</i> Phil. 1895 <i>Pernettya speciosa</i> hort. ex Dippel 1890
<i>Gaultheria</i> 'Pink Champagne'	
<i>Gaultheria</i> 'Pearls'	
<i>Gaultheria poeppigii</i> DC. 1839	<i>Brossaea poeppigii</i> (DC.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria myrtilloides</i> Poepp. & Endl. 1836 <i>Gaultheria poeppigii</i> var. <i>poeppigii</i> <i>Pernettya myrtilloides</i> Zucc. ex Steud. 1841 <i>Pernettya poeppigii</i> (DC.) Klotzsch
<i>Gaultheria poeppigii</i> var. <i>nana</i> (Sleumer) D.J.Middleton 1990	<i>Pernettya leucocarpa</i> var. <i>buxifolia</i> Reiche 1910 <i>Pernettya linifolia</i> Phil. 1864 <i>Pernettya myrtilloides</i> var. <i>linifolia</i> (Phil.) Kausel 1949 <i>Pernettya myrtilloides</i> var. <i>myrtilloides</i> <i>Pernettya myrtilloides</i> var. <i>nana</i> (Sleumer) Sleumer 1985 <i>Pernettya patagonica</i> Speg. 1897 <i>Pernettya philippiana</i> Speg. 1897 <i>Pernettya phillyreifolia</i> var. <i>araucana</i> Kuntze 1898 <i>Pernettya poeppigii</i> var. <i>linifolia</i> (Phil.) Sleumer <i>Pernettya poeppigii</i> var. <i>nana</i> Sleumer 1925
<i>Gaultheria praticola</i> C.Y.Wu 1981	<i>Acta Bot. Yunnan. 3: 425 1981.</i>
<i>Gaultheria procumbens</i> 'Nana'	
<i>Gaultheria procumbens</i> 'Gaubl' BIG BERRY	
<i>Gaultheria procumbens</i> 'Kieverber' VERY BERRY	
<i>Gaultheria procumbens</i> 'Specpg11' GAULTHUER PEARL	
<i>Gaultheria procumbens</i> 'White Pearl'	
<i>Gaultheria procumbens</i> 'Winter Pearls'	
<i>Gaultheria procumbens</i> 'Red Baron'	
<i>Gaultheria procumbens</i> 'Dart's Red Giant'	
<i>Gaultheria procumbens</i> L. 1753	<i>Gaultheria repens</i> Raf. <i>Brossaea procumbens</i> (L.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria humilis</i> Salisb. 1796 <i>Gaultheria procumbens</i> f. <i>accrescens</i> Fernald & Hodgdon 1934 <i>Gaultheria procumbens</i> f. <i>elongata</i> Svenson 1923 <i>Gaultheria procumbens</i> f. <i>leucocarpa</i> MacKeever 1962 <i>Gaultheria procumbens</i> f. <i>procumbens</i> <i>Gaultheria procumbens</i> f. <i>suborbiculata</i> Fernald 1920 <i>Gaultheria procumbens</i> f. <i>vitoidea</i> E.H.L.Krause 1914 <i>Gaultheria repens</i> Raf. 1828 <i>Gautiera procumbens</i> (L.) Torr. 1834
<i>Gaultheria prostrata</i> 'Geoffrey Herklots'	<i>Gaultheria myrsinoides</i> 'Geoffrey Herklots'
<i>Gaultheria prostrata</i> 'Macrocarpa'	
<i>Gaultheria procumbens</i> 'Compactum'	
<i>Gaultheria procumbens</i> 'Gaulsidh11' BERRY CASCADE	<i>Gaultheria procumbens</i> 'Berry Cascade'
<i>Gaultheria procumbens</i> 'Redwood' {-/Jelitto Perennial Seeds 2014}	
<i>Gaultheria procumbens</i> 'Gaulsidh5' 2017 {Sidhu Gurjit}	
<i>Gaultheria procumbens</i> 'SpecGP11'	
<i>Gaultheria procumbens</i> 'Very Berry'	
<i>Gaultheria procumbens</i> ''	
<i>Gaultheria procumbens</i> ''	

<i>Gaultheria prostrata</i> "	
<i>Gaultheria prostrate</i> W.W.Sm. 1920	<i>Gaultheria prostrata</i> <i>Gaultheria prostrata purpurea</i>
<i>Gaultheria pseudonotabilis</i> H.Li ex R.C.Fang 1999	
<i>Gaultheria pullei</i> J.J.Sm. 1915	<i>Gaultheria calyculata</i> Wernham 1916 <i>Gaultheria fragrantissima</i> var. <i>papuana</i> J.J.Sm. 1914
<i>Gaultheria pullei</i> var. <i>leiotheca</i> (Sleumer) Sleumer 1957	<i>Gaultheria leiotheca</i> Sleumer 1952 <i>Arbutus pumila</i> G.Forst. 1789
<i>Gaultheria pumila</i> (L.f.)D.J.Middleton 1990	<i>Andromeda empetrifolia</i> Lam. 1783 <i>Gaultheria pumila</i> var. <i>pumila</i> <i>Pernettya pumila</i> var. <i>empetrifolia</i> (Lam.) Hook. 1898
<i>Gaultheria pumila</i> 'C&W 5226'	
<i>Gaultheria pumila</i> 'Harold Comber'	
<i>Gaultheria pumila</i> var. <i>leucocarpa</i> (DC.) D.J.Middleton 1990	<i>Arbutus empetrifolia</i> Lam. 1783 <i>Arbutus pumila</i> L. f. <i>Pernettya andina</i> F. Meigen 1893 <i>Pernettya breviflora</i> Phil. 1858 <i>Pernettya crassifolia</i> Phil. 1858 <i>Pernettya empetrifolia</i> var. <i>leucocarpa</i> (DC.) Wedd. 1857 <i>Pernettya gayana</i> (DC.) Decne. 1852 <i>Pernettya leucocarpa</i> DC. 1839 <i>Pernettya leucocarpa</i> var. <i>gayana</i> DC. 1839 <i>Pernettya pumila</i> (L. f.) Hook. 1837 <i>Pernettya pumila</i> var. <i>crassifolia</i> (Phil.) Sleumer 1952 <i>Pernettya pumila</i> var. <i>leucocarpa</i> (DC.) Kausel 1940 <i>Pernettya trinervia</i> Gand.
<i>Gaultheria purpurascens</i> Kunth 1819	<i>Brossaea purpurascens</i> (Kunth) Kuntze 1891
<i>Gaultheria purpurea</i> R.C.Fang	
<i>Gaultheria pyrolifolia</i> Hook.f. ex C.B.Clarke 1882	<i>Brossaea pyrolifolia</i> (Hook.f. ex C.B.Clarke) Kuntze 1891 <i>Brossaea pyroloides</i> Kuntze 1891
<i>Gaultheria pyroloides</i> Hook. F. & Thomson ex Miq. 1863	<i>Gaultheria pyrolifolia</i> C.B. Clarke <i>Gaultheria miqueliana</i> Takeda 1918
<i>Gaultheria racemulosa</i> (DC.) D.J.Middleton 1990	<i>Arbutus rigida</i> Bertero ex Colla 1835 <i>Pernettya bridgesii</i> Phil. 1856 <i>Pernettya racemulosa</i> DC. 1839 <i>Pernettya rigida</i> (Bertero) DC. 1839
<i>Gaultheria rengifoana</i> Phil. 1854	
<i>Gaultheria reticulata</i> Kunth 1819	<i>Brossaea glabra</i> (DC.) Kuntze 1891 <i>Brossaea reticulata</i> (Kunth) Kuntze 1891 <i>Gaultheria glabra</i> DC. 1839 <i>Gaultheria glabra</i> f. <i>brachyphylla</i> Herzog 1915 <i>Gaultheria glabra</i> var. <i>caracasana</i> Regel 1873
<i>Gaultheria rigida</i> Kunth 1819	<i>Brossaea rigida</i> (Kunth) Kuntze 1891 <i>Gaultheria psilantha</i> A.C.Sm. 1933 <i>Pernettya mucronata</i> var. <i>mutica</i> Hook. & Arn. 1835
<i>Gaultheria rupestris</i> (L.f.) R.Br.	<i>Gaultheria rupestris</i> (Forst.)G.Don <i>Gaultheria rupestris</i> D.Don ex G.Don
<i>Gaultheria salicifolia</i> Phil. 1894	
<i>Gaultheria santanderensis</i> A.C.Sm. 1933	× <i>Gaulthetia oaxacana</i> Camp 1939
<i>Gaultheria schultesii</i> Camp 1941	
<i>Gaultheria sclerophylla</i> Cuatrec. 1933	<i>Gaultheria sclerophylla</i> var. <i>sclerophylla</i>
<i>Gaultheria semi-infera</i> (C.B.Clarke)Airy Shaw 1941	
<i>Gaultheria serrata</i> (Vell.) Kin.-Gouv. ex Luteyn 1989	<i>Andromeda serrata</i> Vell. 1829 <i>Brossaea elliptica</i> (Cham. & Schltld.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria elliptica</i> Cham. 1833 <i>Gaultheria serrata</i> var. <i>serrata</i> <i>Leucothoe serrata</i> (Vell.) DC. 1839
<i>Gaultheria serrata</i> var. <i>organensis</i> (Meisn.) Luteyn 1991	
<i>Gaultheria seshagiriana</i> Subba Rao & Kumari 1969	
<i>Gaultheria setulosa</i> N.E.Br. 1901	
<i>Gaultheria shallon</i> 'Acutifolia'	
<i>Gaultheria shallon</i> 'Dart's Jewel'	

<i>Gaultheria shallon</i> 'Prince Rupert Island'	
<i>Gaultheria shallon</i> Pursh. 1813	<i>Brossaea shallon</i> (Pursh) Kuntze 1891
<i>Gaultheria shallon</i> 'Snowqualmi Pass'	
<i>Gaultheria sinensis</i> J.Anthony 1933	<i>Gaultheria sinensis</i> var. <i>crassifolia</i> Airy Shaw 1941 <i>Gaultheria sinensis</i> var. <i>major</i> Airy Shaw 1941 <i>Gaultheria sinensis</i> var. <i>sinensis</i>
<i>Gaultheria sinensis</i> var. <i>nivea</i> J.Anthony 1933	<i>Gaultheria nivea</i> (Anthony) Airy Shaw 1841
<i>Gaultheria sleumeri</i> Smitinand & P.H.Hô 1988	
<i>Gaultheria sleumeriana</i> Kin.-Gouv. 1982	
<i>Gaultheria solitaria</i> Sleumer 1957	
<i>Gaultheria stereophylla</i> A.C.Sm. 1950	<i>Gaultheria serrulata</i> Danguy & Cherm. 1922
<i>Gaultheria steyermarkii</i> Luteyn 1990	
<i>Gaultheria straminea</i> R.C.Fang 1990	<i>Gaultheria wardii</i> var. <i>serrulata</i> C.Y.Wu & T.Z.Hsu 1986
<i>Gaultheria strigosa</i> Benth. 1846	<i>Brossaea strigosa</i> (Benth.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria arachnoidea</i> A.C.Sm. 1933 <i>Gaultheria insipida</i> var. <i>peruviana</i> J.F.Macbr. 1959 <i>Gaultheria strigosa</i> var. <i>strigosa</i> <i>Gaultheria tolimensis</i> Wedd. 1850
<i>Gaultheria strigosa</i> var. <i>revoluta</i> (A.C.Sm.) Luteyn 1989	<i>Gaultheria revoluta</i> A.C.Sm. 1933
<i>Gaultheria suborbicularis</i> W.W.Sm. 1914	<i>Chiogenes suborbicularis</i> (W.W.Sm.) Ching ex T.Z.Hsu 1984 <i>Chiogenes suborbicularis</i> var. <i>albiflorus</i> T.Z.Hsu 1984
<i>Gaultheria taiwaniana</i> S.S.Ying 1976	
<i>Gaultheria tasmanica</i> (Hook f.)D.J.Middleton 1990	
<i>Gaultheria tenuifolia</i> (Phil.) Sleumer 1936	<i>Gaultheria myrtilloides</i> Hook. & Arn. 1834 <i>Gaultheria myrtilloides</i> var. <i>major</i> Hook. & Arn. 1834 <i>Gaultheria myrtilloides</i> var. <i>minor</i> Hook. & Arn. 1834 <i>Gaultheria tenuifolia</i> var. <i>elegans</i> (Phil.) Kausel 1949 <i>Gaultheria tenuifolia</i> var. <i>promaucana</i> (Phil.) Kausel 1949 <i>Pernettya elegans</i> Phil. 1864 <i>Pernettya promaucana</i> Phil. 1894 <i>Pernettya reticulata</i> Phil. 1873 <i>Pernettya tenuifolia</i> Phil. 1858
<i>Gaultheria tetramera</i> W.W.Sm. 1820	
<i>Gaultheria thymifolia</i> Stapf. ex Airy Shaw 1941	
<i>Gaultheria tomentosa</i> Kunth 1819	<i>Brossaea tomentosa</i> (Kunth) Kuntze 1891
<i>Gaultheria trichophylla</i> 'Red Form'	
<i>Gaultheria trichophylla</i> Royle 1835	<i>Brossaea trichophylla</i> (Royle) Kuntze 1891 <i>Gaultheria nana</i> C.Y.Wu & T.Z.Hsu 1981 <i>Gaultheria trichophylla</i> var. <i>trichophylla</i>
<i>Gaultheria trichophylla</i> var. <i>eciliata</i> Rae & D.G.Long 1989	
<i>Gaultheria trigonoclada</i> R.C.Fang 1999	
<i>Gaultheria ulei</i> Sleumer 1936	
<i>Gaultheria vaccinioides</i> Griseb. ex Wedd. 1860	<i>Gaultheria barosmoides</i> Rusby 1907 <i>Gaultheria saxicola</i> Wedd. 1860 <i>Gaultheria vaccinioides</i> var. <i>humilis</i> Wedd. 1860
<i>Gaultheria veitchiana</i> Craib.	
<i>Gaultheria</i> 'Vergaut'	<i>Gaultheria</i> 'Jingle Bells'
<i>Gaultheria vernalis</i> Kunze ex DC. 1839	<i>Arbutus punctata</i> Hook. & Arn. 1830 <i>Arbutus vernalis</i> Poepp. & Endl. 1836 <i>Brossaea vernalis</i> (Poepp. & Endl.) Kuntze 1891 <i>Gaultheria punctata</i> Hook. & Arn. 1834
<i>Gaultheria viridiflora</i> Sleumer 1957	
<i>Gaultheria wardii</i> C.Marquand & Airy Shaw 1929	<i>Gaultheria trichoclada</i> C.Y.Wu 1981 <i>Gaultheria wardii</i> var. <i>wardii</i>

Bibliografia

- Czekalski M.** (2008). Wrzosey, wrzońce i inne rośliny wrzosowate. Poznań: Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, s. 140-148
- Gaultheria** [W]: Index Nominum Genericorum. <https://naturalhistory2.si.edu/botany/ing/> [dostęp 2020-08-28].
- Gaultheria**. [W]: International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants:
- Gaultheria**. [W]: The Plant List. <http://www.theplantlist.org> dostęp: 2018.10.12
- Hatch L. C.**, (2000). NOSindex. internet: http://members.tripod.com/~Hatch_L/nosdex.html [dostęp 2020. 06. 12]
- Hoffman M.H.A.**, 2016. List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- <http://www.esveld.nl/forms/dankaan.html> https://www.chicagobotanic.org/collections/curation/shrub_cultivars
- Laar H. van de, JONG P.C. de**, 1995. List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Nicolson, D.H.** Index Nominum Genericorum (Plantarum). *Brittonia* **32**, 572 (1980). <https://doi.org/10.2307/2806170>. <https://link.springer.com/article/10.2307/2806170> [dostęp 2013-09-28].
- Pliszka Barbara**, Ważbińska Jadwiga, Huszcza-Ciołkowska Grażyna, (2009). Polyphenolic compounds and bioelements in fruit of eastern teaberry (*Gaultheria procumbens* L.) harvested in different fruit maturity phases. *J. Elementol.* 2009, 14(2): 341–348
- Ruggiero Michael A., Dennis P. Gordon, Thomas M. Orrell** i inni (2015), A higher level classification of all living organisms. „PLOS ONE”, 10 (4), 2015, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0119248> [dostęp 2021.03..12]
- Seneta** Włodzimierz, (1994). Drzewa i krzewy liściaste. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa, T. D-H: 239-243.
- Seneta** Włodzimierz, Dolatowski Jakub, (2011). Dendrologia. Warszawa: PWN, 2011, s. 434
- Stevens** Peter F., (2016). [Angiosperm Phylogeny Website. Version 13](https://www.cabdirec.org/cabdirec/abstract/20177200238). (2016) [w:] Angiosperm Phylogeny Website [online], Missouri Botanical Garden, <https://www.cabdirec.org/cabdirec/abstract/20177200238> [dostęp 2021-03-13]
- Trock** Debra K.: *Gaultheria* W: Flora of North America. http://www.efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=1&taxon_id=113331 [dostęp 2018-09-28].

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Gaultheria*.

- Acta Bot. Yunnan.*
- Acta Bot. Yunnan.* 3: 425 1981; 6: 40 1984.
- Acta Phytotax. Sin.* 23(4): 315 1985; 30: 175 1992.
- Actes Soc. Hist. Nat. Paris* 1: 109 1792.
- Amér. Centr.* 9 1863.
- Amer. Monthly Mag. & Crit. Rev.* 1: 192 1819.
- Anales Univ. Chile* 18: 64 1861; 65: 59 1884; 27(2): 319 1865. 117; 90: , t. opp. p.194, f. 21 1895; 490 1906
- Andes Exped.* 69 1928.
- Ann. Bot. Syst.* 1: 480 1849.
- Ann. Missouri Bot. Gard.* 27: 328 1940
- Ann. Mus. Bot. Lugduno-Batavi* 1: 30 1863.
- Ann. Nat. Hist.* 2: 49 1839.
- Ann. Sci. Nat., Bot.* III, 8: 231 1847..
- Ann. Soc. Roy. Agric. Gand* 1: t. 43 1845.
- Anz. Akad. Wiss. Wien, Math.-Naturwiss. Kl.* 60: 185 1923 publ. 1924.
- Asiat. Res.* 13: 397 1820.
- Beih. Bot. Centralbl.* 32: 329 1914.
- Bekn. Fl. Java* 162: 5 1948.
- Bijdr.* 856 1826.
- Biol. Cent.-Amer., Bot.* 2: 281 1881.
- Blumea* 11: 2 1961; 12: 115 1963.
- Bol. Mus. Paraense Emilio Goeldi, Bot.* 7: 324 1991.
- Bot. Beechey Voy.* 33 1830.
- Bot. Gard. Edinburgh* 18: 18 1933.
- Bot. Gaz.* 20: 292 1895; 25: 148 1898.
- Bot. Jahrb. Syst.* 11: 172, 191 1889; 29: 515 1900; 42: 273 1909; 71: 509 1941; 72: 215 1942; 75: 446 1952.
- Bot. Mag. (Tokyo)* 20: 74 1906; 32: 195 1918; 35: 135 1921.
- Bot. Mag.* 145: t. 8829 1919; 153: t. 9174 1929; 154: t. 9228 1931; 59: t. 3177 1832.
- Bot. Mater. Gerb. Glavn. Bot. Sada S.S.S.R.* 6: 21 1926.
- Bot. Mus. Leafl.* 9: 181 1941.
- Bot. Voy. Herald* 316 1856.
- Brittonia* 4: 152 1941; 41: 13 1989.
- Bull. Acad. Imp. Sci. Saint-Petersbourg III*, 18: 44 1872.
- Bull. Acad. Roy. Sci. Bruxelles* 9(1): 538 1842.
- Bull. Bot. Res., Harbin* 26: 10 2006.
- Bull. Bot. Surv. India* 10: 223 1969; 48: 157 2006.
- Bull. Herb. Boissier* 2: 552 1894; 3: 217 1903.
- Bull. Jard. Bot. Buitenzorg III*, 1: 404 1920; 13: 455 1935; 17: 388 1948.
- Bull. Misc. Inform. Kew* 1940: 304 1941.
- Bull. Mus. Natl. Hist. Nat.* 28: 435 1922.
- Bull. Mus. Natl. Hist. Nat., B, Adansonia* 9: 352 1987 publ. 1988.
- Bull. Soc. Bot. France* 54(6): 369 1907.
- Bull. Torrey Bot. Club* 60: 100 1933; 66: 10 1939.
- Bull. Torrey Bot. Club* 60: 101 1933.
- Calcutta J. Nat. Hist.* 8: 176 1847.
- Candollea* 2: 494 1925.
- Cat. Prix Cour.* 1842: 8 1842; 2: 173 1860.
- Commentat. Soc. Regiae Sci. Gott.* 9: 32 1789.
- Contr. Biol. Lab. Chin. Assoc. Advancem. Sci., Sect. Bot.* 12: 142 1941.
- Contr. U. S. Natl. Herb.* 29: 339 1950.
- Darwiniana* 11: 273 1957.
- Descr. Pl. Nouv.* t. 5 1800.
- Descr. S. Amer. Pl.* 73 1920.
- Diagn. Pl. Nov. Peruv.* 15 1894.
- Edinburgh J. Bot.* 47: 297 1990; 63: 15 2006.
- Edinburgh New Philos. J.* 11: 193–194 1831.
- Edwards's Bot. Reg.* 26:t. 63 1840.
- Encycl.* 1: 155 1783.
- Fieldiana, Bot.* 28: 450 1953.
- Fl. Amer. Sept.* 1: 288 1813.
- Fl. Antarct.* 327 1846; 2: 192 1898.
- Fl. Bor.-Amer.* 2: 35 1834.
- Fl. Boston. ed.* 2: 165 1824.
- Fl. Bras.* 7: 153 1863.
- Fl. Brit. India* 3: 457 1882.
- Fl. Brit. W. I.* 142 1859.
- Fl. Chile* 5: 82 1907. 5: 77 1910.
- Fl. Flumin.* 4: 174 1829.
- Fl. Ins. Austr.* 34 1786.
- Fl. Kouy-Tchéou* 285 1915.
- Fl. Lusit. Bras. Spec.* 107 1788.
- Fl. Ned. Ind.* 2: 1055 1859.
- Fl. Neotrop. Monogr.* 66: 465 1995.
- Fl. New York* 1: 433 1843.
- Fl. Nov.-Zel.* 1: 161 1853. 1: 161 1854.
- Fl. Serres Jard. Eur.* 5: t. 501 d 1849.
- Fl. Xizang.* 3: 684, pl. 274, f. 1–3 1986.
- Fl. Xizangica* 3: 699 1986.
- Gard. Chron. III*, 52: 188 1912.
- Gen. Hist.* 3: 837 1834; 3: 837 1841.

- Geol. Rep. N. York 152 1839.
 Hooker's Icon. Pl. 33: t. 3207 1933; 1: t. 66 1837; 3: t. 246 1839.
 Hort. Kew. 2: 72 1789.
 Icon. 6: 42 1801.
 J. Arnold Arbor. 15: 282 1934; 56: 241 1975.
 J. Bot. (Hooker) 1: 281 1834.
 J. Bot. (Morot) 9(19): 368 1895
 J. Bot. 11: 195 1873; 55: 219 1917.
 J. Fed. Malay States Mus. 6: 49 1915.
 J. Linn. Soc., Bot. 49: 614 1935.
 Jard. Fleur. 3: t. 265 1853.
 Kongl. Svenska Vetensk. Acad. Handl. n.s., 56(5): 282 1916.
 Lilloa 25: 539 1952.
 Linnaea 1: 524 1826; 5: 126 1830; 19: 741 1847; 24: 35 1851; 29: 11 1858; 33: 172 1864.
 London J. Bot. 6: 267 1847.
 Malesia 1: 213 1878.
 Man. New Zealand Fl. 406 1906; ed. 2: 689 1925.
 Med. Fl. 1: 202 1828.
 Meded. Rijks-Herb. 25: 7 1915; 30: 1 1916.
 Mem. New York Bot. Gard. 1: 300 1900.
 Mem. Reale Accad. Sci. Torino 38: 120 1835.
 Mt. Fl. Java t. 17 1972.
 N. Amer. Fl. 29: 76 1914.
 Nat. Pflanzenfam. IV(1): 41, f. 28A-G 1889.
 Neue Schriften Ges. Naturf. Freunde Berlin 3: 424 1801.
 New Alp. Fl. Japan Colour 1: 312 1982.
 Nom. Bot. Hort. 612 1841.
 Nomencl. Bot. ed. 3: 124 1797; 1: 746 1821.
 Not. Mens. Mus. Nac. Hist. Nat. 17(197): 6 1972.
 Notes Roy. Bot. Gard. Edinburgh 5: 210 1912; 11: 210 1920; 9: 106 1916; 18: 19 1933.
 Notizbl. Bot. Gart. Berlin-Dahlem 12: 125 1934; 12: 283 1935; 13: 207 1936; 13: 207 1937.
 Nov. Gen. Sp. 3: 281 1819.
 Nova Guinea 12: 143 1914.
 Novon 9(2): 166 1999.
 Oesterr. Bot. Z. 31: 280 1881.
 Phan. Cuming. Philipp. 184 1885.
 Philipp. J. Sci. 47: 58 1932.
 Phytologia 1(2): 70 1934.
 Phytotax. Sin. 15(2): 112 1977.
 Pl. David. 2: 82 1888.
 Pl. Hartw. 45 1840; 143 1845; 219 1846.
 Pl. Wilson. 1: 554 1913.
 Proc. Amer. Acad. Arts 19: 85 1883.
 Proc. Biol. Soc. Wash. 35: 118 1922.
 Proc. Calif. Acad. Sci. IV, 59: 154 2008.
 Prodr. 7: 526 1839..
 Prodr. Fl. Nepal. 150 1825.
 Prodr. Stirp. Chap. Allerton 289 1796.
 Publ. Field Mus. Nat. Hist., Bot. Ser. 23: 139 1944; 13(5): 142 1959.
 Quart. J. Chin. Forest. 9: 136 1976.
 Reinwardtia 4: 168 1957..
 Repert. Spec. Nov. Regni Veg. 9(222-226): 448 1911; 35: 292 1934.
 Revis. Gen. Pl. 2: 387 1891; 3(3): 192 1898.
 Revista Brasil. Bot. 4: 125 1981 publ. 1982.
 Revista Fac. Agron. Univ. Nac. La Plata 3: 547 1897.
 Revista Univ. (Santiago) 34: 161 1949.
 Rhodora 36: 129 1934.
 Rijks-Herb. 25: 6 1915.
 Sag. Stor. Nat. Chili 126 1782.
 Sp. Pl. 1190 1753.
 Suppl. Pl. 237 1782.
 Symb. Antill. 3: 320 1902.
 Syn. Pl. 1: 419 1805.
 Syst. Veg. 4(2): 158 1827.
 Syst. Verz. 3: 42 1854.
 Trab. Mus. Ci. Nat., Ser. Bot. 26: 12 1933.
 Traité Arbr. Arbust. nouv. ed., 1: 192 1803.
 Trans. & Proc. New Zealand Inst. 22: 474 1889 publ. 1890; 24: 389 1892.
 Trans. Hort. Soc. London 2: 94 1817; 4: 190 18946; 43 1901; 9: 93 1916.
 Trans. Roy. Soc. Victoria n.s., 1(2): 21 1889.
 Univ. Calif. Publ. Bot. 6: 60 1914.
 Voy. Pôle Sud , t. 22 bis, f. M 1852.
 Voy. Pôle Sud , t. 23, f. F 1852
 Voy. Pôle Sud t. 22, X1-8 1852
 Zoe 5: 251 1908.

Ginko L. 1771– Miłorząb, rodzina Ginkgoaceae – miłorzębowate

Tryptyk miłorzębowy

Jest to dzisiaj rodzaj monogamiczny, z jednym reliktowym gatunkiem zagrożonym wyginięciem (EN) na stanowiskach naturalnych i co najmniej 280 odmianami uprawnymi ozdobnymi i sadowniczymi - głównie w Chinach. Swój rozkwit miały 20-50 milionów lat temu na całej półkuli północnej. Występowało wtedy, także na ziemiach polskich, wiele gatunków: *Ginkgo yimaensis* (Chiny), *G. apodes*, *G. adiantoides*, *G. huttoni* (Anglia), *G. digitata* (Norwegia), *G. cordilobata* (Afganistan), *G. dissecta* (Anglia), *G. adiantoides* (USA), *G. sibirica* (Rosja). Dzisiaj znamy je tylko ze skamieniałości. Jedynym, żywym reliktem trzeciorzędowym jest *Ginkgo biloba* L. – Miłorząb dwuklapowy.

***Ginkgo biloba* L. – Miłorząb dwuklapowy** (Miłorząb chiński, Miłorząb dwudzielny, Miłorząb japoński)

Arboretum Wojsławice, okaz żeński

nasiona

Ogród Botaniczny, Uniwersytet Wrocławski, okaz żeński (liście bardziej żółte) i męski

W gotowości do rozwoju

kwiaty na krótkopędach

Czi-czi, Arboretum Wojsławice

Jesienne liście z kroplami wody

Występuje w naturze we wschodnich Chinach, w górach prowincji Zhejiang i Anhi. We współczesnej florze zachował się w rodzinie miłorzębowatych tylko jeden rodzaj *Ginkgo* z jednym gatunkiem *Ginkgo biloba* – miłorzębem dwuklapowym, zwanym też japońskim (błędnie - w naturze rośnie tylko w Chinach). Drzewa należące do klasy miłorzębowych pojawiły się na Ziemi już w permie, pod koniec ery paleozoicznej. Szczyt swego rozwoju osiągnęły w erze mezozoicznej, a pod koniec tej ery rozpoczęło się ich masowe wymieranie. Choć miłorząb nie rośnie obecnie na terenie Polski w naturze, jego skamieniałe formy spotkać można także i w naszym kraju. Miłorząb jest drzewem do 20 m wysokości – w naturze dwukrotnie wyższym, rozdzielnoptciowym, dwupiennym, długowiecznym i średnio szybko rosnącym. Ma koronę o zmiennej budowie – u młodych drzew zwykle stożkowatą i luźną, z długimi gałęziami poziomo odstającymi, u starych zagęszczoną, nieregularną, często z kilkoma pędami przewodnimi. Szara korowina, na starych pniach jest głęboko spękana. Pędy ma zróżnicowane na długie, do 8 cm i krótkie, pokryte bliznami po opadłych liściach. Na pniach i dolnej stronie konarów starych drzew mogą pojawiać się narośla „czy-czi”, wydłużające się jak stalaktyty, które po osiągnięciu ziemi zakorzeniają się i niekiedy wytwarzają pędy. Liście miłorząb ma wyjątkowo oryginalne, wachlarzowate, sezonowe, do 10 cm średnicy, skrętoległe, zwykle wcięte pośrodku, skórzaste; ogonki długie, nerwu głównego brak, nerwacja unikatowa, widlasta zwana też dichotomiczną. Jesienią przebarwiają się intensywnie żółto – u roślin żeńskich, wydających nasiona, liście przebarwiają się do 10 dni wcześniej od okazów męskich. Liście, po mroźnej nocy i ociepleniu w ciągu dnia, opadają wszystkie z drzewa w bardzo krótkim. W ciągu jednej godziny drzewo może być w stanie bezlistnym, a na ziemi jest listkowy dywan. Nasiona, nie owoce!, podobne do śliwki, mają do trzech cm średnicy i otoczone są osnówką – początkowo zieloną, później bursztynowożółtą, mięsistą, cuchnącą zjełczalym masłem, czyli kwasem masłowym. Opadają później od liści, dopiero po pierwszych silniejszych przymrozkach. Gatunek jest bardzo mrozoodporny, w starszym wieku – nawet powyżej minus 29 °C (USDA 4), ale młode rośliny często przemarzają i regenerują, wytwarzając wiele pędów przewodnich. W Arboretum Wojsławice jest w uprawie od około 1930 roku. Preferuje gleby przeciętne, najlepiej głębokie, żyzne i świeże, źle rośnie na glebach o wysokim poziomie wód gruntowych; wymaga stanowisk słonecznych. Bardzo odporny na skażenia przemysłowe, warunki miejskie oraz na choroby i szkodniki. Już od XI wieku uprawiany był przy świątyniach, klasztorach i pałacach w Chinach, Korei i Japonii. W Europie pierwsze okazy wysadzono w Ogrodzie Botanicznym w Utrechcie w 1727 roku, a w Polsce prawdopodobnie w Łańcucie około 1775 roku. Jest to jedno z najpiękniejszych naszych drzew parkowych. Jak pisał Stefan Makowiecki, dyrektor kursów ogrodniczych we Lwowie i redaktor „Przeglądu Ogrodniczego” „... w żadnym starannie prowadzonym ogrodzie nie powinno go brakować”. Bardzo charakterystyczne, wachlarzowate liście, niespotykane u żadnego innego gatunku, wspaniałe złocistożółte jesienne przebarwienie liści oraz duża tolerancja i odporność na warunki środowiska czynią ten gatunek jednym z najcenniejszych dla różnych rodzajów terenów zieleni. Nie należy jednak sadzić okazów żeńskich ze względu na cuchnące nasiona. Jest gatunkiem endemitycznym, reliktywnym i powinien rosnąć w każdym ogrodzie dydaktycznym.

Jego liście są ważnym surowcem do produkcji preparatów leczniczych. Zawierają, między innymi, zespół ginkgoflawonoglikozydów i zespół pochodnych terpenowych (glikozydy flawonowe m.in. izoramnetyna, olejek kamforowy, isorhamnetyna, kwercetyna oraz laktony terpenowe: ginkolidy a, b, c, quercetin i bilobalid). Wyciągi z liści mają zastosowanie w leczeniu zaburzeń ukrwienia mózgowego i obwodowego wraz z towarzyszącymi zmianami miażdżycowymi; działają korzystnie w niedokrwieniu i niedotlenieniu mózgu, przy obrzęku mózgu, zwiększają mikrocyrkulację w naczyniach skóry i inne. Obecnie wytwarza się z miłorzębu około dwieście różnych preparatów leczniczych. Wyciągi z liści miłorzębu są także stosowane w produkcji kosmetyków. Warto wiedzieć, że kształt klasycznego wachlarza japońskiego wzorowany jest na liściu miłorzębu. Życzenia noworoczne napisane tuszem na zasuszonych liściach, według chińskich wierzeń, przynoszą szczęście. Nasiona bez osnówki, ugotowane lub upieczone są przysmakiem na Wschodzie. Chociaż gatunek ten pochodzi z Chin, jego nazwa wywodzi się od japońskich słów „gin-kyo” czyli srebrny owoc. Roślina ta stanowi inspirację dla różnych dziedzin sztuki na całym świecie.

Kolekcja roślin z *Ginkgo biloba* w Arboretum Wojsławice liczy około 140 odmian uprawnych i jest jedną z największych na świecie. Oczekuje na uznanie jej za Kolekcję Narodową RP.

Zelowice

Cesky Krumlov

Leida

Güstrtof

Ginkgo biloba, akwarela, mal. E. Barańska, Studentka Arch. Kraj. UP Wrocław

Ceramika, praca studenta ASP we Wrocławiu

Elewacja budynku, Gërlitz

Metaloplastyka, Bayreuth

Sztuka użytkowa: - torba, -

kubek, -

bizuteria

likier

Ginkgo biloba 'Fastigiata' typ Wrocław – Miłorzęb dwuklapowy 'Fastigiata' typ Wrocław

Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego

Forma miłorzębu o charakterystycznym, mniej lub bardziej wąskim, kolumnowym pokroju z jednym lub kilkoma prostymi przewodnikami oraz mniej lub bardziej wzniesionymi skośnie do osi drzew pędami jest znana od ponad 100 lat. Siewki takie mogą występować pod nazwą zbiorową *Ginkgo biloba* forma *fastigiata*. W grupie tej są liczne typy, różniące się między sobą szczegółami. Jedną z takich odmian uprawnych, mnożonej wegetatywnie (klony męskie) o wyjątkowo zwartej, kolumnowej budowie, jest *Ginkgo biloba* 'Fastigiata' typ Wrocław, gdzie rośnie od około 100 lat. Drzewo to dorasta do 13 m wysokości przy średnicy nie większej niż 2,5 m. Podobnie jak gatunek wytwarza także narośla chi chi. Pędy ma ułożone bardzo skośnie, niektóre prawie równoległe do pnia. Jest, podobnie jak gatunek, bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29°C (USDA 4). W młodości może przemarzać i tworzyć wiele pni. W Arboretum Wojsławice rośnie od 1989 roku. Wymagania siedliskowe ma takie same jak gatunek. Nie wskazane jest jednak w młodości intensywne nawożenie. Zbyt duże przyrosty roczne nie zawsze zdążą stwardnieć, co prowadzi do deformacji korony. Zdarza się także, że jeden z pędów bocznych zaczyna intensywniej rosnać i powoli staje się drugim przewodnikiem. Prowadzi to do zniekształcenia stożkowatego pokroju i w przyszłości do jego odłamania. Jest to doskonała odmiana do obsadzania pasów buforowych wokół parkingów lub środkowych nasadzeń listwowych na autostradach i drogach szybkiego ruchu oraz wąskich ulic miejskich.

Ginkgo biloba 'Freak' – Miłorzęb dwuklapowy 'Freak'

Odmianę otrzymał J. Hahnl z Austrii. Liście ma ciemnozielone, głęboko i licznie powcinane. Wcięcie środkowe sięga do połowy blaszki liściowej, czasem głębiej. Wcięcia boczne są na ogół krótsze. Prawdopodobnie jest bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29°C (USDA 4). W Arboretum Wojsławice rośnie od 2014 roku.

***Ginkgo biloba* 'Globosa'** – Miłorząb dwuklapowy 'Globosa'

Klon męski. Korona zwarta, kulista, po 10 latach osiąga 1,2 x 1,2 m. Często jest szczepiona na wysokiej podkładce (pienna). Liście są atrakcyjnie ukształtowane, nie wypłaszczone, lekko podwinięte bokami, według niektórych jak ucho słonia, według innych jak rękawica z jednym palcem. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29°C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2005 roku.

***Ginkgo biloba* 'Gui-Zhi'** – Miłorząb dwuklapowy 'Gui-Zhi'

„Gui Zhi” to lek w tradycyjnej medycynie chińskiej, ale nie z miłorzębu. Liście bez wyraźnej kłapy jak u gatunku, wyraźnie w kształcie ostrego, równoramiennego trójkąta. Ogonek liściowy łagodnie przechodzi w blaszkę. Prawdopodobnie bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29°C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2005 roku.

***Ginkgo biloba* 'Leda'** – Miłorząb dwuklapowy 'Leda'

Odmianę znalazł w Krakowie (rewers na starym drzewie ?) Leda i nazwał swoim nazwiskiem. Pokrój jest początkowo w miarę kulisty, później nieregularny. Po 30 latach uprawy ma około 8 m wysokości i około 1,5 m szerokości. Liście są jak u gatunku, ale część z nich jest zielona, część w całości kremowobiała lub żółtobiała, inne zaś w różnym stopniu wybarwione – w połowie, w 1/3 lub tylko wzdłuż nerwów. U rośliny pozostawionej bez ogrodniczego nadzoru rewersowe liście zielone uzyskują szybko przewagę. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29°C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2008 roku. Odmiana interesująca, kolekcyjna, bez większego znaczenia dla kształtowania terenów zieleni.

***Ginkgo biloba* 'Kořínek'** – Miłorząb dwuklapowy 'Kořínek'

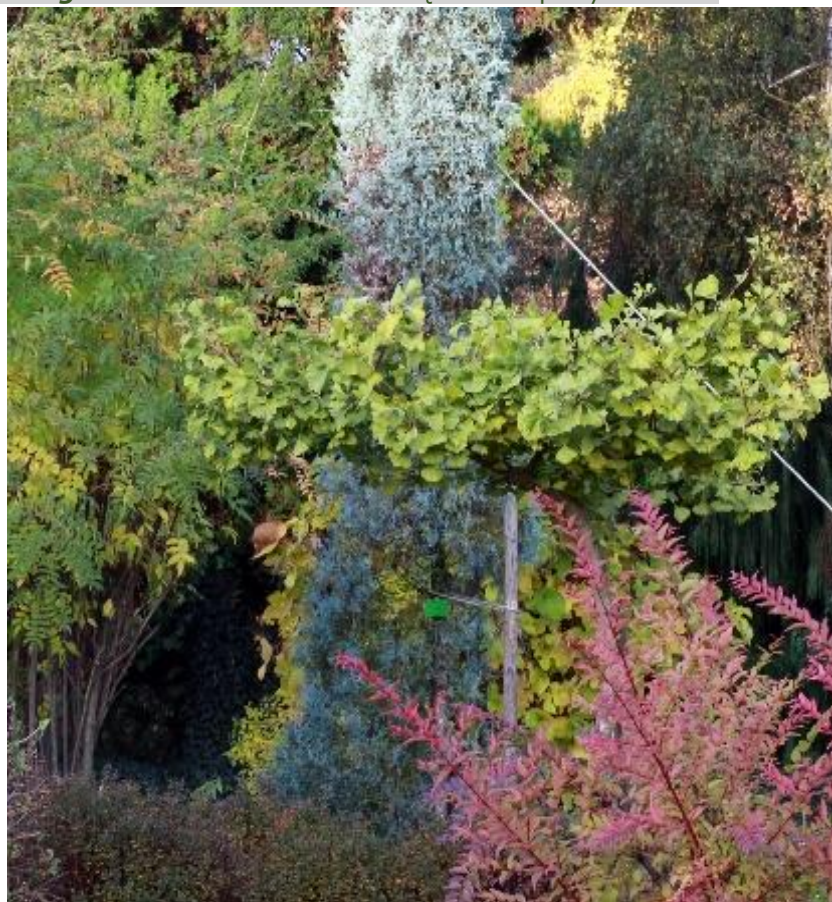
„Odmiana znaleziona jako czarcia miotła w Czechach w 1985 r. przez J. Surme z Brna – Bystrce. Wyjątkowo wolno rosnąca, kulista odmiana o silnie zredukowanych oraz zróżnicowanych blaszkach liściowych. Odmiana bardzo podobna i często mylona z inną czeską odmianą 'Chotek', od której różni się siłą wzrostu. Po 10 latach uprawy dorasta zaledwie do 0,7 m wysokości. Początkowo roślina utrzymuje pokrój półkulisty i jest gęsta, w starszym wieku staje się nieregularna. Na jednym okazie występują liście typowe dla gatunku, wachlarzowate, z charakterystycznym wcięciem na wierzchołku tworzącym dwie kłapy, o szerokości 5–8 cm, a także liście bardzo silnie zredukowane, postrzępione, nitkowate. Jesienią liście malowniczo przebarwiają się na złotożółty kolor. Roślina tworzy dwa rodzaje pędów: nagie, żółte długopędy oraz wałeczkowate, pokryte uprawie od 2008 roku.

***Ginkgo biloba* 'Lila'** – Miłorząb dwuklapowy 'Lila'

Niektóre liście zwinięte są w tutkę, ale nie zrosnięte brzegiem blaszki liściowej, inne lejkowato skrzycone. Kłapy 2-3 wyraźne. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29°C (USDA 4). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2015 roku.

***Ginkgo biloba* 'Mariken'** – Miłorząb dwuklapowy 'Mariken'

Odmianę znalazł, jako czarcia miotłę, w parku Kronenburg w Nijmegen w 1995 roku i wprowadził do handlu w 1999 roku P. Vergeldt z Holandii. Jest to bardzo wolno rosnący, zwarty krzew o płaskokulistym pokroju. Po 10 latach uprawy nie przekracza 1 m średnicy. Liście ma mniejsze jak u gatunku i finezyjnie karbowane. Zwykle jest szczepiona na 1- 1,5 m podkładce. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29°C (USDA 4). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2001 roku.

***Ginkgo biloba* 'Pendula'** – Miłorząb dwuklapowy 'Pendula'

Odmianę znaleziono w Belgii przed 1855 roku i wprowadzono do handlu przez szkółkę C. van Geert'a w 1862 roku. Korona po 10 latach uzyskuje do 2 m średnicy. Pędy mają lekką tendencję do opadania. Nie szczepiona płóży się po ziemi i może być dobrą rośliną okrywową. Szczepiona na pniu jest podobna do odmiany 'Horizontalis' i tworzy lekko parasolowatą koronę z delikatnie zwisającymi pędami. Bardzo mrozoodporna, powyżej minus 29°C (USDA 4). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2004 roku.

***Ginkgo biloba* 'Pragense'** – Miłorząb dwuklapowy 'Pragense'

Odmianę znaleziono w Pradze w latach 60. Roślina mateczna rośnie w Uniwersyteckim Ogrodzie Botanicznym. Klon męski, przyrosty roczne krótkie. Początkowo pędy są wzniesione do góry, po kilku latach przewieszają się. Jest podobny trochę do odmiany 'Pendula' 'Horizontalis' i 'Globosa'. Bardzo mrozoodporna, powyżej minus 29°C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2004 roku.

***Ginkgo biloba* 'Spring Grove'** – Miłorząb dwuklapowy 'Spring Grove'

Odmiana została znaleziona, jako czarcia miotła na męskim okazie, na cmentarzu Spring Grove w Ohio. Karłowaty i piramidalny klon męski. Po 15 latach uprawy osiąga 1,8 m wysokości i 1,2 szerokości. Liście lekko uniesione do góry i delikatnie zwinięte tutaj. Bardzo mrozoodporna, powyżej minus 29°C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2015 roku.

***Ginkgo biloba* 'Variegata'** – Miłorząb dwuklapowy 'Variegata'

Odmiana powstała w Chinach w 1856. w 1995 r. Klon żeński. Rośnie wolno. Korona szeroko kopulasta. Liście o bardzo dużej zmienności, z białymi paskami lub plamami. Im więcej słońca tym bardziej pstra. Bardzo mrozoodporna, powyżej minus 29°C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2003 roku.

***Ginkgo biloba* 'Saratoga'** – Miłorząb dwuklapowy 'Saratoga'

Odmiana amerykańska z lat 80 o wolnym wzroście, kolumnowym, bardzo gęstym pokroju i niewielkich rozmiarach. Po 10 latach dorasta do 2 m wysokości. Korona kopulasta często krzewiasta. Klon męski. Liście skórzaste, podobna do odmiany 'Gui-Zhi', podstawa zawsze klinowata, brzeg blaszki delikatnie, nieregularnie powcinany. Bardzo mrozoodporna, powyżej minus 29°C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2007 roku.

***Ginkgo biloba* 'Kazimierz Wielki'** – Miłorząb dwuklapowy 'Kazimierz Wielki'

Odmianę otrzymała Stanisława Korszun z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Rośnie szybko, dorasta do 10 m wysokości i podobnej szerokości. Korona, kopulasta, lekko płacząca o pędach grubych, długich i przewieszających się. Liście są bardzo duże, do 20 cm szerokości. Bardzo mrozoodporna, powyżej minus 29°C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2007 roku.

***Ginkgo biloba* 'Princeton Sentry'** – Miłorząb dwuklapowy 'Princeton Sentry'

Odmiana amerykańska wprowadzona do handlu w 1967 roku w szkółkach Princeton w New Jersey w USA. Klon męski. Korona gęsta, zwarta, wąskostożkowa. Po 30 latach uprawy osiąga 10 m wysokości i 0,9

szerokości. Długopędy ustawione pionowo. Bardzo mrozoodporna, powyżej minus 29°C (USDA 4). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2007 roku. Odmiana odporna na wiatry i okiść śniegową.

Ginkgo biloba* var. *longicarpa – Miłorząb dwuklapowy odmiana długonasienna

Jak gatunek, ale nasiona dłuższe o ok. 25 %. Występuje naturalnie w Górach Diamentowych w Korei Północnej. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29°C (USDA 4).

Tab. 133. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin *Ginkgo* – Miłorząb uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
nr katalogowy OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa i (lub) NAZWA HANDLOWA	'Odmiana Uprawną'	Rok introdukcji	Pochodzenie
004253	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i> L.	"	09	Warszawa
004253	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i> L.	"	15	Maj, A.
004253	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i> L.	"	90	Wrocław (O.B.U.Wr.)
004253	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i> L.	"	13	Wrocław (O.B.U.Wr.)
004253	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i> L.	"	Ok. 1825	Oheimb
004253	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i> L.	"	90	Wrocław (O.B.U.Wr.)
004253	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i> L.	"	12	Plantmar
031287	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'10-98'	15	Korszun, St.
030241	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Anny's Dwarf'	14	Szewczykowie, M. J.
023059	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Anny's Globe'	07	Szmit, Ciechanów
032416	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Anny's Zebra'	15	Plantmar
008897	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Autumn Gold'	14	Szewczykowie, M. J.
025064	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Barabit's Fastigiata'	11	Szewczykowie, M. J.
030237	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Beijing Gold'	15	Maj, A.
030237	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Beijing Gold'	14	Szewczykowie, M. J.
030702	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Bielsko-Biała'	14	Tomszak, S.
030238	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Blagon'	14	Szewczykowie, M. J.
021044	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Bolesław Chrobry'	15	Korszun, St.
021044	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Bolesław Chrobry'	05	Korszun, St.
030256	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Broom with Tubes'	14	Szewczykowie, M. J.
023810	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'California Sunset'	08	Szewczykowie, M. J.
023810	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'California Sunset'	14	Szewczykowie, M. J.
034738	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Chase Manhattan'	17	Dymny, T.
030242	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Chi-Chi'	14	Szewczykowie, M. J.
028021	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Chotek'	14	Maj, A.
028021	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Chotek'	12	Szmit, Ciechanów
030703	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Cieszyn'	14	Tomszak, S.
030248	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'David'	14	Szewczykowie, M. J.
031286	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'DFS'	15	Korszun, St.
033974	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'DJ's Bow Tie'	17	Dymny, T.
030252	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Dr. Gerd Krüssmann'	14	Szewczykowie, M. J.
030246	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Everton Broom'	14	Szewczykowie, M. J.
030246	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Everton Broom'	15	Maj, A.
019687	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Fairmont'	10	Szmit, Ciechanów
019687	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Fairmont'	14	Tomszak, S.
004254	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Fastigiata'	89	Korszun, St.
027073	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Finger'	11	Szewczykowie, M. J.
032789	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Finger Variegated'	16	Plantmar
029974	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Folkerts Selektie'	14	Maj, A.
030253	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Freak'	14	Szewczykowie, M. J.
030244	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Girard's Spreader'	14	Szewczykowie, M. J.
016638	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Globus'	05	Kubiczek, L. i K.
027986	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Goethe'	14	Plantmar
033969	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Gold Barabitsii'	17	Dymny, T.

Index Plantarum Arboretum Wojślawice 2016/2017

nr katalogowy OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa i (lub) NAZWA HANDLOWA	'Odmiana Uprawnna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
030251	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Golden Dragon'	14	Szewczykowie, M. J.
033483	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Golden Globe'	16	Synowiec, M.
030247	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Green Pagoda'	14	Szewczykowie, M. J.
031289	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Gui-Zhi'	15	Korszun, St.
033006	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Hayanari'	16	Dymny, T.
030707	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'HB Trompenburg'	14	Tomszak, S.
028022	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Heksenbezen Leiden'	14	Tomszak, S.
028022	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Heksenbezen Leiden'	12	Szmit, Ciechanów
030705	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Hipokrates'	14	Tomszak, S.
031288	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Hunan'	15	Korszun, St.
029975	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Jade Butterfly'	14	Maj, A.
030704	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Jadwiga'	15	Korszun, St.
031290	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Jagiełło'	15	Korszun, St.
031283	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Jan III Sobieski'	15	Korszun, St.
032791	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Jehoshaphat'	16	Plantmar
034737	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Joe's Great Ray'	17	Dymny, T.
021043	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Kazimierz Wielki'	05	Korszun, St.
021043	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Kazimierz Wielki'	15	Korszun, St.
016640	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'King of Dongting'	14	Szewczykowie, M. J.
016640	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'King of Dongting'	07	Szmit, Ciechanów
030250	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Kitsi'	14	Szewczykowie, M. J.
030250	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Kitsi'	15	Maj, A.
030240	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Kohout's Compact'	14	Szewczykowie, M. J.
019688	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Korinek'	08	Nawój
019688	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Korinek'	13	Studnicki
030258	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Kristina'	14	Szewczykowie, M. J.
030706	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Lakeview'	14	Tomszak, S.
019621	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Leda'	06	Warszawa
019621	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Leda'	14	Szewczykowie, M. J.
019620	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Lila'	15	Korszun, St.
019620	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Lila'	17	Tomszak, S.
009367	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Longicarpa'	94	Phenian (Pyohgyang)
023809	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Magnifica'	14	Szewczykowie, M. J.
030249	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Majestic Butterfly'	14	Szewczykowie, M. J.
030249	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Majestic Butterfly'	14	Maj, A.
018661	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Mariken'	15	Korszun, St.
018661	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Mariken'	01	Kulas, K.
029287	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Menhir'	14	Szewczykowie, M. J.
029287	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Menhir'	13	Synowiec, M.
021046	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Mieszko I'	05	Korszun, St.
028852	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Mutant Weeper'	13	Studnicki
028852	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Mutant Weeper'	14	Szewczykowie, M. J.
030243	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Nelleke'	14	Szewczykowie, M. J.
032792	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Obelisk'	16	Plantmar
033971	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Palo Alto'	17	Dymny, T.
012646	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Pendula'	05	Korszun, St.
012646	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Pendula'	15	Korszun, St.
012646	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Pendula'	04	Nawój
023596	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Pevé Lobo'	07	Kanior, T.
023596	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Pevé Lobo'	14	Maj, A.
023597	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Pevé Maribo'	15	Korszun, St.
023597	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Pevé Maribo'	07	Kanior, T.
028916	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Pevé Twisted'	13	Szmit, Ciechanów

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017

nr katalogowy OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa i (lub) NAZWA HANDLOWA	'Odmiana Uprawnna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
028916	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Pevé Twisted'	14	Szewczykowie, M. J.
033973	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Pillar'	17	Dymny, T.
030254	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Pine Glen Dwarf'	14	Szewczykowie, M. J.
004256	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Praga'	98	Korszun, St.
023348	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Princeton Sentry'	14	Maj, A.
023348	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Princeton Sentry'	07	Szmit, Ciechanów
023348	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Princeton Sentry'	14	Szewczykowie, M. J.
031284	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Profesor Łukasiewicz'	15	Korszun, St.
031284	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Profesor Łukasiewicz'	15	Korszun, St.
021045	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Przemysław II'	15	Korszun, St.
033975	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Pyramidalis'	17	Dymny, T.
030255	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Ross Moore'	14	Szewczykowie, M. J.
023811	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Roswitha'	08	Szewczykowie, M. J.
023811	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Roswitha'	14	Maj, A.
033968	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'San Jose Gold'	17	Dymny, T.
031433	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Santa Cruz'	12	Szmit, Ciechanów
031433	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Santa Cruz'	14	Maj, A.
018828	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Saratoga'	17	Szmit, Ciechanów
018828	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Saratoga'	07	Sęktas, St.
018828	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Saratoga'	13	Tomszak, S.
032223	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Shangri-la'	15	Maj, A.
033482	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Simon'	16	Maj, A.
030950	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Snow Cloud'	14	Wolski, K.
034739	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Snow White'	17	Wolski, K.
030245	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Soltau'	14	Szewczykowie, M. J.
032222	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Spring Grove'	15	Maj, A.
031285	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Stefan Batory'	15	Korszun, St.
025091	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Thelma'	09	Szewczykowie, M. J.
008898	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Tit'	07	Szmit, Ciechanów
033817	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Todd'	16	Dymny, T.
032676	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Tremonia'	16	Grzeszczak, H.
028996	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Troll'	13	Studnicki
016641	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Tubifolia'	16	Synowiec, M.
016641	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Tubifolia'	05	Przemysław-Bolestrasz.
016641	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Tubifolia'	05	Korszun, St.
012647	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Variegata'	03	Korszun, St.
012647	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Variegata'	15	Sęktas, St.
033972	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Windover Gold'	17	Dymny, T.
021042	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Władysław Łokietek'	05	Korszun, St.
021042	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Władysław Łokietek'	15	Korszun, St.
030121	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Yellow Dragon'	14	Maj, A.
032790	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i>	'Yellow Mellow'	16	Plantmar
033816	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i> EMPEROR™	'Woodstock'	16	Dymny, T.
014689	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i> L. var. <i>epiphylla</i> Makino	"	14	Maj, A.
014689	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i> L. var. <i>epiphylla</i> Makino	"	15	Korszun, St.
033819	<i>Ginkgo</i>	<i>biloba</i> GOLDEN COLONNADE®	'JFS-UGA2'	16	Dymny, T.

Index Plantarum Arboretum Wojślawice 2016/2017

nr katalogowy OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa i (lub) NAZWA HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
------------------------	------------------	--	-------------------	--------------------	-------------

Tab. 134. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Ginkgo* -Miłorząb

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Ginkgo</i> L. 1771	
<i>Ginkgo biloba</i> L. 1771	<i>Ginkgo adiantifolia</i> Sprecher 1907 <i>Ginkgo biloba</i> f. <i>aurea</i> (J.Nelson) Beissn. 1887 <i>Ginkgo biloba</i> f. <i>fastigiata</i> (A.Henry) Rehder 1949 <i>Ginkgo biloba</i> f. <i>laciniata</i> (Carrière) Beissn. 1887 <i>Ginkgo biloba</i> f. <i>microsperma</i> Sugim. 1977 <i>Ginkgo biloba</i> f. <i>parvifolia</i> Sugim. 1977 <i>Ginkgo biloba</i> f. <i>pendula</i> (Van Geert) Beissn. 1887 <i>Ginkgo biloba</i> f. <i>variegata</i> (Carrière) Beissn. 1887 <i>Ginkgo biloba</i> var. <i>aurea</i> (J.Nelson) A.Henry 1906 <i>Ginkgo biloba</i> var. <i>epiphylla</i> Makino 1929 <i>Ginkgo biloba</i> var. <i>fastigiata</i> A.Henry 1906 <i>Ginkgo biloba</i> var. <i>laciniata</i> (Carrière) Carrière 1867 <i>Ginkgo biloba</i> var. <i>pendula</i> (Van Geert) Carrière 1867 <i>Ginkgo biloba</i> var. <i>variegata</i> (Carrière) Carrière 1867 <i>Ginkgo macrophylla</i> hort. ex K.Koch 1873 <i>Pterophyllus salisburiensis</i> J.Nelson 1866 <i>Salisburia adiantifolia</i> Sm. 1797 <i>Salisburia adiantifolia</i> var. <i>laciniata</i> Carrière 1854 <i>Salisburia adiantifolia</i> var. <i>pendula</i> Van Geert 1862 <i>Salisburia adiantifolia</i> var. <i>variegata</i> Carrière 1854 <i>Salisburia biloba</i> (L.) Hoffmanns. 1824 <i>Salisburia ginkgo</i> Rich. 1826 <i>Salisburia macrophylla</i> Reyn. 1854
<i>Ginkgo biloba</i> '10-98'	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Adam'	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Akigane'	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Anny's Dwarf'	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Anny's Globe'	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Argentea'	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Aurea' J.N. Nelson 1866	<i>Ginkgo biloba</i> 'Yellowleaf' H.P.Kelsey & W.A,Dayton 1942 <i>Ginkgo biloba</i> 'Pterophyllus Salisburiensis aurea'
<i>Ginkgo biloba</i> 'Aureo-variegata' J.Ohwi 1965	<i>Ginkgo biloba</i> 'Aureo-Variegata' Senecclauze 2867
<i>Ginkgo biloba</i> 'Autumn Blaze'	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Autumn Gold' M. van Rensselaer 1956 AUTUMN GOLD ? {Nelson Nursery 1951/1955}	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Baldii'	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Barabits Fastigiata'	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Barabits Gold'	<i>Ginkgo biloba</i> 'Gold Barabitsii'
<i>Ginkgo biloba</i> 'Barabits Nana'	<i>Ginkgo biloba</i> 'Barabits Dwarf' <i>Ginkgo biloba</i> 'Barabits'
<i>Ginkgo biloba</i> 'Barabits Sztrada'	<i>Ginkgo biloba</i> 'Globus' <i>Ginkgo biloba</i> 'Globus Globulus'
<i>Ginkgo biloba</i> 'Beijing Gold'	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Bergen op Zoom'	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Blažíčková's Tetraploid'	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Blenheim Arboretum'	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Bolesław Chrobry' {KorszunS., UP Ppознаń} PL	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Bon's Dwarf'	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Broadly'	

<u>Ginkgo biloba</u> 'Broom With Tubes'	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Bryson City '	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Bullwinkle'	
<u>Ginkgo biloba</u> ' California Sunset '	
Ginkgo biloba ' Canopy '	Ginkgo biloba ' Bell '
<u>Ginkgo biloba</u> 'Cao 2' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Cave Hill Broom'	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Changbing-fushion ' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Changnuo baiguo' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Changxing 2' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Changxing 5' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Chase Manhattan '	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Chi-Chi '	Ginkgo biloba ' Chichi ' Ginkgo biloba ' Chi Chi Icho ' Ginkgo biloba ' Icho ' Ginkgo biloba ' Tit ' Ginkgo biloba ' Tschi Tschi '
<u>Ginkgo biloba</u> ' Chiński Pendula ' KAZIMIERZ WIELKI PENDULA	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Chotek '	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Chris Dwarf'	<u>Ginkgo biloba</u> ' Chri's Dwarf '
<u>Ginkgo biloba</u> ' Chuiyeyinxing '	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Cieszyn ' 	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Cleveland '	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Clica '	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Crispins Jade Jester '	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Curlie Leafs'	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Daeryinxing '	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Dafozhi' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Dafushon '	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Damaling' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Dameihe ' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Daozhen 5' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> ' David '	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Dayuanzhu ' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Denise '	
<u>Ginkgo biloba</u> ' DFS '	
<u>Ginkgo biloba</u> ' DJ's Bow Tie '	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Dongtinghuang ' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Dr. Gerd Krüssmann '	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Eiffel '	
<u>Ginkgo biloba</u> ' El Albra '	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Elmwood '	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Elmwood Fastigiata'	<u>Ginkgo biloba</u> ' Elmwood Fastigiata '
<u>Ginkgo biloba</u> 'Epiphylla'	<u>Ginkgo biloba</u> ' Ohazuki ' <u>Ginkgo biloba</u> ' Ohasuki ' <u>Ginkgo biloba</u> ' Ohatsuki ' <u>Ginkgo biloba</u> ' Ohazaki '
<u>Ginkgo biloba</u> ' Everton Broom '	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Fairmount' {1876}	<u>Ginkgo biloba</u> 'Fairmont'
<u>Ginkgo biloba</u> ' Fastigiata Blagon '	<u>Ginkgo biloba</u> ' Blagon fastigiata '
<u>Ginkgo biloba</u> 'Fastigiata' Mast. 1896	<u>Ginkgo biloba</u> 'Pyramidalis' hort. Amer. 1963 (błędnie) <u>Ginkgo biloba</u> f. fastigiata (Henry) Rehder <u>Ginkgo biloba</u> 'Sentry'H.P.Kelsey & W.A dayton
<u>Ginkgo biloba</u> ' Finger ' {Jiri Obrzatek przed 2011}	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Finger Variegated '	
<u>Ginkgo biloba</u> ' Firehouse ' {ok. 2006}	

<u>Ginkgo biloba</u> 'Flagstaff'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Fozhi' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Freak'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Fuзи'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Gangzhong 1' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Ganlan-fushon'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'George Lewis'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Girard's Spreader'	<u>Ginkgo biloba</u> 'Girards Spreader'
<u>Ginkgo biloba</u> 'Globosa' RHS DB 2014	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Gnome'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Goethe' {Esveld ?}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Golden Dragon'	
Ginkgo biloba 'Golden Girl'	
Ginkgo biloba 'Golden Globe' {David Cleveland 1992/pat.2002}	Ginkgo biloba 'Cleveland's Golden Globe'
<u>Ginkgo biloba</u> 'Green Pagoda' 2003 {Leo Campardella}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Gresham'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Grovbil'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Guilin 2' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Guilin 6' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Guilin 9' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Gui-Zhi' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Guyinxingshu' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Halka' {Halka Nurseries}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Hayanari'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'HB Trompenburg'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Hecksenbezen Leiden'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Hekt Leiden'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Henry Clay'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Hettich'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Hipokrates'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Hiyanari' {Chiny}	<u>Ginkgo biloba</u> 'Hayanari'
<u>Ginkgo biloba</u> 'Horizontalis'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Hoss'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Huangpiquo' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Huilin 7' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Hunan'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Hungaria'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Hunnewell' {David Dusenbury}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Hyayeinxing' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Icho'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Jade Butterfly'	<u>Ginkgo biloba</u> 'Jade Butterflies'
<u>Ginkgo biloba</u> 'Jadwiga' {Korszun S., UP Poznań} PL	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Jagged Jade'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Jagiełło' {Korszun S., UP Poznań} PL	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Jan III Sobieski' {Korszun S., UP Poznań} PL	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Jehosephat'	<u>Ginkgo biloba</u> 'Jehoshaphat'
<u>Ginkgo biloba</u> 'JFS-UGA2' GOLDEN COLONNADE	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Jiafushon' {Chiny}	<u>Ginkgo biloba</u> 'Dafuzi'
<u>Ginkgo biloba</u> 'Jiangho-fushon' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Jinalyinxing' {Chiny}	

<u>Ginkgo biloba</u> 'Jinguo-fushon' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Jiuanchu' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'JN9' SKY TOWER	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Joe Stupka' {Joe Stupka}	<u>Ginkgo biloba</u> 'Joe Stupka Broom' <u>Ginkgo biloba</u> 'Joe's Dwarf' <u>Ginkgo biloba</u> 'Joe's Broom'
<u>Ginkgo biloba</u> 'Joe's Dwarf'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Joe's Great Ray'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Jubao'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Junan'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Katlan'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Kazimierz Wielki' {Korszun S., UP Poznań} PL	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Kew' {Kew Gardens} ?	
<u>Ginkgo biloba</u> 'King of Dongtong'	<u>Ginkgo biloba</u> 'King of Dongting'
<u>Ginkgo biloba</u> 'King of Trees'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Kitsi'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'KLLM' SAMURAI	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Knápek's Triploid'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Kohout's Weeping'	<u>Ginkgo biloba</u> 'Kohout's Pendula' <u>Ginkgo biloba</u> 'Kohout's Pendula WB'
<u>Ginkgo biloba</u> 'Kohout's Compact'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Kořinek'	<u>Ginkgo biloba</u> 'Korinek'
<u>Ginkgo biloba</u> 'Kristina'	
Ginkgo biloba 'Laciniata' E.A.Cariere 1854 {Reynier Avinion 1840/Seneclauze Nursery}	Ginkgo biloba 'Macrophylla Laciniata' <u>Ginkgo biloba</u> 'Canopy' <u>Ginkgo biloba</u> 'Longifolia' L. Henry 1911 <u>Ginkgo biloba</u> 'Macrophylla' E.A.Cariere 1855 <u>Ginkgo biloba</u> 'Macrophylla Incisa' L. Beissner 1891 <u>Ginkgo biloba</u> 'Triloba' H.J.Elwes & A.Henry 1906 <u>Ginkgo biloba</u> 'Cutleaf' H.P.Kelsey & W.A.Dayton 1942 <u>Ginkgo biloba</u> 'Dissecta' 1882
Ginkgo biloba 'Lakeview'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Landliebe'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Leda' PL	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Leiden'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Liberty Splendor'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Lila' PL	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Litle Joe'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Longicarpa'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Longyan'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Luanguo-fushon' {Chiny}	
Ginkgo biloba 'Macrophylla'	<u>Ginkgo biloba</u> 'Largeleaf' H.P.Kelsey & W.A.Dayton 1942
<u>Ginkgo biloba</u> 'Magnifica'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Magyar'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Majestic Butterfly'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Maling'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Mariken'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Masaryk University Tetraploid'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Mayfield' E.H.Scanion 1951 (m) (Fastigiata Gr.)	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Medium'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Mefisto'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Menhir'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Mianhuaguo' {Chiny}	
Ginkgo biloba 'Micropylla'	

<u>Ginkgo biloba</u> ' Mieszko I ' {Korszun S., UP Poznań} PL	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Ming Princess'	
Ginkgo biloba 'Mother Load'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Munchkin'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Mutant Weeper'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Nanhuiwuxin' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Narrowly'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Nelleke'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Noty's'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Obelisk'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Ohatsuki' J.Ohwi 1965	<i>Ginkgo biloba</i> 'Ohazuki' <i>Ginkgo biloba</i> 'Epiphylla' J.Ohwi 1965 <i>Ginkgo biloba</i> 'Ohasuki' <i>Ginkgo biloba</i> 'Ohatsuki' <i>Ginkgo biloba</i> 'Ohazaki'
Ginkgo biloba 'Old Gold'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Orłóci Triploid'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Oval'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Ožana's Triploid'	
Ginkgo biloba 'Palo Alto' Olmsted Falls 1959	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Pendula' (m) Carrière 1967 {C. Van Geert Nurs. 1862}	<i>Salisburia adiantifolia pendula</i> hort. <i>Ginkgo biloba</i> 'Weeping' H.P.Kelsey & W.A.Dayton 1942
<u>Ginkgo biloba</u> 'Pendula Gruga'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Pevé Lobo'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Pevé Maribo'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Pevé Twisted'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Pillar'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Pine Glen Dwarf'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Pingzhanyinxing' {Chiny}	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Pragensis' Krouman 1969 {Czechy <1969}	<i>Ginkgo biloba</i> 'Praga' hort., <i>Ginkgo biloba</i> 'Pragense' hort., <i>Ginkgo biloba</i> <i>pragensis</i> , <i>Ginkgo biloba</i> 'Pragensis' hort. Ginkgo biloba 'Prague'
Ginkgo biloba 'Princeton Gold' {Princeton Nursery przed 1967}	
<i>Ginkgo biloba</i> 'Princeton Sentry' PRINCETON SENTRY (m) (Fastigiata Gr.)	Ginkgo biloba 'Sentry' ? Ginkgo biloba 'PNI 2720'
<u>Ginkgo biloba</u> 'Profesor Łukasiewicz' {Korszun S., UP Poznań} PL	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Prostrata'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Przemysław II' {Korszun S., UP Poznań} PL	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Pyramidalis' {_/John Vermeulen & Son Inc. 1953}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Qingpiguo'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Queen City'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Queen of Fruit' f	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Rainbow'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Robbie's Twist'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Robin' {Cole Nursery 1868}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Rocky'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Roosevelt' {Roosevelt Boulevard}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Ross Moore'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Roswitha'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Rotundiloba'	
Ginkgo biloba 'Saint Cloud' F.G.Meyer 1961 {Jardin Kahn, Paryż}	Ginkgo biloba 'St. Cloud'

<u>Ginkgo biloba</u> 'Salem Lady'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'San Jose Gold' {Holden Arboretum/J.Clarke Nurs.}	
Ginkgo biloba 'Santa Cruz' E.H.Scanlon 1959	Ginkgo biloba 'Umbrella' E.H.Scanlon 1951 Ginkgo biloba 'Umbraculifera' 1955
<u>Ginkgo biloba</u> 'Saratoga' (m){Saratoga HF 1975/Saratoga HF1977}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Seedless'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Shangri-la'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Simon'	
Ginkgo biloba 'Sinclair' Siebenthaler Co. 1977 {Princeton Nursery przed 1977}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Slim Jim' {Cole Nursery co. 1968}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Slovakian Princess'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Snow Cloud'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Snow White'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Snowflake'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Soltau'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Songzhen' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Spring Grove'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Stefan Batory' {Korszun S., UP Poznań}{Korszun S., UP Poznań} PI	
Ginkgo biloba 'Sterile'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Suanpangtguo' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Sunong foshou' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Sunstream'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Survivor'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Taishanyullan' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Taixing 1' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Tancheng 202' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Tancheng 231' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Tancheng maling' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Tengjiulang' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'The President' PRESIDENTIAK GOLD	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Thelma'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Tiema 1' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Tiema 2' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Tiema 4' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Tit'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Todd'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Tongziquo' {Chiny}	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Tremonia'	
Ginkgo biloba 'Troll'	
Ginkgo biloba 'Tschì Tschì' {Chiny}	Ginkgo biloba 'Chi Chi' Ginkgo biloba 'Chi Chi Icho' <i>Ginkgo biloba</i> 'Chichi-icho'
<u>Ginkgo biloba</u> 'Tubifolia'	Ginkgo biloba 'Tubiformis' <i>Ginkgo biloba</i> 'Tubifolia' Ginkgo biloba 'Tubiforme' Ginkgo biloba 'Tubeleaf'
<u>Ginkgo biloba</u> 'Upright'	
Ginkgo biloba 'Variegata' E.A.Cariere 1854	<i>Ginkgo biloba</i> 'Variegated' H.P.Kelsey 1942
Ginkgo biloba 'Variegata Finger'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'WB'	
<u>Ginkgo biloba</u> 'Weeping Wonder' f	
<u>Ginkgo biloba</u> 'White Variegata'	

<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Wiener Walzer' m {USA}	<i>Ginkgo biloba</i> 'Hetlich' <i>Ginkgo biloba</i> 'Hetych' <i>Ginkgo biloba</i> 'Hettich'
Ginkgo biloba 'Windover Gold'	<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Windover'
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Witches Broom'	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Władysław Łokietek' {Korszun S., UP Poznań} 	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Woodstock' EMPEROR	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Xiajin' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Xiao-fushon' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Xiaoyuanzhu' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Ximaling' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Ximeihe' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Xincun 18' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Xincun 9' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Yanan 1' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Yapiguyuanzhu' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Yellow Dragon'	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Yellow Mellow'	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Yezi yinxing' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Yiyuanyeaiyinxing' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Yuandi-fushon' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Yuanling 13' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Yuanling 9' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Yuanzhu' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Zaozi-fushon' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Zhengan 3' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Zhengan 4' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Zhengan 5' {Chiny}	
<u><i>Ginkgo biloba</i></u> 'Zhongmaling' {Chiny}	

Bibliografia

- Begović** Branko M.: Nature's Miracle - *Ginkgo biloba* L.1771 *Ginkgo* in general & cultivars and bonsai forms. Book 1. Vol 1-2:1-400 <https://pl.scribd.com/doc/74555470/Nature-s-Miracle-Ginkgo-Biloba-Book-1-Vol-1-2-B-M-Begovic-Bego> [dostęp 24.10.2019]
- Cao Fu Liang**, (2011). An Illustrated Monograph of *Ginkgo biloba* L. Cultivars in China . Science Press, – 237s.
- Coder** Kim D., (2016). *Ginkgo biloba*. Warnell School University of Georgia, 22: 1-30.
- ePIC**: Electronic Plant Information Centre of Royal Botanic Gardens, Kew, www.epic.kew.org [dostęp 13.03.2021]
- Feng-ren** He and You-wei Zhao. (1957). Investigation of *Ginkgo* in Taixing county. Bull. North-Jiangsu Agric. Coll. 1: 39-51.
- Flora of China**: Online version from Harvard University, Gard. Mem. Sun Yat-Sen, Academica Sinica, – 48 p.
- Ginkgo** [W]: **IPNL**: The International Plant List. v 1.1. <http://www.theplantlist.org/> dostęp: 2019.09.12
- Ginkgo** [W]: **RHS**, ROYAL HORTICULTURAL SOCIETY (RHS) – CONIFERS
- Ginkgo** [W]: Woody Plants Database. <http://woodyplants.cals.cornell.edu> dostęp: 2018.10.07
- Ginkgo**. [W]: Chicago Botanical Garden. https://www.chicagobotanic.org/collections/curation/shrub_cultivars dostęp: 2018.10.07
- Ginkgo**. [W]: International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants: www.cultivar.org dostęp: 2018.10.07
- Ginkgo**. [W]: The Plant List. <http://www.theplantlist.org> dostęp: 2018.09.12
- Griffiths** M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Hoffman** M.H.A, 2016. List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- ICRA**: International Cultivar Registration Authority (on-line resource). for *Ginkgo biloba* cultivars
- Index** Plantarum, (2017/2018). Arboretum Wojślawice, <http://arboretumwojślawice.pl/>
- Katalog: Arboretum Leśne w Sycowie <http://www.arboretumlesne.poznan.lasy.gov.pl/>
- Katalog: Arboretum SGGW w Rogowie <http://arboretum.sggw.pl/>
- Katalog: E-Katalog roślin, Związek Szkółkarzy Polskich, (2017-2021): <https://www.e-katalogroslin.pl/>
- Katalog: Firma. C. Esveld, (1984-2018): <http://www.esveld.nl/>
- Katalog: Horstmann Nursery, Schneverdingen, <https://www.baumschule-horstmann.de/>
- Katalog: Jeddeloch Nursery, Oldenburg, <https://www.jeddeloch.de/en/>
- Katalog: Nowak T.J.(red.), Grzeszczak-Nowak H., (red.), (2018): Katalog 1000 polskich odmian roślin. Agencja Promocji Zieleni
- Katalog: Szewczyk J. i M., (2009-2019):. <http://www.szkolka-szewczyk.pl/>

- Katalog: Szkoła Bąblin (2015-2018), <http://bablin.pl/katalog-roslin>
- Katalog: Szkoła Krzewów Ozdobnych Zymon (2005-2020), <http://zymon.pl/>
- Katalog: Szkoła Roślin Ozdobnych Ważyńscy (2005-2020), <http://www.wazynscy.pl/katalog/pl>
- Katalog: Szkoła Szmit, (2005-2020): <http://szmit.pl/>
- Katalog: Szkoła Konieczko (2012-2019), <https://www.drzewa.com.pl/169-lisciaste-p-pis>
- Katalog: Szkoła Kórnickie (2009-2019): www.szkołkikornickie.pl/
- Katalog: Szkoła Kurowscy (1990-2020). <https://kurowski.pl/pl/katalog-roslin>
- Katalog: **Wayside Gardens**, <https://www.waysidegardens.com/>
- Katalog: Wells Nursery, Mt. Vernon, Washington, USA, <http://wellsnurseries.com/>
- Klimko M.**, **Korszun S.**, **Kolasinski M.**, (2016). Seed coat microsculpturing in *Ginkgo biloba* L. cultivars. Baza Agro. *Steciana* 20:3
- Klimko** Małgorzata, Korszun Stanisława, Joanna Bykowska, (2015). Comparative morphology and anatomy of the leaves *Ginkgo biloba* L. cultivars. Acta Sci. Pol. Hortorum Cultus, 14(4) 2015, 169-189
- Laar** H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, - 426 s.
- Li** G.P., Zhang C.Q., Cao F.L., (2013). An efficient approach to identify *Ginkgo biloba* cultivars by using random amplified polymorphic DNA markers with a manual cultivar identification diagram strategy. Genetics and Molecular Research 12 (1): 175-182. FUNPEC-RP www.funpecrp.com.br
- Malone** Sara, (2013). Dwarf *Ginkgo* Cultivars-Part I: A cluttered landscape. Conifer Quarterly, ACS, 30/1:10-15
- Mansfeld**: Mansfeld's World Databases of Agricultural and Horticultural Crops re3data.org: Mansfeld's World Database of Agriculture and Horticultural Crops; editing status 2019-05-17; re3data.org - Registry of Research Data Repositories. <http://doi.org/10.17616/R32P4T>
- Meehan** T., (1882). Fruiting of *Ginkgo biloba*. Proc. Acad. Nat. Sci. Philadelphia, p. 9-10.
- Nowak** T.J. (red.) i wsp. (1999). Index Plantarum polskich kolekcji dendrologicznych. Prace Ogrodu Botanicznego UW, 5 (1): 17-306
- PF**: Plant Finder [on-line]. www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder
- Santamour** Frank S., Jr., Shan-an He, and Alice Jacot McArdle, (1983). Checklist of cultivated *Ginkgo*. Journal of Arboriculture 9(3): 88-92.
- Šmarda** Petr, et al (12), (2018). Multiple haploids, triploids, and tetraploids found in modern-day "living fossil" *Ginkgo biloba*. Horticulture Research 5:55. <https://www.nature.com/articles/s41438-018-0055-9>
- TROPICOS**: Nomenclatural and Specimen Database of the Missouri Botanical Garden, www.tropicos.org
- Tsen** M.C., (1935). *Ginkgo* in Zhuji county, Zhejiang province. Hortus 1: 157-165.
- Tsen** M.C., (1960). *Ginkgo*. In Fruit Culture of China, Fruit Tree Inst, Chinese Agric. Acad., Agricultural Press, p.742-757.
- Wikidata**: Wikidata, <https://www.wikidata.org/>, dostęp: 02.023.2021
- Wikimedia**: www.commons.org/, dostęp: 2017-2020
- Wikipedia**: www.wikipedia.pl/, dostęp: 2016-2020
- WPD**: Woody Plants Database - Cornell University, (2021): <http://woodyplants.cals.cornell.edu>, dostęp: 01.03.2021
- Yu** Te-Tsun, (1979). Fruit Tree Taxonomy of China. Agricultural Press, s. 274-276.
- Zander** R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, -770 s.
- Zao** Dao-xun, Jia-xi Wang, and Yu-he Zhang. (1964). A Comprehensive study on Fruit Trees in Jiangsu Province. Shanghai Sci. and Technol. Press, p. 154-157.
- Zhang** Mian-xin, (1960). Illustrated Description of Main Fruit Trees in China, Shanghai Sci. and Technol. Press, p. 187-196.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Ginkgo*

- Princeton Nurs., Princeton, New Jersey, Wholesale Price List, Fall 1972-Spring 1 973
- Baileya 9: 127-133 1961.
- Ber. Deutsch. Bot. Ges. 58: 363-369 1940.
- Bibl. Cult. Trees* 1 1949.
- California, Wholesale price List, October 15, 1962
- Cat.* 1862: 62 1862.
- Cat. Sénécl.* 40 1854.
- Comm. Bot. Conif. Cycad.* 133 1826.
- Coniferze p. 101 1882.
- Dendrologie* 2(2): 108 1873.
- Flora of Japan, Smithsonian Inst., Wash. D.C. p. 109 1965.
- Gard. Chron. 166(14): 14-15 1969.
- Handb. Conif.* 24 1887.
- Handbuch der Nadelholzkunde Ed. 1: 192 1891.
- J. Geobot.* 24: 61 1977.
- J. Jap. Bot.* 6: 5 1929.
- Jour. Calif. Hort. Soc. 17: 100-101 1956.
- Kew Hand-List of Coniferae, Ed. 1: 19 1896.
- Les Coniferes, Paris, p. 81 1867.
- Mant. Pl.* 2: 313 1771.
- Nelson Nursery, San Leandro, California, Price List, January 1959
- Neshanic Station, New Jersey, Cat. Spring 1963
- Peninsula Chapter Bull., March, p. 2 1976.
- Pinaceae* 163 1866.
- Plant Prop. Soc. Proc. 1: 20-32 1951.
- Plant Sciences Data Center of the American Horticultural Society.
- Rev. Hort.* IV, 3: 412 1854.
- Rev. Horticulture p. 41: 2 1854; 11: 80-84 1911.
- Saratoga Horticultural Foundation, Saratoga, Standardized Plant Names p. 274 1942.
- The Siebenthaler Co., Dayton, Ohio, Trade List Fall 1977
- Traité Gén. Conif. ed. 2: 712 1867.*
- Traite Gen. Conif., Paris p. 504 1855.
- Trans. Linn. Soc.* 3: 330 1797.
- Trees Great Britain* 1: 58 1906.
- Trees Mag. 15(3): 10-11 1955; 19(2): 2 1959.
- USDA Plant Inventory No. 169, P.I. 274262, p. 136, 1967.
- Verz. Pfl.-Kult.* 109 1824.

„Czi – czi”

Ginkgo biloba 'Horizontalis', Schwerin

Gleditsia L. 1753 – Glediczja (Iglicznia), rodzina Fabaceae – motylkowate

Przy obecnej klasyfikacji do rodzaju należy 14 gatunków i 3 odmiany botaniczne drzew rosnących w Ameryce Północnej, w Azji Wschodniej oraz w tropikalnej Ameryce Południowej i Azji. W ogrodnictwie stosujemy także ponad 50 odmian uprawnych. Są to drzewa zwykle 15-30 m wysokości o pędach zróżnicowanych na krótko- i długopędy. Ciernie wyrastają na jednorocznych długopędach, na gałęziach, konarach i na pniach. Na pniach są najdłuższe, rozgałęzione i na ogół w pęczkach. Liście są sezonowe, skrętoległe, pierzaste na krótkopędach i podwójnie pierzaste na długopędach. W nie sprzyjających warunkach (susza, upały, spoczynek nocny) liski składają się. Owocem są staśmione, spłaszczone, długie i wąskie strąki do 50 cm długości, zwykle nie otwierające się i pozostające na drzewie przez zimę. Najczęściej uprawiana u nas jest *Gleditsia triacanthos* i jej odmiany uprawne. Niektóre gatunki mogą być inwazyjne.

Gleditsia triacanthos L. 1753 – Glediczja trójcierniowa (Iglicznia trójcierniowa)

Gleditsia triacanthos, jesienny liść i ciernie.

Gatunek ten występuje naturalnie w środkowej Ameryki Północnej od Pensylwanii i Nebraski na północy do Teksasu, Missouri i Georgii na południu. Jest to drzewo do 30 m wysokości o szerokiej, luźnej koronie i prostym wysokim pniu. Na pniu oraz na młodych i starszych pędach wyrastają potężne, twarde i często wielokrotnie rozgałęzione ciernie nawet do 15-18 cm długości. W naturze występuje także forma bezkolcowa (dawniej *Gleditsia triacanthos* forma *inermis*) włączona obecnie do gatunku. Sezonowe liście są pojedynczo pierzaste, 15 - 25 listkowe do 25 cm długości. Ułożone są skrętolegle. Oś listka owłosiona. Liście rozwijają się bardzo późno, w połowie maja. Jesienią mało atrakcyjnie przebarwiają się na żółto. Kwitnie w czerwcu. Kwiaty są poligamiczne, niepozorne, zebrane w grona, pachnące i bardzo miododajne. Strąki są długie do 40 cm, spiralnie skręcone, taśmowate i brązowe. Dojrzewają w październiku i najczęściej opadają dopiero na wiosnę. Bardzo mrozoodporna, powyżej minus 29°C (strefa 5a) i odporna na suszę. Najlepiej rośnie na stanowiskach słonecznych i glebach suchych, piaszczystych, wapiennych. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1989 r. Strąki i nasiona zawierają dużo węglowodanów i są jadalne. Stanowią także doskonałą paszę dla zwierząt rzeźnych.

Tab. 135. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Gleditsia* – *Glediczja* uprawianych w Arboretum Wojśławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum 2017/2018					
nr katalog.	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
008429	<i>Gleditsia</i>	<i>caspica</i> Desf.	"	09	Przelevice
003808	<i>Gleditsia</i>	<i>triacanthos</i> L.	"	89	Tomszak, S.
034780	<i>Gleditsia</i>	<i>triacanthos</i>	'Bujotii'	17	Wolski, K.
034781	<i>Gleditsia</i>	<i>triacanthos</i>	'Elegantissima'	17	Wolski, K.
010725	<i>Gleditsia</i>	<i>triacanthos</i>	'Rubylace'	14	Konieczko, P.
010725	<i>Gleditsia</i>	<i>triacanthos</i>	'Rubylace'	91	Esveld
010726	<i>Gleditsia</i>	<i>triacanthos</i>	'Sunburst'	91	Esveld

Tab. 136. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Gleditsia* – *Glediczja*

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Gleditsia</i> L. 1753 f.	
<i>Gleditsia</i> × <i>texana</i> Sarg. 1901 [<i>G. triacanthos</i> × <i>G. aquatica</i>]	<i>Gleditsia hebecarpa</i> S.McCoy 1859 <i>Gleditsia triacanthos</i> × <i>inermis</i> Schneck 1904
<i>Gleditsia amorphoides</i> (Griseb.) Taub. TPL*	<i>Garugandra amorphoides</i> Griseb. TPL <i>Gleditschia amorphoides</i> (Griseb.)Taub. 1892 <i>Gleditsia amorphoides</i> var. <i>amorphoides</i> 1952 <i>Gleditsia amorphoides</i> var. <i>anacantha</i> Burkart TPL
<i>Gleditsia aquatica</i> Marshall TPL	<i>Gleditsia inermis</i> Mill. non L. TPL <i>Gleditsia monosperma</i> Walter TPL <i>Asacara aquatica</i> (Marshall) Raf. <i>Caesalpiniodes monospermum</i> (Walter) Kuntze TPL <i>Gleditsia caroliniensis</i> Lam. TPL <i>Gleditsia inermis</i> Crantz TPL <i>Gleditsia inermis</i> Mill. TPL <i>Gleditsia monosperma</i> Walter TPL <i>Gleditsia triacantha</i> Gaertn. TPL <i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>aquatica</i> (Marshall) Castigl. TPL <i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>aquatica</i> (Marshall) Castiglioni TPL <i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>monosperma</i> Aiton TPL
<i>Gleditsia assamica</i> Bor TPL	
<i>Gleditsia fera</i> (Lour.) Merr. TPL	<i>Gleditschia formosana</i> Hay. TPL <i>Gleditschia thorelii</i> Gagnep. TPL <i>Gleditsia formosana</i> Hayata TPL <i>Gleditsia pachycarpa</i> Balansa ex Gagnepain 1912 <i>Gleditsia rolfei</i> S.Vidal TPL <i>Gleditsia thorelii</i> Gagnep. TPL <i>Mimosa fera</i> Lour. TPL
<i>Gleditsia japonica</i> var. <i>delavayi</i> (Franch.) L.C. Li 1892	<i>Gleditsia horrida</i> subsp. <i>delavayi</i> (Franch.) Paclt 1984
<i>Gleditsia japonica</i> var. <i>stenocarpa</i> Nakai 1952	<i>Gleditsia caspica</i> Nakai 1909 <i>Gleditsia horrida</i> var. <i>stenocarpa</i> Nakai 1937
<i>Gleditsia japonica</i> 'Pururea' Miquel 1857	
<i>Gleditsia japonica</i> var. <i>velutina</i> L.Chu Li TPL	<i>Gleditsia vestita</i> B.G.Li TPL
<i>Gleditsia macrantha</i> Desf. TPL	<i>Gleditsia fontanesi</i> Spach TPL <i>Gleditsia macrantha</i> Desf. TPL TPL
<i>Gleditsia microphylla</i> Isely TPL	<i>Gleditsia heterophylla</i> Bunge <i>Gleditsia microphylla</i> D.A.Gordon ex Y.T.Lee TPL <i>Gleditsia heterophylla</i> auct. non Raf. TPL
<i>Gleditsia pachycarpa</i> Gagnep. TPL	
<i>Gleditsia australis</i> F.B.Forbes & Hemsl. TPL	<i>Gleditsia microcarpa</i> F.P.Metcalf TPL <i>Pogocybe entadoides</i> Pierre TPL <i>Gleditsia australis</i> Hemsl 1887

<p><i>Gleditsia caspia</i> Desf. TPL</p> 	<p><i>Gleditsia caspica</i> Desf. TPL <i>Caesalpiniodes caspium</i> (Desf.) Kuntze 1891 <i>Gleditsia caspiana</i> Bosc ex Loudon 1838 <i>Gleditsia caspica</i> Desf. TPL <i>Gleditsia caspica</i> var. <i>subvirescens</i> hort. ex Loudon 1838 <i>Gleditsia darwinni</i> de Vos 1887 <i>Gleditsia horrida</i> var. <i>caspica</i> C.K. Schneid. 1907</p>
<p><i>Gleditsia delawayi</i> Franch. TPL</p>	
<p><i>Gleditsia ferox</i> Desf. TPL</p>	
<p><i>Gleditsia japonica</i> Miq. TPL</p>	<p><i>Gleditsia horrida</i> hort. non Willd. TPL <i>Caesalpiniodes japonicum</i> (Miq.) Kuntze 1891 <i>Fagara horrida</i> Thunb. TPL <i>Gleditsia coccinea</i> Hort. ex Koehne 1983 <i>Gleditsia horrida</i> (Thunb.) Makino TPL <i>Gleditsia horrida</i> var. <i>inermis</i> Nakai 1937 <i>Gleditsia japonica</i> f. <i>inarmata</i> Nakai 1942 <i>Gleditsia japonica</i> f. <i>inermis</i> Mayr 1906 <i>Gleditsia japonica</i> var. <i>inermis</i> Nakai 1909 <i>Gleditsia japonica</i> var. <i>japonica</i> TPL <i>Gleditsia japonica</i> var. <i>koraiensis</i> Nakai 1952 <i>Gleditsia japonica</i> var. <i>purpurea</i> Rehder 1900 <i>Gleditsia koraiensis</i> T.Mori TPL <i>Gleditsia melanacantha</i> T.Tang & Wang <i>Gleditsia melanacantha</i> Tang & F.T. Wang 1955</p>
<p><i>Gleditsia sinensis</i> Lam. TPL</p>	<p><i>Gleditsia horrida</i> Willd. TPL <i>Caesalpiniodes macracanthum</i> (Desf.) Kuntze 1891 <i>Caesalpiniodes sinense</i> (Lam.) Kuntze 1891 <i>Gleditsia horrida</i> Willd. TPL <i>Gleditsia indica</i> hort. ex Lavallée 1877 <i>Gleditsia japonica</i> Loddiges Cat. ex Loudon 1838 <i>Gleditsia officinalis</i> Hemsl. TPL <i>Gleditsia sinensis</i> var. <i>inermis</i> DuHam. ex Loudon 1838 <i>Gleditsia sinensis</i> var. <i>purpurea</i> hort. ex Loudon 1838 <i>Gleditsia xylocarpa</i> Hance 1884 <i>Gymnocladus williamsii</i> Hance 1884</p>
<p><i>Gleditsia sinensis</i> 'Major' C.Loddigest & Son 1884</p>	<p><i>Gleditsia horrida</i> 'Major' Salisbury 1787</p>
<p><i>Gleditsia texana</i> Sarg. TPL</p>	<p><i>Gleditsia brachycarpa</i> Nutt. TPL <i>Gleditsia hebecarpa</i> McCoy TPL</p>
<p><i>Gleditsia triacanthos</i> 'Beatrice' {Cole Nurs. Co. 1957}</p>	<p><i>Gleditsia triacanthos</i> f. <i>inermis</i> 'Beatrice' 1955</p>

<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Browni' {William Flemmer III przed 1956}	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Browni'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Bujotii' Newmann 1845	<i>Gleditsia pendula</i> TPL <i>Gleditsia</i> 'Pendula' <i>Gleditsia</i> 'Excelsa Pendula' C.de Vos 1887 <i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Bujotii Pendula' Rehder 1900 <i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Variegata' nomen nudum Kew Handlist 1902
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Calhoun' {Sunnyridge Nursery 1942}	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Christie' HALKA	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Halka' <i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Christie'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Christine Elegantissima'	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Christine Elegantissima'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Columnaris' {Schwerin przed 1913}	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Continental'	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Draves' STREET KEEPER	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Draves'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Elegantissima' Grosdemange 1903	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Emerald Cascade'	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Emerald Cascade' <i>Gleditsia triacanthos</i> 'Emerald Cascade'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Fairview'	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Frecles'	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Frecles'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Golden Halo'	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Goofy'	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Green Glory'	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Limegold'	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Impcole' IMPERIAL {1957}	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Impcole'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Impercole'	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Impercole'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Imperial' {Cole Nurs. Co. 1957}	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Imperial' {Cole Nurs. Co. 1957}
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Inermis Aurea'	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Jonesboro Giant'	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Jonesboro Giant'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'June Bride'	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'June Bride'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Limelight'	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Majestic' {Cole Nurs. Co. 1957}	<i>Gleditsia triacanthos</i> f. <i>inermis</i> 'Majestic' {Cole Nurs. Co. 1957}
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Millwood' Beissner Schelle & Zabel 1913	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Mirando'	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Mirando'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Monosperma' Beissner Schelle & Zabel 1913	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Moraine' {The Siebenthaler Co. 1948}	<i>Gleditsia triacanthos</i> f. <i>inermis</i> 'Moraine' {The Siebenthaler Co. 1948}
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Nana' Rehder 1900	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>nana</i> Henry TPL <i>Gleditsia sinensis</i> 'Major' Loudon 1838 <i>Gleditsia sinensis</i> 'Nana Inermis' Beissner 1903
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Park' {Marshall Nurs. 1958}	<i>Gleditsia triacanthos</i> f. <i>inermis</i> 'Park' {Marshall Nurs. 1958}
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Pendula'	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Harve' NORTHERN ACCLAIM {- /North Dakota State Univ.}	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Harve' <i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'RFM-30'

Gleditsia triacanthos L. 1753

UWr. Wrocław

Gleditsia triacanthos 'Perfection'

- Acacia americana* Stokes TPL
- Acacia inermis* Steud. TPL
- Acacia laevis* Steud. TPL
- Acacia triacanthos* Gron. TPL
- Caesalpiniodes triacanthum* (L.) Kuntze
- Gleditschia triacanthos* L. TPL
- Gleditsia amorphoides* hort. non TPL (Griseb.)Traub. TPL
- Gleditsia amorphoides* hort. non Traub TPL
- Gleditsia brachycarpa* (Michx.) Pursh TPL
- Gleditsia bujotii* Neumann TPL
- Gleditsia bujotii* var. *pendula* Rehder TPL
- Gleditsia elegans* Salisb. TPL
- Gleditsia ferox* var. *nana* Rehder TPL
- Gleditsia flava* Steud. TPL
- Gleditsia heterophylla* Raf. TPL
- Gleditsia horrida* hort. non Willd. nec. Makino TPL
- Gleditsia horrida* Salisb. TPL
- Gleditsia inermis* L.
- Gleditsia inermis* var. *elegantissima* Grosd. 1905
- Gleditsia laevis* G.Don TPL
- Gleditsia latifolia* Lavallee TPL
- Gleditsia latisiliqua* Steud. TPL
- Gleditsia meliloba* Walter TPL
- Gleditsia micracantha* Loddiges ex Steudel 1840 TPL
- Gleditsia micracantha* Steud. TPL
- Gleditsia polysperma* Stokes TPL
- Gleditsia sinensis* hort. non Lam. TPL
- Gleditsia sinensis* var. *nana* Asch. & Graebn. TPL
- Gleditsia sinensis* var. *nana* Loudon TPL
- Gleditsia spinosa* Marsh TPL
- Gleditsia triacanthos* f. *elegantissima* Rehder 1949
- Gleditsia triacanthos* f. *inermis* Willd. TPL
- Gleditsia triacanthos* f. *inermis* Zabel 1903
- Gleditsia triacanthos* f. *nana* Rehder 1949
- Gleditsia triacanthos* f. *pendula* Rehder 1949
- Gleditsia triacanthos* 'Inermis'
- Gleditsia triacanthos* var. *brachycarpus* Michx. TPL
- Gleditsia triacanthos* var. *bujotii* (Neumann) Rehder TPL
- Gleditsia triacanthos* var. *horrida* Aiton TPL
- Gleditsia triacanthos* var. *inermis* (L.) Castiglioni 1790
- Gleditsia triacanthos* var. *inermis* Willd. TPL
- Gleditsia triacanthos* var. *laevis* Koch TPL
- Gleditsia triacanthos* var. *macrocarpos* Michx. TPL
- Gleditsia triacanthos* var. *nana* Henry
- Gleditsia triacanthos* var. *polysperma* Aiton TPL
- Gleditsia triacanthus* Mill. TPL
- Melilobus heterophylla* Raf. TPL
- Vachellia villaregalis* (McVaugh) Seigler & Ebinger 2005

<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Pin Cushion'	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Pink Diamond'	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Pink Diamond'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Prairie Silk'	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Red Flyer'	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Red Flyer'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Ruby Lace' {W. Flemer III 1961}	<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Rubylace' <i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Ruby Lace'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Shademaster' {William Flemer III /Princeton Nurs. 1949}	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Shademaster' <i>Gleditsia triacanthos</i> 'PNI 2835'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Sieler' {Linm County Nurs. 1940}	<i>Gleditsia triacanthos</i> f. <i>inermis</i> 'Sieler'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Skycole' SKYLINE {-/1957}	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Skycole' <i>Gleditsia triacanthos</i> 'Arrowhead' <i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Skyline'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Skymaster'	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Speczam' SPECTRUM	<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Spectrum' <i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Spectrum'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Stephens' {1961}	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Stephens' <i>Gleditsia triacanthos</i> 'Stevens'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Sumerlace'	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Sumerlace'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Summergold'	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Suncole' {D.B. Cole <1954}	<i>Gleditsia triacanthos inermis aurea</i> Cole <i>Gleditsia triacanthos</i> 'Aurea' <i>Gleditsia triacanthos</i> 'Sunsplash' <i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Sunburst' <i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Suncole'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Trueshade'	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Trueshade'
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Wandell'	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> 'Wandell'

Bibliografia

- Bugala** W., (1991). Drzewa i krzewy dla terenów zieleni. PWRiL, Warszawa, wyd. II ISBN 83-09-00013-8, s. 384-386
- Gleditsia**. [W]: Chicago Botanical Garden. Shrub Cultivars Worth Keeping.
- Gleditsia**. [W]: International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants:
- Gleditsia**. [W]: The Plant List (TPL). <http://www.theplantlist.org> dostęp: 2018.10.15
- Griffiths** M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Hoffman** M.H.A, (2016). List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
https://www.chicagobotanic.org/collections/curation/shrub_cultivars
- Laar** H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
Plant Finder. Missouri Botanical Garden.
<http://www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder/PlantFinderDetails.aspx?kempercode=d412>
- Seneta** Włodzimierz, (1994). Drzewa i krzewy liściaste. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa, T. D-H: 250-257.
- Smolik** Miłosz, Kubus Marcin, 2009. ISSR analysis of chosen *Gleditsia* accessions obtained from Polish collections. Dendrobiology, 62:63-70; 62_637_pdf.
- Tumiłowicz** J. (2005). Dendrological collections of the Warsaw Agricultural University Arboretum in Rogow – results of many years cultivation of selected species. Part III. Broadleaves (*Lardizabalaceae*– *Verbenaceae*). Rocznik Dendrologiczny 53:89-110.
- Wagenknecht** Burdette L., (1961). Registration lists of cultivars names in *Gleditsia* L. *Arnoldia* 21/4:31-34.
- Zander** R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Gleditsia*

- Acta Phytotax. Sin.* 20(2): 228–229 1982.
- Ann. Mus. Bot. Lugd. -Bat.* 3: 54. 1867.
- Arbor. Frutic. Brit.* 2: 654 1838.
- Bailey, *Cyclo. Am. Hort.* 2: 650. 1900.
- Ber. Deutsch. Bot. Ges.* 10: 638 1892.
- Biblio. Cult. Trees & Shrubs* 352 1949
- Bot. Gaz.* 31(1): 1–2 1901
- Cycl. Am. Hort.* 2:650. 1900.
- Deutsche Dendro. Gesell.* 22: 322. 1913
- Deutsche Dendrol.* 320 1893.
- Enum. Arbres* 66 1877.
- Fl. Korea* 1: 142 1909.
- Fremd. Wald. U. Parkb.* 474 1906.
- Hanb.Laubh.-Ben. 255. 1903.
- Handb. Boom. Heest. (ed. 2) 80* 1887
- Handb. Laubholz-Ben. 254. 1903.
- Illust. Handb. Laubh.* 2: 12 1907.
- Inter-State Nurseries, Hamburg, Iowa, Catalogue Spring 1955.
- J. Jap. Bot.* 13: 873 1937; 22(12): 366 1884; 27(4): 130 1952.
- J. Linn. Soc., Bot.* 23(154): 208–209, pl. 5 1887.
- Kew Handlist of Trees &
- Linn County Nurseries, Center Pomt, Iowa, Catalogue 1949.

Nom. Bot. 688 1840.
Notul. Syst. (Paris) 2: 211 1912.
Phytologia 87(3): 169 2005.
Pl. World 7: 253 1904.
Proc. Indiana Acad. Sci. 68: 320, f. sn 1959.
Rev. Hort. ser. 2, 4: 205. 1845; n. ser. 5 : 512, t. 199.
 1905.
Revis. Gen. Pl. 1: 167 1891.
 Salisbury, *Prodr. Stirp. Chap. Allert.* 323. 1797.

Shrubs, 2nd ed. 203. 1902.
 Sunnyridge Nursery, Swarthmore, Pa., *Catalogue*,
 1948.
Taxon 33(1): 101 1984
 The Plant List (TPL)
[Tropicos](#) 80, f. 80 1955.
VStati Uniti 2: 249 1790.

Pionowe ściany w zieleni

Gymnocladus (L.) K.Koch – Kłęk, rodzina Fabacea – bobowate (d. Leguminosae – strączkowe, Pailionaceae – motylkowate)

Do rodzaju należy 5 gatunków dwupiennych drzew o liściach sezonowych, podwójnieoierzastych i kwiatach promienistych. Występują w Ameryce Północnej i we wschodniej Azji. Podobne są do roślin z rodzaju *Gleditsia*, ale nie mają cierni.

Gymnocladus dioicus 'Variegata' – Kłęk kanadyjski 'Variegata'

Gatunek naturalnie występuje we wschodnich rejonach Stanów Zjednoczonych. Jest to wolno rosnące drzewo do 25 m wysokości o kopulastej, luźnej koronie o średnicy do 10 m. Liście sezonowe są bardzo duże, nawet do 1 m, podwójnie pierzasto złożone. Rozwijają się wyjątkowo późno,

w drugiej połowie maja !. Nieznajomość tej cechy była w minionych czasach „pierwszomajowych czynów społecznych” powodem wycięcia, jednego z największych kłęków, pozornie „suchego” drzewa. Liście jesienią są żółte i mało atrakcyjne. Kwitnie w połowie czerwca. Kwiaty bez wartości dekoracyjnej. Strąki do 15 cm długości i 5 cm szerokości dojrzewają w połowie września i powoli opadają. Część z nich pozostaje na drzewie aż do wiosny. Gatunek jest bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojsławice gatunek uprawiamy jest od 2004 r. Odmiana 'Variegata' jest wolniej rosnąca od gatunku. Liści ma poplamione kremowo białymi pasemkami lub kropkami. Młode przyrosty są lekko różowe.

Tab. 137. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Gymnocladus* – Kłęk uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2018/2019					
nr katalog.	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
003809	<i>Gymnocladus</i>	<i>dioicus</i> (L.) K.Koch	"	04	Sęktas, St.

Tab. 138. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Gymnocladus* -Kłęk

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Gymnocladus</i> f. <i>Caesalpinaceae</i> (<i>Leguminosae</i>)	
<i>Gymnocladus angustifolius</i> (Gagnep.) J.E.Vidal TPL*	<i>Erythrophleum angustifolium</i> Gagnep.
<i>Gymnocladus assamicus</i> P.C.Kanjilal	
<i>Gymnocladus burmanicus</i> C.E.Parkinson	
<i>Gymnocladus dioicus</i> (L.) K.Koch	<i>Gymnocladus dioica</i> L. <i>Gymnocladus canadensis</i> Lam. <i>Guilandina dioica</i> L. <i>Gymnocladus canadensis</i> Lam. <i>Gymnocladus dioicus</i> (L.) K.Koch
<i>Gymnocladus dioicus</i> 'Variegata'	<i>Gymnocladus dioica</i>
<i>Gymnocladus dioicus</i> 'Espresso-JFS' ESPRESSO	
<i>Gymnocladus dioicus</i> 'J.C.McDaniel' PRAIRE TITAN	
<i>Gymnocladus dioicus</i> 'Stately Manor'	
<i>Gymnocladus dioicus</i> 'Morton' SKINNY LATTE	
<i>Gymnocladus dioicus</i> 'UMNSynergy' TRYE NORTH	
<i>Gymnocladus chinensis</i> Baill.	

Bibliografia

Gymnocladus. [W]: The Plant List. <http://www.theplantlist.org> dostęp: 2018.09.12

Hoffman M.H.A, (2016). List of Woody Plants. Naktuinbouw, The Netherlands, – 1080

s. <http://www.esveld.nl/forms/dankaan.html>

Laar H. van de, **JONG** P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.

Bugała W., (1991). Drzewa i krzewy dla terenów zieleni. PWRiL, Warszawa, wyd. II ISBN 83-09-00013-8, s. 384-386

Griffiths M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.

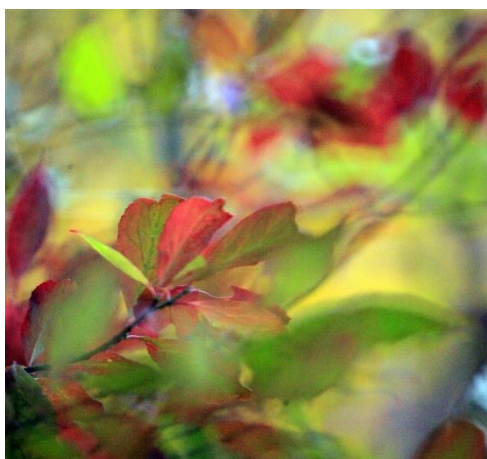
Hoffman M.H.A, (2016). List of Woody Plants. Naktuinbouw, The Netherlands, – 1080

s. <http://www.esveld.nl/forms/dankaan.html>

Seneta Włodzimierz, (1994). Drzewa i krzewy liściaste. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa, T. D-H: 258-261.

Row John M. USDA NRCS, Manhattan Plant Materials Center,

https://plants.usda.gov/factsheet/pdf/fs_gydi.pdf [dostęp: 2018.02.10]

Halesia Ellis ex L. f. 1759 – Ośnieża (Halezja), rodzina Styracaceae – styrakowatych

Do rodzaju należą 4 gatunki i jedna odmiana botaniczna. Są to drzewa lub krzewy zrzucające liście na zimę. Gatunkiem typowym jest *Halesia carolina* L. Występują w Chinach (jeden gatunek) i pozostałe w Ameryce

Północnej. Są to drzewa lub krzewy z liśćmi skrętoległymi, kwiatami zroszłatkowymi i dzwonekowatymi. Owoce są suche, zwisające i ze skrzydełkami z boków.

Halesia tetraptera* var. *monticola (Rehder) Sarg. – Ośnieża górską (Halezja górską)

W wielu ujęciach taksonomicznych jest to gatunek. Według niektórych botaników jest to odmiana geograficzna ośnieży karolińskiej – *Halesia carolina*. Ostatnie badania cytogenetyczne wskazują jednak, że jest to tylko odmiana, ale ośnieży czteroskrzydłej – *Halesia tetraptera* varietas *monticola*. Piękna polska nazwa rodzajowa – ośnieża, pochodzi od tego, że opadłe po przekwitnięciu białe, rzadko różowe, dzwonekowane kwiaty gęsto pokrywają ziemię, jak śnieg – ośnieżają ją. Występuje w południowo-wschodniej części USA od Florydy po Ohio na wysokości od 900 do 1200 m n.p.m. Osiąga tam około 15 m wysokości. W uprawie jest bardzo rzadko spotykana i znacznie niższa. Wyrasta w drzewa lub krzewy, w młodości o pokroju stożkowatym, nisko ugałęzione i zwykle z jednym pniem. Liście ma sezonowe, duże, czasem do 20 cm długości, eliptyczne lub jajowate, w młodości obustronnie pokryte włoskami, na spodzie miętko i gęsto kutnerowate, później prawie nagie. Kwitnie w kwietniu i maju. Kwiaty ma dzwonekowane, około trzech centymetrów długości, czterokrotne o koronie zroszłatkowej. Zebrane są od trzech do sześciu w pęczkach i zwisają na cienkich szypułkach. Owoce dojrzewają w październiku. Są to suche i zdrewniałe pestkowce, do pięciu cm długości, początkowo jasnozielone, potem brązowe, z czterema pofalowanymi, szerokimi skrzydełkami

z boków, utrzymują się na gałązkach do trzech lat. W Europie uprawiana jest od 1897 roku. W Polsce, w szklarniach w Niedźwiedziu, rosła ponad 60 lat wcześniej, pod inną nazwą, jako *Halesia macrocarpa*.

W uprawie wymaga gleb żyznych, świeżych, próchnicznych i dostatecznie wilgotnych oraz miejsc osłoniętych, zacisznych, słonecznych lub półcienistych. Mrozoodporny, do minus 29°C (USDA 5a). W Arboretum w Wojsławicach w uprawie od 1992 roku.

Tab. 139. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Halesia* – Ośnieża uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2017/2018					
nr katalog.	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunku	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
011500	<i>Halesia</i>	<i>carolina</i> L.	"	12	Szmit, Ciechanów
032407	<i>Halesia</i>	<i>diptera</i> Grupa Magniflora	"	15	Plantmar
008757	<i>Halesia</i>	<i>tetraptera</i> var. <i>monticola</i> (Rehder) Sarg.	"	98	Rogów
008757	<i>Halesia</i>	<i>tetraptera</i> var. <i>monticola</i> (Rehder) Sarg.	"	92	Northampton, Massach

Tab. 140. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Halesia* – Ośnieża

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Halesia</i> Ellis ex L. f. 1759	
<i>Halesia carolina</i> L. 1759	<i>Halesia parviflora</i> Michx. <i>Carlomohria carolina</i> (L.) Greene 1893 <i>Carlomohria parviflora</i> (Michx.) Greene 1893 <i>Halesia carolina</i> f. <i>dialypetala</i> C.K.Schneid. 1911 <i>Halesia carolina</i> var. <i>glabrescens</i> G.Perkins 1907 <i>Halesia carolina</i> var. <i>laevigata</i> G.Perkins 1907 <i>Halesia carolina</i> var. <i>meehanii</i> G.Perkins 1907 <i>Halesia carolina</i> var. <i>mollis</i> G.Perkins 1907 <i>Halesia carolina</i> subsp. <i>parviflora</i> (Michx.) A.E.Murray 1983 <i>Halesia carolina</i> var. <i>parviflora</i> (Michx.) A.E.Murray 1893 <i>Halesia parviflora</i> Michx. 1803 <i>Halesia tetraptera</i> var. <i>parviflora</i> (Michx.) Schelle 1903 <i>Mohria carolina</i> (L.) Britton 1893 <i>Mohria parviflora</i> (Michx.) Britton 1893 <i>Mohrodendron carolinum</i> (L.) Britton 1893 <i>Mohrodendron parviflorum</i> (Michx.) Britton 1893
<i>Halesia carolina</i> 'Arnold Pink'	<i>Halesia tetraptera</i> var. <i>monticola</i> 'Arnold Pink'
<i>Halesia carolina</i> 'Carolina Silverbell'	
<i>Halesia carolina</i> 'Jersey Belle' {Princeton Nurs./2006)	
<i>Halesia carolina</i> 'JFS_PN2Legacy' CRUSHED VELVET	
<i>Halesia carolina</i> 'Lady Catherine'	
<i>Halesia carolina</i> 'Meehanii'	<i>Halesia tetraptera</i> 'Meehanii'
<i>Halesia carolina</i> 'Rosea'	
<i>Halesia carolina</i> 'Rosy Ridge'	
<i>Halesia carolina</i> 'Silver Splash'	
<i>Halesia carolina</i> 'Ucoon Wedding Bells'	<i>Halesia tetraptera</i> 'Wedding Bells' <i>Halesia tetraptera</i> 'Uconn Wedding Bells'
<i>Halesia macgregorii</i> Chun 1925	<i>Halesia macgregorii</i> var. <i>crenata</i> Chun 1934
<i>Halesia tetraptera</i> var. <i>monticola</i> 'Rosea'	<i>Halesia monticola</i> var. <i>vestita</i> f. <i>rosea</i> <i>Halesia monticola</i> 'Rosea'
<i>Halesia tetraptera</i> var. <i>monticola</i> 'Variegata'	<i>Halesia monticola</i> 'Variegata'
<i>Halesia diptera</i> 'Grandiflora'	
<i>Halesia diptera</i> L. 1762	<i>Carlomohria diptera</i> (L.) Greene 1893 <i>Halesia diptera</i> var. <i>magniflora</i> R.K.Godfrey 1958 <i>Halesia reticulata</i> Buckley 1861 <i>Mohria diptera</i> (L.) Britton 1893 <i>Mohrodendron dipterum</i> (L.) Britton 1893

<i>Halesia tetraptera</i> L. 1762	<i>Halesia meehanii</i> (Sarg.) Meehan ex Prain 1913 <i>Halesia stenocarpa</i> K.Koch 1762 <i>Halesia tetraptera</i> f. <i>dialypetala</i> Rehder 1907 <i>Halesia tetraptera</i> f. <i>stenocarpa</i> (K.Koch) Voss 1894 <i>Halesia tetraptera</i> var. <i>carnea</i> Mouill. 1896 <i>Halesia tetraptera</i> var. <i>glabrescens</i> Lange 1894 <i>Halesia tetraptera</i> var. <i>grandifolia</i> Lavallée 1877 <i>Halesia tetraptera</i> var. <i>laevigata</i> Schelle 1903 <i>Halesia tetraptera</i> var. <i>meehanii</i> Sarg. 1892 <i>Halesia tetraptera</i> var. <i>mollis</i> Lange 1894 <i>Halesia tetraptera</i> var. <i>rosea</i> Pépin 1845 <i>Mohrodendron meehanii</i> (Sarg.) Sudw. 1897 <i>Mohrodendron tetraptera</i> (L.) Britton ex Ridgway 1894
<i>Halesia tetraptera</i> var. <i>monticola</i> (Rehder) Reveal & Seldin 1976	<i>Halesia carolina</i> subsp. <i>monticola</i> (Rehder) A.E.Murray 1982 <i>Halesia carolina</i> var. <i>monticola</i> Rehder 1913 <i>Halesia carolina</i> var. <i>monticola</i> Rehder 1913 <i>Halesia monticola</i> (Rehder) Sarg. 1921 <i>Halesia monticola</i> f. <i>rosea</i> Sarg. 1921 <i>Halesia monticola</i> var. <i>vestita</i> Sarg. 1821

Bibliografia

ePIC: Electronic Plant Information Centre of Royal Botanic Gardens, Kew

Halesia. [W]: International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants: dostęp: 2018.09.12

Halesia. [W]: The Plant List. <http://www.theplantlist.org> dostęp: 2018.09.12

Hoffman M.H.A, 2016. List of Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.

<http://www.esveld.nl/forms/dankaan.html>

Huxley A., ed., (1992). The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. 1992 (Dict Gard)

ICRA: International Cultivar Registration Authority (on-line resource). for *Halesia tetraptera* cultivars

Little E. L., Jr., (1979). Checklist of United States trees, Agric. Handb. 541. 1979 (Trees US)

Seneta Włodzimierz, (1994). Drzewa i krzewy liściaste. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa, T. D-H: 261-264.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Halesia*.

Rhodora 60: 88 1958.

Sp. Pl. ed. 2 636 1762.

Sunyatsenia 1: 295 1934.

Syst. Nat. ed. 10 Bot. Tidsskr. 19: 257 1894.

Bull. Div. Forest. U.S.D.A. 14: 323 1897.

Énum. Arbres 162 1877.

Erythea 1: 246 1893.

Fl. Bor.-Amer. 2: 40 1803.

Gard. & Forest 5: 534 1892; 6: 433 1893.

Handb. Laubholzben. 405 1903.

Ill. Handb. Laubholz. 2: 583 1911.

Index Kew. Suppl. 4: 103 1913.

J. Arnold Arbor. 2: 171 1921; 6: 144 1925.

Kalmia 12: 20 1982; 13: 7 1983.

Mitt. Deutsch. Dendrol. Ges. 16: 75 1907; 22: 260 1913.

Pflanzenr. IV, 241: 96 1907.

Proc. Acad. Nat. Sci. Philadelphia 12: 444 1861.

Proc. U. S. Natl. Mus. 17: 415 1894.

Rev. Hort. 6: 66 1845.

2: 1044 1759.

Taxon 25: 137 1976.

Traité Arbr. Arbriss. 2: 965 1896.

Vilm. Blumengärtn. ed. 3 1: 644 1894

***Hamamelis* Gronov. ex L. – Oczar, rodzina Hamamelidaceae – oczarowate**

Ta niezwykła rodzina roślin ma charakter reliktowy. Od czasów jej największego rozwoju w trzeciorzędzie, do dziś przetrwało 26 rodzajów, w tym połowa jednogatunkowych. Najbardziej znany z tej rodziny jest rodzaj *Hamamelis* – Oczar. Należą do niego cztery gatunki krzewów, niekiedy małych drzew,

kwitnących w chłodnej porze roku i zrzucających liście przed zimą. Wszystkie gatunki łatwo krzyżują się ze sobą wydając płodne mieszańce. Ich kwiaty z czterema wąskimi płatkami, do 2 cm długości, znoszą dość niskie temperatury i zapylane są przez muchy. Przy mroźnej pogodzie płatki zwijają się do środka i rozwijają ponownie przy temperaturze dodatniej. Manewr ten może być kilkakrotnie powtarzany. Małe, zdrewniałe owoce - torebki gwałtownie pękając wyrzucają na odległość kilku metrów po 2 czarne, błyszczące nasiona. *Hamamelis japonica* - Oczar japoński- i *Hamamelis mollis* - oczar miękkołosy pochodzą z Azji Wschodniej zaś *Hamamelis virginiana* - Oczar wirginijski i *Hamamelis vernalis* - Oczar wiosenny z Ameryki Północnej. Oczary, w szczególności oczar wirginijski, nazywane bywają orzechem czarnoksięskim lub „złotem Indian”. **Liście zawierają garbniki (do 3% w przeliczeniu na pirogalol) – elagotanieę i hemamelitynę, saponiny oraz flawonoidy – kwas galusowy i elagowy oraz leukoantocyjany. Są silnym środkiem o działaniu ściągającym, przeciwkrwotocznym, przeciwzapalnym i przeciwbakteryjnym. Ekstrakty z liści uszczelniają naczynia krwionośne i zmniejszają kruchość kapilar, regulują krążenie podskórne. Zalecany jest w niewielkich ilościach przy niezżytach, niewielkich krwawieniach z układu pokarmowego i płuc, w przypadku występowania zylaków, zapalenia błony śluzowej jelita grubego, w bieguncie i dyzenterii. Stosowany jako preparat do użytku zewnętrznego: w postaci okładów, maści, żelu, destylatu – przyspiesza gojenie się ran, pomaga zlikwidować opuchliznę wywołaną przez stłuczenia, obrzęki, ukąszenia owadów, oparzenia, zapobiega infekcjom oraz likwiduje negatywne skutki wpływu promieni UV. Stosuje się go w leczeniu hemoroidów, bólach reumatycznych stawów i kręgosłupa, oraz nadwyżęczeniu i bólach mięśni. Oprócz tego oczar ma zastosowanie na miejscowe zapalenia skóry i błon śluzowych, guzy krwawnicowe, czyraki, dolegliwości żylakowe, upławy, niektóre egzemy, zmiany grzybicze skóry, podrażnienia skóry po depilacji i goleniu, do płukania jamy ustnej, pędzlowania dziąseł. Zwalcza bakterie Gram-dodatnie i Gram-ujemne. Dzięki zawartości garbników i flawonoidów używany jest do produkcji balsamów i kremów przeznaczonych do masażu ujędrniającego ciało, toników oraz maseczek. Przyspiesza proces regeneracji skóry skutecznie ją odmładzając i pobudza jej ziarninowanie.**

Hamamelis vernalis 'Lombarts Weeping' – Oczar wiosenny 'Lombarts Weeping'

Odmianę otrzymał Pierre Lombard w połowie lat 40 XX wieku w Holandii. Szeroki, wolno rosnący krzew z gałęziami często zwisającymi do ziemi. Po 25 latach dorasta do 2 m wysokości i 3 m szerokości. Liście sezonowe, niebieskawozielone, jesienią atrakcyjnie żółte. Kwitnie w styczniu, lutym i marcu. Kwiaty pomarańczowo-czerwone. Bardzo mrozooporny, powyżej minus 29°C (USDA 4). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1993 roku.

Hamamelis vernalis 'Vesna' - Oczar wiosenny 'Vesna'

Po 10 latach uprawy 2 m wysokości i nieco ponad 3 m szerokości. Liście sezonowe, niebieskawozielone, jesienią żółte. Kwitnie w styczniu, lutym i marcu. Płatki żółte, gardziel brązowo-czerwona. pomarańczowo-czerwone. Dość mrozoodporny, do minus 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojślawice w uprawie od 1993 roku.

Hamamelis vernalis 'Sandra' – Oczar wiosenny 'Sandra'

To duży, rozgałęziony, kulisty krzew do 3 m wysokości o delikatnych, dużych, złotożółtych kwiatach delikatnie pachnących. Kwitnie w styczniu, lutym i marcu. Liście ma sezonowe, wiosną śliwkowobordowe, jesienią czerwone, pomarańczowe i złote. Dość mrozoodporny, do minus 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1993 roku.

***Hamamelis virginiana* L. – Oczar wirginijski**

Pochodzi ze wschodnich stanów [USA](#) i z Kanady. Niewysokie drzewo lub krzew. Liście zielone lub zielonobrunatne, odwrotnie jajowate lub szeroko jajowate ze skośną i asymetryczną nasadą i na ogół ostro zakończonym szczytem. Utrzymują się na krzewie do późnej wiosny. Brzeg blaszki jest grubo karbowany bądź ząbkowany. Kwitnie jesienią lub na początku zimy. Kwiaty ma żółte. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1993 roku.

***Hamamelis xintermedia* 'Barmstedt Gold' – Oczar pośredni 'Barmstedt Gold'**

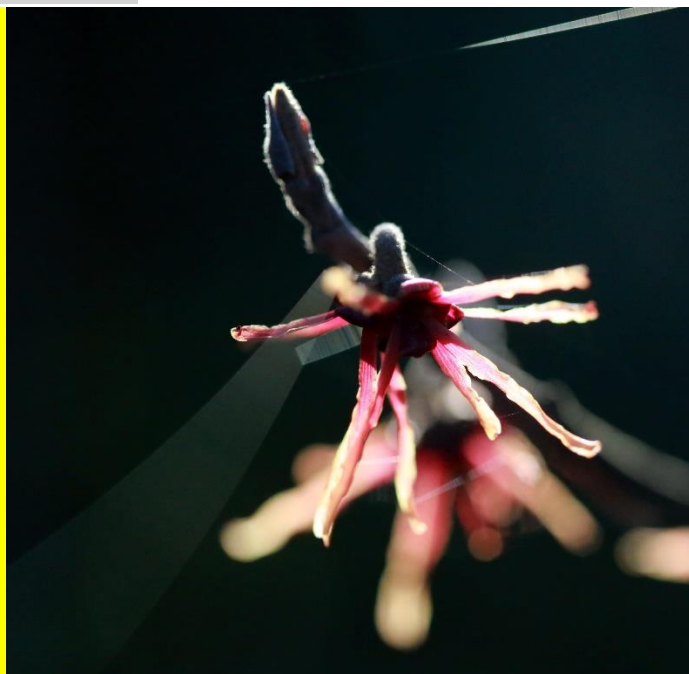
Odmiana powstała w Niemczech w latach 70. ubiegłego wieku. Rozłożysty krzew o regularnym pokroju i średnicy do 3 m. Pędy delikatnie omszone. Atrakcyjne kwiaty pojawiają się pod koniec stycznia,. Płatki są zwinięte, lekko pomarszczone, złocistożółte, wąskie, wstęgowate i lekko pachnące. U ich podstawy znajdują się nektarniki. Liście sezonowe, duże, owalne, skórzaste, ciemnozielone o niesymetrycznej blaszce liściowej. Jesienią przebarwiają się na żółto, odblaskowo pomarańczowo i czerwono. Zadawalająco mrozoodporny, do minus 26 °C (USDA 5b). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1991 roku.

***Hamamelis* × *intermedia* 'Diane'** – Oczar pośredni 'Diane'

Szeroki, zwarty krzew do 3-4 m wysokości i szerszy niż wyższy. Liście sezonowe ma duże, ciemno-zielone, jesienią żółte lub pomarańczowo-czerwone. Kwitnie w lutym i marcu przed listnieniem. Kwiaty są karminowo-czerwone, miedziano-czerwone, skupione po kilka, z lekko sfałowanymi, 4 dużymi, wstążkowatymi, frędzelkowatymi płatkami, słabo pachnące. Zadawalająco mrozoodporny, do minus 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2012 roku.

***Hamamelis xintermedia* 'Jelena'** - Oczar pośredni 'Jelena'

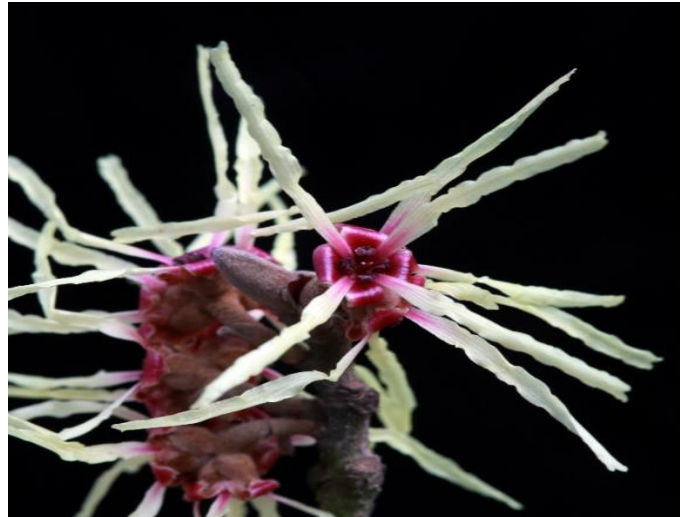

Mieszaniec *Hamamelis japonica* i *Hamamelis mollis*. Wolno rosnący, wyprostowany krzew dorastający do 3-5 m wysokości. Liście ma szerokie, owalne, ciemnozielone, jesienią atrakcyjnie pomarańczowo-czerwone, miedziano-czerwone i inne od żółci do purpury. Kwitnie w zimie, od lutego do marca. Kwiaty pozostają trwałe do minus 12 °C, nawet pod ciężarem śniegu. Kwiaty są słodko i delikatnie pachnące. Płatki do 25 mm długości, wielokolorowe, u podstawy czerwone, w centrum żywo pomarańczowe lub czerwone i na końcu żółte. Owoce dojrzewają następnego roku i gwałtownie pękając wyrzucają czarne, błyszczące nasiona na odległość nawet kilku metrów. Dość mrozoodporny, do minus 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2005 roku.

***Hamamelis xintermedia* 'Ripe Corn'** – Oczar pośredni 'Ripe Corn'

Odmianę wyselekcjonowali Jelena i Robert de Belder w Hemelrijk (Belgia) oraz nazwali i wprowadzili do handlu w 1995 roku. Krzew do 3,5 m wysokości i podobnej szerokości. Liście typowe, ciemnozielone jesienią żółte. Kwitnie w zimie. Kwiaty żółte i delikatnie pachnące. Płatki około 20 mm długie i 1.5 mm szerokie. Dość mrozoodporny, do minus 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2014 roku.

***Hamamelis xintermedia* 'Primavera'** – Oczar pośredni 'Primavera'

Krzew o szerokim, luźnym pokroju dorastający do 3,5 m wysokości. Liście sezonowe, podobne do leszczyny pospolitej, zielone, jesienią żółto-pomarańczowe. Kwitnie w lutym i marcu. Kwiaty żółte, płatki frędzelkowate, wąskie do 2 cm długości. Dość mrozoodporny, do minus 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1993 roku.

***Hamamelis xintermedia* 'Ruby Glow'** – Oczar pośredni 'Ruby Glow'

Krzew o regularnym, rozłożystym pokroju o średnicy do 3 m. Pędy lekko omszone. Liście sezonowe, duże, owalne, skórzaste, niesymetryczne, ciemnozielone, jesienią żółte, pomarańczowe i czerwone. Kwitnie pod koniec stycznia, w lutym i marcu. U nasady kwiatów znajdują się nektarniki. Płatki wstęgowe, bordowo-czerwone, lekko pachnące. Brązowe torebki po dojrzeniu pękają i wystrzelują ciemne nasiona. Dość mrozoodporny, do minus 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2004 roku.

***Hamamelis xintermedia* 'Rubin'** – Oczar pośredni 'Rubin'

Krzew dorastający do 3 m wysokości. Liście ciemnozielone, jesienią żółte i złociste. Kwitnie w styczniu, lutym i marcu. Kwiaty żywo rubinowe, delikatnie pachnące. Dość mrozoodporny, do minus 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2004 roku.

***Hamamelis xintermedia* 'Westerstede'** – Oczar pośredni 'Westerstede'

Krzew wolno rosnący, o luźnym pokroju wyrastający do 3 m wysokości. Liście ciemnozielone, jesienią żółte do czerwonych. Kwitnie obficie od lutego do marca. Kwiaty jasnożółte, pachnące, zebrane w duże pęczki. Płatki frędzelkowate, wąskie, ok. 2 cm długie. Dość mrozoodporny, do minus 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1993 roku.

***Hamamelis* 'Amethyst'** – Oczar 'Amethyst'

Odmianę otrzymał Tim Brotzman w latach 80-tych ubiegłego wieku w Madison (Ohio, USA) prawdopodobnie ze skrzyżowania *Hamamelis x intermedia* i *Hamamelis vernalis* 'Sandra'. Nazwę nadał Don Shakow w 2003 roku i wprowadzono do handlu w Brotzman's Nursery w tym samym roku. Krzew wyprostowany i zaokrąglony, dorastający do 2,5 – 3 m wysokości. Młode liście śliwkowe, jesienią złotoczerwone. Kwitnie w lutym i marcu. Kwiaty purpurowe z wyraźnym odcieniem fioletu, pachnące. Płatki 13-15 mm długości i 1,5 mm szerokości. Dość mrozoodporny, do minus 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1993 roku.

Tab. 139. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Hamamelis* – Oczar uprawianych w Arboretum Wojśławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojśławice 2017/2018					
nr katalog.	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa, HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
029957	<i>Hamamelis</i>		'Amethyst'	14	Plantmar
029954	<i>Hamamelis</i>		'Doerak'	14	Plantmar
029959	<i>Hamamelis</i>		'Fire Blaze'	14	Plantmar
017852	<i>Hamamelis</i>		'?'	03	Holandia - zakupione
017852	<i>Hamamelis</i>		'?'	04	Belgia - zakupione
029958	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Angelly'	14	Plantmar
025272	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Aphrodite'	14	Szewczykowie, M. J.
025272	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Aphrodite'	14	Szewczykowie, M. J.
009295	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Arnold Promise'	93	Esveld
009308	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Barmstedt Gold'	91	Esveld
027075	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Birgit'	11	Szewczykowie, M. J.
009315	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Diane'	12	Hajdrowski, B.
030614	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Double Gold'	14	Plantmar
019870	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Feuerzauber'	03	Burziwoda, P.
029960	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Hiltingbury'	14	Plantmar
017247	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Jelena'	05	Belgia - zakupione
017247	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Jelena'	05	Terebun
018780	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Livia'	01	Barłoga, P.
009309	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Moonlight'	93	Esveld
032942	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Old Copper'	16	M-Krzewy
017854	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Orange Beauty'	02	Belgia - zakupione
029955	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Orange Peel'	14	Plantmar
018682	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Pallida'	07	Burziwoda, P.
009310	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Primavera'	05	Kurowski, L.
009310	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Primavera'	93	Esveld
029961	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Ripe Corn'	14	Plantmar
026616	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Rubin'	10	Hajdrowski, B.
017582	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Ruby Glow'	04	Holandia - zakupione
032408	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Spanish Spider'	15	Plantmar
009316	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Sunburst'	02	Belgia - zakupione
009316	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Sunburst'	93	Esveld
009313	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Vesna'	93	Esveld
009314	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Westerstede'	93	Esveld
009314	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Westerstede'	02	Belgia - zakupione
030833	<i>Hamamelis</i>	<i>x intermedia</i>	'Yamina'	14	Szewczykowie, M. J.
029956	<i>Hamamelis</i>	<i>japonica</i>	'Pendula'	14	Plantmar
009244	<i>Hamamelis</i>	<i>japonica</i>	'Zuccariniana'	04	Wrocław (O.B.U.Wr)
003813	<i>Hamamelis</i>	<i>mollis</i> Oliv.	"	08	Szmit, Ciechanów
009311	<i>Hamamelis</i>	<i>mollis</i>	'Goldcrest'	93	Esveld
009242	<i>Hamamelis</i>	<i>vernalis</i>	'Lombarts Weeping'	93	Esveld
025271	<i>Hamamelis</i>	<i>vernalis</i>	'Pendula'	09	Szewczykowie, M. J.
010703	<i>Hamamelis</i>	<i>vernalis</i>	'Sandra'	08	Szewczykowie, M. J.
010703	<i>Hamamelis</i>	<i>vernalis</i>	'Sandra'	93	Esveld
003814	<i>Hamamelis</i>	<i>virginiana</i> L.	"	07	Grzeszczak, H.

Tab. 140. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Hamamelis* - Oczar

<i>Nazwa obowiązująca i oczekująca na klasyfikację</i>	<i>Nazwa historyczna</i>
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Adieu' De Belder 1992	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Addio'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Adriaan' van der Werf 2012	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Advent' Hillier 1979	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Agnes' De Belder 1996	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Aimelie' De Belder 2011	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Ajan' van Heijningen 2010	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Akabana-Marabu-Mansaki'	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Albion' van Heijningen 2006	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Alexander' van Heijningen 1995	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Allgold' Hillier 1973	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Amanda' van Heijningen 2004	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Amanon' van Heijningen 2001	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Amethyst' Shadow 2003	<i>Hamamelis vernalis</i> 'Purple Seedling' <i>Hamamelis vernalis</i> 'Purple seedling II'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Andre' Lane 2013	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Andrea' der Welf 2002	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Angelly' van Heijningen 1985	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Anne' van Heijningen 2007	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Antoine Kort' Arboretum Kalmhout 2002	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Aphrodite' van Heijningen 1985	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Arnhem' van Heijningen 2000	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Arnold Promise' Arnold Arboretum 1963 {USA 1928/1963}	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Arnold Suprise' Bohlje 1996	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Atetsu-Mansaku'	<i>Hamamelis japonica</i> var. <i>bitchiuensis</i> ?
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Athene' de Belder 2011	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Aurora' Heijningen 1985	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Barmstedt Gold' {BrunsBaumsch. 1975}	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Barmstedt's Gold'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Basma' Geers 2007	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Bernstein' Hachmann 1990	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Birgit' De Clerk & De Belder 1986	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Böhlje's Feuerzauber' Böhlje ok. 1977	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Bonny Brook'	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Boskoop'	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Brandis' Brandis Helmers 1985	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Brandes' <i>Hamamelis japonica</i> 'Brentry' Lane 1999
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Brotzman Purple'	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Buckland Coral' Wiley ok. 1999	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Buckland Purple'	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Burning Desire' Lane 2013	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Burnt Mahogany' Zampini 2011	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Candelit Vigil' Brotzman 2013	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Carmine Red' Hillier 1934	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Carmin Red'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Chris' De Belder 2002	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Citronella' De Belder 2002	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Cooper Cascade' De Belder 1993	

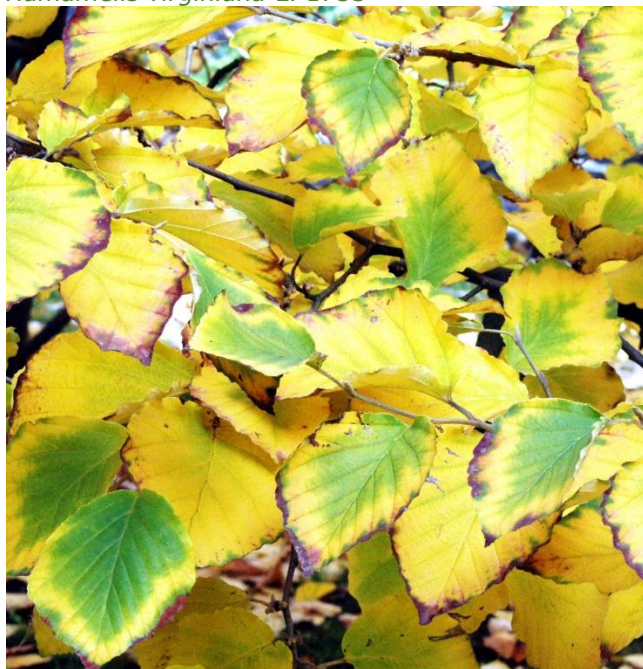
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Cyrille' De Belder 1983	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Diane' De Belder 1966 { KalmhouthArb. ?/1969}	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Diana' <i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'New Red'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Doerak' van der Werf 1991	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Double Gold' van Gemeren 1996	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Evi' van der Werf 2012	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Feuerzauber' Hesse 1958	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Fire Charm' <i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Magic Fire' <i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Fire Cracker'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Formentella'	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Foxy Lady' Lane 2007	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Foxy Lady'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Fred Chittenden' RHS Garden Wisley 2003	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Frederic' De Belder 2000	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Frederik' <i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Frederique'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Friesland' Konrad 2007	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Frisan' Sanstede ok. 1975	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Fresia' <i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Friesland'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Georges' De Belder 1999	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Gimborn's Perfume' Gimborn Arboretum 1984	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Perfume'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Gingerbread' De Belder 1995	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Ginger Bread' <i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Fiery Orange'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Girard Orange' Girard ok. 1980	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Girard Purple' Lane 1999	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Gorard's Purple'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Glowing Embers' Lane 1999	<i>Hamamelis mollis</i> 'Iwado' Wada ok. 1970
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Gold Edge' Nutt ok. 1985	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Gold Star' van der Werf 2013	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Goldcrest' Aberconway 1961	
	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Golden' Hohman ok. 1963 {USA}	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Hans Kahmeyer' Konrad 2004	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Harlow Carr' Bond 1990	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Newington'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Harry' De Belder 1988	

<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Heinrich Bruns'	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Orange Glow'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Hillier's Clone'	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Hiltingbury' {Hillier <1945} () [siewka z <i>H. japonica</i> var. <i>flavopurpurascens</i>]	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Hiltingbury' Hillier ok.1945	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Improved Winter Beauty' {USA}	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Ivoriel' Charier ok. 1980	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Jelena' DeBelder 1954 {- /Kort 1955 ?}	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Copper Beauty'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'John' De Belder 1996	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Konrad Dierks' nn 1970	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Kyna' De Clerk 2007	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Lansing'	<i>Hamamelis</i> 'Lansing'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Limelight' De Belder 1984	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Livia' De Belder 1993	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Luna' De Belder 1954	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Mercedes' Charlier ok.1980	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Moonlight' Hillier ok. 1960 {-/Hillier 1970}	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Nana'	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Ninotcha' De Belder 2002 {CharlottenlundArb. <1953}	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Nina'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Nishiki-Maruba-Mansaku'	<i>Hamamelis japonica</i> var. <i>obtusata</i> f. <i>flavopurpurascens</i> ?
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Old Copper' nn ok. 1970	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Robin'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Oliver'	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Orange Beauty' van Nes 1965 {BrunsBaumsch. 1955}	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Orange' <i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'August Lamken' <i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Orange Glow'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Orange Encore' Brotzman 1995	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Orange Peel' De Belder 1988	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Robin'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Orange Spangles'	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Ostergold' Bohlje ok. 1977	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Pallida' {WisleyGard.}	<i>Hamamelis</i> 'Pallida' <i>Hamamelis mollis</i> 'Pallida'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Parasol' De Belder 1955	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Primadonna' Bohlje 2010	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Primavera' Belder 1969	<i>Hamamelis</i> 'Primavera'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Purple Ribbons'	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> Rehder 1945 [<i>H. japonica</i> × <i>H. mollis</i>]	<i>Hamamelis</i> × <i>japollis</i>
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Ripe Corn' De Belder 1995	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Aureolin'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Robert' De Belder 2000	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Rolena' van der Werf 2013	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Rubinstar' Helmers 1980	<i>Hamamelis mollis</i> 'Rubinstar'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Ruby Glow' {Kort/MoerheimBaumsch. 1935/1946}	<i>Hamamelis japonica</i> 'Flavo-purpurascens Superba' <i>Hamamelis japonica</i> 'Rubra Superba' <i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Adonis'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Sarah' De Belder 1987	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Sara'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Satan' Charlier ok. 2009	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Sister Jelena'	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Jelena's Sister'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Sophie' Geers 2013	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Spanish Spider' Arboretum Kalhout 2001	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Strawberries and Crem' de Belder 1986	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Strawberry and Crem'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Sunburst' Veerman 1967 [siewka]	<i>Hamamelis mollis</i> 'Sunburst' <i>Hamamelis</i> 'Sunburst'

<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Swallow Hayes' Edwards 2000	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Sweet Sunhsine' Jaynes 2010	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Tolkewitz'	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Tosca' van der Werf 2012	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Treasure Trove' De Belder 2002	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Twilight' van der Werf 1997	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Vesna' Belder 1970	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Vezna'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Westerstede' Helmers 1977	<i>Hamamelis mollis</i> 'Westerstede' <i>Hamamelis mollis</i> 'Select' <i>Hamamelis</i> 'Westerstede'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Wiero' van der Werf 1989	<i>Hamamelis</i> 'Wiero' <i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Wiro'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Winter Beauty' Wada 1962 {Wada <1962} [<i>H. mollis</i> × <i>H. japonica</i> 'Zuccariniana']	<i>Hamamelis mollis</i> 'Winter Beauty'
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Winter Dawn' De Belder 2000	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Yamina' Tesse ok. 1995	
<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Zitronenjette' nn ok. 1994	
<i>Hamamelis</i> × <i>japollis</i> J.Lange	
<i>Hamamelis afra</i> Burm.f. 1768	
<i>Hamamelis</i> 'Amethyst'	<i>Hamamelis vernalis</i> 'Brotzman Purple'
<i>Hamamelis bitchuensis</i> Makino 1916	
<i>Hamamelis</i> 'Brevipetala' {ChenaultNur. 1935} ()	
<i>Hamamelis</i> 'Brevipetala' Cheanault 1935 [<i>H. mollis</i> × <i>H. vernalis</i>]	<i>Hamamelis aurantiaca</i> <i>Hamamelis mollis</i> 'Aurantiaca' <i>Hamamelis mollis</i> 'Brevipetala' <i>Hamamelis mollis</i> f. <i>aurantiaca</i> <i>Hamamelis mollis</i> 'Jim Wells'
<i>Hamamelis caroliniana</i> Walter ex Steud. 1821	
<i>Hamamelis chinensis</i> R.Br. 1818	
<i>Hamamelis communis</i> Barton 1812	
<i>Hamamelis</i> 'Danny' De Belder 1983	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Danny' <i>Hamamelis</i> 'Dany'
<i>Hamamelis dentata</i> Raf. 1838	
<i>Hamamelis</i> 'Dishi' De Belder 2003	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Dishi'
<i>Hamamelis estivalis</i> Raf. 1838	
<i>Hamamelis</i> 'Fire Blaze' De Belder 1993	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Fire Blaze' <i>Hamamelis</i> 'Fireblaze'
<i>Hamamelis</i> 'Firecracker'	
<i>Hamamelis incarnata</i> Makino 1913	<i>Hamamelis flavopurpurascens</i> (Makino) Makino 1927 <i>Hamamelis obtusata</i> Makino 1913 <i>Hamamelis obtusata</i> f. <i>flavopurpurascens</i> Makino 1916
<i>Hamamelis japonica</i> 'Arborea' {Japonia}	<i>Hamamelis japonica arborea</i> <i>Hamamelis arborea</i>
<i>Hamamelis japonica</i> 'Canary Yellow' De Belder 2001	
<i>Hamamelis japonica</i> f. <i>auriflora</i> Satomi 1988	
<i>Hamamelis japonica</i> 'Falling Stars' nn ok.1998	
<i>Hamamelis japonica</i> 'Paleface' Bond 1985	
<i>Hamamelis japonica</i> 'Pendula' nn ok. 1990	
<i>Hamamelis japonica</i> 'Rubra' Chenault ok. 1915	<i>Hamamelis zuccariniana rubra</i> Chenault 1915
<i>Hamamelis japonica</i> Siebold et Zuc. 1845	<i>Hamamelis arborea</i> Ottol. ex Mast. 1874 <i>Hamamelis japonica</i> var. <i>japonica</i> <i>Hamamelis virginiana</i> f. <i>japonica</i> Guill. <i>Hamamelis zuccariniana</i> Ottol. ex Mast. 1874
<i>Hamamelis japonica</i> ssp. <i>megalophylla</i> (Koidz.)Murata 1981	
<i>Hamamelis japonica</i> 'Sulphurea' Russel 1958	
<i>Hamamelis japonica</i> 'Superba' Kort 1939	<i>Hamamelis mollis</i> 'Superba'

<i>Hamamelis japonica</i> 'Tsukubana-kurenai' Shibamichi ok. 2008	
<i>Hamamelis japonica</i> var. <i>flavopurpurascens</i> (Makino)Rehder 1925	<i>Hamamelis incarnata</i> Makino 1913 <i>Hamamelis japonica flavo-purpurascens</i> Rehder 1925 <i>Hamamelis japonica rubra</i> Kache
<i>Hamamelis japonica</i> var. <i>obtusata</i>	
<i>Hamamelis japonica</i> 'Yellow Hand' nn ok. 2005	
<i>Hamamelis japonica</i> 'Zuccariniana' Ottolander 1868 {Japonia}	<i>Hamamelis zuccariniana</i> (hort. Ottol. ex Mast.)Gumbl.
<i>Hamamelis</i> 'Kim' Lane 2001	
<i>Hamamelis</i> 'Lansing' van der Werf 1988	
<i>Hamamelis</i> 'Maruba-Mansaku'	<i>Hamamelis japonica</i> var. <i>obtusata</i>
<i>Hamamelis megalophylla</i> Koidz. 1939	
<i>Hamamelis mexicana</i> Standl. 1937	
<i>Hamamelis mollis</i> 'Bonny Brook' ok. 1900	<i>Hamamelis mollis</i> 'Bonny Brook Nursery' ok. 1900
<i>Hamamelis mollis</i> 'Boskoop' van de Laar 1988	<i>Hamamelis mollis</i> hort <i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Bonnybrook' <i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Boskoop'
<i>Hamamelis mollis</i> 'Coombe Wood' {Veitch 1887/1918}	<i>Hamamelis mollis</i> 'Coombewood'
<i>Hamamelis mollis</i> 'Coombe Wood' Veitch 1909	
<i>Hamamelis mollis</i> 'Doerak'	<i>Hamamelis</i> 'Doerak'
<i>Hamamelis mollis</i> 'Doerak'	
<i>Hamamelis mollis</i> 'Early Bright'	
<i>Hamamelis mollis</i> 'Early Bright' Scott Arboretum 1988	
<i>Hamamelis mollis</i> 'Emily' Sanders 1986	
<i>Hamamelis mollis</i> 'February Gold' Flemmer 2001	
<i>Hamamelis mollis</i> 'Fred Chittenden'	<i>Hamamelis mollis</i> 'Pallida'
<i>Hamamelis mollis</i> 'Goldcrest' {USA}	
<i>Hamamelis mollis</i> 'Henry form'	
<i>Hamamelis mollis</i> 'Imperialis' Wada ok. 1969	
<i>Hamamelis mollis</i> 'James Form'	<i>Hamamelis mollis</i> 'Wells Form'
<i>Hamamelis mollis</i> 'James Wells'	
<i>Hamamelis mollis</i> 'James Wells' Hess ok. 1965	
<i>Hamamelis mollis</i> 'Jermyns Gold' Hillier 1990	
<i>Hamamelis mollis</i> 'Kort's Yellow' Lane 1955	<i>Hamamelis mollis</i> 'Kort's Select' <i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Kort's Yallow' <i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Selection Kort'
<i>Hamamelis mollis</i> 'Nymans'	
<i>Hamamelis mollis</i> Oliv. ex F.B.Forbes & Hemsl. 1888	<i>Hamamelis mollis</i> var. <i>oblongifolia</i> M.B.Deng & G.Yao 1986
<i>Hamamelis mollis</i> 'Orange'	
<i>Hamamelis mollis</i> 'Princeton Clone'	
<i>Hamamelis mollis</i> 'Princeton Gold'	<i>Hamamelis mollis</i> 'Superba' <i>Hamamelis mollis</i> 'Select'
<i>Hamamelis mollis</i> 'Renken form'	
<i>Hamamelis mollis</i> 'Superba'	
<i>Hamamelis mollis</i> var. <i>oblongifolia</i> Deng et Yao 1986	
<i>Hamamelis mollis</i> 'Wilson Clone'	
<i>Hamamelis mollis</i> 'Wisley Supreme' RHS Garden Wisley	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Wisley Supreme'
<i>Hamamelis monoica</i> Walter 1788	
<i>Hamamelis ovalis</i> S.W.Leonard 2006	
<i>Hamamelis riparia</i> Raf. 1838	
<i>Hamamelis</i> 'Rochester' Fennichia o. 1960	<i>Hamamelis</i> × <i>intermedia</i> 'Rochester' <i>Hamamelis mollis</i> 'Rochester'
<i>Hamamelis rotundifolia</i> Raf. 1838	
<i>Hamamelis subaequalis</i> H.T.Chang	
<i>Hamamelis</i> 'Urajiro-Maruba-Mansaku'	<i>Hamamelis japonica</i> var. <i>obtusata</i> f. <i>discolo</i> ?
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Autumn Embers' Klehm ok.1995	

<i>Hamamelis vernalis</i> 'Autumn Joy' Klehm 2011	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Blue Moon' Kohout ok. 1993	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Carnea' {? <1928}	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Carnival' Klehm 2011	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Christmas Cheer' McDaniel 1971	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Dora'	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Golden Eclipse' Zampini 2011	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Grape Fizz' King 2011	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Harvest Gold' Jaynes 2003	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Holden' Lane 2003	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'January Pride' Meyer 1979	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Kochankie Red' Lane 2003	<i>Hamamelis vernalis</i> 'Boesger' <i>Hamamelis vernalis</i> 'Carnea'
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Lavender Princess' King 2011	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Lombart's Weeping' {Lombart <1954/1954}	<i>Hamamelis mollis</i> 'Lombart's Weeping' <i>Hamamelis vernalis</i> 'Pendula'
	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'New Yaer Gold' Mc Daniel 1971	<i>Hamamelis vernalis</i> 'New Yaer's Gold'
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Orange Glow' nn ok. 1963	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Orange Spangles' Edwards 1997	<i>Hamamelis</i> 'Orange Spangles'
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Orange Sunrise' Klehm 2006	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Purple Prince' King 2011	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Purple Seedling'	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Quasimodo' Zwijnenburg 1980	
<i>Hamamelis vernalis</i> 'Verna'	
	
Arboretum Wojsławice	

Hamamelis virginiana L. 1753

Hamamelis androgyna Walt. 1788
Hamamelis angustifolia Nieuwl.
Hamamelis carolinana Walt.ex Steud. 1821
Hamamelis corylifolia Moench 1794
Hamamelis dentata Raf. 1838
Hamamelis dioica Walt. 1788
Hamamelis hyemalis Rafin. 1838
Hamamelis macrophylla Pursh. 1813
Hamamelis nigra Rafin. 1838
Hamamelis orbiculata Nieuwl.
Hamamelis orbiculata Sarg.
Hamamelis parviflora Rafin. 1828
Hamamelis riparia Rafin. 1838
Hamamelis rotundifolia Rafin. 1838
Hamamelis virginiana f. *parvifolia* (Nutt.) Fernald 1936
Hamamelis virginiana f. *rubescens* Rehder 1922
Hamamelis virginiana subsp. *virginiana* TPL
Hamamelis virginiana var. *angustifolia* Nieuwl. 1913
Hamamelis virginiana var. *orbiculata* Nieuwl. 1913
Hamamelis virginiana var. *virginiana* TPL
Hamamelis virginica L.
Hamamelis virginica var. *macrophylla* (Pursh) Nutt. TPL
Hamamelis virginica var. *parvifolia* Nutt. 1918
Trilopus dentata Raf. 1836
Trilopus estivalis Raf. 1836
Trilopus nigra Raf. 1836
Trilopus nigra var. *catesbiana* Raf. TPL
Trilopus parvifolia (Nutt.) Raf. 1836
Trilopus rotundifolia Raf. 1838
Trilopus virginica Raf. 1836

Hamamelis virginiana 'Lemon Lime' Neubauer 2008

Hamamelis virginiana 'Little Suzie' Neubauer 2001

Hamamelis virginiana 'Mohonk Red' Huth 1998

Hamamelis virginiana 'November Glow' Flemer 2001

Hamamelis virginiana 'Phantasm' Barnes ok. 2001

Hamamelis virginiana 'Rubescens'

Hamamelis virginiana subsp. *vernalis* F.G. Meyer TPL

Hamamelis vernalis f. *carnea* Rehder 1928
Hamamelis vernalis f. *tomentella* Rehder 1920

Hamamelis virginiana 'Tennessee Beauty' Shadow 2001

Hamamelis virginiana 'Vincent's Red' Johnson ok. 2004

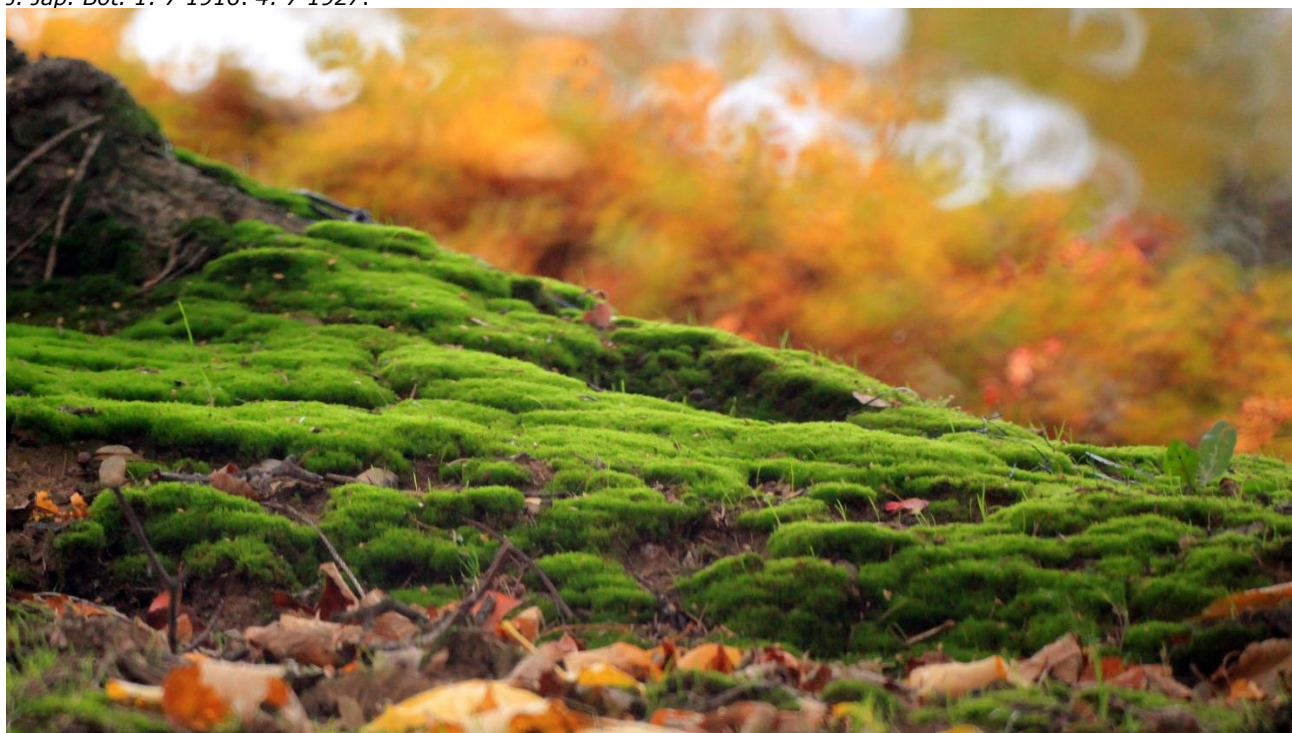
Hamamelis virginiana 'Winter Champagne' Brotzman 2011

Bibliografia

- Griffiths** M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Hamamelis**. [W]: International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants: Hamamelis. [W]: Chicago Botanical Garden. Shrub Cultivars Worth Keeping.
- Hamamelis**. [W]: The Plant List. <http://www.theplantlist.org> [dostęp: 2018.09.12]
- Hoffman** M.H.A, (2016). List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Kałużny** Katarzyna. Oczar pośredni 'Jelena'. <https://kielkowski-szkolka.pl/produkt/oczar-posredni--jelena---hamamelis-x-intermedia--jelena--868> dostęp:2018.03.20
- Kielkowski** Ryszard i Izabela Gospodarstwo Szkółkarskie. <https://kielkowski-szkolka.pl/produkt/oczar-posredni--barmstedt-s-gold--hamamelis-x-intermedia--barmstedt-s-gold--967> dostęp:2018.03.20
- Laar** H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Missouri Botanical Garden. <http://www.missouribotanicalgarden.org/> [dostęp:2018.03.20]
- Muras** Piotr, E-katalog roślin. http://www.e-katalogroslin.pl/plants/2842,oczar-posredni-diane_hamamelis-intermedia-diane [dostęp: 2018.03.20]
- Rammeloo** Abraham, Lane Hris, van der Werf, Bortzman Tim, Holger Konrad, (2014). *Hamamelis* cultivar names - checklist 2014'. Arboretum Kalmthout. <https://www.slideshare.net/PAUDHEV/2014-hamamelis-cultivarnameschecklist>
- Seneta** Włodzimierz, 1994. Drzewa i krzewy liściaste. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa, T. D-H: 266-273.
- Wikipedia. Oczar wirginijski. https://pl.wikipedia.org/wiki/Oczar_wirginijski [dostęp:2018.03.20]
- Zander** R. (Encke F.,Buchheim G., Seybolds), 1984. Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Ginkgo*

- Acta Phytotax. Geobot.* 8: 256 1939.
- Acta Sci. Nat. Univ. Sunyatseni* 1960(1): 35 1960.
- Amer. Midl. Naturalist* 3: 63 1913.
- Bot. Mag. (Tokyo)* 27: 71 1913.
- Bull. Nanjing Bot. Gard.* 1984-1985: 125 1986.
- Dansk Dendrol. Årsskr.* 2: 140 1953.
- Fl. Amer. Sept.* 1: 116 1813.
- Fl. Carol.* 255 1788..
- Fl. Indica Prodr. Fl. Cap.*: 4 1768.
- Fl. Virgin.* 64 1812.
- Gard. Chron.* 1874(1) 187 1874.
- Gen. N. Amer. Pl.* 1: 107 1818.
- Hooker's Icon. Pl.* 18: t. 1742: xviii 1888.
- J. Arnold Arbor.* 1(4): 256 1920; 3: 210 1922; 9: 30 1928. 26: 69 1945.
- J. Jap. Bot.* 1: 7 1916. 4: 7 1927.
- Math.-Phys. Cl. Königl. Bayer. Akad. Wiss.* 4(2): 193 1845.
- Med. Fl.* 1: 230 1828. *New Fl.* 3: 16 1838.
- Methodus* 273 1794.
- Narr. Journey China* 375 1818.
- New Fl.* 3: 16 1836. 3: 16 1838.
- Nomencl. Bot.* 388 1821.
- Prodr.* 4: 268 1830.
- Publ. Field Mus. Nat. Hist., Bot. Ser.* 17: 192 1937.
- Rhodora* 38(450): 233-234 1936.
- Sida* 22: 850 2006.
- Sp. Pl.* 1: 124 1753.
- Trees & Shrubs* 2: 137 1911

Hedera – Bluszcz, rodzina Araliaceae – araliowatych

Rodzaj obejmuje 17 gatunków, 1 odmianę botaniczną i 1 formę zdrewniałych pnączy, występujących w Europie, północnej Afryce i zachodniej Azji oraz co najmniej 950 odmian uprawnych. W Polsce na stanowiskach naturalnych rośnie jeden gatunek *Hedera helix* – bluszcz pospolity. Jego naukowa nazwa wywodzi się z języka greckiego i oznacza roślinę wspinającą się. Jest też bluszcz reliktem trzeciorzędowym, szeroko rozpowszechnionym 20-50 milionów lat temu na całej półkuli północnej. Po zlodowaceniach, gdy powrócił ciepły i wilgotny klimat, pojawił się ponownie na terenie Polski około 8-9 tysięcy lat temu. Bluszcz to jedyne w Polsce pnącze o wielosezonowych, zielonych w zimie liściach i jedyny rodzimy przedstawiciel licznej rodziny *Araliaceae* – araliowatych występującej głównie w klimacie subtropikalnym. Jest więc bliskim krewniakiem, egzotycznych, znanych roślin leczniczych, takich jak *Panax panax* – Żeń-szeń i *Acanthopanax* – Kolcosił oraz ozdobnych: *Aralia* – Aralii, *Fatsia* – Fatsji i *Schefflera* – Szefflery. Polska wzorcowa kolekcja narodowa została założona w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Wrocławskiego przez H. Grzeszczak-Nowak i przekazana w 2002 r. nowemu kuratorowi roślin zdrewniałych, W. Foremskiej.

Hedera helix L. – Bluszcz pospolity

Hedera helix po zimowej wizycie saren

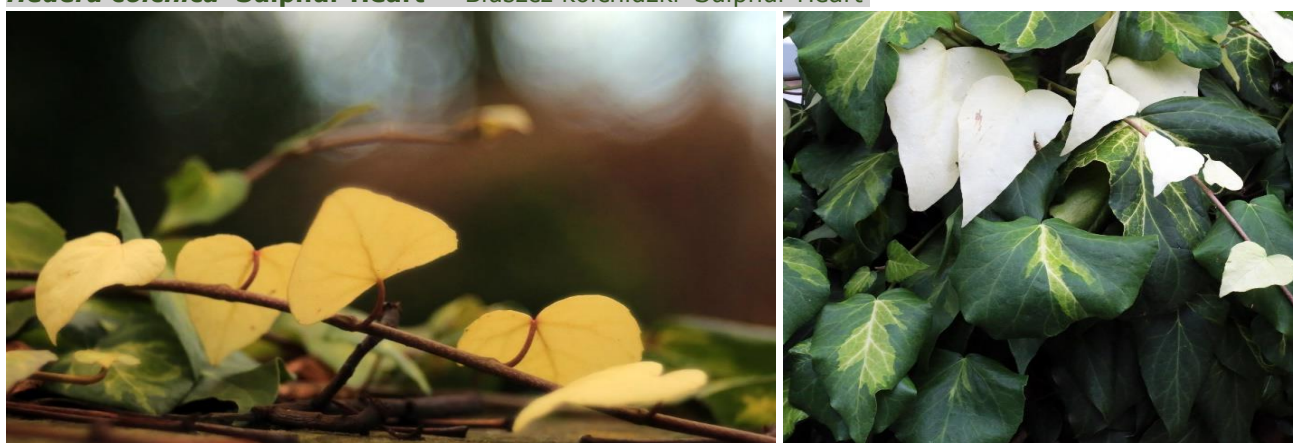

Hedera helix przekrój przez pęd

Występuje niemal w całej Europie, z wyjątkiem jej północnej części. Na Kaukazie wspina się nawet do 1800 m n.p.m. U nas spotykany jest w lasach liściastych, głównie na zachód od Wisły, a jego zasięg pokrywa się z występowaniem buka pospolitego – *Fagus sylvatica*. Jest pnączem długowiecznym. W Szkocji znane są 500. letnie okazy o średnicy pędu do 1 m i wspinające się na wysokość 25 m. Charakterystyczne dla bluszczu, a rzadkie w przyrodzie, jest zjawisko tworzenia się dwojakiego rodzaju pędów i liści. Gatunek ten posiada więc pędy wegetatywne i generatywne. Pędy wegetatywne, nie kwitnące czyli młodociane, są giętkie, długie, ścielące się lub wspinające za pomocą korzonek czepnych, z liśćmi 3–5 klapowanymi. Forma ta jest najbardziej cienioznośna spośród pnączy u nas uprawianych. Natomiast pędy generatywne, dojrzałe, kwitną jesienią. Nie tworzą korzonek czepnych, są sztywne, wyprostowane i mają liście owalne. By przejść w fazę kwitnienia bluszcz potrzebuje wiele światła, dlatego kwitną i owocują przeważnie stare okazy, których pędy dotarły na wierzchołek podpory. Ich kwiaty, zebrane w baldachy, rozwijają się we wrześniu, a nawet w październiku (!), są drobne, zaledwie 2–3 mm, zielonkawożółte, silnie pachnące i niezbyt dekoracyjne. Są wyjątkowo cenne dla pszczoł, ze względu na późny i obfity pożytek. Granatowoczarne owoce, wielkości grochu, dojrzewają dopiero wiosną następnego roku. Są trujące dla ludzi, jednak nieszkodliwe dla ptaków – między innymi dla: drozdów – *Turdus*, pliszek – *Motacilla* i szpaków – *Sturnus*, które się nimi żywią i rozsiewają nasiona. Liście zawierają duże ilości saponin (w tym m.in. hederakozyd B i C, hederagenina, alfa-hederyna), flawonoidów (kemferol, kwercetyna, rutyna), kwasów fenolowych (chlorogenowy i kawowy) i fitosteroli (stigmasterol, spinasterol, kampesterol), a ponadto poliacetylenów i kumaryn. Bardzo cennym składnikiem liści bluszczu są fitonocydy i hederyna. Działają one przeciwwgrzybiczo, przeciwzapalnie, rozkurczająco i wykrztuśnie. Niegdyś był powszechnie uprawianą rośliną ozdobną, potem zapomniany, dziś ponownie wraca do łask, dzięki licznym nowym odmianom. To wspaniałe zielone w zimie pnącze jest niezastąpione jako roślina okrywowa pod drzewa, głównie liściaste, gdyż drzewa iglaste pokryte całkowicie bluszczem mogą zamierać. Kobierzec z bluszczu pełne zwarcie uzyskuje już po dwóch–czterech latach uprawy. Doskonale radzi sobie z opadłymi na jesień liśćmi innych drzew i wiosną „przykrywa” je, dzięki czemu unikamy ich grabienia. To także wysmienite, wielosezonowe pnącze na zaciemnione ściany. Ścięte gałązki są dobrym dodatkiem w kompozycjach kwiatowych. Liczne odmiany mogą być z powodzeniem sadzone do skrzynek balkonowych, szczególnie na tarasy o wystawie północnej. Na okres zimowy należy je przenieść do pomieszczeń o temperaturze od zera do pięciu stopni. Największa w Polsce kolekcja gatunków i odmian bluszczu znajduje się we wrocławskim Ogrodzie Botanicznym. W Arboretum Wojślawice i jego okolicach bluszcz pospolity występuje na naturalnych stanowiskach. Od tego gatunku hodowcy otrzymali ponad 700 różnych odmian uprawnych, na ogół o dość niskiej mrozoodporności. Świadczy to o olbrzymim potencjale genetycznym różnorodności morfologicznej gatunku. Wszystkie te rośliny są doskonałymi odmianami uprawnymi do zagospodarowania dużych, zabudowanych przestrzeni publicznych.

***Hedera colchica* 'Dentata Variegata'** – Bluszcz kolchidzki 'Dentata Variegata'

Jest to zawsze zielone, wspinające się pnącze przy pomocy korzeni przybyszowych. Wielosezonowe, bardzo duże, i efektowne liście do 25 cm długości są gładkie, bez lub z 3(5) kłapami. Odmiana ma liście sercowate, matowe, kremowo-zielone z ze srebrzystymi, zielonymi lub srebrzysto-zielonymi smugami. Roztarte liście pachną jak seler. Nie mrozoodporny, przemarza już przy minus 15 °C (strefa USDA 7b). Pod okrywą śniegu lub pod stroiszem, zabezpieczony przed wiatrem i promieniami słonecznymi, jest bardziej mrozoodporny, do minus 20 °C (strefa 6b). Toleruje niedobory wody. Dobra roślina okrywowa.

***Hedera colchica* 'Sulphur Heart'** – Bluszcz kolchidzki 'Sulphur Heart'

Jest to bardzo efektowna i silnie rosnąca odmiana o nieznanym pochodzeniu. To samoczepne pnącze zawsze zielone ma liście bardzo dekoracyjne, duże do 20 cm długości, owalne do sercowatych, bezklapowe z brzegami nieregularnie ząbkowanymi, matowe, skórzaste, zielone z żółtymi nerwami oraz z rozmytymi przebarwieniami w środku barwy żółtej lub jasnozielonej. Lubi stanowiska półcieniste i cieniste, osłonięte od wiatru. Może wspinąć się na mury lub drzewa, ale w ostre zimy przemarza. Jest zadawalająco odporny na mróz do minus 18 °C (strefa 7a), a na starannie dobranym stanowisku, przy ciepłej ścianie, pod okrywą śniegową nawet do - 23°C (strefa 6a).

***Hedera helix* 'Golden Girl'** – Bluszcz pospolity 'Golden Girl'

Odmiana została znaleziona przez Hazel Klucz Angeli Tandy w 1992 r. i nazwana przez szkółki Fibrex Ltd. w Pebworth w 1994 r. (AIS 95-053). Odmiana jest podobna do 'Goldchild'. Liście mają od trzech do pięciu sercowatych, brzegiem pofalowanych listków. Liście są zielone do szaro-zielonych w centrum ma złotą obwódką, czasem przechodzącą w kremowo żółtą. Odmiana jest mało stabilna. Mrozoodporność mało poznana. W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2016 r.

***Hedera helix* 'Profesor Seneta'** – Bluszcz pospolity 'Profesor Seneta'

Odmianę wyselekcjonował Darek Wyrwicki z Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Warszawskiego w 2002 (?) roku i wprowadziła do handlu w 2007 r. „Acrocona” Szkółki Drzew i Krzewów Ozdobnych J. Widaj. Odmiana została nagrodzona srebrnym medalem w konkursie 'Nowości' na wystawie 'Zieleń to Życie' w Warszawie w 2007 r. Jest jak gatunek, ale liście ma większe, do 12 cm długości, najczęściej pięcioklapowe, skórzaste, wielosezonowe, zielone z licznymi marmurkowatymi upstrzeniami. Odmiana rośnie silnie, dobrze się krzewi, świetnie czepia się ścian i innych podpór. Na ścianach gładkich np., wyłożonych kafelkami można młode pędy delikatnie przykleić plastrem lekarskim. Na stanowisku słonecznym przebarwienia są bardziej kolorowe. Odmiana jest mrozoodporna dość mrozoodporna, do minus 26 °C (5a), a jako okrywa pod „śniegową pierzynką” zapewne jeszcze bardziej. Odmiana o wielorakim zastosowaniu.

***Hedera hibernica* 'Variegata'** – Bluszcz irlandzki 'Variegata'

Jest to zawsze zielone pnącze wspinające się przy pomocy korzeni przybyszowych. Nie posiadają korzonków czepnych i czasem odstają od podpór. Liście są wielosezonowe, ciemnozielone, skórzaste i dwójakiego rodzaju. Na pędach młodych, wegetatywnych są klapowane, na pędach, generatywnych, kwitnących - jajowate. Połowa lub czasem nawet więcej liścia jest wybarwiona na jasnozieloni z białymi lub lekko żółtymi fragmentami. Jest zadawalająco odporny na mróz do minus 18 °C (strefa 7a), a na starannie dobranym stanowisku, przy ciepłej ścianie, pod okrywą śniegową nawet do minus 20°C (USDA 6b).

Tab. 141. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Hedera* – Bluszcz uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2017/2018					
nr katalog.	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa i (lub) HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
000181	<i>Hedera</i>	<i>colchica</i> K.Koch	"	92	Wrocław (O.B.U.Wr.)
009796	<i>Hedera</i>	<i>colchica</i>	'Arborescens'	06	Ickworth Park
009797	<i>Hedera</i>	<i>colchica</i>	'Aurea'	00	Wrocław (O.B.U.Wr)
009795	<i>Hedera</i>	<i>colchica</i>	'Dentata'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
009436				05	Ickworth Park
009436	<i>Hedera</i>	<i>colchica</i>	'Dentata Variegata'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)

Index Plantarum Arboretum Wojślawice 2017/2018

nr katalog.	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa i (lub) HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
026907	<i>Hedera</i>	<i>colchica</i>	'Dentata Variegata'		
009391	<i>Hedera</i>	<i>colchica</i>	'Sulphur Heart'	00	Wrocław (O.B.U.Wr)
026992	<i>Hedera</i>	<i>colchica</i>	'Troja Carpet'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
003815	<i>Hedera</i>	<i>helix</i> L.	"		Wojślawice -Arboret.
020141	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Alaska'	14	Kurowski, L.
018599	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Albany'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
022287	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Alpha'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
012690	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Alt Heidelberg'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
022289	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Anchor'	15	Wrocław (O.B.U.Wr)
020384	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Angularis Aurea'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
020296	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Appaloosa'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
008428	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Arborescens'	96	Wrocław (O.B.U.Wr)
017584	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Atropurpurea'	08	Krebs Robert
017584	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Atropurpurea'	05	Neuburg
017584	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Atropurpurea'	17	Wrocław (O.B.U.Wr)
020300	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Baby Face'	07	Fibrex
020300	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Baby Face'	07	Wrocław (O.B.U.Wr)
020387	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Bettina'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
018796	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Big Deal'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
018809	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Brokamp'	09	Hönemann, A.
018809	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Brokamp'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
026098	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Buchlovice AF'	13	Wrocław (O.B.U.Wr)
018639	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Bunte Wichtel'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
020309	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Caristian'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
018604	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Cockle Shell'	09	Fibrex
000182	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Conglomerata'	08	Wrocław (O.B.U.Wr)
022453	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Cora'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
022296	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Cuspidata Major'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
005608	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Dealbata'	14	Wrocław (O.B.U.Wr)
020320	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Denticulata'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
018606	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Diana'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
022297	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Dicke von Stauss'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
009419	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Digitata'	07	Krebs Robert
020397	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Dovers'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
020398	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Dragon Claw'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
009401	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Duckfoot'	08	Budapest - Soroksar
018641	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Elfenbein'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
008245	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Eva'	08	Ickworth Park
020327	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Fleur de Lis'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
021195	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Gilded Hawke'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
020930	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Gitte'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
000184	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Glacier'	12	Wrocław (O.B.U.Wr)
020411	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Golden Girl'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
009406	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Golden Kolibri'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)

Index Plantarum Arboretum Wojślawice 2017/2018

nr katalog.	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa i (lub) HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
005606	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Goldheart'	03	Wrocław (O.B.U.Wr)
005606	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Goldheart'	99	Pudełek, E.
005606	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Goldheart'	05	Neuburg
018613	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Goldstern'	08	Wrocław (O.B.U.Wr)
018614	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Goldwolke'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
022306	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Green Finger'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
000185	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Harald'	09	Richter, W.
007684	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Ivalace'	08	Krebs Robert
020419	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Jake'	03	Wrocław (O.B.U.Wr)
020420	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Jasper'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
012668	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Kurios'	07	Wrocław (O.B.U.Wr)
018647	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Mini Ester'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
009397	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Parsley Crested'	13	Wrocław (O.B.U.Wr)
009410	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Pedata'	12	Wrocław (O.B.U.Wr)
012671	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Perkeo'	08	Budapest - Soroksar
020434	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Persian Carpet'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
018626	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Peter'	17	Wrocław (O.B.U.Wr)
020362	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Plume d'Or'	09	Fibrex
018628	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Professor F. Tobler'	08	Richter, W.
021292	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Profesor Seneta'	05	Warszawa
021292	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Profesor Seneta'	07	Wrocław (O.B.U.Wr)
020364	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Quatermas'	09	Krebs Robert
012687	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Rüsche'	08	Budapest - Soroksar
009411	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Russelliana'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
007882	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Sagittifolia'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
009412	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Sagittifolia Variegata'	01	Wrocław (O.B.U.Wr)
018631	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Schimmer'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
009413	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Spetchley'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
020148	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Sunrise'	11	Wrocław (O.B.U.Wr)
017961	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Teardrop'	09	Fibrex
020439	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Telecurl'	09	Fibrex
003361	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Thorndale'	05	Marczyński, S.
018917	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Tom Boy'	09	Krebs Robert
009790	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Tres Coupe'	00	Wrocław (O.B.U.Wr)
000183	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Tricolor'	03	Wrocław (O.B.U.Wr)
020443	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Troll'	15	Wrocław (O.B.U.Wr)
012124	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Typ Schäfer III'	05	Neuburg
012124	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Typ Schäfer III'	07	Wrocław (O.B.U.Wr)
020444	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Ursula'	09	Fibrex
018920	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'White Wonder'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)
009421	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Woerner'	96	Wrocław (O.B.U.Wr)
012688	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Woodsii'	11	Wrocław (O.B.U.Wr)
018627	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Yellow Ripple'	16	Wrocław (O.B.U.Wr)

Index Plantarum Arboretum Wojślawice 2017/2018

nr katalog.	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa i (lub) HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
012665	<i>Hedera</i>	<i>helix</i>	'Zebra'	01	Wrocław (O.B.U.Wr)
009414	<i>Hedera</i>	<i>helix</i> cv.	'?'	09	Przemyśl-Bolestras.
028704	<i>Hedera</i>	<i>hibernica</i>	'Obovata'	13	Wrocław (O.B.U.Wr)
012657	<i>Hedera</i>	<i>rhombea</i>	'Variegata'	12	Wrocław (O.B.U.Wr)

Tab. 142. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Hedera* -Bluszcz

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Hedera</i> L. 1753	<i>Helix</i> Mitch. 1769, <i>Psedera</i> Neck. 1790
<i>Hedera</i> 'Abori Compact' {DarthuizerBaumsch. 1994} (Arborescent Gr.)	<i>Hedera helix</i> 'Abori Compact' <i>Hedera hibernica</i> 'Abori Compact' <i>Hedera helix</i> 'Arborescens Nana' <i>Hedera hibernica</i> 'Deltoidea Arborescens'
<i>Hedera algeriensis</i> 'Arborescens' {Niemcy przed 1959}	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Argentea Minor'	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Argyle Street' RHS PF 2002 {Szkocja przed 1987}	<i>Hedera canariensis</i> 'Argyle Street'
<i>Hedera algeriensis</i> 'Bellecour' {-/Fibrex Nurs. 2008}	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Bowles Ox Heart' {}	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Brawny'	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Canary Cream'	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Canescens'	<i>Hedera algeriensis foliis variegatis</i>
<i>Hedera algeriensis</i> 'Cantabrian'	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Casablanca'	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Discolor'	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Etna'	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Gloire de Marengo' Koch 1870 (Algieria <1867/Hillier & Sons 1924}	<i>Hedera algeriensis</i> 'Gloire de Marengo' <i>Hedera azorica</i> 'Variegata' Paul 1867 <i>Hedera azorica</i> 'Variegated' <i>Hedera canariensis</i> 'Gloire de Marengo' hort. <i>Hedera canariensis</i> <i>variegata</i> <i>Hedera canariensis</i> 'Variegata' in part Hatch 2010 <i>Hedera</i> 'Gloire de Marengo' <i>Hedera grandifolia</i> <i>variegata</i> Hibberd <i>Hedera helix</i> 'Lee's New Silver'
<i>Hedera algeriensis</i> Hibberd 1864	<i>Hedera algeriensis</i> var. <i>variegata</i> Paul 1867 <i>Hedera canariensis</i> f. <i>variegata</i> (Paul) Verhaeghe 2004 <i>Hedera canariensis</i> var. <i>variegata</i> (Paul) Schulze 1942 <i>Hedera canariensis</i> var. <i>viridis</i> Hibberd) Lawr. 1942 <i>Hedera grandifolia</i> var. <i>variegata</i> (Paul) Hibberd 1872 <i>Hedera grandifolia</i> var. <i>viridis</i> Hibberd 1872
<i>Hedera algeriensis</i> 'Hispanica' {Hiszpania}	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Luteola'	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Marginata Major'	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Marginata Rubra'	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Marginomaculata' [sport z 'Gloire de Marengo']	<i>Hedera algeriensis</i> 'Margino-Maculata'
<i>Hedera algeriensis</i> 'Montgomery'	<i>Hedera algeriensis</i> 'Monty'
<i>Hedera algeriensis</i> 'Ravenholst' {Ravenholst Nurs. ok. 1972}	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Souvenir de Marengo'	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Strauss'	

<i>Hedera algeriensis</i> 'Striata'	<i>Hedera algeriensis</i> 'Gold Leaf' <i>Hedera algeriensis</i> 'Golden Leaf' <i>Hedera canarensis aureomarginata</i> Paul ? <i>Hedera canarensis</i> var. <i>algeriensis</i> 'Striata' Peter Rose 1996 <i>Hedera algeriensis</i> 'Goldleaf' <i>Hedera canariensis</i> 'Aurea Maculata' Paul 1867
<i>Hedera algeriensis</i> 'Svenborg'	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Tunesien' {Brat Heieck przed 1988}	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Wipped Cream'	
<i>Hedera</i> 'Alt Heidelberg Varieg.'	
<i>Hedera azorica</i> 'Aurea'	
<i>Hedera azorica</i> 'Canary Cream'	
<i>Hedera azorica</i> Carrière 1890	<i>Hedera canariensis</i> var. <i>azorica</i> Gand. 1900, <i>Hedera helix</i> var. <i>azorica</i> (Gand.)P.Silva & Q.J.P.Silva 1974 <i>Hedera canariensis</i> var. <i>azorica</i> (Carrière) Gand. 1900
<i>Hedera azorica</i> 'Pico' {1979} [znaleziona na Island of Pico, Azory]]	<i>Hedera azorica</i> 'Pici'
<i>Hedera azorica</i> 'San Miguel'	
<i>Hedera azorica</i> 'Variegated' {RoseP. 1925 ?}	
<i>Hedera</i> 'Big Shot' (Heart-shaped Gr.)	<i>Hedera helix</i> 'Big Shot' <i>Hedera hibernica</i> 'Big Shot' <i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> 'Big Shot'
<i>Hedera canariensis</i> 'Casablanca'	
<i>Hedera canariensis</i> 'Etna'	
<i>Hedera canariensis</i> 'Margino-Maculata'	<i>Hedera canariensis</i> 'Marginomaculata'
<i>Hedera canariensis</i> 'Mirandela'	
<i>Hedera canariensis</i> 'Montgomery'	
<i>Hedera canariensis</i> Willd. 1808	<i>Hedera canariensis</i> var. <i>arborescens</i> Paul 1867 <i>Hedera canariensis</i> var. <i>aureomaculata</i> PauI 1867 <i>Hedera canariensis</i> var. <i>marginomaculata</i> Lawr. 1942 <i>Hedera canariensis</i> var. <i>striata</i> Lawr. 1942 <i>Hedera grandifolia</i> Hibberd 1872 <i>Hedera grandifolia</i> var. <i>pallida</i> Hibberd 1872 <i>Hedera helix</i> ssp. <i>canariensis</i> (Willd.)Cout.1913 <i>Hedera helix</i> var. <i>canariensis</i> (Willd.DC. 1830 <i>Hedera sevellana</i> Sprenger 1903 <i>Hedera canariensis</i> var. <i>viridis</i> (Hibberd) Lawr. <i>Hedera grandifolia</i> var. <i>viridis</i> Hibberd <i>Hedera viridis</i> (Hibberd) G.Nicholson
<i>Hedera caucasigena</i> Pojark. 1950	<i>Hedera helix</i> subsp. <i>caucasigena</i> (Pojark.) Takht. & Ya.I. Mulk.1973
<i>Hedera caucasigena</i> 'Tanja'	
<i>Hedera colchica</i> 'Dentata' {Franz J. Ruprecht J.F. oik. 1868 (1860 ?)}	<i>Hedera colchica</i> var. <i>dentata</i> (Hibb.Lawrence <i>Hedera colchica</i> var. <i>dentata</i> Hibb. 1890 <i>Hedera colchica</i> f. <i>dentata</i> Hibb.1890 <i>Hedera dentata</i> hort. ex Carrière <i>Hedera dentate</i> hort. ex Carrière <i>Hedera helix</i> 'Dentata' <i>Hedera helix</i> var. <i>dentata</i> Hibb. 1890
<i>Hedera colchica</i> 'Dentata Variegata' {L.R.Russel Nursery przed 1907} (Arborescens Gr.) [sport z 'Dentata']	<i>Hedera azorica</i> 'Dentata Aurea' <i>Hedera colchica</i> 'Aurea' <i>Hedera colchica</i> 'Dentata Aurea' <i>Hedera colchica</i> 'Variegata' <i>Hedera colchica dentata aurea</i>
<i>Hedera colchica</i> 'Dentata Variegata Arborescens' (Arborescens Gr.)	
<i>Hedera colchica</i> 'Arborescens Variegata'	
<i>Hedera</i> 'Chinensis'	<i>Hedera chinensis</i> 'Chinensis'

<i>Hedera colchica</i> (K.Koch)K.Koch 1859	<p><i>Hedera acuta</i> G.Nicholson 1895 <i>Hedera amurensis</i> Hibberd ex Lawr. & Schulze 1942 <i>Hedera amurensis</i> hort. <i>Hedera caucasica</i> Carriere, Rev. Hart. 62: 164 (1890) <i>Hedera colchica</i> f. <i>arborescens</i> (Paul) Rehder 1949 <i>Hedera colchica</i> f. <i>dentata</i> (Hibberd) Hibberd 1890 <i>Hedera colchica</i> f. <i>flavovariegata</i> P.D.Sell 2009 <i>Hedera colchica</i> var. <i>dentatovariegata</i> A.E.Schulze 1942 <i>Hedera colchica</i> var. <i>arborescens</i> Paul 1867 <i>Hedera colchica</i> var. <i>dentata</i> (Hibberd) Lawr. 1942 <i>Hedera colchica</i> var. <i>rhombofolia</i> (Rupr. ex Regel) Boiss 1872 <i>Hedera cordifolia</i> Hibberd 1864 <i>Hedera coriacea</i> Hibberd 1872 <i>Hedera coriacea</i> var. <i>dentata</i> Hibberd 1872 <i>Hedera dentata</i> (Hibberd) Carrière, 1890 <i>Hedera helix</i> var. <i>dentata</i> (Hibberd) G.NiehoIson 1885 <i>Hedera helix</i> var. <i>colchica</i> K.Koch, 1842 <i>Hedera helix</i> var. <i>roegneriana</i> (Hibberd) G.Nicholson 1885 <i>Hedera purpurea</i> Carrière 1890 <i>Hedera regeneriana</i> Hibbert (błędnie) <i>Hedera regneriana</i> Hibberd 1858 <i>Hedera regneriana</i> var. <i>arborea</i> Hibberd 1864 <i>Hedera rhombifolia</i> Rupr. ex Regel 1860 <i>Hedera roegneriana</i> hort. ex K.Koch 1859</p>
<i>Hedera colchica</i> 'Arborescens Nana'	
<i>Hedera colchica</i> 'Aureostriata'	
<i>Hedera colchica</i> 'Aureovariegata'	
<i>Hedera colchica</i> 'Autumn Beauty'	<i>Hedera colchica</i> 'Arborescens'
<i>Hedera colchica</i> 'Batumi' {Roy Lancaster 1979}	
<i>Hedera colchica</i> 'Beayfays'	
<i>Hedera colchica</i> 'Chakvi'	
<i>Hedera colchica</i> 'Compacta'	
<i>Hedera colchica</i> 'Deep Freeze'	
<i>Hedera colchica</i> 'Dendroides'	<p><i>Hedera azorica</i> 'Arborescens' <i>Hedera colchica</i> 'Amurensis'</p>
<i>Hedera colchica</i> 'Fall Favourite' (Arborescens Gr.)	<i>Hedera colchica</i> 'Arborescens'
<i>Hedera colchica</i> 'Garnet'	
<i>Hedera colchica</i> 'Green Spice'	
<i>Hedera colchica</i> 'Green Spice' {Richard Davis przed 2002}	
<i>Hedera colchica</i> 'Jürgi'	
<i>Hedera colchica</i> 'Kilmahew'	
<i>Hedera colchica</i> 'Lightning'	<i>Hedera colchica</i> 'Lightning'
<i>Hedera colchica</i> 'Macrodongta' 1889	<i>Hedera colchica</i> 'Amurensis'
<i>Hedera colchica</i> 'Marburg' Hatch 2010	
<i>Hedera colchica</i> 'Russland'	
<i>Hedera colchica</i> 'Sulphur Heart Arborescens' {Boot&Co. 1968}	<p><i>Hedera colchica aurea</i> <i>Hedera colchica dentata aurea striata</i> <i>Hedera colchica</i> 'Paddy's Pride' <i>Hedera colchica</i> 'Paddy's Pride Arborescens' <i>Hedera colchica</i> 'Paddys Pride'</p>
<i>Hedera colchica</i> 'Trabzon'	
<i>Hedera</i> 'Crûg Gold' {CrugNur. ok.1990}	<p><i>Hedera helix</i> 'Crûg Gold' <i>Hedera helix</i> 'Digitata Crûg Gold' <i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> 'Crug Gold' <i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> 'Digitata Crug Gold' <i>Hedera hibernica</i> 'Crûg Gold' <i>Hedera hibernica</i> 'Digitata Crûg Gold'</p>

<i>Hedera</i> 'Cuspidata Major'	<i>Hedera helix</i> 'Cuspidata Major' <i>Hedera hibernica</i> 'Cuspidata Major'
<i>Hedera</i> 'Cuspidata Minor'	<i>Hedera helix</i> 'Cuspidata Minor' <i>Hedera hibernica</i> 'Cuspidata Minor' <i>Hedera helix</i> 'Tom Boy' ?
<i>Hedera cyprica</i> McAll. 1993	<i>Hedera helix</i> 'Cyprus' <i>Hedera cyprica</i> 'Cypria' <i>Hedera pastuchovii</i> subsp. <i>cyprica</i> (McAll.) Hand 2004
<i>Hedera</i> 'Dealbata'	<i>Hedera helix</i> 'Dealbata' <i>Hedera hibernica</i> 'Dealbata' <i>Hedera helix</i> 'Discolor' ?
<i>Hedera</i> 'Deltoidea' {prawd. BowlesE.A. <1870}	<i>Hedera hastata</i> Anon 1884 <i>Hedera helix</i> 'Bowl's Shield' <i>Hedera helix cordata</i> <i>Hedera helix</i> 'Cordata' <i>Hedera helix</i> 'Deltoidea' <i>Hedera helix deltoidea</i> Hibb. 1872 <i>Hedera helix hastata</i> <i>Hedera helix</i> 'Hastata' <i>Hedera helix ovata</i> <i>Hedera helix</i> 'Ovata' in part <i>Hedera helix rhomboidea obovata latifolia</i> <i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> 'Deltoidea' <i>Hedera helix</i> 'Sweetheart' in part <i>Hedera hibernica</i> 'Deltoidea'
<i>Hedera</i> 'Digitata'	<i>Hedera helix</i> 'Digitata' <i>Hedera helix digitata</i> Lodd. ex Loud. 1838 <i>Hedera helix palmata</i> Bosse 1860 <i>Hedera helix</i> 'Pensylvanica' <i>Hedera helix</i> subsp. <i>hibernica</i> 'Digitata' <i>Hedera helix</i> 'Taurica' <i>Hedera hibernica</i> 'Digitata'
<i>Hedera</i> 'Dunloe Gap'	<i>Hedera helix</i> 'Dunloe Gap' <i>Hedera hibernica</i> 'Dunloe Gap'
<i>Hedera</i> 'Gracilis'	<i>Hedera helix</i> 'Gracilis' <i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> 'Gracilis' <i>Hedera hibernica</i> 'Gracilis'
<i>Hedera</i> 'Hamilton' {KeyH. <1978}	<i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> 'Hamilton' <i>Hedera helix</i> 'Hamilton' <i>Hedera hibernica</i> 'Hamilton'
<i>Hedera</i> 'Helena'	<i>Hedera helix</i> 'Helena' <i>Hedera hibernica</i> 'Helena'
<i>Hedera helix</i> '238 th Street' {EverettT.H. 1935}	
<i>Hedera helix</i> 'Abori Compact'	<i>Hedera helix arborescens nana</i>
<i>Hedera helix</i> 'Abori Gloss'	<i>Hedera helix</i> 'Glymi Arborescens' <i>Hedera helix</i> 'Glymni Adult' <i>Hedera helix</i> 'Glymii'
<i>Hedera helix</i> 'Abori Purple' {DarthuizerBaumsch. 1987}	<i>Hedera helix</i> 'Arborescens Purpurea' <i>Hedera helix</i> 'Atropurpurea Arborescens' <i>Hedera helix</i> 'Atropurpurea Adult' <i>Hedera purpurea</i> <i>Hedera helix arborescens purpurea</i>
<i>Hedera helix</i> 'Adam' {Bean 1973} [klon z 'Eva']	
<i>Hedera helix</i> 'Adam's Choice'	<i>Hedera helix</i> 'Mini Adam' <i>Hedera helix</i> 'Adams Choice'
<i>Hedera helix</i> 'Adult Variegated'	<i>Hedera helix</i> 'Mini Adam'
<i>Hedera helix</i> 'Ahorn' {brat Stauß 1970}	
<i>Hedera helix</i> 'Ahornkönigin'	
<i>Hedera helix</i> 'Alaska'	<i>Hedera helix</i> 'Thorndale' (identyczny)
<i>Hedera helix</i> 'Albany' {DankerF. <1931} [sport z 'Pittsburgh']	<i>Hedera helix</i> 'Dankeri'

<i>Hedera helix</i> 'Albovariegata'	
<i>Hedera helix</i> 'Alice Mac Kenzie'	
<i>Hedera helix</i> 'Alpha' {Freeland W.}	<i>Hedera helix</i> 'Alpha Carolinian'
<i>Hedera helix</i> 'Alt Heidelberg' {HeieckI. 1972} [sport z 'Chicago']	<i>Hedera helix</i> 'Old Heidelberg' <i>Hedera helix</i> 'Alt-Heidelberg' <i>Hedera helix</i> 'Heidelberg'
<i>Hedera helix</i> 'Alten Brücken' {HeieckI.}	<i>Hedera helix</i> 'Alte Brücke' <i>Hedera helix</i> 'Altenbrücken'
<i>Hedera helix</i> 'Amber Waves' WindleR.A. 1996 {WendellR. ok. 1989}	
<i>Hedera helix</i> 'Amberside'	
<i>Hedera helix</i> 'Amberwaves' {Russell Wendell ok. 1989}	<i>Hedera helix</i> 'Amber Waves'
<i>Hedera helix</i> 'Ambrosia' {Niemcy (Neuberg Monastery, Heidelberg 1980)} [sport z 'Gertrud Stauss']	<i>Hedera helix</i> 'Ambrose'
<i>Hedera helix</i> 'Amurense'	
<i>Hedera helix</i> 'Anaborgh'	<i>Hedera helix</i> 'Aneborgh'
<i>Hedera helix</i> 'Anchor' {Gartenmauer 1973} [klon z 'Koniger']	
<i>Hedera helix</i> 'Angel Snow'	
<i>Hedera helix</i> 'Angularis'	
<i>Hedera helix</i> 'Angularis Aurea' {Anglia <1800} [sport z 'Angularis']	<i>Hedera hibernica</i> 'Angularis Aurea'
<i>Hedera helix</i> 'Angularis' HibberdS. 1872 {HibberdS. <1800}	<i>Hedera helix</i> 'Emerald Gem' <i>Hedera helix</i> 'Emerald Green'
<i>Hedera helix</i> 'Anita' {ok. 1983}	
<i>Hedera helix</i> 'Anke' {HederaBBV <1998}	
<i>Hedera helix</i> 'Anna Lisa'	
<i>Hedera helix</i> 'Anne Marie' 1982 {Melin 1958} [mutacja z 'Harald']	<i>Hedera helix</i> 'Ann' <i>Hedera helix</i> 'Ann Marie' <i>Hedera helix</i> 'Anna Marie' <i>Hedera hibernica</i> 'Anne Marie' <i>Hedera helix</i> 'Anne Borch' <i>Hedera helix</i> 'Ann Borch' <i>Hedera helix</i> 'Anne Borg'
<i>Hedera helix</i> 'Appaloosa' {Desloux 1948} [sport z 'Manda's Crested']	<i>Hedera helix</i> 'Apaloosa'
<i>Hedera helix</i> 'Arács'	
<i>Hedera helix</i> 'Aranyszív'	
<i>Hedera helix</i> 'Arapaho'	<i>Hedera helix</i> 'Arapahoe'
<i>Hedera helix</i> 'Arborescens Goldi' (Arborescens Gr.)	
<i>Hedera helix</i> 'Arborescens Group' {Holandia (Leida) prawd. 1613} (Arborescens Gr.)	<i>Hedera arborea</i> <i>Hedera helix</i> 'Arborea' in part <i>Hedera helix</i> 'Arborescens' <i>Hedera helix</i> f. <i>arborea</i> hort. <i>Hedera helix</i> var. <i>arborescens</i> 1835
<i>Hedera helix</i> 'Arborescens Nana' (Arborescens Gr.)	
<i>Hedera helix</i> 'Arborescens Nigra' (Arborescens Gr.)	
<i>Hedera helix</i> 'Arborescens Variegata' (Arborescens Gr.) {Holandia (Leida) 1613}	
<i>Hedera helix</i> 'Arborii Purple' (Arborescens Gr.)	<i>Hedera helix</i> var. <i>arborescens purpurea</i> <i>Hedera helix</i> 'Atropurpurea Adult'
<i>Hedera helix</i> 'Arborii Gloss' (Arborescens Gr.)	<i>Hedera helix</i> 'Glymi Adult'

<i>Hedera helix</i> 'Ardingly' {KeyH. 1960} [mutacja z 'Glacier']	
<i>Hedera helix</i> 'Argentea Rubra'	<i>Hedera helix</i> 'Tricolor'
<i>Hedera helix</i> 'Argenteovariegata' {Holandia (Leida) 1613}	<i>Hedera helix</i> var. <i>argenteo-variegata</i> West.
<i>Hedera helix</i> 'Arguta'	
<i>Hedera helix</i> 'Arran' {RutherfordA. 1980}	<i>Hedera helix</i> 'Aran', <i>Hedera hibernica</i> 'Aran' <i>Hedera helix</i> 'Arran' <i>Hedera helix</i> 'Rutherford's Arran' <i>Hedera helix</i> 'Rutherford's Arrow'
<i>Hedera helix</i> 'Arrowhead' {Freeland}	<i>Hedera helix</i> 'Sagittaeifolia'
<i>Hedera helix</i> 'Asterisk' {KreklerW. 1975}	
<i>Hedera helix</i> 'Astin'	
<i>Hedera helix</i> 'Ate'	
<i>Hedera helix</i> 'Atropurpurea' BrockbankW. 1885 {WilliamsT. <1884}	<i>Hedera helix</i> 'Purpurea' <i>Hedera helix</i> 'Purpurecens'
<i>Hedera helix</i> 'Aureovariegata' {<1770}	<i>Hedera helix</i> 'Aueola' <i>Hedera helix</i> 'Aurea' <i>Hedera helix</i> 'Aurea Densa' <i>Hedera helix</i> 'Aurea Maculata' <i>Hedera helix</i> 'Aurea Marginata' <i>Hedera helix</i> 'Aureis' <i>Hedera helix</i> 'Aureo Variegata' <i>Hedera helix</i> 'Aureola' <i>Hedera helix aureo-variegata</i> West. 1770 <i>Hedera helix</i> 'Marginata Aurea' <i>Hedera helix</i> var. <i>chrysophylla</i>
<i>Hedera helix</i> 'Aututmn Beauty'	
<i>Hedera helix</i> 'Avalon'	<i>Hedera helix</i> 'Marginata Aurea'
<i>Hedera helix</i> 'Avon'	
<i>Hedera helix</i> 'Baby Face'	
<i>Hedera helix</i> 'Baby Gold Dust'	
<i>Hedera helix</i> 'Baby Leaf'	<i>Hedera helix</i> 'Baby Golddust'
<i>Hedera helix</i> 'Baby Merion Beauty'	<i>Hedera helix</i> 'Duckfoot'?
<i>Hedera helix</i> 'Baby Merion Blue'	
<i>Hedera helix</i> 'Baccifera'	<i>Hedera helix</i> 'Smithii' ? <i>Hedera helix</i> 'Baccifer'
<i>Hedera helix</i> 'Baden-Baden' {Stauß 1980} [sport z 'California']	<i>Hedera helix</i> 'Baden Baden'
<i>Hedera helix</i> 'Balkon' {Miklós 1995}	
<i>Hedera helix</i> 'Ballett'	
<i>Hedera helix</i> 'Baltica' {RehderA. 1907}	<i>Hedera helix</i> var. <i>baltica</i> hort. ex Rehder 1915 <i>Hedera helix</i> f. <i>baltica</i> Rehder 1949
<i>Hedera helix</i> 'Barabits Silver'	
<i>Hedera helix</i> 'Basset'	
<i>Hedera helix</i> 'Bates'	
<i>Hedera helix</i> 'Bella Donna'	
<i>Hedera helix</i> 'Belling'	
<i>Hedera helix</i> 'Berlin'	
<i>Hedera helix</i> 'Bettina'	
<i>Hedera helix</i> 'Białystok' Marczyński 2012 {Sz. Marczyński przed 2012/Szkółka Clematis 2012} 	<i>Hedera helix</i> 'Bialystok'
<i>Hedera helix</i> 'Big Deal' {ShippyB./WilliamsE. ok. 1955/1970}	<i>Hedera helix</i> 'Geranium'
<i>Hedera helix</i> 'Bill Archer' {Taffler St. ok. 1979}[<i>Hedera helix</i> 'Excalibur' <i>Hedera helix</i> 'Archer's Lace' <i>Hedera helix</i> 'Archer's Lance' <i>Hedera helix</i> 'Birte'

<i>Hedera helix</i> 'Birdfoot'	
<i>Hedera helix</i> 'Blandet'	
<i>Hedera helix</i> 'Blarney'	
<i>Hedera helix</i> 'Blodwen' {WhitehouseNur. ok. 1984}	
<i>Hedera helix</i> 'Blue Moon'	
<i>Hedera helix</i> 'Blushing Cream'	
<i>Hedera helix</i> 'Bodil'	
<i>Hedera helix</i> 'Börzsöny'	
<i>Hedera helix</i> 'Boskoop' {BoerJ.A. 1961} [sport z 'Green Ripple']	
<i>Hedera helix</i> 'Bowles Ox Heart'	
<i>Hedera helix</i> 'Bowles Shield'	
<i>Hedera helix</i> 'Bradywine' {CoonS. 1993}	
<i>Hedera helix</i> 'Brazil' {JohnsonG. }	
<i>Hedera helix</i> 'Bredon'	
<i>Hedera helix</i> 'Brenda'	
<i>Hedera helix</i> 'Brightstone' {ButcheJ.} [klon z 'Anna Marie']	
<i>Hedera helix</i> 'Brigitte'	
<i>Hedera helix</i> 'Brimstone' [sport z 'Gold Dust']	
<i>Hedera helix</i> 'Broager'	
<i>Hedera helix</i> 'Brokamp' {BrokampNur. 1959} [sport z 'Star']	<i>Hedera helix</i> 'Sagittifolia Brokamp' <i>Hedera helix</i> 'Salicifolia' <i>Hedera helix</i> 'Imp' <i>Hedera helix</i> 'Hermania'
<i>Hedera helix</i> 'Brück'	
<i>Hedera helix</i> 'Bruder Ingobert' {HeieckI. 1962} {sport z 'Glacier' }	<i>Hedera helix</i> 'Brother Ingobert'
<i>Hedera helix</i> 'Bulgarica'	<i>Hedera helix</i> 'Bulgaria'
<i>Hedera helix</i> 'Bulgarica 2'	<i>Hedera helix</i> 'Bulgaria 2'
<i>Hedera helix</i> 'Bunch' [sport z 'Albany']	
<i>Hedera helix</i> 'Buttercup' {Irlandia/SmithT. <1900/ 1925}	
<i>Hedera helix</i> 'Butterfingers'	
<i>Hedera helix</i> 'Butterfly'	
<i>Hedera helix</i> 'Caecilia'	<i>Hedera helix</i> 'Sicelia' <i>Hedera helix</i> 'Sicilian' <i>Hedera helix</i> 'Silicia'
<i>Hedera helix</i> 'Caenwoodiana Aurea' RussellL.R. 1908	<i>Hedera helix</i> 'Pedata Aurea'
<i>Hedera helix</i> 'Calico' {ButtsR. 1982}	<i>Hedera helix</i> 'Vick's Hybrid' <i>Hedera helix</i> 'Vick's Variegated' <i>Hedera helix</i> 'Jerusalem'
<i>Hedera helix</i> 'California' {WeberNur. 1939} [sport z 'Merion Beauty']	<i>Hedera helix</i> 'Weber's Californian' <i>Hedera helix</i> 'Weber's California' <i>Hedera helix</i> 'Digitata' in part <i>Hedera helix</i> 'Ideal' <i>Hedera helix</i> 'Abundance' <i>Hedera helix</i> 'Annette'
<i>Hedera helix</i> 'California Fan' {USA}	<i>Hedera helix</i> 'Digitata'
<i>Hedera helix</i> 'California Gold' {von Graf 1963} [mutacja z 'Weber Californian']	
<i>Hedera helix</i> 'Caramellow'	
<i>Hedera helix</i> 'Carine'	
<i>Hedera helix</i> 'Carolina Crinkle' {FreelandW. ok 1971}	
<i>Hedera helix</i> 'Carolina Plus'	

<i>Hedera helix</i> 'Cascade' SulgroveS. 1984 {SwicegoodL. 1971} [sport z 'Merion Beauty']	
<i>Hedera helix</i> 'Castle Combe'	
<i>Hedera helix</i> 'Cathedral Wall' {RosenboomA. 1961}	
<i>Hedera helix</i> 'Cavendishii' {Paul 1867 ?}	<i>Hedera helix</i> 'Marginata Minor'
<i>Hedera helix</i> 'Cavendishii Latina'	
<i>Hedera helix</i> 'Cecille'	
<i>Hedera helix</i> 'Celebrity'	
<i>Hedera helix</i> 'Ceridwen'	<i>Hedera helix</i> 'Golden Ester' <i>Hedera helix</i> 'Golden Ann' <i>Hedera helix</i> 'Ester Gold'
<i>Hedera helix</i> 'Chalice' CoonC. 1995 {1988} [sport z 'Ivalace']	
<i>Hedera helix</i> 'Chamkorey'	
<i>Hedera helix</i> 'Chedglow'	
<i>Hedera helix</i> 'Chedglow Fasciasted'	
<i>Hedera helix</i> 'Cheeky'	
<i>Hedera helix</i> 'Cheltenham Blizzard'	
<i>Hedera helix</i> 'Chester' {Dania 1962}	<i>Hedera helix</i> 'Citronella'
<i>Hedera helix</i> 'Chicago' {USA 1962}	<i>Hedera helix</i> 'Mini Pittsburg'
<i>Hedera helix</i> 'Chicago Minima'	
<i>Hedera helix</i> 'Chicago Variegated'	<i>Hedera helix</i> 'Chicago Variegata'
<i>Hedera helix</i> 'Chimaera'	
<i>Hedera helix</i> 'China Plate'	<i>Hedera helix</i> subsp. <i>hibernica</i> 'China Plate'
<i>Hedera helix</i> 'Christian' {StaußNur.}	<i>Hedera helix</i> 'Cristian' ?
<i>Hedera helix</i> 'Chrysanna'	
<i>Hedera helix</i> 'Chrysophylla'	<i>Hedera helix</i> 'Aurea' <i>Hedera helix</i> 'Clouded Gold' <i>Hedera helix</i> 'Gold Clouded' <i>Hedera helix</i> 'Spectabilis Aurea' <i>Hedera helix</i> 'Aurea Spectabilis'
<i>Hedera helix</i> 'Chrysophylla Palmata'	
<i>Hedera helix</i> 'Ciska'	
<i>Hedera helix</i> 'Cleave'	<i>Hedera helix</i> 'Cleeve'
<i>Hedera helix</i> 'Clive Rose'	
<i>Hedera helix</i> 'Clotted Cream'	
<i>Hedera helix</i> 'Clouded Gold'	
<i>Hedera helix</i> 'Cockle Shell' {TaylorP. 1976} [sport z 'California Fan']	<i>Hedera helix</i> 'Cockleshell'
<i>Hedera helix</i> 'Congesta' {YoungM. 1887} (Oddity Gr.)	
<i>Hedera helix</i> 'Conglomerata' {Hagge&SchmidtNur. <1870} (Oddity Gr.)	<i>Hedera helix conglomerata</i> Nichols. 1885
<i>Hedera helix</i> 'Conglomerata Erecta' (Oddity Gr.)	
<i>Hedera helix</i> 'Conglomerata Minima' (Oddity Gr.)	
<i>Hedera helix</i> 'Constant Heart'	
<i>Hedera helix</i> 'Cora'	
<i>Hedera helix</i> 'Corrugata' {RoxburghNur. ? <1872}	
<i>Hedera helix</i> 'Crenata' {Anglia <1864}	
<i>Hedera helix</i> 'Crenata Minima'	
<i>Hedera helix</i> 'Cretan Gorge' {RoxburghD.B. 1980}	

<i>Hedera helix</i> 'Crinolette'	
<i>Hedera helix</i> 'Crispa'	
<i>Hedera helix</i> 'Crispy'	
<i>Hedera helix</i> 'Cristata'	<i>Hedera helix</i> 'Parsley's Crested' <i>Hedera helix</i> 'Parsley Crested'
<i>Hedera helix</i> 'Crut Beauty' (Arborescens Gr.)	
<i>Hedera helix</i> 'Csocsoszan'	
<i>Hedera helix</i> 'Curley Leaf'	<i>Hedera helix</i> 'Curly Leaf' ?
<i>Hedera helix</i> 'Curvaceous' {EverhardtE. 1980} [sport z 'Manda's Crested']	
<i>Hedera helix</i> 'Cyrano de Bergerac'	
<i>Hedera helix</i> 'Danish Crown'	
<i>Hedera helix</i> 'Dark Knight'	
<i>Hedera helix</i> 'Dark Pittsburgh'	
<i>Hedera helix</i> 'Darlem' MEELE	
<i>Hedera helix</i> 'Dart's Marathon Man'	
<i>Hedera helix</i> 'Dart's Pensford'	
<i>Hedera helix</i> 'De Francis'	<i>Hedera helix</i> 'Francis'
<i>Hedera helix</i> 'Dead Again' {BrownB.}	<i>Hedera helix</i> 'Necrotienia'
<i>Hedera helix</i> 'Dealbata'	
<i>Hedera helix</i> 'Dean' [sport z 'Denmark']	<i>Hedera helix</i> 'Heise Denmark No. 2'
<i>Hedera helix</i> 'Deep Freeze'	
<i>Hedera helix</i> 'Denmark' {Dania <1963}	<i>Hedera helix</i> 'Heise Denmark' in part
<i>Hedera helix</i> 'Denticulata'	
<i>Hedera helix</i> 'Design'	
<i>Hedera helix</i> 'Diana' {RogmansF. 1977} [sport z 'Sylvanian']	
<i>Hedera helix</i> 'Diana's Pleasure'	<i>Hedera helix</i> 'Diane's Pleasure'
<i>Hedera helix</i> 'Dicke von Stauss'	<i>Hedera helix</i> 'Dicke Von Strauss' <i>Hedera helix</i> 'Dicke Von Stauss'
<i>Hedera helix</i> 'Digitata'	<i>Hedera helix</i> 'Incisa'
<i>Hedera helix</i> 'Digitata Hesse'	
<i>Hedera helix</i> 'Diny'	<i>Hedera helix</i> 'Dini'
<i>Hedera helix</i> 'Direktor Badke' {StaussNur. <1960}	
<i>Hedera helix</i> 'Doberan'	
<i>Hedera helix</i> 'Dolly'	
<i>Hedera helix</i> 'Domino' {Stauss <1977} [sport z 'Eugene Hahn']	<i>Hedera helix</i> 'Dominoe' <i>Hedera helix</i> 'Golden Pittsburgh'
<i>Hedera helix</i> 'Donerailensis' {Irlandia <1854}	<i>Hedera helix</i> 'Minima'
<i>Hedera helix</i> 'Donerailensis Minor'	
<i>Hedera helix</i> 'Don's Papillion'	
<i>Hedera helix</i> 'Dorado'	
<i>Hedera helix</i> 'Dorte'	
<i>Hedera helix</i> 'Dovers'	
<i>Hedera helix</i> 'Dragon Claw' {SwicegoodL. 1970}	<i>Hedera helix</i> 'Curley-Q' <i>Hedera helix</i> 'Curly Q'
<i>Hedera helix</i> 'Duckfoot'	<i>Hedera helix</i> 'Baby Merion Beauty' ? <i>Hedera helix</i> 'Fiddle Leaf' <i>Hedera helix</i> 'Fiddleleaf'
<i>Hedera helix</i> 'Dunloe Gap' {LancasterR. 1986}	
<i>Hedera helix</i> 'Durado'	
<i>Hedera helix</i> 'Dwarf Knight'	
<i>Hedera helix</i> 'Eclipse'	
<i>Hedera helix</i> 'Edison'	
<i>Hedera helix</i> 'Edvin' GRAFIK	
<i>Hedera helix</i> 'Edward' HYMN	

<i>Hedera helix</i> 'Edward Junior' {Hummel} [sport z 'Glacier']	<i>Hedera helix</i> 'Glacier Edward Jr.')
<i>Hedera helix</i> 'Egret' {m. Fremont 1992}	
<i>Hedera helix</i> 'Eileen' {Fibrex Nurseries 1999}	
<i>Hedera helix</i> 'Elegance' {Hage& Co. 1968} [sport z 'Pittsburgh']	<i>Hedera helix</i> 'Carolina Crinkle'
<i>Hedera helix</i> 'Elegantissima'	
<i>Hedera helix</i> 'Elfenbein'	
<i>Hedera helix</i> 'Elja'	
<i>Hedera helix</i> 'Ellen Meakin' 2001 {Tim Meakin 1985} [sport z 'Ivalace']	
<i>Hedera helix</i> 'Emerald Globe' (Shamrock Gr.)	
<i>Hedera helix</i> 'Emerald Jewel'	
<i>Hedera helix</i> 'Emerald Lace' (Shamrock Gr.)	
<i>Hedera helix</i> 'Emil Schäfer'	
<i>Hedera helix</i> 'Erecta' E. Andre 1882 {Anglia <1871} (Oddity Gr.)	<i>Hedera helix conglomerata erecta</i> hort. <i>Hedera helix congesta</i> <i>Hedera helix minima</i> hort.
<i>Hedera helix</i> 'Erecta Minima'	
<i>Hedera helix</i> 'Eskil' HULDRA	
<i>Hedera helix</i> 'Ester'	
<i>Hedera helix</i> 'Euesham'	
<i>Hedera helix</i> 'Eugen Hahn' {prawd. Niemcy 1970} [mutacja z 'Pennsylvanian' (sport z 'Sylvanian' ?)]	
<i>Hedera helix</i> 'Eva' {ok. 1960} [select z 'Harold']	<i>Hedera helix</i> 'Eve'
<i>Hedera helix</i> 'Eva 5'	
<i>Hedera helix</i> 'Eversgold'	
<i>Hedera helix</i> 'Eversgreen'	
<i>Hedera helix</i> 'Evesham'	
<i>Hedera helix</i> 'Evita'	
<i>Hedera helix</i> 'Excalibur'	
<i>Hedera helix</i> f. <i>poetarum</i> 'Poetica Arborea'	<i>Hedera helix</i> ssp. <i>poetarum</i> 'Poetica Arborea' <i>Hedera helix</i> ssp. <i>helix</i> f. <i>poetarum</i> 'Poetica Arborea'
<i>Hedera helix</i> f. <i>poetarum</i> (Nicotra) McAll. & A.Rutherford. 1993	<i>Hedera chrysocarpa</i> <u>Walsh</u> 1825 <i>Hedera helix</i> subsp. <i>poetarum</i> (Nicotra) <u>Nyman</u> 1879 <i>Hedera helix</i> var. <i>chrysocarpa</i> <u>Ten.</u> 1826 <i>Hedera helix</i> var. <i>poetarum</i> <u>Nicotra</u> 1883 <i>Hedera helix</i> var. <i>poetica</i> <u>Weston</u> 1770 <i>Hedera poetarum</i> <u>Bertol.</u> 1836
<i>Hedera helix</i> 'F.C.Coates'	
<i>Hedera helix</i> 'Fairwater'	
<i>Hedera helix</i> 'Fallen Angel' {BatsonF. 1980} [sport z 'Emerald Globe']	
<i>Hedera helix</i> 'Fan'	<i>Hedera helix</i> 'Crenata' HeieckI. 1977 <i>Hedera helix</i> 'Weber's Fan'
<i>Hedera helix</i> 'Fan Fare'	<i>Hedera helix</i> 'Fanfare'
<i>Hedera helix</i> 'Fandancer'	
<i>Hedera helix</i> 'Fanette'	
<i>Hedera helix</i> 'Fantasia' [mutacja z 'Pittsburg Variegated']	<i>Hedera helix</i> 'Aalsmeer' <i>Hedera helix</i> 'Variegated' <i>Hedera helix</i> 'Pittsburg Variegated'
<i>Hedera helix</i> 'Farlow'	
<i>Hedera helix</i> 'Faye'	
<i>Hedera helix</i> 'Faye' [sport z 'Elfenbein']	
<i>Hedera helix</i> 'Feenfinger'	<i>Hedera helix</i> 'Feinfinger'
<i>Hedera helix</i> 'Ferney'	
<i>Hedera helix</i> 'Ferruginea'	

<i>Hedera helix</i> 'Festii'	<i>Hedera helix</i> 'Koniger' <i>Hedera helix</i> 'Feastii'
<i>Hedera helix</i> 'Fiesta' Sulgrove S. 1982 {SilvaY. ok. 1977}	
<i>Hedera helix</i> 'Filigran'	
<i>Hedera helix</i> 'Finger Froth' [sport z 'Filigran']	
<i>Hedera helix</i> 'Finger Point'	
<i>Hedera helix</i> 'Flamenco' {SchaepmanH. 1970} [sport z 'Ivalace']	
<i>Hedera helix</i> 'Flashback'	
<i>Hedera helix</i> 'Flava'	
<i>Hedera helix</i> 'Flavescens' RussellLR. 1901 {Anglia}	
<i>Hedera helix</i> 'Fleur de Lis'	
<i>Hedera helix</i> 'Florida'	
<i>Hedera helix</i> 'Fluffy Ruffles' PierotS. 1974 {von Graf 1963 ?}	
<i>Hedera helix</i> 'Flying Cloud'	
<i>Hedera helix</i> 'Forescate' {AlphenJ. van 1989}	
<i>Hedera helix</i> 'Forking Hell'	
<i>Hedera helix</i> 'Francis' 1999 (Green Ripple Gr.)	<i>Hedera helix</i> 'De Francis'
<i>Hedera helix</i> 'Frank Wood'	
<i>Hedera helix</i> 'Frederick' {ok. 2002} [sport z 'Gilded Hawk']	
<i>Hedera helix</i> 'Frieling's Frost' {GlasshouseWorks 1990} () [sport z 'Innuendo'].	
<i>Hedera helix</i> 'Fringette'	
<i>Hedera helix</i> 'Frislân' (Arborescens Gr.)	<i>Hedera helix</i> 'Compact'
<i>Hedera helix</i> 'Frizzle' {WhitehouseR. 1993} [sport z 'Direktor Badke']	
<i>Hedera helix</i> 'Frodo'	
<i>Hedera helix</i> 'Frosty' {VleckH.}	
<i>Hedera helix</i> 'Fryderyk' {G-NowakH, Krawczyk U. 2013, OBUWr} ■	
<i>Hedera helix</i> 'Fryslân'	
<i>Hedera helix</i> 'Funnt Girl' {ok. 2004}	
<i>Hedera helix</i> 'Gabriella'	
<i>Hedera helix</i> 'Galaxy' {FreyC.}	
<i>Hedera helix</i> 'Garland' {FreyC.}[sport z 'Hahn's Self-branching']	
<i>Hedera helix</i> 'Gavotte' {LaarH. 1953} [mutacja z 'Brokamp']	
<i>Hedera helix</i> 'Gemengd'	
<i>Hedera helix</i> 'Geranium'	
<i>Hedera helix</i> 'Gerda'	
<i>Hedera helix</i> 'Gertrud Stauss' {Stauß 1977}	
<i>Hedera helix</i> 'Gertrude'	
<i>Hedera helix</i> 'Ghost' {BHCCornellUniv.}	
<i>Hedera helix</i> 'Girlande'	
<i>Hedera helix</i> 'Gitte' (ShamrockGr.)	
<i>Hedera helix</i> 'Glache' {MaegaardF. 1980} [sport z 'Adam']	
<i>Hedera helix</i> 'Glacier' {<1950}	
<i>Hedera helix</i> 'Glacier Arborescens' (Arboresnes Gr.)	
<i>Hedera helix</i> 'Glacier Improved'	

<i>Hedera helix</i> 'Gladiator'	
<i>Hedera helix</i> 'Glendale'	
<i>Hedera helix</i> 'Glorious' {Hage}	
<i>Hedera helix</i> 'Glücksburg'	
<i>Hedera helix</i> 'Glymii' {Anglia <1867}	<i>Hedera helix</i> 'Tortuosa' <i>Hedera helix</i> 'Gnome' <i>Hedera helix</i> 'Scutifolia'
<i>Hedera helix</i> 'Gold Baby'	
<i>Hedera helix</i> 'Gold Dust'	
<i>Hedera helix</i> 'Gold Dust Compact'	<i>Hedera helix</i> 'Gold Dust Compacta'
<i>Hedera helix</i> 'Gold Finger'	<i>Hedera helix</i> 'Gold Fingers' ?
<i>Hedera helix</i> 'Gold Forever'	
<i>Hedera helix</i> 'Gold Knight' {Denmark ok. 1980} [prawd. sport z 'Golden Shamrock']	
<i>Hedera helix</i> 'Gold Nugget'	
<i>Hedera helix</i> 'Goldchild' {RochfordT./FibrexNur. ok. 1970/1980}	<i>Hedera helix</i> 'Gold Child' <i>Hedera helix</i> 'Gold Harald' <i>Hedera helix</i> 'Gold Harold' <i>Hedera helix</i> 'Golden Child' <i>Hedera helix</i> 'Goldchild' <i>Hedera helix</i> 'Gold Baby'
<i>Hedera helix</i> 'Goldcraft' {CraftCjr. 1969}	<i>Hedera helix</i> 'Craft's Golden' <i>Hedera helix</i> 'Gold Craft'
<i>Hedera helix</i> 'Golden Arrow'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Boy'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Carpet'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Curl'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Eclipse'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Emblem'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Envoy'	<i>Hedera helix</i> 'Golden Shamrock' <i>Hedera helix</i> 'Golden Enveu'
<i>Hedera helix</i> 'Golden Esther'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Fleece'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Forever'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Gate'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Gem'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Girl'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Inga'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Ingot' {Maegaard 1987}	<i>Hedera helix</i> 'Golden Inge'
<i>Hedera helix</i> 'Golden Jytte'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Kolibri'	<i>Hedera helix</i> 'Midas Touch'
<i>Hedera helix</i> 'Golden Mathilde'	<i>Hedera helix</i> 'Golden Matilde'
<i>Hedera helix</i> 'Golden Medal'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Pittsburgh'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Ripple'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Snow'	
<i>Hedera helix</i> 'Golden Starlight'	<i>Hedera helix</i> 'Golden Starling' ?
<i>Hedera helix</i> 'Golden Wedding' {WezelenburgJ.W. 1998}[sport z 'Gold Heart']	
<i>Hedera helix</i> 'Goldheart'	<i>Hedera helix</i> 'Goldhertz' <i>Hedera helix</i> 'Oro di Bogliasco'
<i>Hedera helix</i> 'Goldilocks'	
<i>Hedera helix</i> 'Goldmedal'	
<i>Hedera helix</i> 'Goldregen'	
<i>Hedera helix</i> 'Goldstern' {HeieckI. 1979} [mutacja z 'Star']	<i>Hedera helix</i> 'Gold Star' <i>Hedera helix</i> 'Goldfinger'
<i>Hedera helix</i> 'Goldtaler'	

<i>Hedera helix</i> 'Goldwolke' {HeieckI. 1979} [sport z 'Harald']	<i>Hedera helix</i> 'Gold Cloud'
<i>Hedera helix</i> 'Good's'	
<i>Hedera helix</i> 'Goods Selfbranching'	<i>Hedera helix</i> 'Goods Self-branching'
<i>Hedera helix</i> 'Great Choiz'	
<i>Hedera helix</i> 'Green Diamond'	
<i>Hedera helix</i> 'Green Feather' {Meagher/DankerF. 1930/1939} [nn]	<i>Hedera helix</i> 'Meagheri' <i>Hedera helix</i> 'Meageri', <i>Hedera helix</i> 'Megheri'
<i>Hedera helix</i> 'Green Finger'	
<i>Hedera helix</i> 'Green Heart'	
<i>Hedera helix</i> 'Green Quartz' {USA <1940} [sport z 'Pittsburgh Variegata']	<i>Hedera helix</i> 'Peter' in part
<i>Hedera helix</i> 'Green Ripple' {HahnL. 1939} [mutacja z 'Maple Queen']	<i>Hedera helix</i> 'Hahn's Green Ripple' <i>Hedera helix</i> 'Hahn Green Ripple'
<i>Hedera helix</i> 'Green Ripple Variegata'	
<i>Hedera helix</i> 'Green Survival' FortgensI.G. & H.J. LaarH.J. 1989 {Langenberg M. van de 1977}	
<i>Hedera helix</i> 'Green Wave'	
<i>Hedera helix</i> 'Greenheart'	
<i>Hedera helix</i> 'Griechenland'	
<i>Hedera helix</i> 'Griffin'	
<i>Hedera helix</i> 'Gruno' FortgensI.G. & derLaarH.J. 1989 {RoelvinkG.J. 1986}	
<i>Hedera helix</i> 'Grünpfeil'	<i>Hedera helix</i> 'Grunpfeil'
<i>Hedera helix</i> 'Guenevere' {WhitehouseNur. 1984} [sport z 'Tristam']	
<i>Hedera helix</i> 'Guilded Hawke'	
<i>Hedera helix</i> 'Hahn Variegated'	<i>Hedera helix</i> 'Hahn's Variegated'
<i>Hedera helix</i> 'Hahn's Selfbranching' {Hahn}	<i>Hedera helix</i> 'Hahnii' <i>Hedera helix</i> 'Hahn' hort. USA <i>Hedera helix</i> 'Hahnsii' hort. US <i>Hedera helix</i> 'Hahn's Self-branching'
<i>Hedera helix</i> 'Haide Glasie'	
<i>Hedera helix</i> 'Haithabu'	
<i>Hedera helix</i> 'Hale Bob'	
<i>Hedera helix</i> 'Harald' {Dania ok. 1950}	<i>Hedera helix</i> 'Anne Borch' <i>Hedera helix</i> 'Chicago Variegated' in part <i>Hedera helix</i> 'Ester' <i>Hedera helix</i> 'Harold'
<i>Hedera helix</i> 'Hardig'	
<i>Hedera helix</i> 'Harlequin' {WhitehouseNur. 1987} [selekt z 'Anna Marie']	<i>Hedera helix</i> 'Harlekin'
<i>Hedera helix</i> 'Harrison'	
<i>Hedera helix</i> 'Harry Wood' {USA <1979}	
<i>Hedera helix</i> 'Harry's Dwarf'	
<i>Hedera helix</i> 'Hazel' {RochfordT.&Son 1975} [mutacja z 'Adam']	
<i>Hedera helix</i> 'Hebron'	
<i>Hedera helix</i> 'Heidelbergensis'	
<i>Hedera helix</i> 'Heise' {Dania <1963}	<i>Hedera helix</i> 'Heise Denmark'
<i>Hedera helix</i> 'Heise Denmark' {Dania <1963}	
<i>Hedera helix</i> 'Helford River' {NicholsonG. 1890}	<i>Hedera helix</i> 'Helfordiensis'
<i>Hedera helix</i> 'Helga'	<i>Hedera helix</i> 'Hegla' ?
<i>Hedera helix</i> 'Helvetica'	

<i>Hedera helix</i> 'Henriette'	<i>Hedera helix</i> 'Henrietta'
<i>Hedera helix</i> 'Herda'	
<i>Hedera helix</i> 'Hermania'	
<i>Hedera helix</i> 'Heron' {JackmanR. ?}	<i>Hedera helix</i> 'Pedata Heron'
<i>Hedera helix</i> 'Hesma'	
<i>Hedera helix</i> 'Hessei'	<i>Hedera helix</i> 'Digitata Hesse'
<i>Hedera helix</i> 'Hester'	
<i>Hedera helix</i> 'Hevil'	
<i>Hedera helix</i> 'Hibberd's Emerald'	<i>Hedera helix</i> 'Hibb's Emerald'
<i>Hedera helix</i> 'Hocking Star'	
<i>Hedera helix</i> 'Hullavington'	
<i>Hedera helix</i> 'Humpty Dumpty'	<i>Hedera helix</i> 'Humpty-Dumpty'
<i>Hedera helix</i> 'Hurricane'	
<i>Hedera helix</i> 'Husum'	
<i>Hedera helix</i> 'Iantha' SulgroveS.M. 1990 {HaskellA. C. 1987} [sport z 'Maple Queen']	
<i>Hedera helix</i> 'Ice Cream' {KolsterH. ok. 1995}	<i>Hedera helix</i> 'Cavendishi Arborescens'
<i>Hedera helix</i> 'Ideal'	
<i>Hedera helix</i> 'Imp'	
<i>Hedera helix</i> 'Ines'	
<i>Hedera helix</i> 'Ingobert'	
<i>Hedera helix</i> 'Ingrid'	<i>Hedera helix</i> 'Ingrid Liz'
<i>Hedera helix</i> 'Innuendo'	
<i>Hedera helix</i> 'Irish Lace'	<i>Hedera helix</i> 'Ester'
<i>Hedera helix</i> 'Irland'	
<i>Hedera helix</i> 'Itsy Bitsy'	
<i>Hedera helix</i> 'Ivalace' {WilliamsK.E. 1955}	<i>Hedera helix</i> 'Ivelace' <i>Hedera helix</i> 'Ivolace', <i>Hedera helix</i> 'Ivylace' <i>Hedera helix</i> 'Green Gem' <i>Hedera helix</i> 'Laceveil' <i>Hedera helix</i> 'Lace Leaf' <i>Hedera helix</i> 'Laceveil' <i>Hedera helix</i> 'Wilson'
<i>Hedera helix</i> 'Jack Frost' {FreelandW. <1976}	<i>Hedera helix</i> 'Silver Queen'
<i>Hedera helix</i> 'Jacobine'	
<i>Hedera helix</i> 'Jacque'	
<i>Hedera helix</i> 'Jake'	<i>Hedera helix</i> 'Ester'
<i>Hedera helix</i> 'Jake's Gold'	<i>Hedera helix</i> 'Ester'
<i>Hedera helix</i> 'Janes Findling'	
<i>Hedera helix</i> 'Jasper' {FibreXNur. 1989}	
<i>Hedera helix</i> 'Jérôme'	
<i>Hedera helix</i> 'Jersey Doris' {TafflerS. 1966}	
<i>Hedera helix</i> 'Jessica' {PBRHBBV <1998}	
<i>Hedera helix</i> 'Jester's Gold'	<i>Hedera helix</i> 'Jesters Gold'
<i>Hedera helix</i> 'Jubilation' [sport z 'Jubilee]	
<i>Hedera helix</i> 'Jubilee'	
<i>Hedera helix</i> 'Jubileusz Ogrodu' {G-NowakH, Krawczyk U. 2013, OBUWr} 	
<i>Hedera helix</i> 'Julia'	
<i>Hedera helix</i> 'Kaleidoscope'	
<i>Hedera helix</i> 'Kappeln'	
<i>Hedera helix</i> 'Karl Friedrich'	
<i>Hedera helix</i> 'Kék Csillag'	
<i>Hedera helix</i> 'Kékcsillag'	
<i>Hedera helix</i> 'Kevin'	

<i>Hedera helix</i> 'King Choice'	
<i>Hedera helix</i> 'Kleiner Prinz'	
<i>Hedera helix</i> 'Kloster's Joy'	<i>Hedera helix</i> 'Klosters Joy'
<i>Hedera helix</i> 'Knobby'	<i>Hedera helix</i> 'Kobby'
<i>Hedera helix</i> 'Knobby Eight'	
<i>Hedera helix</i> 'Knülch' {Niemcy (Neuberg Monastery, Heidelberg)}	
<i>Hedera helix</i> 'Kobold' {HeieckI./Niemcy 1980/1982} (Shamrock Gr.) {selekt z 'Wichtel'}	
<i>Hedera helix</i> 'Kolibri' {BrokampNur.} (Kolibri Gr.) [sport z 'Ingrid']	
<i>Hedera helix</i> 'Kolibri Gold'	
<i>Hedera helix</i> 'Kolmjo' MAGICAL WINTERJOY	
<i>Hedera helix</i> 'Kolster's Joy'	
<i>Hedera helix</i> 'Konfetti'	
<i>Hedera helix</i> 'Königer's Auslese' {KönigerH. 1952}	<i>Hedera helix</i> 'Feastii' <i>Hedera helix</i> 'Heraut' <i>Hedera helix</i> 'Koenigers Auslese' <i>Hedera helix</i> 'Königer's Auslese' <i>Hedera helix</i> 'Königer' <i>Hedera helix</i> 'Sagittiflora-hort.'
<i>Hedera helix</i> 'Königer's Variegated'	
<i>Hedera helix</i> 'Konsforth'	
<i>Hedera helix</i> L. 1753	
<i>Hedera helix</i> 'La Plata' {1976}	
<i>Hedera helix</i> 'Lady Francis'	<i>Hedera helix</i> 'Blank Elise' <i>Hedera helix</i> 'Lady Frances'
<i>Hedera helix</i> 'Lady Kay' {USA <1963}	<i>Hedera helix</i> 'Lucy Kay'
<i>Hedera helix</i> 'Lalla Rookh' {SwicegoodL. 1974} [sport z 'Cascade']	
<i>Hedera helix</i> 'Landau'	
<i>Hedera helix</i> 'Landau 2'	
<i>Hedera helix</i> 'Laubfrosch' {Neuberg Abbey <1982} [sport z 'Glacier']	<i>Hedera helix</i> 'Tree Frog' <i>Hedera helix</i> 'Laubfraush'
<i>Hedera helix</i> 'Laura'	
<i>Hedera helix</i> 'Lavendishii'	
<i>Hedera helix</i> 'Lee's Silver' {Anglia (prawd. LeeNur. <1888)}	<i>Hedera helix</i> 'Lee Silver'
<i>Hedera helix</i> 'Leiderdop'	
<i>Hedera helix</i> 'Leila'	
<i>Hedera helix</i> 'Lemon Swirl'	<i>Hedera helix</i> 'Ustler Variegated'
<i>Hedera helix</i> 'Leo Swicegood' {Heieck 1979} [sport z 'Spear Point']	
<i>Hedera helix</i> 'Leprechaum'	
<i>Hedera helix</i> 'Lighfinger'	
<i>Hedera helix</i> 'Light Finger'	<i>Hedera helix</i> 'Light Fingers'
<i>Hedera helix</i> 'Liliput' {BatsonF./AngelwoodNur. 1982/>1982} [selekt z 'Pixi']	
<i>Hedera helix</i> 'Lime Regis'	
<i>Hedera helix</i> 'Limelight'	
<i>Hedera helix</i> 'Limey'	
<i>Hedera helix</i> 'Lise'	
<i>Hedera helix</i> 'Litle Wonder'	
<i>Hedera helix</i> 'Little Diamond' {RoseP. 1982} (Oddity Gr.) [selekt z 'Lee Silver' ?]	<i>Hedera helix</i> 'Kleiner Diamant'
<i>Hedera helix</i> 'Kurios' {HeieckI. 1964/1979} [mutacja z 'Shamrock']	

Hedera helix L. 1753

Hedera arborea Carrière 1890 nom. illeg.
Hedera arborea Garsault 1764
Hedera arborea var. *variegata* Hibberd 1858
Hedera aurantiaca (Hibberd)Carrière 1890
Hedera baccifera G.Nicholson
Hedera cambwoodiana Carriere, Rev. Hart. 62: 162 (1890).
Hedera chrysocarpa Walsh 1826 nom. illeg.
Hedera chrysophylla (Hibberd)Carrière 1890
Hedera communis S.F.Gray 1821
Hedera communis var. *sterilis* S.F.Gray 1821
Hedera conglomerata (G.Nicholson) Carrière
Hedera conglomerata Carrière 1890
Hedera cordata Carrière 1890
Hedera cordifolia G.Nicholson
Hedera digitata G.Nicholson
Hedera diversifolia Stokes 1812
Hedera donerailensis K.Koch, 1869
Hedera elegantissima G.Nicholson
Hedera floribunda Sennen
Hedera glimii G.Nicholson
Hedera gracilis (Hibberd) Carrière
Hedera gradlis Carrière 1890
Hedera grandifolia G.Nicholson
Hedera helix f. *arborea* (Garsault) Schelle
Hedera helix f. *aureovariegata* (Weston) P.D.Sell
Hedera helix f. *baltica* (Rehder)Rehder 1949
Hedera helix f. *cavendishii* (Paul)Tobler 1927
Hedera helix f. *conglomerata* (G.Nieholson)Tobler 1927
Hedera helix f. *cullisii* Tobler 1927
Hedera helix f. *discolor* (Hibberd)
Hedera helix f. *discolor* (Hibberd) Tobler
Hedera helix f. *glymii* (Paul)Tobler 1912
Hedera helix f. *helix*
Hedera helix f. *irica* P.D.Sell
Hedera helix f. *lobatomajor* (G.H.M.Lawr.) P.D.Sell
Hedera helix f. *marmorata* (G.Nieholson)Tobler 1927
Hedera helix f. *minima* (Hibberd)Tobler 1927 p.p.
Hedera helix f. *poetarum* (Nyman)McAllister & A.Ruthert. 1993
Hedera helix 'Poetica'
Hedera helix ssp. *poetarum* Nyman 1879
Hedera helix subvar. *prostrata* Coss. & Germain 1861
Hedera helix t. *arborea* Schelle 1903
Hedera helix var. *arborescens* Lodd. ex Loud. 1838
Hedera helix var. *aurantiaca* Hibberd 1864
Hedera helix var. *aurea* Hibberd 1872
Hedera helix var. *aureovariegata* Weston 1770
Hedera helix var. *baltica* Rehder 1915
Hedera helix var. *cavendishii* Paul 1867
Hedera helix var. *chrysocarpa* Ten. 1826 nom. illeg.
Hedera helix var. *chrysophylla* Hibberd 1872
Hedera helix var. *conglomerata* G.Nieholson 1885
Hedera helix var. *corrugata* Hibberd 1872
Hedera helix var. *crenata* Hibberd 1872
Hedera helix var. *dealbata* Hibberd 1872
Hedera helix var. *deltoidea* Hibberd 1872
Hedera helix var. *digitata* Bosse 1841
Hedera helix var. *discolor* Hibberd 1872
Hedera helix var. *erecta* A.E.Schulze 1942
Hedera helix var. *europaea* Voss 1896
Hedera helix var. *glymii* Paul 1867
Hedera helix var. *gradlis* Hibberd 1864
Hedera helix var. *helvetica* Lawr. 1942
Hedera helix var. *hodgensii* Moare & Mare 1866
Hedera helix var. *leucocarpa* Seem. 1864

	<p><i>Hedera helix</i> var. <i>lobatomajor</i> <u>G.H.M.Lawr.</u> <i>Hedera helix</i> var. <i>ludda</i> Hibberd, Ivy: 68 (1872). <i>Hedera helix</i> var. <i>luteola</i> Hibberd, Ivy: 93 (1872). <i>Hedera helix</i> var. <i>marmorata</i> G.Nieholsen 1885 <i>Hedera helix</i> var. <i>meagheri</i> A.E.Schulze 1942 <i>Hedera helix</i> var. <i>melanocarpa</i> <u>Seem.</u> <i>Hedera helix</i> var. <i>minima</i> Hibberd 1872 p.p. <i>Hedera helix</i> var. <i>palmata</i> Paul 1867 <i>Hedera helix</i> var. <i>palmatoaurea</i> Hibberd 1864 <i>Hedera helix</i> var. <i>palmatoaurea</i> Lawr. 1942 nom. illeg <i>Hedera helix</i> var. <i>pedata</i> Hibberd 1872 <i>Hedera helix</i> var. <i>pennsylvanica</i> Hibberd 1864 <i>Hedera helix</i> var. <i>poetarum</i> Nicotra 1878 nom. illeg. <i>Hedera helix</i> var. <i>poetica</i> Weston 1770 <i>Hedera helix</i> var. <i>scutifolia</i> Hibberd 1872 <i>Hedera helix</i> var. <i>sublutea</i> Hibberd 1872 <i>Hedera helix</i> var. <i>sucdnata</i> Hibberd 1872 <i>Hedera helix</i> var. <i>sulphurea</i> Hibberd 1872 <i>Hedera helix</i> var. <i>tortuosa</i> Hibberd 1872 <i>Hedera helix</i> var. <i>tricolor</i> Rehder 1915 <i>Hedera helix</i> var. <i>triloba</i> Hibberd 1872 <i>Hedera helix</i> var. <i>variegata</i> (Hibberd)G.Nieholsen 1882 <i>Hedera helix</i> var. <i>vulgaris</i> DC. 1830 nom. inval. <i>Hedera helix</i> var. <i>melanocarpa</i> Seem 1864 <i>Hedera helix</i> var. <i>walthamensis</i> Paul 1867 <i>Hedera hibernica</i> var. <i>maculata</i> (Hibberd)Bean1914 <i>Hedera humirepens</i> Röhl. 1812 <i>Hedera latifolia</i> <u>G.Nicholson</u> 1812 <i>Hedera lobata</i> Gilib. 1782 <i>Hedera marginata</i> <u>G.Nicholson</u> 1812 <i>Hedera palmata</i> Carrière 1890 <i>Hedera pennsylvanica</i> <u>G.Nicholson</u> 1812 <i>Hedera poetarum</i> Bertol. 1827 nom. illeg. <i>Hedera poetica</i> (Weston)Salisb. 1796 <i>Hedera poetica</i> <u>Salisb.</u> <i>Hedera purpurea</i> Carrière 1890 <i>Hedera willsiana</i> <u>G.Nicholson</u> 1812</p>
<i>Hedera helix</i> 'Little Eve'	
<i>Hedera helix</i> 'Little Gem'	
<i>Hedera helix</i> 'Little Luzii' [selekt z 'Luzii']	<p><i>Hedera helix</i> 'Little Lutzii' <i>Hedera helix</i> 'Little Luz'</p>
<i>Hedera helix</i> 'Little Mama'	
<i>Hedera helix</i> 'Little Picture'	
<i>Hedera helix</i> 'Little Witch' {WhitehouseR. 1992} [sport z 'Telecuri']	
<i>Hedera helix</i> 'Liz' {MelinT. 1965}	
<i>Hedera helix</i> 'Lobata'	
<i>Hedera helix</i> 'Lobata Major' {Anglia < 1867}	
<i>Hedera helix</i> 'Long Point' {MandaW.A. <1940} [selekt z 'Spear Point']	
<i>Hedera helix</i> 'Lopsided'	
<i>Hedera helix</i> 'Lucida Aurea' {<1872}	
<i>Hedera helix</i> 'Lucy Kay'	
<i>Hedera helix</i> 'Lustrus Carpet'	
<i>Hedera helix</i> 'Luzii' {LuzE.<1951}	<p><i>Hedera helix</i> 'Liziz' <i>Hedera helix</i> 'Marmorata' <i>Hedera helix</i> 'Lutzii'</p>
<i>Hedera helix</i> 'Magic'	
<i>Hedera helix</i> 'Magpie'	
<i>Hedera helix</i> 'Malvern' {FibrexNur. 1989} [sport z 'Olive Rose']	

<i>Hedera helix</i> 'Manda Crested' {MandaW.A. South Orange}[mut. z 'Merion Beauty']	
<i>Hedera helix</i> 'Manda Fringette' {MandaF. 1950}	<i>Hedera helix</i> 'Fringette' <i>Hedera helix</i> 'Manda's Fringette'
<i>Hedera helix</i> 'Manda's Fan'	
<i>Hedera helix</i> 'Manda's Yellow'	<i>Hedera helix</i> 'Manda Yellow'
<i>Hedera helix</i> 'Manda's Crested' {Manda W.A. 1940} [mutacja z 'Merion Beauty']	<i>Hedera helix</i> 'Curley Locks' <i>Hedera helix</i> 'Curleyloks' <i>Hedera helix</i> 'Curly Locks' <i>Hedera helix</i> 'Permanent Wave' <i>Hedera helix</i> 'Pin Up'
<i>Hedera helix</i> 'Manda's Monstrose' {MandaW.A.} [sport z 'Pittsburgh']	
<i>Hedera helix</i> 'Manda's Star' {MandaW.A.}	
<i>Hedera helix</i> 'Maple Leaf' {USA ?/HeieckI. <1956/1983}	
<i>Hedera helix</i> 'Maple Leaf 2'	
<i>Hedera helix</i> 'Maple Queen' {HahnS. 1940} [sport z 'Pittsburgh']	<i>Hedera helix</i> 'Kobby'
<i>Hedera helix</i> 'Margaret'	
<i>Hedera helix</i> 'Marginata'	<i>Hedera helix argentea elegans</i> ?
<i>Hedera helix</i> 'Marginata Elegantissima'	<i>Hedera helix</i> 'Margina Elegantissima' <i>Hedera helix</i> <i>elegantissima</i>
<i>Hedera helix</i> 'Marginata Lactea'	<i>Hedera helix</i> 'New Silver' <i>Hedera helix</i> 'Osborn's New Silver'
<i>Hedera helix</i> 'Marginata Major'	
<i>Hedera helix</i> 'Marginata Minor'	
<i>Hedera helix</i> 'Marie Luise'	<i>Hedera helix</i> 'Marie-Luise'
<i>Hedera helix</i> 'Marie Luise Variegata'	
<i>Hedera helix</i> 'Marilyn' (Kolibri Gr.)	<i>Hedera helix</i> 'Marylin'
<i>Hedera helix</i> 'Mario' {HollmanM. 1997}	
<i>Hedera helix</i> 'Mariposa'	<i>Hedera helix</i> 'Butterflies'
<i>Hedera helix</i> 'Marmorata Aurea'	
<i>Hedera helix</i> 'Márvány'	
<i>Hedera helix</i> 'Mary Eggins' SulgroveS.M. 1996 {EgginsH. 1952}	
<i>Hedera helix</i> 'Masquerade' {KönigerFirma 1955 ?} [selekt z 'Luzii']	
<i>Hedera helix</i> 'Mathilde'	
<i>Hedera helix</i> 'Maureena' SulgroveS.M. 1996	<i>Hedera helix</i> 'Maxi Kolibri'
<i>Hedera helix</i> 'Maxi Kolibri'	
<i>Hedera helix</i> 'Medusa'	
<i>Hedera helix</i> 'Mein Herz Mini'	
<i>Hedera helix</i> 'Melanie' { (BrownB.) NicholasM. 1980} [sport z 'Parsley Crested']	<i>Hedera helix</i> 'Pink 'N Curly' <i>Hedera helix</i> 'Parsley Melanie' <i>Hedera helix</i> 'Cristata Melanie'
<i>Hedera helix</i> 'Melissa'	
<i>Hedera helix</i> 'Meon'	
<i>Hedera helix</i> 'Merion Beauty' {FaustH. 1937} [mutacja z 'Pittsburgh']	<i>Hedera helix</i> 'Hahn Miniature' <i>Hedera helix</i> 'Hite's Miniature' <i>Hedera helix</i> 'Marion Beauty'
<i>Hedera helix</i> 'Merion Beauty Nariegata'	
<i>Hedera helix</i> 'Micro Kolibri'	
<i>Hedera helix</i> 'Microphylla Picta'	
<i>Hedera helix</i> 'Microphylla Variegata'	
<i>Hedera helix</i> 'Midget'	
<i>Hedera helix</i> 'Milford'	

<i>Hedera helix</i> 'Milky Way'	
<i>Hedera helix</i> 'Millenium'	
<i>Hedera helix</i> 'Minetta'	
<i>Hedera helix</i> 'Mini '	
<i>Hedera helix</i> 'Mini Adam'	
<i>Hedera helix</i> 'Mini Curly'	
<i>Hedera helix</i> 'Mini Ester'	
<i>Hedera helix</i> 'Mini Heron'	
<i>Hedera helix</i> 'Mini Kolibri'	
<i>Hedera helix</i> 'Mini Pittsburgh'	
<i>Hedera helix</i> 'Mini Spear Point'	
<i>Hedera helix</i> 'Miniature Efeu'	<i>Hedera helix</i> 'Miniature Efeu'
<i>Hedera helix</i> 'Miniature Knight' {WhitehouseNur. <1985} [selekt z 'Goldcraft'].	
<i>Hedera helix</i> 'Miniature Needlepoint'	
<i>Hedera helix</i> 'Minigreen' {de Laar}	
<i>Hedera helix</i> 'Minikin'	
<i>Hedera helix</i> 'Minima Variegata'	
<i>Hedera helix</i> 'Minor Marmorata' KochK. 1867 {PaulW. <1867}	<i>Hedera helix</i> 'Discolor' <i>Hedera helix</i> 'Maculata' <i>Hedera helix</i> 'Marmorata Elegans' <i>Hedera helix</i> 'Marmorata Minor' <i>Hedera helix</i> 'Minor' <i>Hedera helix</i> 'Richmond Gem' <i>Hedera helix</i> 'Salt and Peperer' <i>Hedera discolor</i>
<i>Hedera helix</i> 'Mint Kolibri' {MaegaardF. ok. 1986}	<i>Hedera helix</i> 'Mint' <i>Hedera helix</i> 'Minty'
<i>Hedera helix</i> 'Minty'	
<i>Hedera helix</i> 'Minutissima'	
<i>Hedera helix</i> 'Miss Mara'	
<i>Hedera helix</i> 'Miss Maroc' {SchaepmanH./Alestake Nur. <1978/1978}	
<i>Hedera helix</i> 'Miss Ulin' {DunhamC. 1995}	<i>Hedera helix</i> 'Mrs. Ulin'
<i>Hedera helix</i> 'Misty' {EngelmannH. 1976} [sport z 'Needlepoint']	<i>Hedera helix</i> 'Silver Lace' <i>Hedera helix</i> 'Variegated Needle-point'
<i>Hedera helix</i> 'Modern Times' {HageC.&Co 1951} [sport z 'Manda's Crested']	<i>Hedera helix</i> 'Woodsii Pierot' <i>Hedera helix</i> 'Harry Wood' <i>Hedera helix</i> 'Woodsii'
<i>Hedera helix</i> 'Moglingen'	
<i>Hedera helix</i> 'Mon Coeur'	
<i>Hedera helix</i> 'Mona Lisa' {Br. Stauß 1980} [selekt z 'Star']	
<i>Hedera helix</i> 'Monica'	
<i>Hedera helix</i> 'Moon Beam'	
<i>Hedera helix</i> 'Morizburg'	
<i>Hedera helix</i> 'Mosigkau'	
<i>Hedera helix</i> 'Mount Vernon'	
<i>Hedera helix</i> 'Mrs. Pollack'	<i>Hedera helix</i> 'Palmata Aurea' <i>Hedera helix</i> 'Palmata Nova Aurea'
<i>Hedera helix</i> 'Mrs. Ulin'	<i>Hedera helix</i> 'Mrs Ulin'
<i>Hedera helix</i> 'Nagybörzsöny'	
<i>Hedera helix</i> 'Natascha'	<i>Hedera helix</i> 'Natashja' <i>Hedera helix</i> 'Natasia' <i>Hedera helix</i> 'Natasja' <i>Hedera helix</i> 'Teardrop'
<i>Hedera helix</i> 'Nebulosa' Hibberd 1872 {<1872}	
<i>Hedera helix</i> 'Needle Diamond'	

<i>Hedera helix</i> 'Needlepoint' {MandaInc.}	<i>Hedera</i> 'Manda Needle Point' <i>Hedera helix</i> 'Needle Point' <i>Hedera helix</i> 'Manda Needle Point'
<i>Hedera helix</i> 'Negro'	
<i>Hedera helix</i> 'Neilson' {Dania ok. 1959 ?}	<i>Hedera</i> 'Neilsonii'
<i>Hedera helix</i> 'Nena' (Fan Gr.)	<i>Hedera helix</i> 'Nena Nena'
<i>Hedera helix</i> 'Neptune' {BatsonF. 1980} [prawd. mutacja z 'Triton' lub 'Green Ripple']	
<i>Hedera helix</i> 'Neuss'	
<i>Hedera helix</i> 'New Ripples'	
<i>Hedera helix</i> 'Nice Guy' {BatsonF. 1983} [sport z 'Irish Lace']	
<i>Hedera helix</i> 'Nigra Aurea'	<i>Hedera helix</i> 'Flava'
<i>Hedera helix</i> 'Nigra' Hibberd 1872 {<1872}	<i>Hedera helix</i> 'Willseana'
<i>Hedera helix</i> 'Norfolk Lace'	
<i>Hedera helix</i> 'Normandy Carpet' {PBBoskoop 1989}	
<i>Hedera helix</i> 'Northington Gold'	
<i>Hedera helix</i> 'Nußloch'	
<i>Hedera helix</i> 'Oak Leaf'	
<i>Hedera helix</i> 'Obovata'	
<i>Hedera helix</i> 'Obscura'	
<i>Hedera helix</i> 'Obtusifolium'	
<i>Hedera helix</i> 'Odenwald'	
<i>Hedera helix</i> 'Ogalalla'	
<i>Hedera helix</i> 'Old English'	
<i>Hedera helix</i> 'Old Garden'	
<i>Hedera helix</i> 'Old Garden Arborescens'	
<i>Hedera helix</i> 'Old Lace'	
<i>Hedera helix</i> 'Olive Rose'	
<i>Hedera helix</i> 'Ördögárok' {Węgry (Budapeszt)}	
<i>Hedera helix</i> 'Oro di Bogliasco' {Włochy ok. 1950}	<i>Hedera helix</i> 'Gold Heart' <i>Hedera helix</i> 'Golden Heart' <i>Hedera helix</i> 'Golden Jubilee' <i>Hedera helix</i> 'Goldheart' <i>Hedera helix</i> 'Goldhertz' <i>Hedera helix</i> 'Goldherz' <i>Hedera helix</i> 'Jubiläum Goldherz' <i>Hedera helix</i> 'Oro del Bogliasco'
<i>Hedera helix</i> 'Ovata'	<i>Hedera helix</i> 'My Heart' <i>Hedera helix</i> 'Mein Herz'
<i>Hedera helix</i> 'Paleg'	
<i>Hedera helix</i> 'Palmata' {Anglia/Lawson & Son <1846/1867}	
<i>Hedera helix</i> 'Palmata Aurea'	
<i>Hedera helix</i> 'Paper Doll' {SwicegoodL.} [mutacja z 'Glacier']	<i>Hedera helix</i> 'Paperdoll'
<i>Hedera helix</i> 'Parasol' {Huntress}. ok. 1960} [sport z 'Ivalace']	<i>Hedera helix</i> 'Ivacurl' <i>Hedera helix</i> 'Tango'
<i>Hedera helix</i> 'Parsley Crested' {USA ok.1950}	<i>Hedera helix</i> 'Crestata' <i>Hedera cristata</i> <i>Hedera helix</i> 'Holly' <i>Hedera helix</i> 'Parlsey' <i>Hedera helix</i> 'Rokoko' <i>Hedera helix</i> 'Pice Lep' <i>Hedera helix</i> 'Rokoko'
<i>Hedera helix</i> 'Patent Leather' {Ohio, USA ok. 1992}	

<i>Hedera helix</i> 'Patio'	
<i>Hedera helix</i> 'Patricia'	
<i>Hedera helix</i> 'Patti's Baby'	
<i>Hedera helix</i> 'Pedata' {Anglia <1846}	<i>Hedera helix</i> 'Pedata' <i>Hedera helix</i> 'Combwoodiana' <i>Hedera helix</i> 'Caenwoodii' <i>Hedera helix</i> 'Caenwoodiana' <i>Hedera helix</i> 'Deltsifolia' <i>Hedera helix</i> 'Bird's Foot' <i>Hedera helix</i> 'Birds Foot' <i>Hedera helix</i> 'Sagittifolia' <i>Hedera helix</i> <i>ceanwoodiana</i> <i>Hedera helix</i> 'Grey Arrow' in part
<i>Hedera helix</i> 'Pedata Essen'	
<i>Hedera helix</i> 'Pedata Heron'	
<i>Hedera helix</i> 'Pee Vee Cee'	<i>Hedera helix</i> 'PVC'
<i>Hedera helix</i> 'Peevecee'	
<i>Hedera helix</i> 'Pencil Point'	<i>Hedera helix</i> 'Spear Point' <i>Hedera helix</i> 'Green Spear' in part
<i>Hedera helix</i> 'Pennsylvanica' {Anglia ok. 1867}	
<i>Hedera helix</i> 'Peppermint'	<i>Hedera helix</i> 'Pepermint'
<i>Hedera helix</i> 'Perfection'	
<i>Hedera helix</i> 'Perint' {Miklós 1995}	
<i>Hedera helix</i> 'Perkeo'	
<i>Hedera helix</i> 'Perle' SulgroveS.M. 1994 {Heidelberg (Germany) 1980} [mutacja z 'Harald']	
<i>Hedera helix</i> 'Persian Carpet'	
<i>Hedera helix</i> 'Peter' {HeieckI. 1970} [sport z 'Pittsburgh']	
<i>Hedera helix</i> 'Peter Pan' SulgroveS. 2000. [sport z 'Duckfoot']	
<i>Hedera helix</i> 'Pin Oak' {FaustH.Nur. <1941/1941}	<i>Hedera helix</i> 'Ferney' <i>Hedera helix</i> 'Erin' <i>Hedera helix</i> 'Pink Oak'
<i>Hedera helix</i> 'Pin Oak Improved'	
<i>Hedera helix</i> 'Pin Up'	
<i>Hedera helix</i> 'Pink Very Curly'	<i>Hedera helix</i> 'Pink'n Very Curly'
<i>Hedera helix</i> 'Pinken Curl'	<i>Hedera helix</i> 'Pink'n' Curly'
<i>Hedera helix</i> 'Pirouette' {BatsonF. 1982}	
<i>Hedera helix</i> 'Pittsburg' {Hahn&Son ok. 1915/ RandolphP.S. 1927 }	<i>Hedera helix</i> 'Emerald Jewel' <i>Hedera helix</i> 'Procumbens' <i>Hedera helix</i> 'Ray's Supreme' <i>Hedera helix</i> 'Rey Supreme' <i>Hedera helix</i> 'Spitzberg' <i>Hedera helix</i> 'Spitzbergii' <i>Hedera helix</i> 'Chicago' <i>Hedera helix</i> 'Chrysanna' <i>Hedera helix</i> 'Hahns Selfranching'
<i>Hedera helix</i> 'Pittsburgh Variegata' {MandaR. 1938} [sport z 'Pittsburgh']	
<i>Hedera helix</i> 'Pixie Dixie'	
<i>Hedera helix</i> 'Pixie' Lawrence 1942 {<1942}	<i>Hedera helix</i> 'Holly' <i>Hedera helix</i> 'Margaret' <i>Hedera helix</i> 'Margret' <i>Hedera helix</i> 'Webers California'
<i>Hedera helix</i> 'Plattensee' {Niemcy <1987}	
<i>Hedera helix</i> 'Plimpton'	
<i>Hedera helix</i> 'Plume d'Or'	<i>Hedera helix</i> 'Plume d'or'

<i>Hedera helix</i> 'Pont du Card'	
<i>Hedera helix</i> 'Preston Tiny'	
<i>Hedera helix</i> 'Prima Donna'	
<i>Hedera helix</i> 'Procumbens'	
<i>Hedera helix</i> 'Profesor Seneta' {SenetaW. & WyrwickiD. 1995 (<1939 ?)/2007} [znaleziony w szkółce Nietków] PL	<i>Hedera helix</i> 'Nietków'
<i>Hedera helix</i> 'Professor Friedrich Tobler' {SchmidtH. <1957}	<i>Hedera helix</i> 'Dreizehn' <i>Hedera helix</i> 'Pedley's Green Finger' <i>Hedera helix</i> 'Pointer' <i>Hedera helix</i> 'Professor H. Tobler' <i>Hedera helix</i> 'Tobler'
<i>Hedera helix</i> 'Quatermas'	
<i>Hedera helix</i> 'Quirl'	
<i>Hedera helix</i> 'Raleigh Delight'	
<i>Hedera helix</i> 'Ralf' {Stauß <1970}	<i>Hedera helix</i> 'Ralph'
<i>Hedera helix</i> 'Rambler'	
<i>Hedera helix</i> 'Ramsgate'	
<i>Hedera helix</i> 'Ramsheid'	<i>Hedera helix</i> 'Ramscheid'
<i>Hedera helix</i> 'Rauschgold' {Neuburg Monastery, Germany 1982}	
<i>Hedera helix</i> 'Ray's Supreme' [selekt z 'Pittsburgh']	<i>Hedera helix</i> 'Ray Supreme'
<i>Hedera helix</i> 'Red Devil'	
<i>Hedera helix</i> 'Reef Shell'_{HeieckI. ok. 1984}	
<i>Hedera helix</i> 'Regency' {WilliamsR. 1982} [sport z 'Goldchild']	
<i>Hedera helix</i> 'Rheingold'	
<i>Hedera helix</i> 'Ria'	
<i>Hedera helix</i> 'Richard Athens'	
<i>Hedera helix</i> 'Ripples'	
<i>Hedera helix</i> 'Ritterkreuz'	<i>Hedera helix</i> 'Ritterhaus'
<i>Hedera helix</i> 'Rochester'	
<i>Hedera helix</i> 'Roehr Minor'	
<i>Hedera helix</i> 'Romanze' {HeieckI. 1977} [selekt z 'Luzii']	<i>Hedera helix</i> 'Romance' <i>Hedera helix</i> 'Romantic'
<i>Hedera helix</i> 'Roslyn'	
<i>Hedera helix</i> 'Rottingdean' {JackmanG.&Son <1968}	
<i>Hedera helix</i> 'Rouge Hivernal'	
<i>Hedera helix</i> 'Royal Tee'	
<i>Hedera helix</i> 'Rubáiyát'	<i>Hedera helix</i> 'Rubaiyet' <i>Hedera helix</i> 'Rubalyet' <i>Hedera helix</i> 'Rubeiyet'
<i>Hedera helix</i> 'Rumania'	
<i>Hedera helix</i> 'Rüsche' {HeieckI. 1968} [selekt z 'Professor Friedrich Tobler']	<i>Hedera helix</i> 'Ruche' <i>Hedera helix</i> 'Rusche'
<i>Hedera helix</i> 'Russell's Gold'	
<i>Hedera helix</i> 'Russelliana' {RussellL.R.Ltd. ok. 190-8}	
<i>Hedera helix</i> 'Russell's Gold' {Russell Ltd. ok. 1908}	
<i>Hedera helix</i> 'Rusthoek'	
<i>Hedera helix</i> 'Rutherford's Arran'	
<i>Hedera helix</i> 'Sabine'	
<i>Hedera helix</i> 'Saffier'	

<i>Hedera helix</i> 'Sagittifolia' {Anglia <1864}	<i>Hedera helix</i> 'Sagittaefolia' <i>Hedera helix sagittaefolia</i> Paul 1867 <i>Hedera taurica</i> Carriere 1890 <i>Hedera helix</i> var. <i>taurica</i> Rehder 1915
<i>Hedera helix</i> 'Sagittifolia Alba'	<i>Hedera helix</i> 'Sagittaefolia Alba'
<i>Hedera helix</i> 'Sagittifolia Variegata' (Birdsfoot Gr.)	<i>Hedera helix</i> 'Ingelise' <i>Hedera helix</i> 'Inglaise' <i>Hedera helix</i> 'Koniger's Variegated' in part <i>Hedera helix</i> 'Sagittaefolia Variegata' <i>Hedera helix</i> 'Variegated Birdsfoot'
<i>Hedera helix</i> 'Sally' {WhitehouseNur. ok. 1980}	
<i>Hedera helix</i> 'Samia Rose Topiary	
<i>Hedera helix</i> 'Sara'	
<i>Hedera helix</i> 'Sark' {RoxburghW./RutherfordA.}	
<i>Hedera helix</i> 'Sceptre'	
<i>Hedera helix</i> 'Schäfer'	<i>Hedera helix</i> 'Schafer '
<i>Hedera helix</i> 'Schäfer Four' {ShaderE.	<i>Hedera helix</i> 'Schaeffer Four'
<i>Hedera helix</i> 'Schäfer One'	<i>Hedera helix</i> 'Schafer One' <i>Hedera helix</i> 'Schaeffer One'
<i>Hedera helix</i> 'Schäfer Three' {Taffler S. 1981}	<i>Hedera helix</i> 'Jerusalem' <i>Hedera helix</i> 'Schaefer Three' <i>Hedera helix</i> 'Schafer III' <i>Hedera helix</i> 'Schaffer Three' <i>Hedera helix</i> 'Schaefer 3'
<i>Hedera helix</i> 'Schäfer Two'	<i>Hedera helix</i> 'Schafer Two' <i>Hedera helix</i> 'Schaeffer Two' <i>Hedera helix</i> 'Type Shaeffer II'
<i>Hedera helix</i> 'Schimmer' {Niemcy (Neuberg Monastery, Heidelberg)}	
<i>Hedera helix</i> 'Scutifolia' {UK <1872}	<i>Hedera helix</i> 'Lucida' in part <i>Hedera helix</i> 'Cordata'
<i>Hedera helix</i> 'Seelisberg'	
<i>Hedera helix</i> 'Sepia'	
<i>Hedera helix</i> 'Serenade' {USA 1978{ [sport z 'Pittsburgh Variegated']	
<i>Hedera helix</i> 'Shamrock' {USA < 1954} (Shamrock Gr.) [sport z 'Green Feather']	<i>Hedera helix</i> 'Cloverleaf'
<i>Hedera helix</i> 'Shannon' (Shamrock Gr.)	<i>Hedera helix</i> 'Shanon'
<i>Hedera helix</i> 'Shannon Variegata'	<i>Hedera helix</i> 'Shanon Variegata'
<i>Hedera helix</i> 'Sheen Silver'	
<i>Hedera helix</i> 'Shimmer' {HeieckI. 1980} [selekt z 'Shaeffer One']	
<i>Hedera helix</i> 'Sicilia'	
<i>Hedera helix</i> 'Sierra Nevada'	
<i>Hedera helix</i> 'Silbermöve'	<i>Hedera helix</i> 'Silver Chalice' <i>Hedera helix</i> 'Silbermove'
<i>Hedera helix</i> 'Silver Butterflies'	
<i>Hedera helix</i> 'Silver Dollar'	
<i>Hedera helix</i> 'Silver Emblem'	
<i>Hedera helix</i> 'Silver Ferney'	
<i>Hedera helix</i> 'Silver John'	
<i>Hedera helix</i> 'Silver King'	
<i>Hedera helix</i> 'Silver Kolibri'	<i>Hedera helix</i> 'White Kolibri'?
<i>Hedera helix</i> 'Simone' {BaeldeW. 1996} (Arborescens Gr.)	
<i>Hedera helix</i> 'Sinclair Silverleaf'	
<i>Hedera helix</i> 'Small Deal'	
<i>Hedera helix</i> 'Sonja'	
<i>Hedera helix</i> 'Sophien'	

<i>Hedera helix</i> 'Soroksár'	
<i>Hedera helix</i> 'Spear Point' {MorrisArb. 1960} [clon z 'Long Point']	<i>Hedera helix</i> 'Green Spear' in part <i>Hedera helix</i> 'Pencil Point'
<i>Hedera helix</i> 'Spectabilis Aurea'	
<i>Hedera helix</i> 'Spectre'	<i>Hedera helix</i> 'Spectra'
<i>Hedera helix</i> 'Spetchley'	<i>Hedera helix</i> 'Minima' <i>Hedera helix</i> 'Spatchley' <i>Hedera helix</i> 'Gnome'
<i>Hedera helix</i> 'Spinozia' {US <1974}	<i>Hedera helix</i> 'Spinosa' <i>Hedera helix</i> 'Spinoza'
<i>Hedera helix</i> 'Spiriusa'	
<i>Hedera helix</i> 'Sport von Klingen'	
<i>Hedera helix</i> 'Spring Shamrock'	
<i>Hedera helix</i> 'Staghorn'	
<i>Hedera helix</i> 'Star' {Hahn 1920} [selekt z 'Pittsburgh']	
<i>Hedera helix</i> 'Stardust'	<i>Hedera helix</i> 'Star Dust'
<i>Hedera helix</i> 'Starling'	
<i>Hedera helix</i> 'Steffi'	<i>Hedera helix</i> 'Steffie'
<i>Hedera helix</i> 'Steinweiler'	
<i>Hedera helix</i> 'Sternchen'	
<i>Hedera helix</i> 'Sternchnuppe'	
<i>Hedera helix</i> 'Sterntaler' SulgroveS. 1983 {HeieckI. 1980} [sport z 'Goldstern']	<i>Hedera helix</i> 'Goldstern Mutation-2' <i>Hedera helix</i> 'Goldtobler'
<i>Hedera helix</i> 'Steven'	
<i>Hedera helix</i> 'Stevenage'	
<i>Hedera helix</i> 'Stift Neuberg' {HeieckI. 1962} [sport z 'Bruder Ingobert']	<i>Hedera helix</i> 'Stift Neuburg'
<i>Hedera helix</i> 'Stiftpark'	<i>Hedera helix</i> 'Stiftpark'
<i>Hedera helix</i> 'Student Prince'	
<i>Hedera helix</i> 'Stuttgart'	
<i>Hedera helix</i> 'Stuttgart 1'	
<i>Hedera helix</i> 'Stuttgart 2'	
<i>Hedera helix</i> 'Submarginata'	<i>Hedera helix</i> 'Japonica Variegata' <i>Hedera helix</i> 'Sub-marginata' <i>Hedera helix</i> 'Sub-Marginata'
<i>Hedera helix</i> 'Succinata' {Anglia <1872}	
<i>Hedera helix</i> 'Sunrise'	
<i>Hedera helix</i> 'Susanne'	
<i>Hedera helix</i> 'Sylvanian' {HahnS. <1940}	<i>Hedera helix</i> 'Sylvan Beauty'
<i>Hedera helix</i> 'Sylvatica'	<i>Hedera helix</i> 'Sylvotica'
<i>Hedera helix</i> 'Sylvine'	
<i>Hedera helix</i> 'Symmetry' {WhitehouseNur. 1989} [z 'Pittsburgh']	
<i>Hedera helix</i> 'Tango' {Niemcy}	
<i>Hedera helix</i> 'Teardrop'	
<i>Hedera helix</i> 'Teena'	
<i>Hedera helix</i> 'Telecurl'	<i>Hedera helix</i> 'Litle Picture'
<i>Hedera helix</i> 'Temptation' SulgroveS.M. 1996 {Hollandia}	
<i>Hedera helix</i> 'Tenerife' {JonesT./TafflerS. 1968}	<i>Hedera helix</i> 'Teneriffe'
<i>Hedera helix</i> 'Terrifica'	
<i>Hedera helix</i> 'Tesselata'	
<i>Hedera helix</i> 'Thorndale' {USA <1967}	
<i>Hedera helix</i> 'Tiger Eyes' {FrielingK. 1980} [sport z 'Plume d'Or'] (Birdsfoot Gr.)	<i>Hedera helix</i> 'Dragon's Eye'

<i>Hedera helix</i> 'Tilsley'	
<i>Hedera helix</i> 'Tobler Terr'	
<i>Hedera helix</i> 'Tom Boy'	<i>Hedera helix</i> 'Tomboy'
<i>Hedera helix</i> 'Tony'	<i>Hedera helix</i> 'Tonny'
<i>Hedera helix</i> 'Touch of Class'	
<i>Hedera helix</i> 'Transit Road'	
<i>Hedera helix</i> 'Tree Leaf'	
<i>Hedera helix</i> 'Treetop' {USA 1992} (Arborescens Gr.)	<i>Hedera helix</i> 'Treetops'
<i>Hedera helix</i> 'Très Coupé' {Francja <1960}	<i>Hedera helix</i> 'Green Finger' <i>Hedera helix</i> 'Tres Coupe'
<i>Hedera helix</i> 'Tribairn'	<i>Hedera helix</i> 'Tribarn'
<i>Hedera helix</i> 'Tricolor' SalterJ. 1864 {< 1864}	<i>Hedera helix</i> 'Argentea Rubra' 1867 <i>Hedera helix</i> 'Marginata Rubra' 1867 <i>Hedera helix</i> 'Latifolia Elegans' 1872 <i>Hedera helix</i> 'Cullisi' 1966 <i>Hedera helix</i> 'Silver Queen' 1874 <i>Hedera helix marginata rubra</i> 1871 <i>Hedera helix elegantissima</i> ? <i>Hedera helix</i> 'Marginata Elegantissima' 1865 <i>Hedera helix</i> 'Marginata Cullissi' 1865 <i>Hedera helix</i> 'Marginata Pulchella' 1865
<i>Hedera helix</i> 'Trident'	<i>Hedera helix</i> 'Triton'
<i>Hedera helix</i> 'Triloba' {Anglia <1872}	
<i>Hedera helix</i> 'Trinity'	
<i>Hedera helix</i> 'Tripod'	
<i>Hedera helix</i> 'Tristam'	
<i>Hedera helix</i> 'Triton' {USA 1960} [sport z 'Green Ripple']	<i>Hedera helix</i> 'Trident' <i>Hedera helix</i> 'Green Spear' <i>Hedera helix</i> 'Macbeth' <i>Hedera helix</i> 'Green Feather'
<i>Hedera helix</i> 'Troll'	
<i>Hedera helix</i> 'Tropazolite' {1994} [sport z 'Efeu']	
<i>Hedera helix</i> 'Trustee' {FreelandW. 1971}	
<i>Hedera helix</i> 'Tsunami'	
<i>Hedera helix</i> 'Tussie Mussie'	
<i>Hedera helix</i> 'Typ Heide'	
<i>Hedera helix</i> 'Typ Jürgel'	
<i>Hedera helix</i> 'Ula' {G.-NowakH. 2004} 	
<i>Hedera helix</i> 'Ursula'	
<i>Hedera helix</i> 'Ustler' [klon z 'Boskoop']	
<i>Hedera helix</i> 'Uwertura Brahmsa' {Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego 2018} 	
<i>Hedera helix</i> 'Variegata'	
<i>Hedera helix</i> 'Verity'	
<i>Hedera helix</i> 'Very Merry'	
<i>Hedera helix</i> 'Victoria'	
<i>Hedera helix</i> 'Vinklive'	
<i>Hedera helix</i> 'Vita'	
<i>Hedera helix</i> 'Vitifolia'	
<i>Hedera helix</i> 'Waabs'	
<i>Hedera helix</i> 'Waccamaw'	
<i>Hedera helix</i> 'Wagh'	
<i>Hedera helix</i> 'Walthamensis' {PaulW. <1867}	<i>Hedera helix</i> 'Peacock' <i>Hedera helix</i> 'F.C. Coates' <i>Hedera helix</i> 'Transit Road'
<i>Hedera helix</i> 'Wanda's Fan'	

<i>Hedera helix</i> 'Webfoot'	
<i>Hedera helix</i> 'Wehler'	
<i>Hedera helix</i> 'Weißenburg'	
<i>Hedera helix</i> 'Weißenburg 2'	
<i>Hedera helix</i> 'Welsomii'	
<i>Hedera helix</i> 'White Knight' {WhitehouseNur. 1989}	<i>Hedera helix</i> 'Helvig'
<i>Hedera helix</i> 'White Kolibri'	<i>Hedera helix</i> 'Silver Kolibri'
<i>Hedera helix</i> 'White Mein Herz'	
<i>Hedera helix</i> 'White Ripple'	
<i>Hedera helix</i> 'White Wonder'	
<i>Hedera helix</i> 'Whitehall 2'	
<i>Hedera helix</i> 'Wichtel' {HeieckI. 1982} (Shamrock Gr.)	
<i>Hedera helix</i> 'William Eggins' SulgroveS.M. 1996 {Eggins H. 1952} [sport z 'Mary Eggins']	
<i>Hedera helix</i> 'William Kennedy' {Charles BondC. 1965} [z 'Little Diamond']	
<i>Hedera helix</i> 'Williamsiana'	
<i>Hedera helix</i> 'Willie'	
<i>Hedera helix</i> 'Willy'	
<i>Hedera helix</i> 'Wilsonii'	<i>Hedera helix</i> 'Wilson'
<i>Hedera helix</i> 'Wingerstsberg' {HeieckI. 1980}	
<i>Hedera helix</i> 'Witchel'	
<i>Hedera helix</i> 'Woerner' {<1964}	<i>Hedera helix</i> 'Woener' <i>Hedera helix</i> 'Remscheid' <i>Hedera helix</i> 'Woerner'
<i>Hedera helix</i> 'Wonder'	
<i>Hedera helix</i> 'Wonderful'	<i>Hedera helix</i> 'Green Wonder'
<i>Hedera helix</i> 'Wratistavia' {G.-NowakH., Krawczyk U., Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego 2000} [mutacja z 'Clotted Cream'] 	
<i>Hedera helix</i> 'Yab Yum'	
<i>Hedera helix</i> 'Yalta'	
<i>Hedera helix</i> 'Yellow Frisian'	
<i>Hedera helix</i> 'Yellow Ripple'	<i>Hedera helix</i> 'Golden Ripples' <i>Hedera helix</i> 'Golden Ripple' <i>Hedera helix</i> 'Yelooow Ripple'
<i>Hedera helix</i> 'Yellow Sagittate'	
<i>Hedera helix</i> 'Zabegény'	
<i>Hedera helix</i> 'Zebra' {brat Stauß 1975/1975}[selekt z 'Harald']	
<i>Hedera helix</i> 'Zorgvield' {BroerseC.P. <1978} (Arboirescens Gr.)	
<i>Hedera hibernica</i> 'Acro'	
<i>Hedera hibernica</i> 'Albany'	<i>Hedera helix</i> 'Albany'
<i>Hedera hibernica</i> 'Anne Marie' [mutacja z 'Harald']	
<i>Hedera hibernica</i> 'Aracena'	<i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> var. <i>aracena</i> <i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> 'Aracena' <i>Hedera helix</i> 'Grunpfeil'
<i>Hedera hibernica</i> 'Aran'	
<i>Hedera hibernica</i> 'Betty Allen'	<i>Hedera helix</i> subsp. <i>hibernica</i> 'Betty Allen'
<i>Hedera hibernica</i> 'Deltoidea'	<i>Hedera helix</i> 'Deltoidera'
<i>Hedera hibernica</i> 'Dunloe Gap'	<i>Hedera helix</i> 'Dunloe Gap'

<i>Hedera</i> 'Hestor'	<i>Hedera hibernica</i> 'Hester' <i>Hedera helix</i> 'Hestor'
<i>Hedera hibernica</i> (G.Kirchn.)Carrière 1890	<i>Hedera canariensis</i> var. <i>maculata</i> (Hibberd)Hibberd 1890 <i>Hedera grandifolia</i> Hibberd 1972 p.p. <i>Hedera grandifolia</i> var. <i>maculata</i> Hibberd 1872 <i>Hedera helix</i> f. <i>hibernica</i> (G.Kirchn.) P.D.Sell <i>Hedera helix</i> f. <i>maculata</i> (Hibberd)Tobler 1912 <i>Hedera helix</i> 'Four Square' <i>Hedera helix</i> 'Hibernica' <i>Hedera helix latifolia</i> hort. <i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> (G.Kirchn.)D.C.McClint. 1987). <i>Hedera helix</i> var. <i>hibernica</i> (hort. ex Kirchn. 1864)Jaeger <i>Hedera helix</i> var. <i>hibernica</i> G.Kirchn. 1864 <i>Hedera helix</i> var. <i>maculata</i> (Hibberd)Rehder 1900 <i>Hedera hibernica</i> Carrière 1890 <i>Hedera hibernica</i> var. <i>maculata</i> (Hibberd) Bean 1914 <i>Hedera scotica</i> hort. ex A.Chev. 1933 pro syn. <i>Hedera scotica</i> Seem. 1865 <i>Hedera vegeta</i> G.Nicholson 1895 <i>Hedera vitifolia</i> G.Nicholson 1985
<i>Hedera hibernica</i> 'Ebony'	<i>Hedera helix</i> subsp. <i>hibernica</i> 'Ebony'
<i>Hedera hibernica</i> 'Glengariff'	<i>Hedera helix</i> subsp. <i>hibernica</i> 'Glengariff'
<i>Hedera hibernica</i> 'Gracilis'	<i>Hedera helix</i> 'Gracilis'
<i>Hedera hibernica</i> 'Green Shield'	<i>Hedera helix</i> 'Green Shield' <i>Hedera helix</i> subsp. <i>hibernica</i> 'Green Shield'
<i>Hedera hibernica</i> 'Hardy'	
<i>Hedera hibernica</i> 'Helford River'	
<i>Hedera hibernica</i> 'Hibernica Variegata' {?/Lawson Peter <1859/1859}	<i>Hedera helix</i> 'Pallida' <i>Hedera hibernica foliis elegans variegata</i> 1859
<i>Hedera hibernica</i> 'Irish Arborescens' (Arborescents Gr.)	<i>Hedera hibernica</i> 'Arborea' <i>Hedera hibernica</i> 'Arborescens' Hibb. <i>Hedera grandiflora</i> 'Arboreecens' <i>Hedera hibernica</i> 'Arborescent'
<i>Hedera hibernica</i> 'Lactimaculata'	
<i>Hedera hibernica</i> 'Latina'	
<i>Hedera hibernica</i> 'Lobata Major'{Anglia <1872}	
<i>Hedera hibernica</i> 'Maculata'	
<i>Hedera hibernica</i> 'Mrs. Pollock'	<i>Hedera helix</i> 'Palmata Nova Aurea' <i>Hedera helix</i> 'Mrs. Pollock' <i>Hedera helix</i> 'Mrs Pollock'
<i>Hedera hibernica</i> 'Palmata'	
<i>Hedera hibernica</i> 'Rona'	<i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> 'Rona'
<i>Hedera hibernica</i> 'Rottingdean' {JackmanG.&Sons 1964} (Digitata Gr.)	<i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> 'Rottingdean'
<i>Hedera hibernica</i> 'Sariensis'	<i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> 'Sariensis'
<i>Hedera hibernica</i> 'Sark'	<i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> 'Sark'
<i>Hedera hibernica</i> 'Shin Falls'	
<i>Hedera hibernica</i> 'Strand'	<i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> 'Strand'
<i>Hedera hibernica</i> 'Sulfurea'	<i>Hedera helix</i> 'Spetchley Variegated' <i>Hedera helix</i> 'Sulphurea'
<i>Hedera hibernica</i> 'Triloba'	<i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> 'Triloba'
<i>Hedera hibernica</i> 'Variegata'	<i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> 'Variegata'
<i>Hedera hibernica</i> 'Vert Clair'	<i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> 'Vert Clair'
<i>Hedera iberica</i> (McAll.) Ackerf. & J.Wen <u>2002</u>	<i>Hedera maderensis</i> subsp. <i>iberica</i> McAll. 1993 <i>Hedera maderensis</i> subsp. <i>iberica</i> (McAll.) Ackerf. & J.Wen. 1993 <i>Hedera helix</i> 'Hispanica'
<i>Hedera</i> 'Italian Pub' {Węgry < 1980}	<i>Hedera</i> 'Italia Pub'
<i>Hedera maderensis</i> 'Alcala los Barios'	

<i>Hedera maderensis</i> K.Koch ex A.Rutherf. 1993	<i>Hedera helix</i> Lowe 1864 sensu auct. <i>Hedera maderensis</i> subsp. <i>maderensis</i>
<i>Hedera maroccana</i> 'Marocco'	
<i>Hedera maroccana</i> McAll. 1993	<i>Hedera helix</i> subsp. <i>maroccana</i> (McAll.) Fennane 2005
<i>Hedera maroccana</i> 'Spanish Canary'	<i>Hedera canariensis</i> 'Spanish Canary' <i>Hedera canariensis</i> 'Cantabrian'
<i>Hedera nepalensis</i> K.Koch 1853	<i>Cissus wallichiana</i> Turcz. 1858 <i>Hedera cinerea</i> (Hibberd) Bean 1914 <i>Hedera helix</i> var. <i>chrysocarpa</i> DC. 1830 nom. illeg. <i>Hedera helix</i> var. <i>cinerea</i> Hibberd 1872 <i>Hedera helix</i> var. <i>himalaica</i> Hibberd 1864 <i>Hedera himalaica</i> (Hibberd) Carrière 1890 <i>Hedera nepalensis</i> 'Nepalensis' <i>Hederra himalaica</i> Tobler 1912
<i>Hedera nepalensis</i> 'Arborescens'	
<i>Hedera nepalensis</i> 'Marbled Dragon'	
<i>Hedera nepalensis</i> 'Suzanne'	
<i>Hedera</i> 'Nevada'	<i>Hedera canariensis</i> 'Nevada' <i>Hedera hibernica</i> 'Nevada'
<i>Hedera pastuchovii</i> 'Abtei Neuburg'	
<i>Hedera pastuchovii</i> 'Anna Ala'	
<i>Hedera pastuchovii</i> 'Variegata'	
<i>Hedera pastuchovii</i> 'Volga'	
<i>Hedera pastuchovii</i> Woronow 1932	
<i>Hedera</i> 'Ravenholst'	<i>Hedera algeriensis</i> 'Ravenholst' <i>Hedera canarensis</i> 'Ravenholst'
<i>Hedera rhizomatifera</i> (McAll.) Jury 2004	<i>Hedera helix</i> subsp. <i>rhizomatifera</i> McAll. 1993
<i>Hedera rhombea</i> (Miq.) Siebold ex Bean 1914	<i>Hedera helix</i> Thunb. 1784 non L. 1753 <i>Hedera helix</i> var. <i>japonica</i> Lavallée 1877 <i>Hedera helix</i> var. <i>rhombea</i> Miq. 1863 <i>Hedera helix</i> var. <i>submarginata</i> Hibberd 1872 <i>Hedera japonica</i> Carrière 1890 nom. illeg. <i>Hedera japonica</i> f. <i>variegata</i> (Paul) Nakai 1924 <i>Hedera japonica</i> Paul 1867 nom. illeg. <i>Hedera japonica</i> Tobler 1912 nom. illeg. <i>Hedera japonica</i> var. <i>variegata</i> Paul 1867 <i>Hedera pedunculata</i> Nakai 1924 <i>Hedera rhombea</i> 'Japonica' <i>Hedera rhombea</i> Siebold & Zucc. 1845 nom. nudo <i>Hedera rhombea</i> var. <i>rhombea</i> <i>Hedera rhombea</i> var. <i>variegata</i> (Paul) A.E.Schulze 1942 <i>Hedera rhomboidea</i> Bean ex G.Nicholson <i>Hedera submarginata</i> (Hibberd) Carrière <i>Hedera tobleri</i> Nakai 1927
<i>Hedera rhombea</i> 'Creme de Menthe' Davis R.E. 1992}	<i>Hedera helix</i> 'Titon'
<i>Hedera rhombea</i> 'Korean Dwarf'	
<i>Hedera rhombea</i> 'Pierrot'	
<i>Hedera rhombea</i> var. <i>formosana</i> (Nakai) H.L.Li 1963	<i>Hedera formosana</i> Nakai 1924
<i>Hedera rhombea</i> 'Variegata' Hibbert 1872 [<1865]	<i>Hedera rhombea</i> var. <i>rhombea</i> 'Variegata' <i>Hedera rhombea</i> 'Submarginata'
<i>Hedera sinensis</i> (Tobler) Hand.-Mazz. 1933	<i>Hedera himalaica</i> var. <i>sinensis</i> Tobler 1912 <i>Hedera nepalensis</i> 'Sinensis' <i>Hedera nepalensis</i> var. <i>sinensis</i> (Tobler) Rehder 1923 <i>Hedera potaninii</i> Pojark. 1951 <i>Hedera robusta</i> Pojark. 1951 <i>Hedera shensiensis</i> Pojark. 1951 <i>Hedera sinensis</i> var. <i>leucotricha</i> Grushv. & Skvortsova 1985 <i>Hedera sinensis</i> Tobler <i>Hedera sinensis</i> var. <i>sinensis</i>

<i>Hedera</i> 'Strauss'	<i>Hedera colchica</i> 'Strauss' <i>Hedera algeriensis</i> 'Strauss' <i>Hedera canariensis</i> 'Strauss'
<i>Hedera</i> 'Sulphurea' Hibberd 1872 {Spetchley House, Anglia <1872}	<i>Hedera helix</i> 'Sulphurea' <i>Hedera hibernica</i> 'Sulphurea' <i>Hedera helix</i> 'Spetchley Variegated' <i>Hedera hibernica</i> 'Spetchley Variegated' <i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> 'Sulphurea' <i>Hedera helix</i> ssp. <i>hibernica</i> 'Sulphurea' <i>Hedera hibernica marginata canescens</i>
<i>Hedera</i> 'Suzanne'	<i>Hedera nepalensis</i> var. <i>nepalensis</i> 'Suzanne' <i>Hedera helix</i> 'Suzanne' <i>Hedera nepalensis</i> 'Suzanne'
<i>Hedera</i> 'Szara Stopka' {Czechy (Herinek ?)<1980, nazwa G.-NowakH. 1990}	
<i>Hedera</i> 'Tanja' {Zwijnenburg 1982}	<i>Hedera caucasigena</i> 'Tanja' <i>Hedera pastuchovii</i> 'Tanja' <i>Hedera helix</i> 'Tanja'
<i>Hedera taurica</i> (Hibberd)Carrière 1890	<i>Hedera angularis</i> (Hibberd) Carrière 1890 <i>Hedera contracta</i> (Hibberd) Carrière 1890 <i>Hedera helix</i> f. <i>minima</i> (Hibberd) Tobler 1927 <i>Hedera helix</i> f. <i>sagittifolia</i> (Hibberd) Tobler1927 <i>Hedera helix</i> var. <i>angularis</i> Hibberd 1872 <i>Hedera helix</i> var. <i>contracta</i> Hibberd 1872 <i>Hedera helix</i> var. <i>minima</i> Hibberd 1872 <i>Hedera helix</i> var. <i>sagittifolia</i> Hibberd 1864 <i>Hedera helix</i> var. <i>taurica</i> Hibberd 1864 <i>Hedera poetarum</i> var. <i>taurica</i> (Hibberd) Tobler 1912 <i>Hedera taurica</i> 'Taurica'
<i>Hedera</i> 'Telavi'	<i>Hedera helix</i> f. <i>caucasigena</i> 'Telavi'
<i>Hedera</i> 'Tess'{TafflerS.}	<i>Hedera helix</i> 'Tesselata' <i>Hedera helix</i> 'Tess' <i>Hedera hibernica</i> 'Tess'
<i>Hedera</i> 'Wingertsberg'	

Grupy: Arborescens; Birdsfoot; Digitata; Fan; Green Ripple; Heart-shaped; Oddity; Shamrock;

Secesyjna kamienica "Pod Słońcem" z elewacją w bluszczu, Wrocław

Tereny wystawowe, Erfurt, 2006

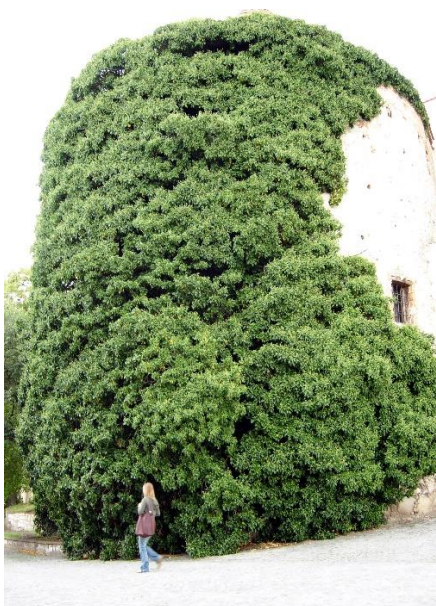
Panorama Raclawica, Wrocław

Trzcianko

Wejście na cmentarz, Mikulov

Mikulov

Mikulov

Ystad

Ilm

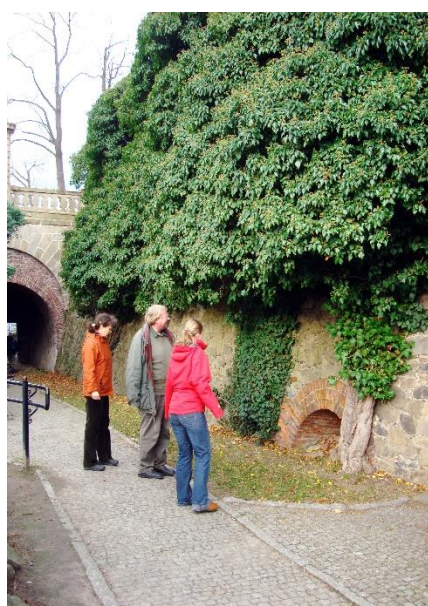
Ilm

Buchlovice, zgryzienia przez sarny

Książ

Książ

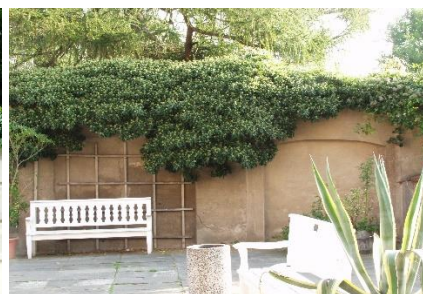
Arboretum Wojsławice, sarny

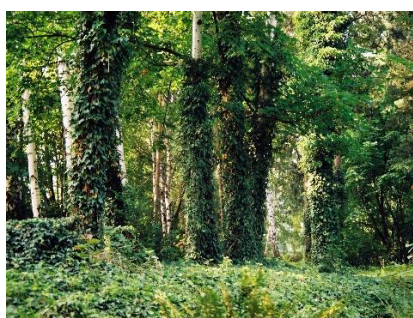
Ystad

Buchlovice

Güstrof

Arboretum Wojślawice, st. naturalne

Lednice

Mannheim

Ogród Botaniczny, Wrocław

OB Wrocław

OB Wrocław

H.h. 'Goldherz', Poczdam

Poczdam

Wiedeń

Tapkowice

Tapkowice

Rostock

Pirna

Floriada 2002, Venlo

Floriada 2002, Venlo

Floriada 2002, Venlo

Iłowa

Hedera colchica 'Dentata', OB Wrocław

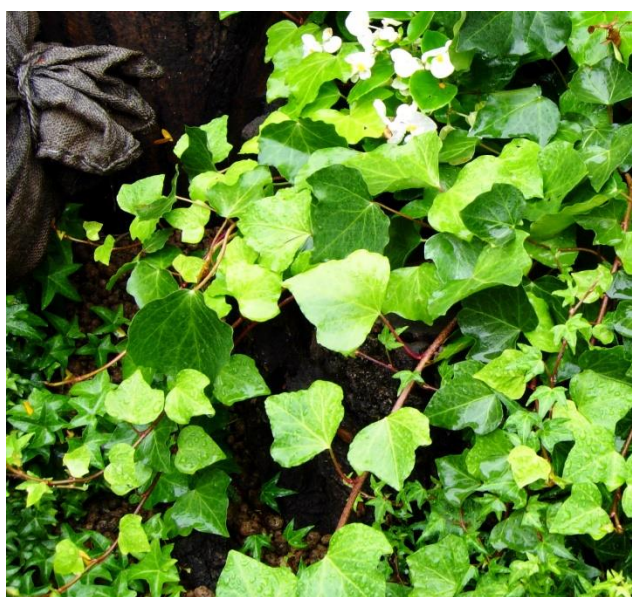
Hedera helix 'Dukfoot' (fotografie odmian wykonano, w większości, w Kolekcji Narodowej OB UWr.)

Hedera helix 'Albany'

Hedera helix 'Anita'

Hedera helix 'Argyle Street'

Hedera helix 'Astin'

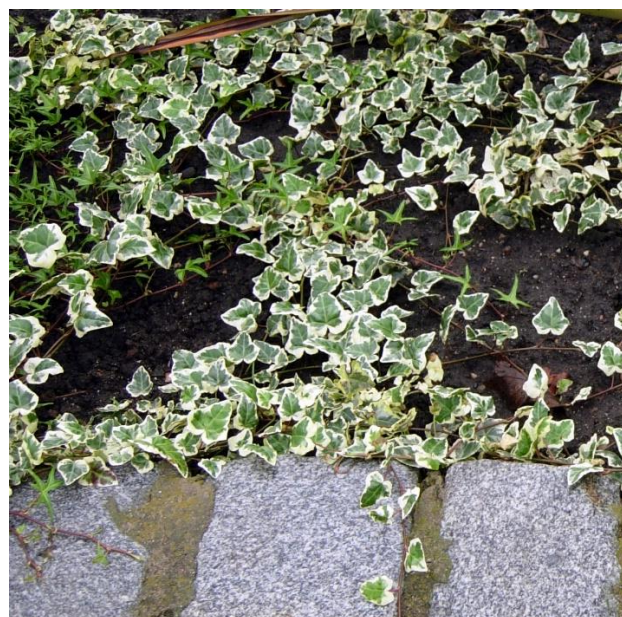
Hedera helix 'Bunte Wichtel'

Hedera helix 'Caristian'

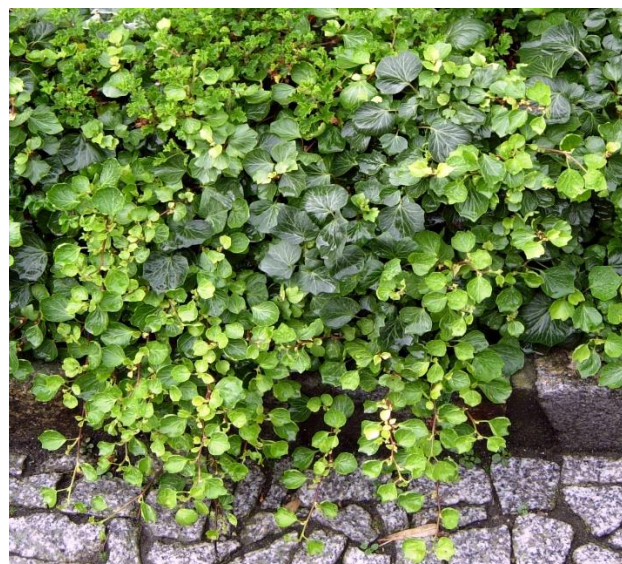
Hedera helix 'Baby Ice'

Hedera helix 'Chester'

Hedera helix 'Chester'

Hedera helix 'Cokle Shell'

Hedera helix 'Edelweiss'

Hedera helix 'Erecta'

Hedera helix 'Frizzle'

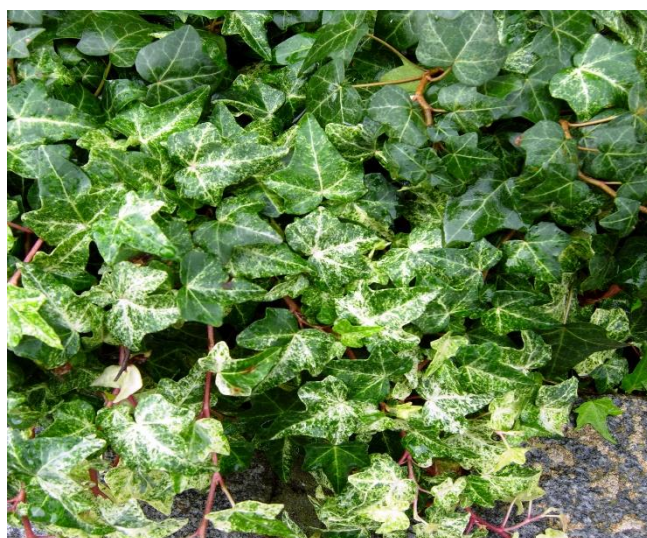
Hedera helix 'Curvaceous'

Hedera helix 'Dragon Claw'

Hedera helix 'Evesham'

Hedera helix 'Fantasia'

Hedera helix 'Filigran'

Hedera helix 'Florida'

Hedera helix 'Gertrud Strauss'

Hedera helix 'Gilded Hawke'

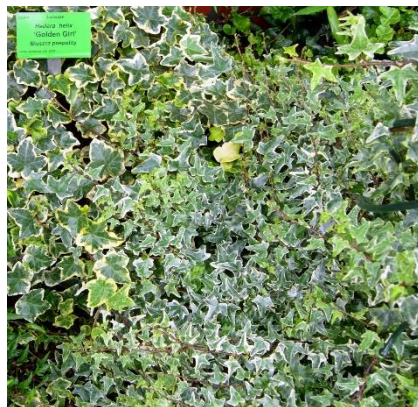
Hedera helix 'Glache'

Hedera helix 'Glache'

Hedera helix 'Goldchild'

Hedera helix 'Golden Girl'

Hedera helix 'Goldstern'

Hedera helix 'Harald'

Hedera helix 'Harlequin'

Hedera helix 'Hermania'

Hedera helix 'Golden Gate'

Hedera helix 'Golden Ingot'

Hedera helix 'Helena'

Hedera helix 'Golden Snow'

Hedera helix 'Jake'

Hedera helix 'Golden Fleece'

Hedera helix 'Irish Lace'

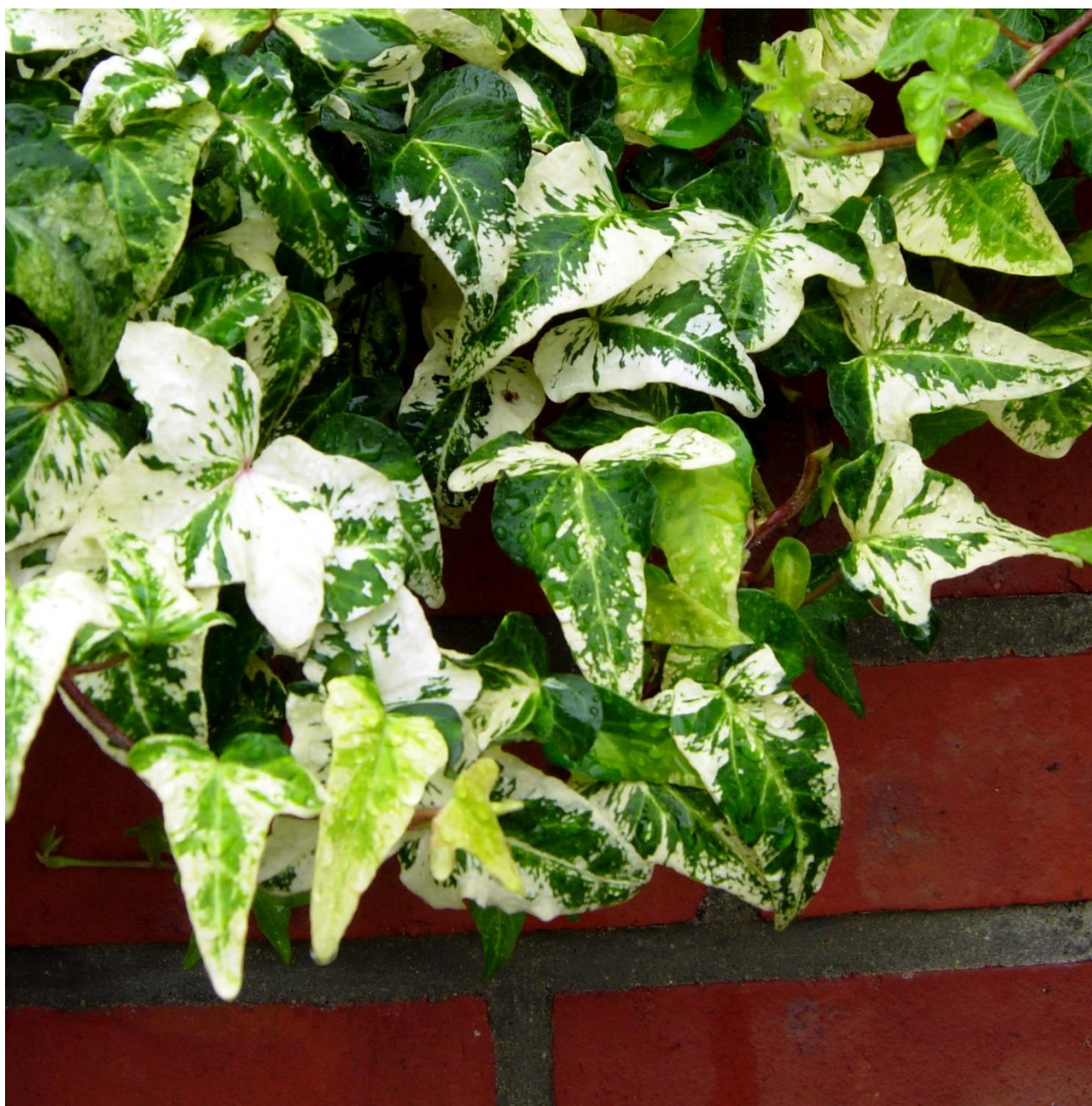
Hedera helix 'Kappeln'

Hedera helix 'Glacier'

Hedera helix 'Heron'

Hedera helix 'Hochzeit Herz'

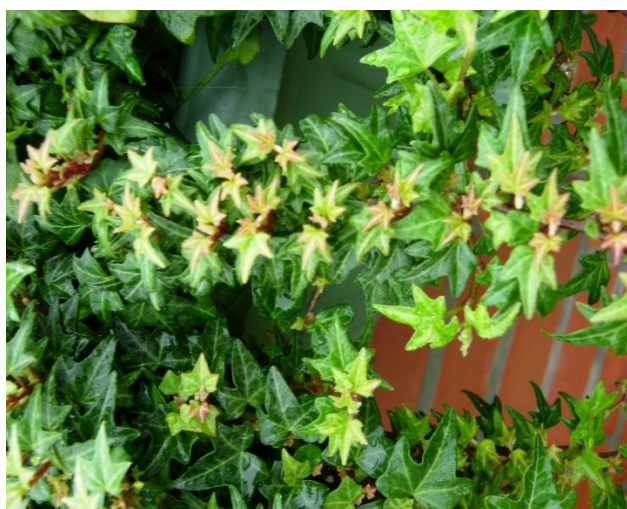
Hedera helix 'Ivalace'

Hedera helix 'Limey'

Hedera helix 'Goldfinger'

Hedera helix 'Merion Beauty'

Hedera helix 'Millenium'

Hedera helix 'Kurius'

Hedera helix 'Maple Leaf'

Hedera helix 'Mini Ester'

Hedera helix 'Silver King'

Hedera helix 'Microphylla Picta'

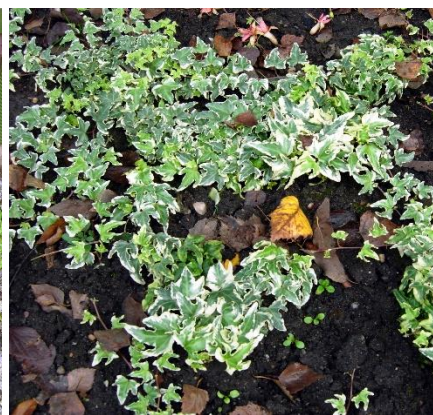
Hedera helix 'Matget'

Hedera helix 'Königigers Auslese'

Hedera helix 'Lady Kay'

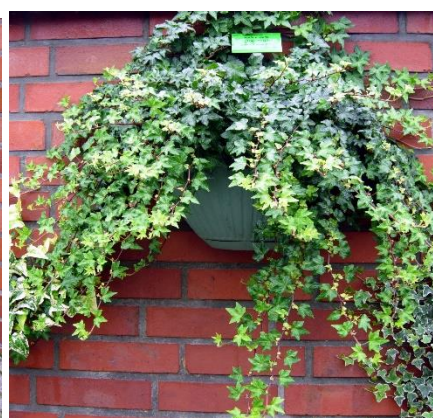
Hedera helix 'Lemon Swirl'

Hedera helix 'Leo Swiregood'

Hedera helix 'Little Luzii'

Hedera helix 'Little Picture'

Hedera helix 'Luzii'

Hedera helix 'Mariposa'

Hedera helix 'Mint'

Hedera helix 'Misty'

Hedera helix 'Oak Leaf'

Hedera helix 'Pittsburgh'

Hedera helix 'mutacja Stuttgart'

Hedera helix 'Neilson'

Hedera helix 'Persian Carpet'

Hedera helix 'Pixie'

Hedera helix 'Plume d'Or'

Hedera helix 'Profesor Seneta'

Hedera helix 'Ralf'

Hedera helix 'Ritterkreuz'

Hedera helix 'Russell's Gold'

Hedera helix 'Sinclair Silverleaf'

Hedera helix 'Small Deal'

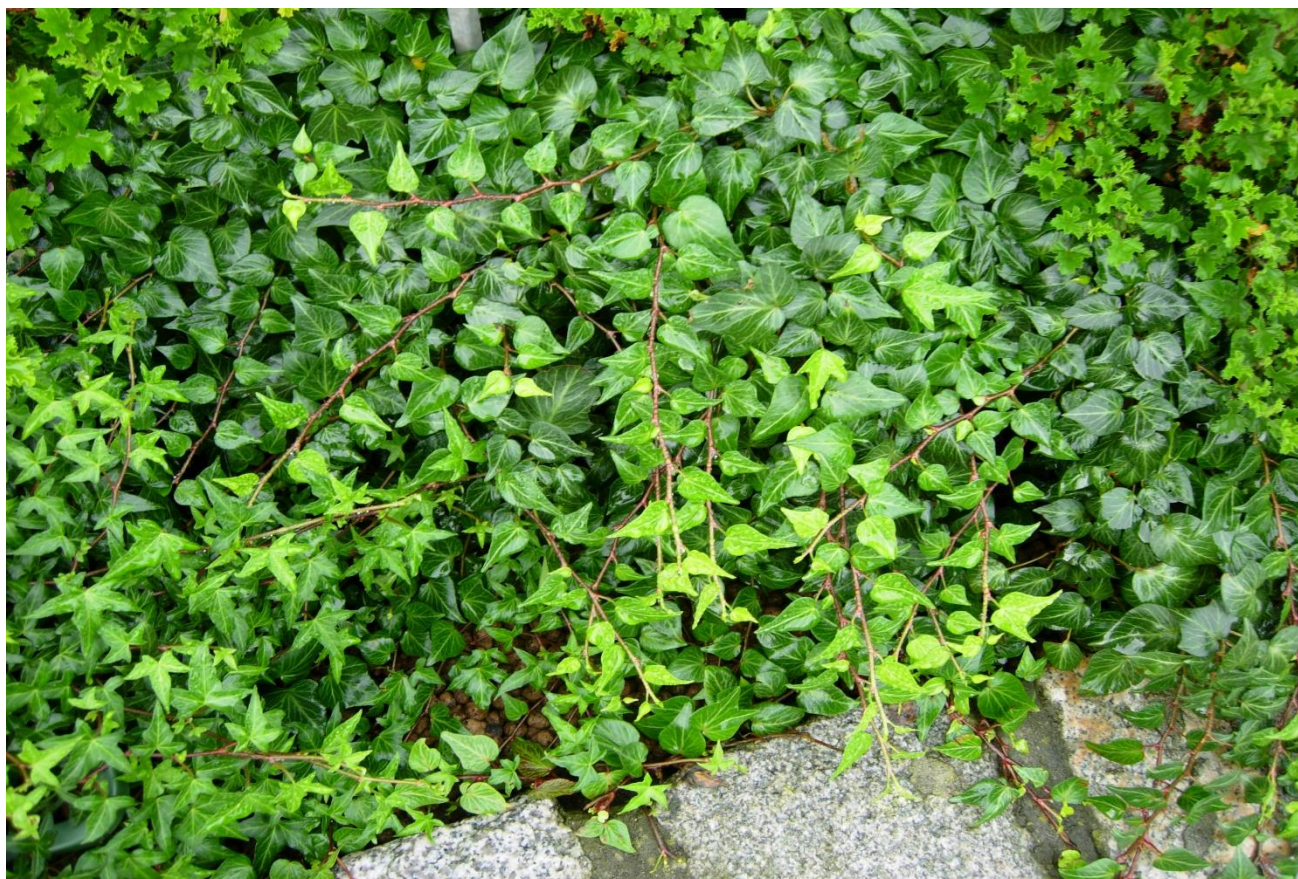
Hedera helix 'Sterntaler'

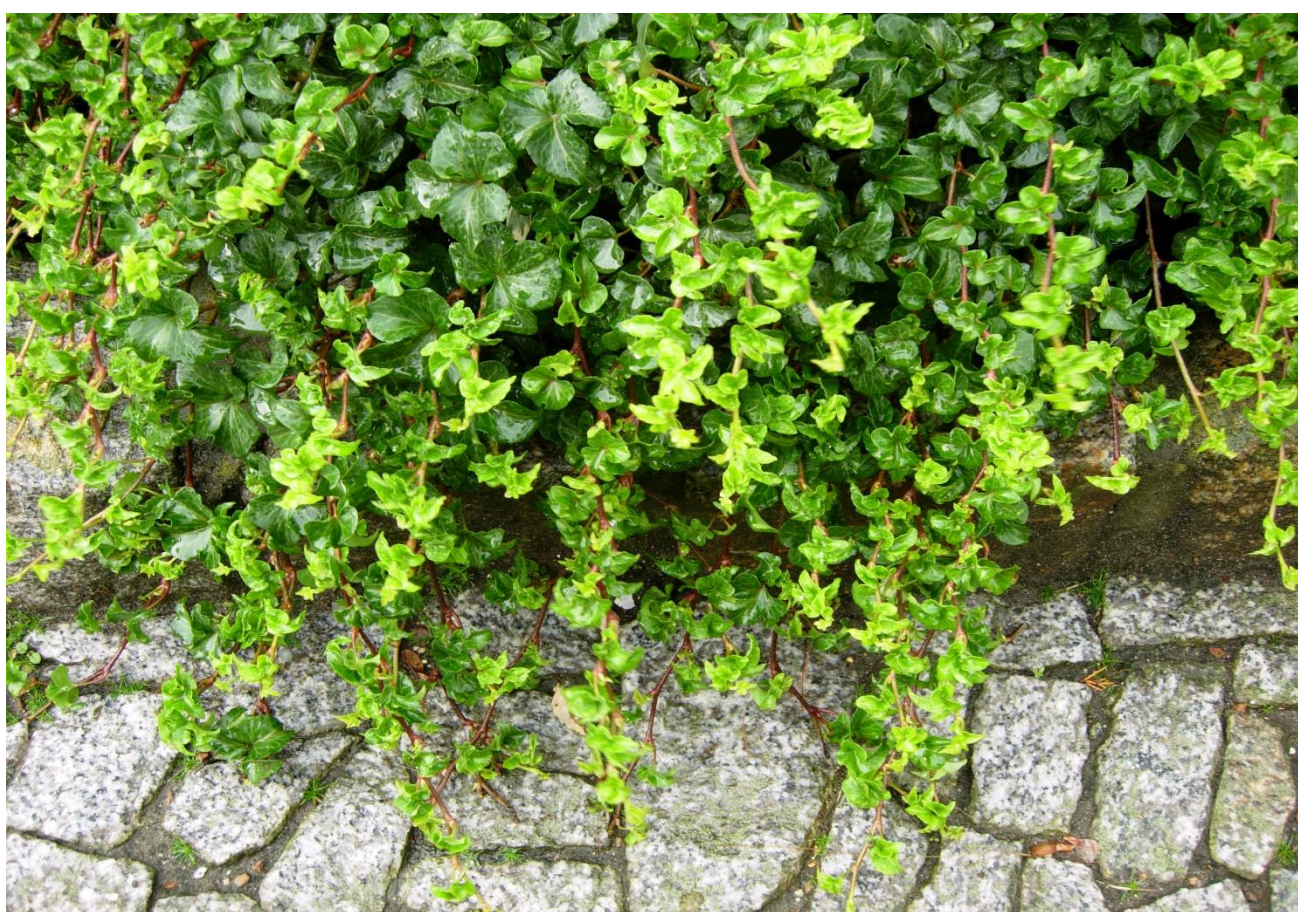
Hedera helix 'Steven'

Hedera helix 'Tango'

Hedera helix 'Tear Drop'

Hedera helix 'Telecurl'

Hedera helix 'Ursula'

Hedera helix 'Very Marry'

Hedera helix 'White Mein Herz'

Hedera helix 'Whitehall'

Hedera helix 'Yellow Ripple'

Hedera helix 'Zebra'

Hedera helix 'Silver Butterflies'

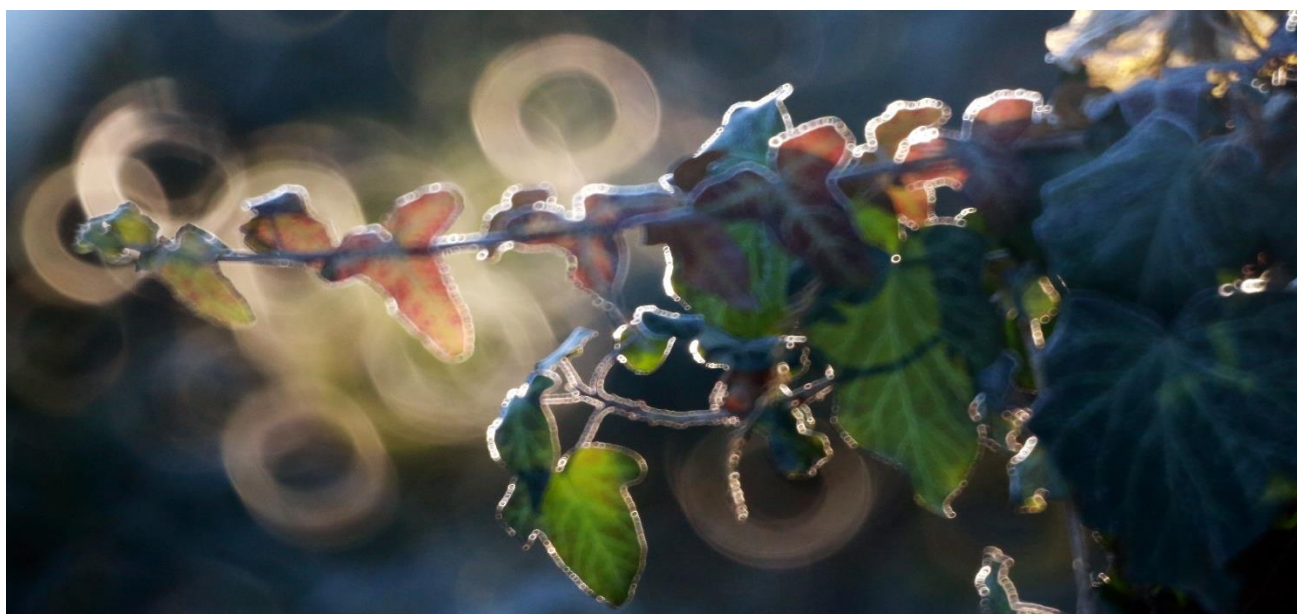
Hedera helix 'Tristram'

Hedera helix 'Troll'

Hedera helix 'White Wonder'

Bibliografia

- Bényeiné-Himmer** M., (1994). A borostyán, mint őshonos kultúrnövény Magyarországon. Dissertation, UHFI, Budapest.
- Bényeiné-Himmer** M., László U. (2002). Borostyán fajok és fajták. Sároksari Botanicus Kert, Budapest.
- Bugala** W., (1991). Drzewa i krzewy dla terenów zieleni. PWRiL, Warszawa, wyd. II ISBN 83-09-00013-8, s. 463-465.
- Erhardt** W., Götz E., Bödeker N., Seybold S., 2002. Zander Handwörterbuch der Pflanzennamen. Eugen Ulmer Stuttgart, -990 s.
- Fortgens** G., Laar H.J. van de, (1989). Hedera (winterharde bodembedekkers). Dendroflora 26: 43-66.
- Griffiths** M., (1994). Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, - 1234 s.
- Hatch** L.C., (2000). IVYfile. New Ornamentals Society (NOS). Raleigh, North Carolina
- Hatch** L.C., (2010). [Data dostępu 2018.10.19]. The IvyFile. Cultivar. Org. New Ornamental Society, Raleigh
- Hedera**. [W]: International Register of Ornamental Plants Cultivars: Woody Plants.
- Hedera**. [W]: The Plant List. v 1.1 <http://www.theplantlist.org> [Dostęp: 2018.09.12]
- Hedera**. World Flora Online. <http://www.worldfloraonline.org/search?query=hedera&limit=24&start=0&sort=> Dostęp: 2018.10.17
- Heieck** I. Schöne Efeus. Ulmer, -96 s.
- Heieck** I., (1980). Hedera sorten, ihre entstehung und geschichte dargestellt am sortiment der gartnerei abteil neuburg. Garry Gruber, Baiertal.
- Heieck** I., (1990). Der Efeu auf unseren Friedhöfen. Heidelberg, -38 s.
- Hoffman** M.H.A, (2016). List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, - 1080 s.
- Hoffman** M.H.A., (2005). List of names of woody plants. Boskoop PP&O, s. 275-281.
- Hop** M.E.C.M., (2001). Volvassen en struikvormige Hedera. Dendroflora 38: 70-87.
- Katalog: Arboretum Wojsławice - Index Plantarum <http://arboretumwojslawice.pl/>
- Katalog: **Fibrex Nurseries Ltd**, Whitelea Lane, Tansley, Derbyshire, England, DE4 5FL www.fibrex.co.uk
- Katalog: HeidelbergNMNur. - Neuberg Monastery Nurrserly of Heidelberg, Niemcy,
- Katalog: Plantentium Esveld <http://www.esveld.nl/>
- Katalog: StaußNur. - Stauß Bros. Nur., Möglingen, Germany,
- Katalog: Szkółka M.J. Szewczyk <http://www.szkolka-szewczyk.pl/>
- Katalog: Szkółka Szmit <http://szmit.pl/o-szkolce/publikacje/katalogi>
- Katalog: Szkółki Kurowscy <https://www.kurowski.pl/pl/katalog-roslin>
- Katalog: WhitleaNur. - **Whitlea Nurseries**, Whitelea Lane, Tansley, Matlock, Derbyshire, England, DE4 5FL
- Key** H., (1997). Ivies. The RHS, London.
- Krebs** R., (2004, 2006). Hedera-Sortiment-Privatsammlung. Deutsche Effeugsellchaft. Katalog.
- Laar** H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, - 426 s..
- Nicolas** P., (1994). Le monde inconnu des lierres. Meudon, -18 s. North Carolina.
- Nowak** T.J. (red.) et al., (1999). Index Plantarum polskich kolekcji dendrologicznych. Prace OBUWr.5(1):17-306.
- Pierot** S.W., (1974). The ivy book. Macmillan Press, New York.
- Rose** P.Q., (1996). The Gardener's Guide to Growing Ivies. David & Charles, Newton Abbot, Devon.
- Rose** P.Q., 1982. Efeu. Ulmer, -139 s.
- Seneta** Włodzimierz, (1994). Drzewa i krzewy liściaste. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa, T. D-H: 277-291. Website, 2004. list. www.helix.com
- Zander** R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), 1984. Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, -770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Hedera*.

<i>Adansonia</i> III, 24: 208 2002.	<i>Ivy</i> 1872.
<i>Agron. Lusit.</i> 36: 47 1974.	<i>J. Arnold Arbor.</i> 4: 250 1923; 5: 25 1924.
<i>Ann. Mus. Bot. Lugduno-Batavi</i> 1: 13 1863.	<i>J. Roy. Hort. Soc.</i> 12: 394 1890.
<i>Arbor. Muscav.</i> 419 1864.	<i>Mag. Neuesten Entdeck. Gesammten Naturk. Ges.</i>
<i>Bibl. Cult. Trees</i> 490 1949.	<i>Naturf. Freunde Berlin</i> 2: 171 1808.
<i>Bull. Soc. Bot. France</i> 46: 254 1900.	<i>Osserv. Fl. Virgil.</i> 12 1826.
<i>Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou</i> 31(1): 416 1858	<i>Plantsman</i> 15: 116 1993.
<i>Consp. Fl. Eur.</i> 319 1879.	<i>Prodr. Fl. Messan.</i> 2: 242 1883.
<i>Énum. Arbres</i> 126 1877.	<i>Rev. Hort.</i> 62: 164 1890.
<i>Fl. Armenii</i> 6: 251 1973.	<i>Sp. Pl.</i> 1: 202. 1753.
<i>Fl. Great Britain Ireland</i> 3: 518 2009.	<i>Suppl. Wild Flow. Guernsey</i> 23 1987.
<i>Fl. Ital.</i> 2: 688 1836.	<i>Symb. Sin.</i> 7: 693 1933.
<i>Fl. Kavkaza</i> 3: 108 1932.	<i>Taxonomianiac</i> 10: 9 2003; 11: 14 2004
<i>Fl. Orient.</i> 2: 1091 1872.	<i>Tobler, Mitt. Deutseh. Dendrol. Ges.</i> 23: 1927.
<i>Fl. URSS</i> 16: 587 1950.	<i>Trans. Hort. Soc. London</i> 6: 42 1825.
<i>Fl. World</i> 1: 138 1858; 7: 57 1864.	<i>Trav. Inst. Sci. Univ. Mohammed V, Sér. Bot.</i> 37: 52 2005.
<i>Gard. Chron.</i> 1867: 1215 1867.	<i>Trees & Shrubs Brit. Isles</i> 608 1912.
<i>Gard. Kew</i> 1(Polypet.): 243 1895.	<i>Trees Shrubs Brit. Isl.</i> 1: 609 1914.
<i>Gartenflora</i> 1860: 372 1860.	<i>Univ. Bot. Nurseryman</i> 1: 123 1770.
<i>Gentes Herb.</i> 6: 123 1942.	<i>Willdenowia</i> 34: 352 2004.
<i>Hedera</i> 1912.	<i>Wochenschr. Gärtnerei Pflanzenk.</i> 2: 76, 406 1859.
<i>Hort. Dendrol.</i> 284 1853.	<i>Woody Fl. Taiwan</i> 669 1963.
<i>Ill. Dict. Gard.</i> 2: 121 1885.	

Skróty nazw szkółek, instytucji oraz nazwisk hodowców zajmujących się roślinami z rodzaju *Hedera*

Arb.Woj. – Arboretum Wojsławice, Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego
 BatsonF. – Batson Frank, Angelwood Nursery, Woodburn, OR USA,
 BealdeW. – Bealde W., Boskoop, Netherlands,
 Bényei-HimmerM. – Bényei-Himmer Marta, UHFI Dept. Botany, H-1118 Budapest, Ménesi út. 44,
 BHCornellUniv. – Bailey Hortorium Collection of Cornell University,
 BoerJ.A. – Boer J.A., Boskoop, Netherlands,
 BrokampNur. – Brokamp Nur., Westfalen, Germany,
 BondC. – Bond Charles, Brent Parks and Gardens, London,
 BroerseC.P. – Broerse C. P. Amstelveen, Holland,
 BrokampNur. – Brokamp Nur., Westfalen, Germany,
 BrownB. – Brown Bob, Cotswold Garden Flowers, GB,
 ButtsR. – Butts Robert, Research Center, Cox Arboretum, Dayton, USA,
 ChattoNur. – Beth Chatto Nursery, Essex, UK,
 ColesvilleNur. – [Colesville Nursery](#),
 CoonS. – Coon S., Falls Church, Virginia, USA,
 CostaVImp. – [Costa Verde Imports](#),
 CotswoldGar. – [Cotswold Garden Flowers](#)
 CraftC. – Craft Curren, Cayce, SC USA,
 CraftCjr. – Craft Curren jr., Cayce, South Carolina, USA,
 DavisR.E. – Davis R. E., Virginia,
 DunhamC. – Charles Dunham, USA,
 EngelmannH. – Engelmann Hermann, Greenhouses, Inc.Box. 1227, Apopka, Florida 32703.
 EverettT.H. – Everett T.H., New York, USA,
 EverhardtE. – Everhardt Elise, Baltimore, Maryland, USA,
 EvertT.H. – Evert T. H., New York, USA,
 ExoticAP – Exotic Angel Plants,
 FaustH. – Faust Henry, Merion, Philadelphia, USA,
 FibrexNur. – Fibrex Nurseries Ltd., Honeybourne Road, Pebworth, Nr. Stratford-upon-Avon, CV37 8XP,
 England,
 RussellLtd. – L.R. Russell Ltd., UK,
 FibrexNur. – [Fibrex Nurseries](#), Honeybourne Road, Pebworth, Warwickshire CV37 8XB,
 FrahmG. – G. Frahm, Remscheid,
 FreelandW. – Freeland Willie, University of South Carolina, USA,
 G.-NowakH. – Grzeszczak-Nowak Hanna, Arboretum Wojsławice, ul. Wojsławice 3, 58-230 Niemcza
 Gartenmauer – Gartenmauer, Dumbarton Oaks, Washington D.C., USA,
 GlasshouseWorks – [Glasshouse Works](#),
 HageCo.I – Hage & Co., Boskoop, Holland,
 Hages&Co. – Hages & Co., Boskoop, Netherlands,
 BatsonF. – Frank Batson Frank, Angelwood Nursery, Woodburn OR USA,
 Haskell A. – Haskell Allen, New Bedford, MA USA,
 BBV – Beheer BV, Holandia,
 DesclouxJ. – Joyce Descloux, Dover, NJ USA,
 HahnS. – Hahn Sylvan, Pittsburg, Pennsylvania, USA,
 MelinT. – Melin Tage, Denmark,
 HH- [Helix Homepage](#),
 HeidelbergNMNur. – Neuberg Monastery Nursery of Heidelberg, Niemcy,
 HeieckI. – Heieck Ingobert Brother, Neuberg Abbey, Heidelberg, Germany,
 HibberdS. – Hibberd S., Jersey, England,
 HobsFarm – HobbsFarm – [Hobbs Farm Greenery](#),
 HollmanM. – Hollman Mario, 51515 Kürten, Kollenbacherstr. 15, Niemcy,
 IvyAmericanSoc. – [American Ivy Society](#), <http://www.ivy.org/>
 KeyH. – Key Hazel, Fibrex Nursery UK,
 KolsterH. – KolsterH., Boskoop, Holland,
 KönigerH. – Königer Hermann, Aalen, Belgia,
 KrebsR. – Krebs Robert, Stolk Hauptstr. 48, Germany,
 KreklerW – Krekler William, Somerville OH USA,
 WilliamsT. – Williams Thomas, Ormskirk, UK,
 LaarH. – -van de Laar Harry, Holland,
 LancasterR. – Lancaster Roy, Dunloe Gap, Killarney, Ireland,
 LuzE. – Luz Ernst, Stuttgart-Fellbach, Germany,
 MaegaardF. – Maegaard Frode, Denmark,
 MandaR. – Manda Robert, USA,
 HahnS. – Hahn Sylvan, Pittsburgh PA USA,
 MandaW.A. – Manda W.A., South Orange NJ USA,

Meagher - Mr. Meagher, Albany, NY USA,
OBUWr. – Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego,
NicholasM. – Nicholas Melanie, Beth Chatto Nursery, Essex, UK,
NicholsonG. – Nicholson George, Kew, England,
PaulW. – Paul W., Waltham Cross, Anglia,
PBRHBBV – Plant Breeders Rights Beheer BV, Netherlands,
RandolfPS. – Randolph P. S., Verona, Pennsylvania, USA,
Rochford&Son – Rochford Thomas & Son, Broxbourne, England,
RochfordT. – Rochford Thomas, Herfordshire, UK,
RosenboomA. – Rosenboom A. ,National Cathedral, Washington DC USA,
SwicegoodL. – Swicegood Leo, Norfolk, VA USA,
RussellW. – Wendell Russell, USA,
RutherfordA. – Rutherford Alison, Arran Is., Scotland,
SamiaRoseTop. – [Samia Rose Topiary](#),
SchaepmanH. – Schaepman Henri, Alestake Nur., Elkwood VA USA,
SchmidtH. – Schmidt Hans, Bockum-Hovel, Germany,
ShaderE. – Emil Shader Emil, Stuttgart, Germany,
ShippyB. – Shippy Bess, Springfield ? OH USA,
SilvaY. – de Silva Yolanda, Valinda, CA USA,
Stauß – Brat Stauß (Stauss), Möglingen, Germany,
StaußNur. – Stauß Bros. Nur., Möglingen, Germany,
SwicegoodL. – Swicegood Leo, VA USA,
VleckH. – Van Vleck Howard, Montclair, NJ USA,
WardJ. – Ward John, Plant Breeders Rights, UK,
WezelenburgJ.W. – Wezelenburg J.W., Hazerswoude, Netherlands,
WhitehouseR. – Ron Whitehouse Ron, Whitehouse Nursery, UK,
WhitleaNur. – [Whitlea Nurseries](#),
WilliamsR. – Williams Ruby, Trinidad CA USA

Facewood-Community of nature, Ralf Greiner; Arboretum Wojślawice

Helwingia Willd. 1806 - Helwingia, rodzina Helwingiaceae – helwingiowate

Rodzaj został nazwany helwingią na cześć mazurskiego pastora luterańskiego, lekarza i przyrodnika Jerzego Andrzeja Helwinga z Węgorzewa. Jest to jedyny rodzaj w tej rodzinie. Obejmuje

4 gatunki. Są to krzewy pochodzące ze wschodniej Azji, Himalajów i północnych Indochin. Kwiaty są epifylne tzn., wyrastają z liści.

Helwingia japonica (Thunb.) F. Dietr. 1817 – Helwingia japońska

Występuje na naturalnych stanowiskach w Japonii, Ryukyu Islands, Korei, Tajwanie, Myanmarze, Assamie Henanie, Hubei, Hunanie, Jiangsu, Jiangxi, Shaanxi, Shandong, Shanxi, Sichuanie, Yunnanie, Zhejiangu, Bhutanie, Wietnamie, Sikkim, Anhui, Fujian, Gansu, Guangdong, Guangxi i Guizhou. To bardzo niespotykany i niezwykły krzew, który warto mieć w swoim ogrodzie. Jego wyjątkowość polega na tym, że kwiaty i owoce występują w niezwykłym miejscu. Kwiaty pojawiają się w kwietniu i maju, są małe, zielonkawobiałe i wyrastają w pęczkach na nerwie głównym, na górnej stronie blaszki liściowej (!). W tym samym miejscu w sierpniu, wrześniu i październiku znajdują się błyszczące, czarne owoce podobne do jagód. Taki sposób kwitnienia jest bardzo rzadko spotykany w przyrodzie. Jest to krzew dwupienny, czyli w ogrodzie powinniśmy posadzić osobniki męskie i żeńskie. Występuje w lasach i zaroślach Japonii na wysokości od 100 do 3400 m metrów n.p.m. Dorasta do 1,5 m wysokości, przy podobnej szerokości i ma wzniesiony pokrój. Liście są sezonowe, eliptyczne, soczyście zielone; jesienią wybarwiają się na żółto. Są delikatne i smaczne. Nadają się do tych samych dań co kapusta pekińska i najczęściej dla jadalnych liści jest uprawiana w Japonii. Spożywane są tam także młode pędy i kwiaty. W uprawie nie jest wymagająca co do gleby. Preferuje jednak miejsca osłonięte i ciepłe. Nie jest bardzo odporna na niskie temperatury. Niektóre osobniki przemarzają już przy 15°C, inne dopiero przy 20°C. Mrozoodporność Helwingii japońskiej zależy w znacznym stopniu od proveniencji czyli pochodzenia nasion. W Arboretum Wojsławice jest uprawiana od 1997 r.

Tab. 143. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Helwingia* – *Helwingia* uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Katalog roślin					
Numer katalogowy OBUWr	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
029962	<i>Helwingia</i>	<i>chinensis</i> Batalin	"	14	Plantmar
012640	<i>Helwingia</i>	<i>japonica</i> (Thunb.) F. Dietr.	"	97	Kórnik k/Poznań

Tab. 144. Różnorodność różnorodność biologiczna w rodzaju *Helwingia* - *Helwingia**

*Oznaczenia: po nazwie odmiany uprawnej wstawiono autora opisu, rok {hodowca, selekcjoner. rok/, wprowadzenie, introdukcja}; (Grupa); [rodzice ♀ x ♂]

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Helwingia</i> Willd.1806 not <i>Helwingia</i> Adanson 1763	
<i>Helwingia chinensis</i> Batalin 1903	<i>Helwingia chinensis</i> var. <i>agenuina</i> Wangerin 1907 <i>Helwingia chinensis</i> var. <i>longipedicellata</i> Wangerin 1907 <i>Helwingia chinensis</i> var. <i>longipetiolata</i> Wangerin 1907 <i>Helwingia chinensis</i> var. <i>macrocarpa</i> Pamp. <i>Helwingia chinensis</i> var. <i>stenophylla</i> (Merr.) W.P.Fang & K.K.Tsoong 1982 <i>Helwingia himalaica</i> var. <i>stenophylla</i> Merr. 1941
<i>Helwingia chinensis</i> 'Djhs073'	
<i>Helwingia chinensis</i> 'DJHC 0140'	
<i>Helwingia chinensis</i> 'DJHS 3037'	
<i>Helwingia chinensis</i> 'DJHS 695'	
<i>Helwingia chinensis</i> 'DJHS 495'	
<i>Helwingia chinensis</i> 'Pearly Twirly' {Dean Hinkley}	
<i>Helwingia chinensis</i> var. <i>chinensis</i>	<i>Helwingia chinensis</i> var. <i>microphylla</i> W.P.Fang & Soong 1981
<i>Helwingia chinensis</i> var. <i>crenata</i> (Lingelsh. ex Limpr.) W.P.Fang 1951	<i>Helwingia chinensis</i> f. <i>megaphylla</i> W.P.Fang 1951 <i>Helwingia crenata</i> Lingelsh. ex Limpr. 1922 <i>Helwingia himalaica</i> var. <i>crenata</i> (Lingelsh. ex Limpr.) H.L.Li 1944
<i>Helwingia himalaica</i> Hook.f. & Thomson ex C.B.Clarke 1879	<i>Helwingia chinensis</i> f. <i>oblanceolata</i> S.S.Chien 1982 <i>Helwingia himalaica</i> f. <i>oblanceolata</i> (S.S.Chien) W.P.Fang & Soong 1981 <i>Helwingia himalaica</i> var. <i>gracilipes</i> W.P.Fang & Soong 1982 <i>Helwingia himalaica</i> var. <i>himalaica</i> <i>Helwingia himalaica</i> var. <i>lanceolata</i> Deb. <i>Helwingia himalaica</i> var. <i>nanchuanensis</i> (W.P.Fang) W.P.Fang & Soong 1981 <i>Helwingia himalaica</i> var. <i>prunifolia</i> W.P.Fang & Soong 1982 <i>Helwingia lanceolata</i> Watt ex Kanjilal, P.C.Kanjilal & Das 1938
<i>Helwingia japonica</i> (Thunb.) F.Dietr. 1817	
<i>Helwingia japonica</i> subsp. <i>japonica</i> Govaerts R. 2000	<i>Helwingia rusciflora</i> Willd. 1806 <i>Helwingia szechuanensis</i> W.P.Fang 1951
<i>Helwingia japonica</i> subsp. <i>liukuensis</i> (Hatus.) H.Hara & S.Kuros.	<i>Helwingia japonica</i> subsp. <i>formosana</i> (Sasaki ex Kaneh.) H.Hara & S.Kuros. 1975 <i>Helwingia japonica</i> subsp. <i>taiwaniana</i> Yuen P.Yang & H.Y.Liu 200 <i>Helwingia liukuensis</i> Hatus. 1938 <i>Helwingia zhejiangensis</i> W.P.Fang & Soong 1982
<i>Helwingia japonica</i> var. <i>hypoleuca</i> Hemsl. ex Rehder 1916	<i>Helwingia japonica</i> var. <i>grisea</i> W.P.Fang & Soong 1981
<i>Helwingia omeiensis</i> (W.P.Fang) H.Hara & S.Kuros. 1976	

Bibliografia

Griffiths M., (1994): Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, - 1234 s.

Hara Hiroshi, Kurosawa Sachiko (1975): A revision of the genus *Helwingia*. <http://umdb.um.u-tokyo.ac.jp/DKankoub/Bulletin/no08/no08022.html> [Dostęp 2018.10.20]

Hara, Hiroshi; Kurosawa, Sachiko (1975). Ohashi, H. (ed.). *A Revision of the Genus Helwingia*. *Flora of the Eastern Himalayas*. 3: 393–413 <http://umdb.um.u-tokyo.ac.jp/DKankoub/Bulletin/no08/no08PDFlink10.html> [dostęp 15.03.21]

Hassler M., (2018): World Plants: Synonymic Checklists of the Vascular Plants of the World (Version April 2018) <http://worldplants.webarchiv.kit.edu/>

Helwingia. [W]: Index Nominum Genericorum (ING) [on-line] <https://naturalhistory2.si.edu/botany/ing/>

Helwingia. [W]: The Plant List. version 1.1. <http://www.theplantlist.org> [dostęp; 2018.10.20]

Hoffman M.H.A, (2016). List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.

ICRA. Taxonomic Listing of genera and families with an ICRA. <https://www.ishs.org/sci/taxlist/taxlist.htm> [Dostęp: 2018.10.20]

Laar H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.

List of names of woody plants and perennials. http://www.internationalplantnames.com/HTML/English/index_eng.htm
Plants of the World [online] . <http://www.plantsoftheworldonline.org/> [dostęp 18.10.2019]

Seneta Włodzimierz, (1994). Drzewa i krzewy liściaste. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa, T. D-H: 296-297.

Zander R., Encke F., Buchheim G., Seybolds, (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Helwingia*

Acad. Sci. Brux. 3:168-175 1836

Acta Phytotax. Sin. 1: 163-173 1951

Brittonia 4: 137 1941.

Bull. Acad. Sci. Brux. 3:168-175 1936

Bull. Soc. Linn. Paris 1:137-139 1877

C.S.Sargent, Pl. Wilson. 3: 570 1916

Dicotyledones 2:74-75 1968

Fl. Assam 2: 373 1938

Fl. Brit. India 2: 726 1879.

Fl. E. Himal. 658-670 1966; 403 1975; 2:355-364 1971;

Fl. Sichuanica 1: 473 1981

Genera Plantarum 1:931-947 1867

Journ. Arnold Arbor. 25: 299-318 1944

Journ. Jap. Bot. 12: 874 1936; 40:36-40 1965;

41:375-380 1966

Journ. Sichuan Univ., Nat. Sci. Ed. 1: 73 1982

Nachtr. Vollst. Lex. Gärtn. 3: 660 1817

Not. Bot. Gard. Edinb. 32:151-165 1973-

*Pfl.-reich IV-229 (Ht.41):*1-100 1910

Phytomorph. 17:172-182 1967

Pl. Wilson 2:569-579 1916

Prodr. 16(2): 680-681 1868

Quart. Journ. Taiwan Mus. 7:119-136 1954

Repert. Spec. Nov. Regni Veg. 4: 337 1907.

Repert. Spec. Nov. Regni Veg. Beih. 12: 453 1922.

Sp. Pl. 4: 716 (1806)

Taiwania 1:93-102 1948; 5:93-106 1954; 47:177

(2002)

Trudy Imp. S.-Peterburgsk. Bot. Sada 13: 97 1893

Willd. Journ. Genet. 20:131-132 1944

Willd. Symb. Sin. 7(3):685-688 1933

IGA, Rostock 2003 r.

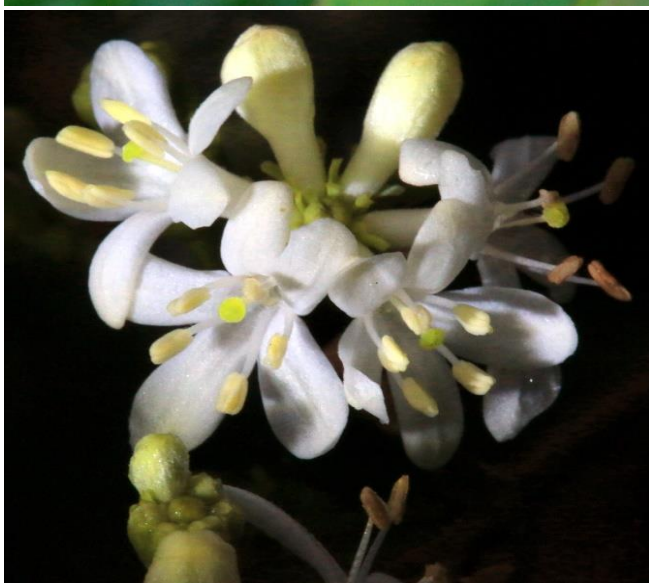
***Heptacodium* Rehder – Heptakodium, rodzina Caprifoliaceae – wiciokrzewowate**
Rodzaj monotypowy.

***Heptacodium miconioides* Rehder – Heptakodium chińskie**

Gatunek ten uważany był w naturze za wymarły, podobnie jak *Franklinia amerykańska*. Znaleziono go na początku XX wieku, potem zagubiono i ponownie odkryto przez podróżnika Ernesta Wilsona w 1981 r. w niedostępnym regionie zachodnich Chin (prowincja Zhejiang). Został wprowadzony do uprawy w Ameryce Północnej przez Arboretum Arnolda w Bostonie i w ten sposób uratowany. W Chinach jest endemitem zagrożonym wyginięciem. Ten rzadko uprawiany krzew lub niewielkie wielopniowe drzewo, mimo że nie ma spektakularnie wielkich kwiatów, to ich biała barwa i intensywna, przyjemna woń są wystarczającym atutem. Cechą charakterystyczną dla gatunku jest łuszcząca się jasna kora oraz jajowate liście z zaokrąglonym wierzchołkiem, na których obok nerwu głównego, po obu jego stronach przebiegają dwa równoległe nerwy. Charakterystycznie zgrupowane kwiaty, zwykle po siedem sztuk w okółku, dały podstawę angielskiej nazwie rośliny – Seven-Son Flower ("kwiat siedmiu synów"). Zaraz po przekwitnięciu pojawiają się drobne, dekoracyjne owoce z wydłużonymi, purpurowymi działkami kielicha, do złudzenia przypominające kwiaty. *Heptacodium miconioides* w klimacie cieplejszym dorasta do 6 m wysokości i 4 szerokości. U nas jest o połowę mniejsze. Błyszczące parzyste liście, naprzeciwległe, zwijają się w dół i tworzą tunel w kształcie jabłka. Bardzo liczne kwiaty pojawiają się pod koniec sierpnia lub na początku września. Słodki, miodowy zapach

w jesieni przyciąga liczne trzmiele, pszczoły i motyle. Po przekwitnięciu pojawiają się, wspanialsze od kwiatów, owoce – różowe, fioletowe do jaskrawoczerwonych. Utrzymują się na drzewie przez cztery do pięciu tygodni, aż do późnej jesieni, kiedy to liście przebarwiają się pięknie na purpurowo. Kora, intensywnie złuszcząca się długimi pasami, kremowa do brązowej, czyni tę roślinę atrakcyjną także w zimie. Rośliny dobrze rosną w półcieniu. Na stanowisku słonecznym lepiej się jednak się wybarwiają. Są tolerancyjne do gleby

i tylko dostatecznie mrozoodporne. Wytrzymują temperatury do minus 26 °C (strefa USDA 5a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2002 r. Jest także odporne na szkodniki i patogeny. Jest to roślina o dużej atrakcyjności latem, jesienią i zimą – niestety nie upowszechniła się jeszcze w naszych ogrodach. To wielka szkoda tym bardziej, że można ją kupić w polskich szkółkach.

Tab. 145. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Heptacodium* uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Katalog roślin					
nr katalog.	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa i (lub) HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
011446	<i>Heptacodium</i>	<i>miconioides</i> Rehder	"	02	Warszawa - Powsin
011446	<i>Heptacodium</i>	<i>miconioides</i> Rehder	"	07	Sęktas, St.
032862	<i>Heptacodium</i>	<i>miconioides</i> TIANSHAN®	'Minhep'	16	Szmit, Ciechanów
032862	<i>Heptacodium</i>	<i>miconioides</i> TIANSHAN®	'Minhep'		Wrocław (O.B.U.Wr)

Tab. 146. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Heptacodium* - Heptakodium

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Heptacodium</i> Rehder 1916	
<i>Heptacodium miconioides</i> Rehder 1916	<i>Heptacodium jasminoides</i> <u>Airy Shaw</u> 1952
<i>Heptacodium miconioides</i> 'Minhep' TIANSHAN	
<i>Heptacodium miconioides</i> 'Temple of Bloom'	

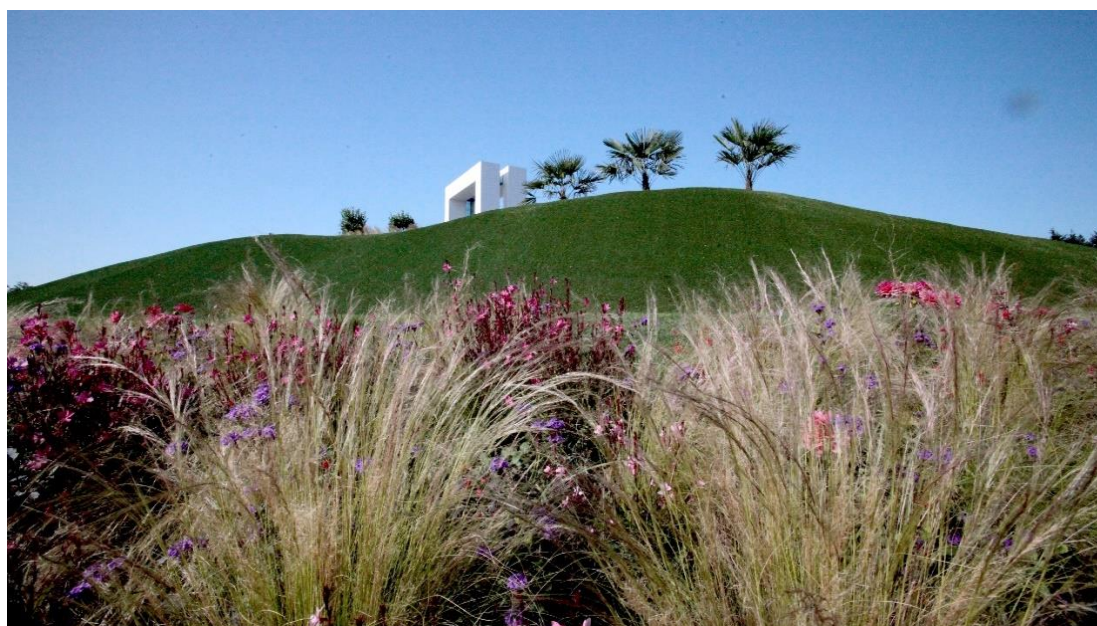
Bibliografia

- Griffiths** M., (1994): Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Heptacodium**. [W]: International Register of Ornamental Plants Cultivars. <http://www.cultivar.org/> [dostęp: 2018.09.12]
- Heptacodium**. [W]: The Plant List. v 1.1 <http://www.theplantlist.org> [dostęp: 2018.09.12]
- Heptacodium**. [W]: World Flora Online. Plants of the World. <http://www.plantsoftheworldonline.org/> [dostęp: 2018.09.12]
- Hoffman** M.H.A, 2016. List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- ICRA**. Taxonomic Listing of genera and families with an ICRA. <https://www.ishs.org/sci/taxlist/taxlist.htm> [Dostęp: 2018.10.20]
- Jin**, Z., Li, J. Genetic diversity analysis of *Heptacodium miconioides* at different altitude in Tiantai Mountain, Zhejiang Province, China and its relationship with environmental factors. *Front. Biol. China* **1**, 151–157 (2006). <https://doi.org/10.1007/s11515-006-0001-3>
- Laar** H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Zander** R., Encke F., Buchheim G., Seybolds, (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Heptacodium*

C.S.Sargent, Pl. Wilson. 2: 617 1916

Kew Bull. 7: 245 1952

Floriada, Venlo 2002 r.

Hippophaë L. – Rokitnik, rodzina *Elaeagnaceae* – oliwkowate

Do rodzaju należy 5 gatunków występujących w Eurazji. W Polsce na naturalnych stanowiskach, nad Morzem Bałtyckim, rośnie jeden gatunek *Hippophaë rhamnoides* L. – Rokitnik pospolity.

***Hippophaë rhamnoides* L. – Rokitnik pospolity**

Jest to wysoki krzew lub małe drzewo do 8-10 m wysokości z licznymi odrostami korzeniowymi. Pędy są cierniste i szare. Sezonowe liście są charakterystycznie szarzielone, wąskie, do 5-6 cm długości. Kwitnie przed listnieniem. Kwiaty są dwupienne, drobne i żółtawe. Bardzo liczne owoce, jednonasienne pestkowce barwy pomarańczowej, dojrzewają od połowy sierpnia do końca jesieni i utrzymują się na roślinie do końca zimy. Jest światłolubny, odporny na suszę, zanieczyszczenia powietrza i lekkie zasolenie. Lubi gleby wapienne. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). Doskonali do umacniania wydm, skarp, nieużytków, stromych zboczy autostradowych i rekultywacji terenów przemysłowych. Jest rośliną ozdobną i sadowniczą o wysokich walorach zdrowotnych. Owoce są bogate w witaminy A, B1, B2, B6, C (400mg !), E, F, P, flawonoidy i kwasy organiczne (np. kwas palmitynowy). Cenna jest również frakcja olejowa otrzymywana z nasion, na którą składają się przede wszystkim nasycone i jednonienasycone kwasy tłuszczowe. Cudowne działanie rokitnika doskonale знаły nie tylko nasze babcie, ale także opisywano je w księgach medycznych w VII w. n.e. Soki, susz, napary, nalewki, konfitury kompoty i ekstrakty mają wielorakie zastosowanie farmaceutyczne i kosmetyczne. Dojrzałe owoce utrzymujące się na roślinie dosyć szybko fermentują i stają się niesmaczne. Przy zbiorze jesiennym najlepiej jest uciąć pędy oblepione (stąd nazwa „oblepicha”) owocami, włożyć do zamrażarki i po wyjęciu, bez pokłucia się, otrzepać.

***Hippophaë rhamnoides* 'Leikora' - Rokitnik pospolity 'Leikora'**

Jest to żeńska odmiana rokitnika pospolitego o dość zwartej budowie i nie dająca wielu odrostów korzeniowych. Rośnie silnie osiagając od 4 do 6 m wysokości. Bardzo dobrze plonuje. Zawija czerwonawe, ciemnopomarańczowe owoce, dojrzewające we wrześniu i październiku. Owoce są bardzo duże. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2013 r. Pozostałe właściwości jak u gatunku.

***Hippophaë rhamnoides* 'Hikul' - Rokitnik pospolity 'Hikul'**

Kulisty, gęsty, wolno rosnący krzew, osiągający po 10 latach wysokość od 1 do 1,5 m i szerokość od 1 do 1,5 m. Młode pędy krótkie i sztywne dobrze rozgałęzione są uniesione do góry. Największą ozdobą krzewu są liście 4 do 5 cm dł., zielone z silnym srebrnym połyskiem, od spodu jaśniejsze, opadające w listopadzie. Kwiaty drobne, niepozorne, żółtozielone, męskie. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2007 r. Pozostałe właściwości jak u gatunku.

Tab. 147. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Hippophaë* – Rokitnik uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2017/2018					
nr katalog.	Nazwa rodzaju	nazwa odmianowa i (lub) HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok inrodukcji	Pochodzenie
025453	<i>Hippophaë</i>	<i>rhamnoides</i>	'Askola'	17	Szmit, Ciechanów
031237	<i>Hippophaë</i>	<i>rhamnoides</i>	'Dorana'	15	Konieczko, P.
031240	<i>Hippophaë</i>	<i>rhamnoides</i>	'Friesdorfer Orange'	16	Szmit, Ciechanów
031240	<i>Hippophaë</i>	<i>rhamnoides</i>	'Friesdorfer Orange'	15	Konieczko, P.
028024	<i>Hippophaë</i>	<i>rhamnoides</i>	'Frugna'	12	Szmit, Ciechanów
028025	<i>Hippophaë</i>	<i>rhamnoides</i>	'Hergo'	12	Szmit, Ciechanów
023060	<i>Hippophaë</i>	<i>rhamnoides</i>	'Hikul'	07	Szmit, Ciechanów
021372	<i>Hippophaë</i>	<i>rhamnoides</i>	'Leikora'	17	Marczyński, S.
021372	<i>Hippophaë</i>	<i>rhamnoides</i>	'Leikora'	13	Szmit, Ciechanów
028026	<i>Hippophaë</i>	<i>rhamnoides</i>	'Pollmix 3'	17	Marczyński, S.
028026	<i>Hippophaë</i>	<i>rhamnoides</i>	'Pollmix 3'	12	Szmit, Ciechanów
028026	<i>Hippophaë</i>	<i>rhamnoides</i>	'Pollmix 3'	15	Konieczko, P.
031238	<i>Hippophaë</i>	<i>rhamnoides</i>	'Słoneczko'	15	Konieczko, P.
031239	<i>Hippophaë</i>	<i>rhamnoides</i> ORANGE ENERGY®	'Habego'	15	Konieczko, P.

Tab. 148. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Hippophaë* - Rokitnik

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Hippophaë</i> L.	<i>Hippophae</i>
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Askola'	<i>Hippophaë rhamnoides</i> var. <i>rhamnoides</i> 'Askola' <i>Hippophae rhamnoides</i> var. <i>rhamnoides</i> 'Askola'
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Dar Katuni'	
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Darspell' SILVER STA	
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Dorana'	<i>Hippophaë rhamnoides</i> var. <i>rhamnoides</i> 'Dorana' <i>Hippophae rhamnoides</i> var. <i>rhamnoides</i> 'Dorana'
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Freisendorf Orange'	<i>Hippophae rhamnoides</i> 'Freisendorf Orange' <i>Hippophaë rhamnoides</i> var. <i>rhamnoides</i> 'Friesdorfer Orange'
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Frugana'	<i>Hippophaë rhamnoides</i> var. <i>rhamnoides</i> 'Frugana'
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Habego' ORANGE ENERGY	
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Hergo'	<i>Hippophae rhamnoides</i> 'Hergo' <i>Hippophae rhamnoides</i> var. <i>rhamnoides</i> 'Hergo'
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Hikul'	
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Hipparth' SANDORA	
<i>Hippophaë rhamnoides</i> L. ssp. <i>rhamnoides</i>	<i>Hippophae rhamnoides</i> var. <i>maritime</i> <i>Hippophaë rhamnoides</i> ssp. <i>maritima</i> Soest
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Leikora'	<i>Hippophae rhamnoides</i> 'Leikora' <i>Hippophaë rhamnoides</i> var. <i>rhamnoides</i> 'Leikora' <i>Hippophae rhamnoides</i> var. <i>rhamnoides</i> 'Leikora' <i>Hippophae rhamnoides</i> 'Duo Pollmix and Leikora'
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Maslicznaja'	
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Pendulina'	
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Pollmix'	<i>Hippophaë rhamnoides</i> var. <i>rhamnoides</i> 'Pollmix' <i>Hippophae rhamnoides</i> var. <i>rhamnoides</i> 'Pollmix'
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Rockanje'	<i>Hippophaë rhamnoides</i> var. <i>rhamnoides</i> 'Rockanje' <i>Hippophae rhamnoides</i> var. <i>rhamnoides</i> 'Rockanje'
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Ron'	
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Słoneczko' PL ?	
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Spotty'	
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Sprite'	
<i>Hippophaë rhamnoides</i> ssp. <i>carpatica</i> Rousi	
<i>Hippophaë rhamnoides</i> var. <i>fluviatilis</i> Soest	
<i>Hippophaë rhamnoides</i> var. <i>procera</i> Rehder	
<i>Hippophaë rhamnoides</i> 'Witaminnaja'	
<i>Hippophaë salicifolia</i> D.Don	<i>Hippophae salicifolia</i>
<i>Hippophaë salicifolia</i> 'Robert'	
<i>Hippophaë tibetina</i> Schdl.	

Bibliografia

Griffiths M., (1994): Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.

Hippophaë [W], http://www.e-katalogroslin.pl/plants/3042.rokitnik-pospolity-leikora_hippophae-rhamnoides-leikora [dostęp: 2018.02.10]

Hippophaë. [W]: International Register of Ornamental Plants Cultivars. <http://www.cultivar.org/> [dostęp: 2018.09.12]

Hippophaë. [W]: The International Plant List. version 1.1 <http://www.theplantlist.org> [Dostęp: 2018.09.12]

Hippophaë. [W]:. Plants of the World online. RBG, Kew [Dostęp: 2018.10.21]

Hippophaë.. [W]: The Plant List. v 1.1 <http://www.theplantlist.org> [dostęp: 2018.09.12]

Hippophaë.. [W]: World Flora Online. Plants of the World. <http://www.plantsoftheworldonline.org/> [dostęp: 2018.09.12]

Hoffman M.H.A, 2016. List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
<http://www.esveld.nl/forms/dankaan.html>

ICRA. Taxonomic Listing of genera and families with an ICRA. <https://www.ishs.org/sci/taxlist/taxlist.htm> [Dostęp: 2018.10.20]

Laar H. van de, JONG P.C. de, (1995). List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.

Seneta Włodzimierz, 1994. Drzewa i krzewy liściaste. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa, T. D-H: 46-50.

Zander R., Encke F., Buchheim G., Seybolds, (1984). Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, -770 s.

Löbau 2012, LGA

Idesia Maxim. 1866 – Idesja, rodzina Flacourtiaceae – Strzeligłogowate

Według dzisiejszej klasyfikacji do rodzaju należy 1 gatunek i jedna odmiana botaniczna.

Idesia polycarpa Maxim. 1866 – Idesja wieloowocowa

Występuje na naturalnych stanowiskach w Japonii, Tajwanie, północnych i zachodnich Chinach oraz w Korei. Jest to drzewo od 12 do 15 m wysokości w ojczyźnie, w Europie od 6 do 10, o regularnie zbudowanej koronie. Konary układają się w prawie poziome okółki. Korowina jest gładka, szarobiała. Liście są sezonowe, od 10 do 20 cm długości naprzemianległe, sercowato jajowate, na końcu zastrzone; z wierzchu ciemnozielone, spodem niebieskozielone i nagie, odlegle ząbkowane. Ogonek liściowy jest czerwony (!) i od 6 do 20 cm długi. Kwitnie w maju i czerwcu. Kwiaty są zielonożółte, pachnące, najczęściej rozdzielno płciowe, męskie 1,5 cm szerokości, żeńskie poniżej mm szerokości. Zebrane są w zwisające, 10–25 cm długości, wierzchołki tworzące się zarówno w kątach liści jak i na szczycie pędu. Owocami są liczne (!) i mączyste jagody, 7–8 mm długości, z wieloma nasionami 2 mm średnicy, początkowo zielone, potem pomarańczowobrazowe, ozdobne po opadnięciu liści. W zależności od pochodzenia od dość mrozoodpornej do minus 20 °C do dostatecznie mrozoodpornej do minus 23 °C. W Arboretum Wojślawice w uprawie od 2000 r. Lubi gleby żyzne, wilgotne, ale przepuszczalne i miejsca ciepłe, półcieniste. Gatunek z liści podobny jest nieco do topoli wielkolistnej. Nazwa rodzajowa nadana została dla upamiętnienia holenderskiego zbieracza roślin Eberharda (Evert) Ysbrantsa Idesa.

Idesia polycarpa var. ***vestita*** Diels. 1900 – Idesja wielkoowocowa odmiana omszona

Występuje w górach Sichuanu w Chiny powyżej 2400 m n.p.m. Jest to drzewo podobne do *Idesia polycarpa*, ale młode liście ma gęsto od spodu omszone, a owoce ceglastoczerwone. Bardziej mrozoodporna od gatunku, zadawalająco do minus 26 °C (USDA 5b).

Tab. 149. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Idesia* – *Idesja* uprawianych w Arboretum Wojśławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojśławice 2017/2018					
nr katalog.	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunku	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
003854	<i>Idesia</i>	<i>polycarpa</i> Maxim.	"	14	Rogów
003854	<i>Idesia</i>	<i>polycarpa</i> Maxim.	"	00	Kanagawa-ken

Tab. 150. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Idesia* -*Idesja*

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Idesia</i> Maxim. 1866 non Scop. 1777	<i>Cathayea Ohwi</i> 1931 <i>Polycarpa Linden ex Carrière</i> 1868
<i>Idesia polycarpa</i> Maxim. 1866	<i>Cathayea polycarpa</i> (Maxim.) Ohwi 1931 <i>Idesia polycarpa</i> var. <i>fujianensis</i> (G.S.Fan) S.S.Lai 1999 <i>Polycarpa maximowiczii</i> Linden ex Carrière 1868
<i>Idesia polycarpa</i> var. <i>vestita</i> Diels 1900	

Bibliografia

- Flora of China** Vol. 13 Page 113, 114, 124 http://www.efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=2&taxon_id=242326130
http://www.efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=2&taxon_id=200145 dostęp:2018.10.26
- Griffiths** M., (1994): Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Hoffman** M.H.A, 2016. List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Idesia*. [W], <http://www.e-katalogroslin.pl/plants/3042,rokitnik-pospolity-leikora> *hippophae-rhamnoides-leikora* [dostęp: 2018.02.10]
- Idesia*. [W]: International Register of Ornamental Plants Cultivars. <http://www.cultivar.org/> [dostęp: 2018.09.12]
- Idesia*. [W]: The International Plant List. version 1.1 <http://www.theplantlist.org> [Dostęp: 2018.09.12]
- Idesia*. [W]: Plants of the World online. RBG, Kew [Dostęp: 2018.10.21]
- Idesia*. [W]: The Plant List. v 1.1 <http://www.theplantlist.org> [dostęp: 2018.09.12]
- Idesia*. [W]: World Flora Online. Plants of the World. <http://www.plantsoftheworldonline.org/> [dostęp: 2018.10.20]
- Idesia*. Taxonomic Listing of genera and families with an ICRA. <https://www.ishs.org/sci/taxlist/taxlist.htm> [Dostęp: 2018.10.20]
- [Plants of the World Online | Kew Science](http://www.plantsoftheworldonline.org/) <http://www.plantsoftheworldonline.org/> [dostęp: 2021.03.15]
- Laar** H. van de, **JONG** P.C. de, 1995. List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Quan** Yi Wang, **Kai Feng Du**, **Chun Mei Jia**, **Xue Li**, **Shun Yao**, **Hang Song** (2012), "Optimization of Linoleic Acid from *Idesia polycarpa* Maxim. var. *vestita* Diels by Response Surface Methodology", *Advanced Materials Research*, Vols. 396-398, pp. 1222-1227, 2012 <https://www.scientific.net/AMR.396-398.1222> dostęp: [2018.10.10]
- Zander** R., **Encke** F., **Buchheim** G., **Seybolds**, (1984). *Handwörterbuch der Pflanzennamen*. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Idesia*

- Bot. Jahrb. Syst.* 39: 478. 1900.
- Bull. Acad. Imp. Sci. Saint-Pétersbourg, sér. 3, 10: 485 (1866)*
- Fl. Reipubl. Popularis Sin.* 52(1): 58 (1999)
- Intr. Hist. Nat.*: 199 (1777)
- K.Mayebara, Fl. Austro-Higo.*: 86 (1931)
- Rev. Hort. (Paris)* 40: 330 (1868)

Indigofera L. 1753 – Indygowiec, rodzina Fabaceae – Bobowate

Do rodzaju należy ponad 750 gatunków występujących w tropikach i subtropikach. Żaden z nich nie występuje na naturalnych stanowiskach w Polsce. Tylko nieliczne mogą być uprawiane w gruncie w warunkach klimatycznych Polski. Z liści *Indigofera tinctoria* L. – Indygowiec barwierski otrzymywano barwnik indygo stosowany do barwienia tkanin (miedzy innymi dzinsu). Barwnik indygo z tej rośliny bywa podrabiany barwnikiem niebieskim (False Indigo) otrzymywanym z innej rośliny barwierskiej *Amorpha fruticosa* L. - Indygowiec krzewiasty. Dzisiaj barwnik otrzymuje się głównie syntetycznie.

***Indigofera heterantha* Wall. ex Brandis - Indygowiec himalajski**

Dość szybko rosnący krzew o zwartym, dość gęstym pokroju. Dorasta do 1,5 m wysokości i 2 -2,5 szerokości. Sezonowe liście są nieparzysto pierzasto złożone z drobnych, niebieskawozielonych listków. Kwiaty różowo fioletowe zebrane są w gęste kwiatostany wzniesione do góry. Kwitnie długo, od czerwca do września. Mrozoodporna do minus 20 °C (USDA 6b). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2010 roku.

***Indigofera kirilowii* Maxim. ex Palibin 1899 - Indygowiec Kiryłowa**

Są to krzewy i niekiedy drzewa o pierzastych liściach i kwiatach wyrastających w kątach liści. Kwiaty są najczęściej barwy czerwonej, niekiedy białej i żółtej. Owocem jest strąk. Niektóre z nich są wykorzystywane do produkcji barwnika indygo. Liście ma sezonowe, jasnozielone, pierzaste złożone z 7-11 zaokrąglonych listków. Kwitnie od czerwca do września na pędach rocznych (!). Atrakcyjne kwiaty motylkowate są liczne, miododajne, pachnące, fioletowo-różowe i zebrane w długie, do 30 cm grona. Jesienią są żółte. Dość mrozoodporny, ale wskazane jest kopczykowanie. Wymarza często do gruntu i odbija na wiosnę. Wskazane jest by na wiosnę usunąć część nadziemną przy samej ziemi. Mrozoodporna do minus 18°C (USDA 7a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2011 roku.

Tab. 151. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Indigofera* – Indygowiec uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2017/2018					
nr katalog.	Nazwa Rodzaju	Nazwa gatunkowa i (lub) HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
006304	<i>Indigofera</i>	<i>heterantha</i> Wall.ex Brandis	"	10	Grzeszczak, H.
009368	<i>Indigofera</i>	<i>kirilowii</i> Maxim.	"	11	Hajdrowski, B.

Tab. 152. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Indigofera* - Indygowiec

<i>Indigofera acanthinocarpa</i> Blatt. 1933	
<i>Indigofera acanthoclada</i> Dinter 1922	
<i>Indigofera achyranthoides</i> Taub. 1896	<i>Indigofera wauensis</i> Cronquist
<i>Indigofera acutiflora</i> N.E.Br. 1932	
<i>Indigofera acutipetala</i> Y.Y.Fang & C.Z.Zheng 1983	
<i>Indigofera adenocarpa</i> E.Mey. 1836	
<i>Indigofera adenoides</i> Baker f. 1904	
Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna

<i>Indigofera</i> L. 1753	<i>Acanthonotus</i> Benth. <i>Amecarpus</i> Benth. <i>Anil</i> Mill. <i>Bremontiera</i> DC. <i>Brissonia</i> Neck. <i>Eilemanthus</i> Hochst. <i>Elasmocarpus</i> Hochst. ex Chiov. <i>Hemispadon</i> Endl. <i>Indigo</i> Adans. <i>Oustropis</i> G.Don <i>Tricoilendus</i> Raf. <i>Vaughania</i> S.Moor
<i>Indigofera adenotricha</i> Peter G.Wilson 2001	
<i>Indigofera adesmiifolia</i> A.Gray 1854	<i>Indigofera australis</i> var. <i>platypoda</i> Benth. <i>Indigofera australis</i> var. <i>signata</i> Benth. <i>Indigofera signata</i> (Benth.) Domin <i>Indigofera signata</i> var. <i>platypoda</i> (Benth.) Domin
<i>Indigofera alopecuroides</i> DC. 1825	
<i>Indigofera alternans</i> DC. 1825	<i>Indigofera reticulata</i> Koehne
<i>Indigofera ambelacensis</i> Schweinf. 1896	<i>Indigofera conradsii</i> Baker f. <i>Indigofera pauciflora</i> De Wild.
<i>Indigofera amblyantha</i> Craib	
<i>Indigofera amitina</i> N.E.Br. 1925	
<i>Indigofera ammobia</i> Maconochie 1980	
<i>Indigofera ammoxylon</i> (DC.) Polhill 1986	<i>Bremontiera ammoxylon</i> DC. <i>Hedysarum ammoxylon</i> (DC.) Spreng. <i>Muelleria verrucosa</i> DC.
<i>Indigofera amoena</i> Aiton 1789	
<i>Indigofera amorphoides</i> Jaub. & Spach 1856	<i>Indigofera abyssinica</i> Hochst. ex Baker
<i>Indigofera anabibensis</i> A.Schreib. 1970	
<i>Indigofera ancistrocarpa</i> Thulin 1989	
<i>Indigofera andrewsiana</i> J.B.Gillett 1958	
<i>Indigofera andringitrensis</i> R.Vig. 1949	
<i>Indigofera angulosa</i> Edgew. 1853	
<i>Indigofera angustata</i> E.Mey. 1836	<i>Indigofera stenophylla</i> Eckl. & Zeyh.
<i>Indigofera angustifolia</i> L. 1771	<i>Indigofera tenuifolia</i> Eckl. & Zeyh.
<i>Indigofera ankaratrensis</i> R.Vig. 1949	
<i>Indigofera antunesiana</i> Harms 1899	
<i>Indigofera aquae-nitentis</i> Bremek. 1933	
<i>Indigofera arabica</i> Jaub. & Spach 1856	
<i>Indigofera aralensis</i> Gagnep. 1916	
<i>Indigofera arenophila</i> Schinz 1898	<i>Indigofera antennulifera</i> L.Bolus
<i>Indigofera argentea</i> Burm.f. 1768	<i>Indigofera argentea</i> L. <i>Indigofera brachycarpa</i> Graham <i>Indigofera burmanni</i> Boiss. <i>Indigofera retusa</i> Graham <i>Indigofera simplicifolia</i> Dennst.
<i>Indigofera argutidens</i> Craib 1913	<i>Indigofera canocalyx</i> Gagnep. <i>Indigofera leptosepala</i> Diels
<i>Indigofera arnottii</i> (Kuntze) Peter G.Wilson 2001	<i>Indigofera karnatakana</i> Sanjappa <i>Indigofera tenuifolia</i> Rottler ex Wight & Arn.
<i>Indigofera articulata</i> Gouan 1773	<i>Indigofera glauca</i> Lam. <i>Indigofera tinctoria</i> Forssk.
<i>Indigofera arrecta</i> Hochs. ex A.Rich	
<i>Indigofera arrecta</i> Hochst. ex A.Rich. 1847	<i>Indigofera kisantuensis</i> De Wild. & T.Durand <i>Indigofera madagascariensis</i> Schrank ex Colla <i>Indigofera scopa</i> De Wild. & T.Durand <i>Indigofera umbonata</i> Welw. ex Baker
<i>Indigofera asantasanensis</i> Schrire & V.R.Clark 2015	
<i>Indigofera aspalathoides</i> Vahl ex DC. 1825	<i>Aspalathus indica</i> L. <i>Indigofera aspalathifolia</i> Roxb. <i>Indigofera indica</i> (L.) Druce <i>Lespedeza juncea</i> Wall.
<i>Indigofera aspera</i> Perr. ex DC. 1825	<i>Indigofera linearis</i> DC.
<i>Indigofera asperifolia</i> Bong. ex Benth. 1839	<i>Anil asperifolia</i> (Bong. ex Benth.) Kuntze
<i>Indigofera asterocalycina</i> Gilli 1971	
<i>Indigofera astragaloides</i> Welw. ex Romariz 1952	
<i>Indigofera atrata</i> N.E.Br. 1932	
<i>Indigofera atricephala</i> J.B.Gillett 1958	
<i>Indigofera atriceps</i> Hook.f. 1863	

<i>Indigofera atropurpurea</i> Buch.-Ham. ex Hornem. 1819	<i>Indigofera cavaleriei</i> H.Lév. <i>Indigofera hamiltonii</i> Graham ex Duthie & Prain <i>Indigofera tengyuehensis</i> H.T.Tsai & T.T.Yu
<i>Indigofera auricoma</i> E.Mey. 1836	
<i>Indigofera australis</i> Willd. 1803	<i>Anil australis</i> (Willd.) Kuntze <i>Indigofera lindleyana</i> Spreng. ex Steud. <i>Indigofera sylvatica</i> Sieber ex Spreng.
<i>Indigofera baileyi</i> F.Muell. 1875	<i>Anil baileyi</i> (F.Muell.) Kuntze
<i>Indigofera bainesii</i> Baker 871	<i>Indigofera variabilis</i> N.E.Br. ex Baker f.
<i>Indigofera balfouriana</i> Craib 1913	<i>Indigofera dielsiana</i> Craib
<i>Indigofera bancroftii</i> Peter G.Wilson 1987	
<i>Indigofera bangweolensis</i> R.E.Fr. 1914	
<i>Indigofera banii</i> N.D.Khôi & Yakovlev 1982	
<i>Indigofera barberi</i> Gamble 1919	
<i>Indigofera barotseensis</i> Schrire 2012	
<i>Indigofera barteri</i> Hutch. & Dalziel 1928	
<i>Indigofera basedowii</i> E.Pritz. 1918	
<i>Indigofera basiflora</i> J.B.Gillett 1958	
<i>Indigofera baumiana</i> Harms 1903	
<i>Indigofera bayensis</i> Thulin 1992	
<i>Indigofera bella</i> Prain 1897	
<i>Indigofera bemarkaensis</i> Du Puy & Labat 1994	
<i>Indigofera benguelensis</i> Baker 1871	
<i>Indigofera berthautiana</i> J.B.Gillett 1956	<i>Indigofera sericea</i> Benth. ex Baker
<i>Indigofera biglandulosa</i> J.B.Gillett 1958	
<i>Indigofera binderi</i> Kotschy 1865	
<i>Indigofera blaiseae</i> Du Puy & Labat 1994	
<i>Indigofera blanchetiana</i> Benth. 1859	
<i>Indigofera bogdanii</i> J.B.Gillett 1958	
<i>Indigofera boinensis</i> R.Vig. 1949	
<i>Indigofera bojeri</i> Baker 1881	
<i>Indigofera bongardiana</i> (Kuntze) Burkart 1942	<i>Anil bongardiana</i> Kuntze <i>Indigofera gracilis</i> Bong. ex Benth.
<i>Indigofera bongensis</i> Kotschy & Peyr. 1867	
<i>Indigofera boranica</i> Thulin 1982	
<i>Indigofera bosseri</i> Du Puy & Labat 1994	
<i>Indigofera boviperda</i> Morrison 1912	
<i>Indigofera brachynema</i> J.B.Gillett 1970	
<i>Indigofera brachyphylla</i> Al-Turki 2003	
<i>Indigofera brachystachya</i> E.Mey. 1832	<i>Indigofera angustifolia</i> Thunb.
<i>Indigofera bracteata</i> Graham ex Baker 1876	
<i>Indigofera bracteolata</i> DC. 1825	
<i>Indigofera brassii</i> Baker 1871	
<i>Indigofera brevicalyx</i> Baker f. 1903	<i>Indigofera pentaphylla</i> Burch. ex Harv.
<i>Indigofera brevidens</i> Benth. 1848	<i>Anil brevidens</i> (Benth.) Kuntze <i>Indigofera brevidens</i> var. <i>galegioides</i> R.Br. ex Benth. <i>Indigofera brevidens</i> var. <i>uncinata</i> Benth.
<i>Indigofera brevifilamenta</i> J.B.Gillett 1959	
<i>Indigofera breviracemosa</i> Torre 1960	
<i>Indigofera breviviscosa</i> J.B.Gillett 1970	
<i>Indigofera brunoniana</i> Graham ex Wall. 1832	
<i>Indigofera burchanani</i> Burt Davy 1921	
<i>Indigofera bungeana</i> Walp. 1840	<i>Indigofera bungeana</i> var. <i>nana</i> L.C.Wang & X.G.Sun <i>Indigofera hosiei</i> Craib <i>Indigofera longispica</i> Gagnep. <i>Indigofera micrantha</i> Bunge <i>Indigofera pseudotinctoria</i> Matsum.
<i>Indigofera burchellii</i> DC. 1825	<i>Indigofera bifrons</i> E.Mey.
<i>Indigofera burttii</i> Baker f. 1932	
<i>Indigofera bussei</i> J.B.Gillett 1958	
<i>Indigofera byobiensis</i> Hosok. 1932	
<i>Indigofera calcicola</i> Craib 1916	
<i>Indigofera caloneura</i> Kurz 1873	<i>Indigofera oblonga</i> Craib
<i>Indigofera campestris</i> Bong. ex Benth. 1859	
<i>Indigofera candicans</i> Aiton 1789	
<i>Indigofera candolleana</i> Meisn. 1843	
<i>Indigofera capillaris</i> Thunb. 1800	
<i>Indigofera capitata</i> Kotschy 1865	
<i>Indigofera carlesii</i> Craib 1913	<i>Indigofera decora</i> subsp. <i>carlesii</i> (Craib) P.S.Hsu & Y.Y.Fang

<i>Indigofera caroliniana</i> Mill. 1768	<i>Anil caroliniana</i> (Mill.) Kuntze <i>Indigofera disperma</i> L.
<i>Indigofera cassioides</i> DC.	<i>Indigofera pulchella</i> auct. <i>Indigofera violaceae</i> Buch.-Ham. ex. Roxb.
<i>Indigofera cassioides</i> Rottler ex DC. 1825	<i>Indigofera arborea</i> Roxb. <i>Indigofera byansghatensis</i> S.Biswas <i>Indigofera dubia</i> Steud. <i>Indigofera elliptica</i> Roxb. <i>Indigofera gibsonii</i> J.Graham <i>Indigofera glaucescens</i> Graham <i>Indigofera jirahulia</i> Buch.-Ham. <i>Indigofera leptostachya</i> DC. <i>Indigofera pulchella</i> Roxb. <i>Indigofera purpurascens</i> Roxb. <i>Indigofera verrucosa</i> Graham <i>Indigofera violacea</i> Roxb.
<i>Indigofera caudata</i> Dunn 1902	
<i>Indigofera cavallii</i> Chiov. 1915	
<i>Indigofera ceciliae</i> N.E.Br. 1906	
<i>Indigofera cedrorum</i> Dunn 1920	<i>Indigofera cassioides</i> var. <i>mussooriensis</i> <u>S.Biswas</u>
<i>Indigofera ceri ghellii</i> M.Peltier 1965	<i>Vaughania cerighellii</i> (M.Peltier) <u>Du Puy, Labat & Schrire</u>
<i>Indigofera chaetodonta</i> Franch. 1889	<i>Indigofera gracillima</i> <u>H.T.Tsai & T.T.Yu</u>
<i>Indigofera charlieriana</i> Schinz 1888	
<i>Indigofera chenii</i> S.S.Chien 1934	
<i>Indigofera chevalieri</i> Tisser. 1931	
<i>Indigofera chimanimaniensis</i> Schrire 2012	
<i>Indigofera chirensis</i> Cufod. ex J.B.Gillett 1958	
<i>Indigofera chitralensis</i> Sanjappa 1988	
<i>Indigofera ciferrii</i> Chiov. 1936	
<i>Indigofera cinericolor</i> F.Muell. 1866	
<i>Indigofera circinella</i> Baker f. 1906	<i>Indigofera spirocarpa</i> <u>Harms</u>
<i>Indigofera circinnata</i> Benth. ex Harv. 1862	
<i>Indigofera cliffordiana</i> J.B.Gillett 1958	
<i>Indigofera cloiselii</i> Drake 1903	<i>Vaughania cloiselii</i> (Drake) <u>Du Puy, Labat & Schrire</u>
<i>Indigofera coerulea</i> Roxb. 1811	
<i>Indigofera colutea</i> (Burm.f.) Merr. 1921	<i>Galega colutea</i> <u>Burm.f.</u>
<i>Indigofera commixta</i> N.E.Br. 1925	
<i>Indigofera comosa</i> N.E.Br. 1925	
<i>Indigofera complicata</i> Eckl. & Zeyh. 1836	
<i>Indigofera compressa</i> Lam. 178	
<i>Indigofera concava</i> Harv. 1862	
<i>Indigofera concinna</i> Baker 1871	<i>Indigofera mossambicensis</i> <u>Baker f.</u>
<i>Indigofera conferta</i> J.B.Gillett 1956	<i>Indigofera grisea</i> <u>Baker</u>
<i>Indigofera congesta</i> Welw. ex Baker 1871	
<i>Indigofera congolensis</i> De Wild. & T.Durand 1900	
<i>Indigofera conjugata</i> Baker 1871	
<i>Indigofera constricta</i> (Thwaites) Trimen 1885	<i>Indigofera flaccida</i> var. <i>constricta</i> <u>Thwaites</u>
<i>Indigofera konzattii</i> Rose 1905	
<i>Indigofera corallinosperma</i> Torre 1960	
<i>Indigofera cordifolia</i> B.Heyne ex Roth 1821	<i>Anil cordifolia</i> (B.Heyne ex Roth) Kuntze <i>Heylandia cordifolia</i> (B.Heyne ex Roth) Graham
<i>Indigofera comuligera</i> Peter G.Wilson & Rowe 2010	
<i>Indigofera coronillifolia</i> A.Cunn. ex Benth. 1864	<i>Anil coronillifolia</i> (A.Cunn. ex Benth.) Kuntze
<i>Indigofera coronilloides</i> M.Martens & Galeotti 1843	
<i>Indigofera costaricensis</i> Benth. 1853	
<i>Indigofera crebra</i> N.E.Br. 1925	
<i>Indigofera crotalarioides</i> (Klotzsch) Baker 1871	
<i>Indigofera cryptantha</i> Benth. ex Harv. 1862	
<i>Indigofera cuernavacana</i> Rose 1897	
<i>Indigofera cuitoensis</i> Baker f. 1926	
<i>Indigofera cuneata</i> Baker 1876	<i>Indigofera latibracteata</i> <u>Harms</u>
<i>Indigofera cuneifolia</i> Eckl. & Zeyh. 1836	
<i>Indigofera cunenensis</i> Torre 1960	
<i>Indigofera curvata</i> J.B.Gillett 1958	
<i>Indigofera curvirostrata</i> Thulin 1989	
<i>Indigofera cylindracea</i> Graham ex Baker 1876	<i>Indigofera cylindrica</i> DC.

<i>Indigofera cylindrica</i> DC.	
<i>Indigofera cytisoides</i> L. 1771	<i>Indigofera mucronata</i> <u>Lam.</u>
<i>Indigofera daleoides</i> Benth. ex Harv. 1862	
<i>Indigofera dalzelliana</i> (Kuntze) Peter G.Wilson 2001	<i>Indigofera dalzellii</i> T.Cooke <i>Indigofera triquetra</i> Dalzell
<i>Indigofera damarana</i> Merxm. & A.Schreib. 1957	
<i>Indigofera dasyantha</i> Baker f. 1926	
<i>Indigofera dauensis</i> J.B.Gillett 1958	
<i>Indigofera deccanensis</i> Sanjappa 1983	<i>Indigofera torulosa</i> <u>Wad.Khan</u>
<i>Indigofera declinata</i> E.Mey. 1836	
<i>Indigofera decora</i> 'Alba'	<i>Indigofera decora</i> f. <i>alba</i>
<i>Indigofera decora</i> Lindl.	<i>Indigofera incarnata</i> (Willd.) Nakai
<i>Indigofera deflersii</i> Baker f. 1904	
<i>Indigofera deightonii</i> J.B.Gillett 1956	
<i>Indigofera dekindtii</i> Tisser. 1931	
<i>Indigofera delagoensis</i> Baker f. ex J.B.Gillett 1958	
<i>Indigofera delavayi</i> Franch. 1889	<i>Indigofera daochengensis</i> <u>Y.Y.Fang & C.Z.Zheng</u>
<i>Indigofera dembianensis</i> (Chiov.) J.B.Gillett 1970	
<i>Indigofera demissa</i> Taub. 1895	
<i>Indigofera dendroides</i> Jacq. 1791	<i>Indigofera gillettii</i> De Wild. & T.Durand <i>Indigofera kengeleensis</i> De Wild. <i>Indigofera multijuga</i> Baker <i>Indigofera palustris</i> Vatke <i>Indigofera sesbaniifolia</i> A.Chev.
<i>Indigofera densa</i> N.E.Br. 1925	
<i>Indigofera densiflora</i> M.Martens & Galeotti 1843	
<i>Indigofera densifructa</i> Y.Y.Fang & C.Z.Zheng 1983	
<i>Indigofera denudata</i> L.f. 1782	<i>Indigofera athrophylla</i> Eckl. & Zeyh. <i>Indigofera centrota</i> Eckl. & Zeyh. <i>Indigofera dumosa</i> E.Mey. <i>Indigofera erecta</i> Thunb. <i>Indigofera flexuosa</i> Eckl. & Zeyh. <i>Indigofera kraussiana</i> Meisn. <i>Indigofera rechodes</i> Eckl. & Zeyh. <i>Indigofera rigescens</i> E.Mey.
<i>Indigofera depauperata</i> Drake 1903	<i>Vaughania depauperata</i> (Drake) <u>Du Puy, Labat & Schrire</u>
<i>Indigofera desertorum</i> Torre 1960	
<i>Indigofera dichroa</i> Craib 1913	
<i>Indigofera dielsiana</i> Craib	
<i>Indigofera digitata</i> L.f. 1782	
<i>Indigofera dillwynioides</i> Benth. ex Harv. 1862	
<i>Indigofera dimidiata</i> Vogel ex Walp.	<i>Indigofera stipularis</i> <u>Eckl. & Zeyh.</u>
<i>Indigofera dionaeifolia</i> (S.Moore) Schrire 2009	<i>Indigofera arenicola</i> R.Vig. <i>Vaughania dionaeifolia</i> S.Moore
<i>Indigofera diphylla</i> Vent. 1804	<i>Indigofera diphylla</i> var. <i>lanuginosa</i> DC. <i>Indigofera glauca</i> Perr. ex DC.
<i>Indigofera dissitiflora</i> Baker 1876	
<i>Indigofera disticha</i> Eckl. & Zeyh. 1836	<i>Indigofera enonensis</i> <u>E.Mey.</u>
<i>Indigofera disticha</i> Eckl. & Zeyh. 1836	<i>Indigofera enonensis</i> <u>E.Mey.</u>
<i>Indigofera diversifolia</i> DC. 1825	
<i>Indigofera diversifolia</i> DC. 1825	
<i>Indigofera dolichochoaete</i> Craib 1913	<i>Indigofera mollis</i> <u>Franch.</u>
<i>Indigofera dolichothyrsa</i> Baker f. 1926	
<i>Indigofera dosua</i> Buch.-Ham. ex D.Don 1825	
<i>Indigofera dosua</i> D.Don	
<i>Indigofera dregeana</i> E.Mey. 1836	<i>Indigofera gerrardiana</i> <u>Harv.</u>
<i>Indigofera drepanocarpa</i> Taub. 1895	<i>Indigofera erythrogrammoides</i> <u>De Wild.</u>
<i>Indigofera dumetorum</i> Craib 1915	
<i>Indigofera dyeri</i> Britten 1897	<i>Indigofera macra</i> <u>Baker</u>
<i>Indigofera efoliata</i> F.Muell.	
<i>Indigofera egens</i> N.E.Br. 1932	
<i>Indigofera elachantha</i> Peter G.Wilson & Rowe 2008	

<i>Indigofera elandsbergensis</i> Phillipson 1992	
<i>Indigofera ellenbeckii</i> Baker f. 1932	
<i>Indigofera elliotii</i> (Baker f.) J.B.Gillett 1956	
<i>Indigofera elwakensis</i> J.B.Gillett 1958	
<i>Indigofera emarginella</i> Steud. ex A.Rich. 1847	<i>Indigofera coluteifolia</i> <u>Jaub. & Spach</u>
<i>Indigofera emarginelloides</i> J.B.Gillett 1958	
<i>Indigofera emmae</i> de Kort & G.Thijssse 1984	<i>Indigofera meghalayensis</i> <u>Sanjappa</u>
<i>Indigofera enormis</i> N.E.Br. 1925	
<i>Indigofera eremophila</i> Thulin 1982	
<i>Indigofera eriocarpa</i> E.Mey. 1836	
<i>Indigofera erubescens</i> Peter G.Wilson & Rowe 2012	
<i>Indigofera erythrogramma</i> Welw. ex Baker 1871	
<i>Indigofera esquirolii</i> H.Lév. 1913	<i>Indigofera arborea</i> <u>Gagnep.</u>
<i>Indigofera evansiana</i> Burt Davy 1921	<i>Indigofera pauxilla</i> <u>N.E.Br.</u>
<i>Indigofera evansii</i> Schltr. 1897	
<i>Indigofera ewartiana</i> omin 1926	
<i>Indigofera exellii</i> Torre 1960	<i>Indigofera lamellata</i> <u>Thulin</u>
<i>Indigofera exigua</i> Eckl. & Zeyh. 1836	<i>Indigofera arenaria</i> <u>E.Mey.</u>
<i>Indigofera exilis</i> Grierson & D.G.Long 1979	
<i>Indigofera eylesiana</i> J.B.Gillett 1958	
<i>Indigofera fanshawei</i> J.B.Gillett 1958	
<i>Indigofera faulknerae</i> J.B.Gillett 1958	
<i>Indigofera filicaulis</i> Eckl. & Zeyh. 1836	<i>Indigofera subtilis</i> <u>E.Mey.</u>
<i>Indigofera filifolia</i> Thunb. 1800	<i>Indigofera aphylla</i> Breiter <i>Indigofera nuda</i> G.Don <i>Indigofera spoliata</i> Hoffmanns. <i>Lebeckia aphylla</i> Thunb. <i>Lebeckia nuda</i> Sims
<i>Indigofera filiformis</i> Thunb.	<i>Indigofera wynbergensis</i> <u>S.Moore</u>
<i>Indigofera filipes</i> Benth. ex Harv. 1862	
<i>Indigofera flabellata</i> Harv. 1862	
<i>Indigofera flavicans</i> Baker 1871	
<i>Indigofera fleckii</i> Baker f. 1904	
<i>Indigofera floribunda</i> N.E.Br. 1925	
<i>Indigofera foliosa</i> E.Mey. 1836	
<i>Indigofera fortunei</i> Craib 1913	<i>Indigofera subnuda</i> <u>Craib</u>
<i>Indigofera franchetii</i> X.F.Gao & Schrire 2010	<i>Indigofera cinerascens</i> <u>Franch.</u>
<i>Indigofera frondosa</i> N.E.Br. 1925	
<i>Indigofera frutescens</i> L.f.	
<i>Indigofera frutescens</i> L.f. 1782	<i>Indigofera cylindrica</i> <u>DC.</u>
<i>Indigofera fruticosa</i> Rose 1897	
<i>Indigofera fulcrata</i> Harv. 1862	
<i>Indigofera fulgens</i> Baker 1871	
<i>Indigofera fulvopilosa</i> Brenan 1953	
<i>Indigofera fuscobarbata</i> Schrire 2012	
<i>Indigofera fuscetosa</i> Baker 1897	
<i>Indigofera gairdnerae</i> Hutch. ex Baker f. 1926	
<i>Indigofera galpinii</i> N.E.Br. 1925	
<i>Indigofera gangetica</i> Sanjappa 1988	
<i>Indigofera garckeana</i> Vatke 1879	<i>Indigofera tetragona</i> <u>Lebrun & Taton</u>
<i>Indigofera geminata</i> Baker 1871	
<i>Indigofera georgei</i> E.Pritz. 1904	
<i>Indigofera giessii</i> A.Schreib. 1970	
<i>Indigofera gifbergensis</i> C.H.Stirt. & Jarvie 1987	
<i>Indigofera glabra</i> L. 1753	<i>Indigofera fragrans</i> Retz. <i>Indigofera pentaphylla</i> L.
<i>Indigofera glandulosa</i> J.C.Wendl. 1798	<i>Anil glandulosa</i> (J.C.Wendl.) <u>Kuntze</u>
<i>Indigofera glaucescens</i> Eckl. & Zeyh. 1836	<i>Indigofera reflexa</i> <u>E.Mey.</u>
<i>Indigofera glaucifolia</i> Cronquist 1952	
<i>Indigofera glomerata</i> E.Mey. 1832	
<i>Indigofera gloriosa</i> Cronquist 1952	
<i>Indigofera gobensis</i> Schrire 2012	
<i>Indigofera goetzei</i> Harms 1900	
<i>Indigofera gracilis</i> Spreng. 1827	
<i>Indigofera grandiflora</i> B.H.Choi & S.K.Cho 1996	
<i>Indigofera graniticola</i> J.B.Gillett 1970	

<i>Indigofera grata</i> E.Mey. 1836	
<i>Indigofera griseoides</i> Harms 1903	
<i>Indigofera grisophylla</i> Fourc. 1932	
<i>Indigofera guaranitica</i> Hassl. 1919	<i>Indigofera elongata</i> <u>Micheli</u>
<i>Indigofera guthriei</i> Bolus 1896	
<i>Indigofera gypsacea</i> Thulin 1992	
<i>Indigofera hebeptala</i> Benth. ex Bak.	
<i>Indigofera heterantha</i> 'Dosua'	
<i>Indigofera heterantha</i> 'Gerardiana'	
<i>Indigofera heterantha</i> Wall. ex Brandis 1974	<i>Indigofera dosua</i> hor. non D.Don <i>Indigofera gerardiana</i> Graham ex Baker <i>Indigofera gerardiana</i> Wall. ex Baker <i>Indigofera himalayensis</i> var. <i>retusa</i> S.Biswas <i>Indigofera macrostachya</i> Vent. <i>Indigofera quadrangularis</i> Graham <i>Indigofera roylei</i> Koehne <i>Indigofera rubroviolacea</i> Dunn
<i>Indigofera himalayensis</i> 'Silk Road'	
<i>Indigofera kirilowii</i> Maxim. ex Palib. 1899	<i>Indigofera kirilowii</i> var. <i>alba</i> <u>Q.Z.Han</u>
<i>Indigofera pendula</i> Franch.	
<i>Indigofera potaninii</i> Craib	
<i>Indigofera pseudotinctoria</i> Matsum.	
<i>Indigofera</i> 'Rose Carpet'	
<i>Indigofera spicata</i> Forssk.	
<i>Indigofera splendens</i>	
<i>Indigofera suffruticosa</i> Mill.	
<i>Indigofera tinctoria</i> L.	<i>Indigofera sumatrana</i> Gaertn.

Bibliografia

- Griffiths M., (1994): Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr. 1997, – 1234 s.
- Hoffman M.H.A, 2016. List od Woody Plants. Naktuinbow, The Netherlands, – 1080 s.
- Indigofera*. [W]. http://www.e-katalogroslin.pl/plants/3042.rokitnik-pospolity-leikora_hippophae-rhamnoides-leikora [dostęp: 2018.02.10]
- Indigofera*. [W]: World Flora Online. Plants of the World. <http://www.plantsoftheworldonline.org/> [dostęp: 2018.09.12]
- Indigofera*. [W]: International Register of Ornamental Plants Cultivars. <http://www.cultivar.org/> [dostęp: 2018.09.12]
- Indigofera*. Taxonomic Listing of genera and families with an ICRA. <https://www.ishs.org/sci/taxlist/taxlist.htm> [Dostęp: 2018.10.20]
- Indigofera*. [W]: The International Plant List. version 1.1 <http://www.theplantlist.org> [Dostęp: 2018.09.12]
- Laar H. van de, JONG P.C. de, 1995. List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Zander R. (Encke F., Buchheim G., Seybolds), 1984. Handwörterbuch der Pflanzennamen. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Indigofera*

- A. Grandidier*, *Hist. Phys. Madagascar* 30: 146 (1902 publ. 1903)
- Acta Phytotax. Sin.* 21: 327 (1983)
- Adansonia*, n.s., 5: 428 (1965)
- Ann. Bot. (Rome)* 13: 380 (1915)
- Ann. Nat. Hist.* 3: 431 (1839)
- Ann. Naturhist. Mus. Wien* 74: 432 (1970 publ. 1971)
- Ann. Transvaal Mus.* 15: 241 (1933)
- Atti Ist. Bot. "Giovani Briosi"*, ser. 4, 7: 128 (1936)
- Biblioth. Bot.* 89: 189 (1926)
- Blumea* 30: 130 (1984)
- Bol. Soc. Brot.*, sér. 2, 33: 32 (1959)
- Bot. Beob.*: 55 (1798)
- Bot. Jahrb. Syst.* 23: 180 (1896); 26: 285 (1899); 35: 268 (1904)
- Bot. Zhurn. (Moscow & Leningrad)* 67: 1542 (1982)
- Bothalia* 17: 2 (1987)
- Bull. Acad. Roy. Sci. Bruxelles* 10(1): 44 (1843)
- Bull. Bot. Surv. India* 28: 228 (1986 publ. 1988)
- Bull. Herb. Boissier* 4(App. 2): 237 (1896); 6: 524 (1898); 2, 1: 11 (1900)
- Bull. Jard. Bot. État Bruxelles* 27: 274 (1957)
- Bull. Misc. Inform. Kew* 1906: 101 (1906); 222 (1919); 337 (1920); 278 (1921); 152 (1925)
- Bull. Mus. Natl. Hist. Nat.*, sér. 2, 3: 163 (1931)
- C.F.P.von Martius & auct. suc. (eds.), *Fl. Bras.* 15(1): 38 (1859)
- Cat. Pl. Ceylon.*: 23 (1885)
- Choix Pl.*: t. 30 (1804)
- Comm. Pl. Afr. Austr.*: 100 (1836)
- Contr. Biol. Lab. Chin. Assoc. Advancem. Sci., Sect. Bot.* 9: 150 (1934)
- Contr. U.S. Natl. Herb.* 5: 140 (1897); 8: 310 (1905)
- D. Oliver & auct. suc. (eds.)*, *Fl. Trop. Afr.* 2: 71 (1871)
- Darwiniana* 4: 171 (1942)
- Encycl.* 3: 248 (1789)
- Enum. Pl. Afric. Austral.*: 234 (1836)
- Fl. Austral.* 2: 201 (1864)
- Fl. China* 10: 161 (2010)
- Fl. Indica*: 171 (1768)
- Fl. W. Trop. Afr.* 1: 391 (1928)
- Fl. Zambes.* 3(4): 77 (2012)
- Fragm.* 5: 183 (1866); 9: 43 (1875)
- Gard. Chron.*, ser. 3, 32: 210 (1902)
- Gard. Dict. ed. 8: n.º 3* (1768)
- H.G.A.Engler (ed.), *Pflanzenw. Ost-Afrikas*, C: 209 (1895)
- Hort. Bot. Hafn., Suppl.*: 152 (1819)
- Hort. Kew.* 3: 67 (1789)
- Ill. Observ. Bot.*: 49 (1773)
- Ill. Pl. Orient.* 5: 89 (1856)
- J. Adelaide Bot. Gard.* 2: 325 (1980); 10: 125 (1987); 24: 71 (2010)
- J. Asiat. Soc. Bengal* 21: 168 (1853)
- J. Asiat. Soc. Bengal, Pt. 2, Nat. Hist.* 42: 229 (1873); 66: 355 (1897)
- J. Asiat. Soc. Bengal, Pt. 2, Nat. Hist.*
- J. Bombay Nat. Hist. Soc.* 36: 482 (1933)
- J. Bot.* 2: 44 (1882); 35: 429 (1897); 41: 237 (1903); 44: 314 (1906); 50: 166 (1912)
- J. Econ. Taxon. Bot.* 4: 282 (1983)
- J. Linn. Soc., Bot.* 15: 93 (1876); 18: 266 (1881)

- J. Pl. Biol.* 39: 147 (1996)
J. Proc. Linn. Soc., Bot. 7: 190 (1863)
J. Soc. Trop. Agric. 4: 200 (1932)
J. Burt Davy, Man. Pl. Transvaal 2: 369 (1932)
J.D. Hooker, Fl. Brit. India 2: 100 (1876)
Kew Bull. 10: 579 (1955 publ. 1956); 11: 578 (1956); 24: 487 (1970); 41: 343 (1986); 63: 478 (2008 publ. 2009)
Kew Bull., Addit. Ser. 1: 13 (1958)
Legum. Trop. Africa: 115 (1926)
Linnaea 7: 166 (1832); 13: 525 (1840)
London J. Bot. 2: 85 (1843)
Mant. Pl. 2: 211 (1771)
Mem. Junta Invest. Ultramar, 2 Ser. 19: 50 (1960)
Mem. New York Bot. Gard. 8: 250 (1953)
Mitt. Bot. Staatssamml. München 8: 137 (1970)
Nordic J. Bot. 8: 466 (1989); 12: 315 (1992)
Notes Roy. Bot. Gard. Edinburgh 8: 48 (1913); 9: 108 (1916); 37: 342 (1979)
Notul. Syst. (Paris) 3: 197 (1916); 13: 365 (1949)
Nov. Pl. Sp.: 357 (1821)
Novon 4: 255 (1994); (1821)
O. Warburg (ed.), Kunene-Sambesi Exped.: 257 (1903)
Oesterr. Bot. Z. 29: 221 (1879)
Philipp. J. Sci. 19: 355 (1921)
PhytoKeys 48: 34 (2015)
Pl. Asiat. Rar. 3: 48 (1832)
Pl. Delavay.: 155 (1889)
Pl. Rar. 3: t. 571 (1791)
Pl. Tinn.: 8 (1867)
- Portugaliae Acta Biol., Sér. B, Sist.* 3: 273 (1952)
Prodr. 2: 223 (1825)
Prodr. Fl. Nepal.: 244 (1825)
Prodr. Pl. Cap.: 132 (1800)
Repert. Spec. Nov. Regni Veg. 12: 190 (1913); 15: 356 (1918); 16: 160 (1919); 18: 427 (1922)
S. African J. Bot. 58: 129 (1992)
Sitzungsber. Kaiserl. Akad. Wiss., Math.-Naturwiss. Cl., Abt. 1, 2: 364 (1865)
Sp. Pl.: 751 (1753) 3: 1235 (1803)
Suppl. Pl.: 335 (1782)
Syst. Veg. 4(2): 285 (1827)
T.L. Mitchell, J. Exped. Trop. Australia: 385 (1848)
Taxon 50: 491 (2001)
Telopea 9: 353 (2001); 12: 286 (2008); 14: 94 (2012)
Tent. Fl. Abyss. 1: 184 (1847)
Trans. Roy. Soc. South Africa 21: 93 (1932)
Trans. Soc. London Encour. Arts 28: 294 (1811)
Trudy Imp. S.-Peterburgsk. Bot. Sada 17: 62 (1899)
U.S. Expl. Exped., Phan. 1: 405 (1854)
Verh. Bot. Vereins Prov. Brandenburg 30: 165 (1888)
Vidensk. Meddel. Naturhist. Foren. Kjøbenhavn 1853: 5 (1853)
Vierteljahrsschr. Naturf. Ges. Zürich 49: 182 (1904)
W.H. Harvey & auct. suc. (eds.), Fl. Cap. 2: 186 (1862)
Willdenowia 33: 339 (2003)
Wiss. Erg. Schwed. Rhodesia-Kongo-Exp. 1911-1912, 1: 78 (1914)

Projekt graficzny i skład: Tomasz J. Nowak

Korekta: autorska

Fotografie: T.J. Nowak

Wydawca: T.J. Nowak
[e-mail: nowaktj@nowaktj.pl](mailto:nowaktj@nowaktj.pl)

Druk: Colorand Photobook
190, Zaczernie, 36-062 Zaczernie; ww.colorland.pl

ISBN 000-00-000000-0-0

Nakład: jednostkowy, na prawach maszynopisu
Kopiowanie fotografii i tekstów dla celów komercyjnych
wyłącznie za zgodą autora

Nie przeznaczone do sprzedaży

Niemcza, Wojślawice, 2021

